

Vergaderjaar 1998–1999

26 541

Financiële verantwoordingen over het jaar 1998

Nr. 12

**FINANCIËLE VERANTWOORDING VAN HET MINISTERIE VAN
VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT (XVI)**

Deze financiële verantwoording bestaat uit:

- de rekening van verplichtingen, uitgaven en ontvangsten zoals blijkt uit bijgevoegde staten, voorzien van een toelichting;
- de op deze rekening aansluitende saldibalans per 31 december 1998, voorzien van een toelichting.

De financiële verantwoording van het agentschap Directie College ter Beoordeling van Geneesmiddelen bestaat uit de rekening van baten en lasten en van kapitaaluitgaven en -ontvangsten, zoals blijkt uit de bijgevoegde staten, voorzien van een toelichting en de balans per 31 december 1998, voorzien van een toelichting.

Den Haag, 19 mei 1999

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. Borst-Eilers

Staat behorende bij de financiële verantwoording over het jaar 1998

**Rekening 1998 (exclusief suppletore mutaties)
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI)
Onderdeel uitgaven en verplichtingen (bedragen in NLG 1000)**

Art.	Omschrijving	(1)		(2)		(3)=(2)-(1)	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
	TOTAAL		10 956 309		11 228 327		272 018
22	Algemeen		275 842		296 897		
01	Personeel en materieel algemeen	227 840	227 715	258 435	256 320	30 595	28 605
02	VUT-uitkeringen en suppletie wachtgeld en trendvolgers	2 637	2 637	0	0	- 2 637	- 2 637
03	Loonbijstelling	11 070	11 070	0	0	- 11 070	- 11 070
04	Prijlsbijstelling	153	153	0	0	- 153	- 153
05	Onvoorzien	277	277	0	0	- 277	- 277
06	Sociaal en cultureel planbureau	10 680	10 680	13 604	12 732	2 924	2 052
07	Inspectie jeugdhulpverlening en jeugdbescherming	3 908	3 908	4 106	4 106	198	198
08	Internationale samenwerking en infrastructuur	3 297	3 456	4 646	4 519	1 349	1 063
09	Adviesraden	15 946	15 946	19 341	19 220	3 395	3 274
23	Staatstoezicht op de Volksgezond- heid		51 247		56 130		
01	Personeel en materieel Inspectie gezondheidszorg	50 667	51 247	57 104	56 130	6 437	4 883
24	Welzijn		2 796 420		2 868 316		
02	Ouderenbeleid	23 242	27 782	27 877	30 998	4 635	3 216
03	Gehandicaptenbeleid	23 148	23 574	30 098	27 803	6 950	4 229
04	Jeugdbeleid	1 294 586	1 286 392	1 353 324	1 317 498	58 738	31 106
05	Verzetsdeelnemers, vervolgd en burgeroorlogsgetroffenen	838 333	840 336	857 172	858 254	18 839	17 918
07	Sportbeleid	53 734	54 855	61 033	56 336	7 299	1 481
08	Garantie van rente en aflossing van leningen welzijn	19 562	Memorie	32 035	Memorie	12 473	Memorie
09	Sociaal Beleid	551 664	563 481	973 589	577 427	421 925	13 946
25	Volksgezondheid		7 460 971		7 618 571		
01	Volksgezondheid algemeen	109 729	109 712	203 126	119 493	93 397	9 781
02	Volksgezondheidsbeleid	326 274	385 972	502 991	411 144	176 717	25 172
03	Rijksbijdragen volksgezondheid	6 965 286	6 965 287	7 063 142	7 087 934	97 856	12 2 647
04	Garantie van rente en aflossing van leningen volksgezondheid	30 000	Memorie	0	Memorie	- 30 000	Memorie
26	Inspectie Gezondheids- bescherming		109 987		106 547		
01	Personeel en materieel Inspectie gezondheidsbescherming	109 987	109 987	108 312	106 547	- 1 675	- 3 440
27	Rijksinstituut voor Volksgezond- heid en Milieu		261 842		281 866		
01	Personeel en materieel RIVM	255 984	261 842	308 353	281 866	52 369	20 024

* De gerealiseerde bedragen zijn steeds afgerond naar boven (op NLG 1000).

Mij bekend,

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Staat behorende bij de financiële verantwoording over het jaar 1998

**Rekening 1998 (Exclusief suppletore mutaties)
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI)
Onderdeel Ontvangsten (bedragen in NLG 1000)**

Art.	Omschrijving	(1) Oorspronkelijk vastge- stelde begroting	(2) Realisatie	(3)=(2)-(1) Verschil realisatie en oorspronkelijke vastgestelde begroting
		Ontvangsten	Ontvangsten	Ontvangsten
	TOTAAL	312 096	435 873	123 777
22	Algemeen	5 073	12 592	
01	Algemeen	3 324	6 639	3 315
02	Overige ontvangsten andere begrotingen en organisaties	1 749	5 953	4 204
23	Staatstoezicht op de Volksgezond- heid	14 985	12 101	
01	Inspectie gezondheidszorg	14 985	12 101	- 2 884
24	Welzijn	87 293	140 752	
01	Welzijn algemeen	35 290	93 864	58 574
02	Bijdrage van andere begrotingen	27 548	28 061	513
03	Jeugdbeleid	24 455	18 827	- 5 628
25	Volksgezondheid	60 587	124 816	
01	Volksgezondheid algemeen	58 303	123 269	64 966
02	Medische tuchtwet	20	4	- 16
04	Terugbetaling op effectief geworden garanties	Memorie	Memorie	Memorie
06	Verrekening met agentschap CBG	2 264	1 543	- 721
26	Inspectie Gezondheids- bescherming	1 500	2 116	
01	Inspectie gezondheids- bescherming	1 500	2 116	616
27	Rijksinstituut voor Volksgezond- heid en Milieu	142 658	143 496	
01	RIVM	68 246	67 016	- 1 230
02	Bijdrage van begroting XI inzake het RIVM	74 412	76 480	2 068

* De gerealiseerde bedragen zijn normaal (NLG500 en hoger naar boven) afgerond op NLG 1000.

Mij bekend,

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

Agentschap Directie College ter Boordeling van Geneesmiddelen

De balans per 31 december 1998 (in NLG 1000)

	balans per 31 december 1998	balans per 31 december 1997
Activa		
Materiële activa		
* apparatuur en inventaris	1 470	1 117
Debiteuren		
* debiteuren	1 103	2 005
* voorziening	<u>114</u>	<u>38</u>
Overlopende activa	989 74	1 967 76
Liquide middelen		
* rekening-courant RHB	4 558	8 205
* kas	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal activa	<u>7 091</u>	<u>8 205</u> <u>11 365</u>
Passiva		
Agentschapsvermogen		
* algemene reserve	771	293
* saldo exploitatie boekjaar	<u>- 1 518</u>	<u>478</u>
Voorziening verhuizing	- 747	771
Crediteuren	0	2 126
	232	413
Overlopende passiva	7 606	8 055
Totaal passiva	<u>7 091</u>	<u>11 365</u>

**De staat behorende bij de rekening van kapitaaluitgaven en ontvangsten
Het kasstroomoverzicht van agentschap Directie College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
Rekening 1998 (exclusief suppletore mutaties)**

Art.	Omschrijving	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
		NLG 1000	NLG 1000	NLG 1000
Liquide middelen per 1 januari 1998		2 648	8 205	5 557
1a.	saldo van baten en lasten	- 505	- 1 518	- 1 013
1b.	gecorrigeerd voor afschrijvingen	295	460	165
1c.	gecorrigeerd voor mutaties in het werkkapitaal	0	274	274
1d.	Mutatie voorzieningen	0	- 2 050	- 2 050
->	1. Kasstroom uit operationele activiteiten	- 210	- 2 834	- 2 624
2a.	Uitgaven onroerende zaken	0	0	0
2b.	Uitgaven overige kapitaalgoederen	- 200	- 885	- 685
2c.	Gecorrigeerd voor des-investeringen	0	72	72
->	2. Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 200	- 813	- 613
3a.	Leningen moederdepartement	0	0	0
3b.	Investeringsbijdrag van het departement	0	0	0
3c.	aflossingen	0	0	0
->	3. Netto kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0	0
Liquide middelen per 31 december 1998 (1 januari + 1. + 2. + 3.)		2 238	4 558	2 320

Mij bekend,

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Sport,

De staat behorende bij de financiële verantwoording over het jaar 1998
Rekening 1998 (Exclusief suppletore mutaties)
Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI)
Agentschap Directie College ter Beoordeling van Geneesmiddelen

Art.	Omschrijving	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
		NLG 1000	NLG 1000	NLG 1000
	Totale baten	21 575	24 239	2 664
	Totale lasten	22 080	25 757	3 677
	Saldo van baten en lasten	- 505	- 1 518	- 1 013
	Totale kapitaalontvangsten	200	460	260
	Totale kapitaaluitgaven	200	885	685

Mij bekend,

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,

**De Staat behorende bij de slotwet, onderdeel baten en lasten van
Agentschap Directie College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
Rekening 1998 (exclusief suppletore mutaties)**

Art.	Omschrijving	(1)	(2)	(3)=(2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
		NLG 1000	NLG 1000	NLG 1000
	Totale baten	21 575	24 239	2 664
	Opbrengst registratie geneesmiddelen	21 425	23 847	2 422
	Rente baten	150	244	94
	Bijzondere baten	0	148	148
	Totale lasten	22 080	25 757	3 677
	Apparaatskosten			
	* personeel	9 065	12 208	3 143
	* materieel	1 810	3 151	1 341
	RIVM	5 806	5 806	0
	Subsidie Lareb	2 835	2 513	- 322
	Bijdrage aan kerndepartement	2 264	1 543	- 721
	Afschrijvingen	295	460	165
	Dotaties aan voorzieningen	0	76	76
	Rentelasten	5	0	- 5
	Saldo van baten en lasten	- 505	- 1 518	- 1 013

Mij bekend,

De Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Sport,

Inhoudsopgave financiële verantwoording 1998

Algemeen deel

Financieel Beleid en Beheer	9
-----------------------------	---

Artikelsgewijze toelichting

Leeswijzer bij artikelsgewijze toelichting	14
--	----

Uitgaven:

Hoofdbeleidsterrein 22 Algemeen	15
Hoofdbeleidsterrein 23 Staatstoezicht op de Volksgezondheid	32
Hoofdbeleidsterrein 24 Welzijn	36
Hoofdbeleidsterrein 25 Volksgezondheid	70
Hoofdbeleidsterrein 26 Inspectie Gezondheidsbescherming	99
Hoofdbeleidsterrein 27 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	103

Ontvangsten:

Hoofdbeleidsterrein 22 Algemeen	110
Hoofdbeleidsterrein 23 Staatstoezicht op de Volksgezondheid	111
Hoofdbeleidsterrein 24 Welzijn	113
Hoofdbeleidsterrein 25 Volksgezondheid algemeen	117
Hoofdbeleidsterrein 26 Inspectie gezondheidsbescherming	119
Hoofdbeleidsterrein 27 Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	120

Saldibalans

Saldibalans	122
Toelichting op de saldibalans	123

Toelichting op de financiële verantwoording van het Agentschap Directie College Ter Beoordeling van Geneesmiddelen

Rekening	132
Algemene toelichting	133
Rekening van baten en lasten	137
Rekening van Kapitaaluitgaven en kapitaalontvangsten	142
Balans	143

BIJLAGEN

Garantiestaat	146
Staat van deelnemingen	153
Lijst met afkortingen	154

Aansluitingstabel beleidsvelden (jaarverslag) en artikelsgewijze toelichting (verantwoording)

159

Hoofdstuk financieel beleid en beheer in financiële verantwoording VWS 1998

Algemeen – plaatsbepaling van het hoofdstuk ten opzichte van jaarverslag en AGT

In dit hoofdstuk wordt puntsgewijs gerapporteerd over de voortgang en resultaten van onderwerpen van financieel beleid en beheer. Het betreft de wijze waarop is tegemoet gekomen aan bevindingen uit het rechtmatigheidsonderzoek van de Algemene Rekenkamer, zoals die zijn verwoord in haar Rapport over de financiële verantwoording 1997. Uit het rechtmatigheidsonderzoek komen verschillende onderwerpen naar voren, waar – op grond van de huidige comptabiliteitsvoorschriften – op moet worden ingegaan in de financiële verantwoording 1998. Voor een deel zijn deze thema's opgenomen in deel 1 (het jaarverslag, waarin verschillende aspecten van bedrijfsvoering in samenhang worden gepresenteerd) of elders in dit deel 2. Om een doublure te vermijden wordt hier volstaan met een verwijzing naar de desbetreffende passages in deel 1 en deel 2. De overige onderwerpen komen vervolgens in dit hoofdstuk aan de orde.

RMO 1997	ZIE
Intermediairs	deel 1, § 3.1, onder «Intermediaire organisaties»
Toezicht op fondsen	deel 1, § 3.1, onder «Gesubsidieerde instellingen»
Subsidiebeheer, Verbetertrajecten	deel 2, toelichting op ontvangstenartikel M2403
Wet op de jeugdhulpverlening, onderdeel Ouderbijdragen	deel 2, toelichting op uitgavenartikel U2701
RIVM	deel 2, verantwoording van het agentschap CBG
Agentschap DCBG	

Europese aanbestedingsregels

1998 heeft in het teken gestaan van implementatie van departementale besluitvorming over de wijze waarop correcte toepassing van de Europese aanbestedingsregels kan worden verzekerd. Organisatorische waarborgen en voorlichting zijn daarbij sleutelbegrippen. Wat de organisatorische waarborgen betreft, wordt directies onder meer gevraagd bij aanvang van het begrotingsjaar opgave te doen van de op dat moment levende inkoopvoornemens. Verder maken de aanbestedingsregels deel uit van de toets op rechtmatigheid die wordt uitgevoerd bij het aangaan van verplichtingen. In 1998 is een aanvang gemaakt met de verankering van dergelijke afspraken in de beschrijving van de administratieve organisatie (herziening volmachtregeling, beschrijving inkoopprocedures van directies). Vooruitlopend op de afronding daarvan (voorzien in de eerste helft van 1999), is de aandacht uitgegaan naar voorlichting over de aanbestedingsregels.

Financiële informatiesystemen

Voor het kerndepartement wordt ten behoeve van de financiële informatievoorziening gebruik gemaakt van IFIS. Het beheer van dit informatiesysteem is in handen van de dienst Financieel en Personeel Beheer (FPB). Evenals vorig jaar is het beheer van IFIS goed. Ter ondersteuning van de werkzaamheden van FPB en de beleidsdirecties zijn daarnaast nog een subsidieregistratiesysteem (SRS) en een management-rapportagesysteem (BEURS) ingericht. Beide systemen zijn in beheer bij FPB. Tenslotte wordt door FPB een nieuw systeem ontwikkeld voor de vastlegging van informatie over de, verleende en te verlenen, garanties.

Naast IFIS zijn er binnen het departement enkele andere financiële informatiesystemen. Deze systemen ondersteunen de bedrijfsvoering van respectievelijk de IW&V, het RIVM en het agentschap CBG. Het beheer van deze systemen is de verantwoordelijkheid van de desbetreffende organisatie. Als gevolg van veroudering of organisatorische veranderingen zijn deze systemen aan vervanging toe. In het afgelopen jaar zijn studies gedaan naar de mogelijkheden. Uiteraard worden bij het vervangen van systemen de millennium- en de europroblematiek in het programma van eisen meegenomen.

Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst 1994

De overheid dient op een betrouwbare manier om te gaan met gegevens van burgers en bedrijfsleven en is daarbij afhankelijk van informatietechnologie. Het VIR (Voorschrift Informatiebeveiliging Rijksdienst 1994) bevat een kader voor de rijksdienst, waarbinnen systematisch en vergelijkbaar met alle aspecten van informatiebeveiliging (integriteit, exclusiviteit, beschikbaarheid) wordt omgegaan. De Algemene Rekenkamer concludeerde in het Rapport bij de financiële verantwoording 1997 dat voor de belangrijkste systemen in het kader van het financieel beheer wel is voldaan aan de bepalingen uit het VIR, maar dat dit niet gold voor enkele overige systemen.

De Accountantsdienst heeft onderzoek verricht naar de implementatie van het VIR. De basis voor de informatiebeveiliging ligt in het opstellen van afhankelijkheids- en kwetsbaarheidsanalyses die in 1998 binnen het departement door ieder onderdeel van de organisatie zouden moeten zijn afgerond. De hoge werkdruk (onder andere door de millenniumproblematiek) en de omschakeling naar een nieuwe werkplekomgeving hebben ertoe geleid, dat binnen het departement een lage prioriteit aan dit onderwerp is toegekend. Hierdoor zijn de voorgeschreven analyses binnen VWS nog niet afgerond. Iedere directie is inmiddels wel verzocht om deze analyse op korte termijn uit te voeren en de VIR-voorschriften te implementeren.

Garantiebeheer

Het garantiebeheer is stapsgewijs overgedragen aan de dienst FPB. Deze dienst werkt ter ondersteuning van dit beheer aan de ontwikkeling van een nieuw geautomatiseerd systeem (zie ook hiervoor). Met betrekking tot het vraagsstuk van de actualisatie van het openstaande garantiebedrag is binnen het departement overeenstemming bereikt over een check-up (eens in de drie jaar) van het bestaande bestand, rekeninghoudend met het feit dat periodiek nieuwe aanvragen worden getoetst met het bestand van de openstaande garanties.

Beschrijving administratieve organisatie

Voor het beschrijven van de administratieve organisatie zijn in 1995 door het Audit Committee richtlijnen vastgesteld. De beschrijving kent drie niveaus: 1) bovensectorale regelgeving, 2) departementsbrede processen en 3) directiespecifieke processen. Onder bovensectorale regelgeving wordt verstaan de interne en externe regelgeving die voor het gehele departement geldt. De departementsbrede processen beschrijven die processen die voor iedere directie binnen het departement hetzelfde zijn (betalingen, aangaan van verplichtingen, het verstrekken van subsidies). De directiespecifieke processen zijn die processen die door de directie zelf betiteld worden als afwijkend van de departementsbrede processen. In 1997 is de beschrijving van de departementsbrede processen afgerond. De beschrijving van de (financiële) bovensectorale regelgeving is in 1998

afgerond. De directiespecifieke processen worden in 1999 afgerond. De directiespecifieke processen zijn bij een aantal directies beschreven doch door departementale reorganisatie niet actueel; bij andere directies is de beschrijving in concept gereed. Enkele directies hebben nog geen beschrijving.

Bekostigingsbesluit welzijnsbeleid

Instellingssubsidies sport

De Algemene Rekenkamer heeft ten aanzien van het verslagjaar 1997 opgemerkt dat ze omtrent het subsidiegeld ad f 7,3 miljoen (artikel U2407) niet kan vaststellen of dit volledig is besteed aan subsidiabele activiteiten en of per subsidiabele activiteit een risicoreserve gevormd had moeten worden. In 1998 is door VWS getracht aan deze opmerkingen tegemoet te komen door de introductie van een standaardformulier dat wordt gehanteerd bij de subsidieafrekening. Deze aanpassing heeft evenwel niet geleid tot een bevredigende oplossing. In 1999 wordt gepoogd alsnog tot een oplossing te komen.

Bondsafdracht

De subsidie voor een landelijke sportbond is afhankelijk van het aantal leden dat contributie betaald aan de bond. In het Rapport bij de financiële verantwoording 1997 merkte de Algemene Rekenkamer op dat het onduidelijk is waarom sommige bonden nog steeds ontheffing krijgen van de plicht een deugelijke leden- en contributie -administratie te voeren. De desbetreffende bonden wordt te verstaan gegeven dat zijn zullen worden gehouden aan de regels.

Wet op de jeugdhulpverlening

Ministeriële verantwoordelijkheid

1998 was voor VWS het jaar van de waarheid wat betreft het MDW-traject Toetsing Specifieke Uitkeringen, ook aangehaald als «gedachtegoed Griffioen». Verschillende wet- en regelgevingstrajecten waren aan de orde, waardoor de resultaten van de toetsingsoperatie uit 1997 konden worden vertaald in weten regelgeving. Kernpunt bleek de houdbaarheid in het interdepartementaal krachtenveld van de conclusie dat er op verschillende beleidsterreinen sprake is van vergaande decentralisatie. De betekenis van deze conclusie is bepalend voor de verantwoordingsrelatie die de minister heeft met de lokale overheid. Nadat de Wet inburgering nieuwkomers op 30 september 1998 in werking is getreden, worden op korte termijn tussen VWS en OCW nog afspraken gemaakt over de controle op specifieke uitkeringen die op de wet zijn gebaseerd. De beleidsverantwoordelijkheid, met inachtneming van gedecentraliseerde verantwoordelijkheden, blijft een zaak van VWS.

Voor de doeluitkering op het terrein van de Jeugdhulpverlening is eind 1998 een wetsvoorstel tot wijziging van de Wet op de jeugdhulpverlening aan de Tweede Kamer voorgelegd. Hiermee is verduidelijkt dat de financiële verantwoording over een rechtmatige besteding van de specifieke middelen nadrukkelijk is gelaten aan de provinciale overheid. In lijn met hun verantwoordelijkheid voor het beleid leggen Gedeputeerde Staten via de provinciale rekening aan Provinciale Staten verantwoording af over beleid- en beheerprestaties. VWS ontvangt op basis van de Financiële Verhoudingswet ter informatie de provinciale rekening met bijbehorend jaarverslag. Mochten er uit de jaarstukken onzekerheden, dan wel onrechtmatigheden in de besteding blijken, dan brengt het provinciaal

bestuur zo spoedig mogelijk de ministers van VWS en Justitie op de hoogte van de maatregelen die het bestuur voorstaat om in deze situatie te voorzien.

Uiterste consequentie voor de provinciale overheid is de mogelijkheid van de minister van VWS om bij uitblijven van maatregelen, hiermee bij de toekomstige verdeling rekening te houden. Overigens blijft de minister van VWS verantwoordelijk voor een adequate informatievoorziening ten behoeve van haar verdelingsbevoegdheid. Met dit wetsvoorstel verandert de verantwoordelijkheidsverdeling niet en wordt naast een uitwerking van het gedachtegoed Griffioen ook tegemoet gekomen aan de onduidelijkheid die de Algemene Rekenkamer constateerde ten aanzien van het verantwoordingstraject in relatie tot de bestuurlijke constellatie.

VWS hanteert de lijn dat in bestuurlijke zin gelijke specifieke uitkeringen ook voor wat betreft de financiële verantwoording gelijke vormgeving behoeven. Vanuit die gedachte zijn, gezien de bevoegdhedenverdeling in de Welzijnswet, voor Maatschappelijke opvang, Verslavingszorg en Vrouwenopvang gelijklopende financiële verantwoordingstrajecten als bij de Wet op de jeugdhulpverlening in voorbereiding.

Grootstedelijke regio's

De Algemene Rekenkamer wees in het RMO 1998 op het ontbreken van een wettelijk basis in de Wet op de jeugdhulpverlening (Wjhv) voor het rechtstreeks overmaken van middelen uit de doeluitkering aan de grootstedelijke regio's Amsterdam, Rotterdam, en 's-Gravenhage.

Uit de toelichtingen op de Wet op de jeugdhulpverlening is af te leiden dat de genoemde grootstedelijk regio's gelijk worden gesteld aan provincies. Tot 1 juli 1995 heeft deze gelijkstelling ook in de Wjhv gestaan, maar met de Kaderwet bestuur in verandering is deze gelijkstellingsbepaling uit de Wjhv gehaald. Voor deze uitgave bestaat wel een budgettaire rechtsgrond en ook een bestuurlijke verplichting.

De provincies Noord- en Zuid-Holland hebben de mogelijkheid in de Kaderwet benut om hun bevoegdheden op het terrein van jeugdhulpverlening aan de in de wet genoemde ROL-gebieden over te dragen. Deze overdracht van bevoegdheden betekende een bestendiging van de situatie van voor 1 juli 1995 en vormde voor VWS dan ook geen aanleiding de rechtstreekse bekostiging stop te zetten. Echter, via de overdracht van bevoegdheden ontstaat nog geen wettelijke basis voor rechtstreekse financiering. De wenselijkheid van rechtstreekse financiering is naast voortzetting van de meer dan 10-jarige praktijk mede ingegeven door het voorkomen van onnodige bestuurslasten die financiering van deze regio's via provincies oplevert. Met de ministeries van Justitie en BZK zijn inmiddels voorbereidingen getroffen om de gelijkstellingsbepaling uit het verleden in de Wjhv, nog voor de zomer, in ere te herstellen.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

VWS hanteert al geruime tijd het uitgangspunt zo min mogelijk regelingen te creëren die gebaseerd zijn op door belanghebbenden zelf te verstrekken, veelal inkomensafhankelijke gegevens. In de organisatie en in de subsidieregelingen zijn (standaard) maatregelen getroffen om M&O te voorkomen. Voor de regelingen die wel zijn gebaseerd op (inkomensafhankelijke) gegevens wordt, voor zover dat nodig is, gewerkt aan een sluitend geheel van (wettelijke) maatregelen om op een juiste en eenduidige manier bijv. eigen bijdragen vast te stellen. Het Audit

Committee heeft zich naar aanleiding van de publicatie van de DAR-handleiding inzake M&O uitgesproken over de departementale gedragslijn. Besloten is dat FEZ en Accountantsdienst hun inspanningen continueren om door middel van de subsidiebijlage in de ontwerp-begroting resp. de controle van het financieel beleid en beheer te waarborgen dat zicht bestaat op M&O-gevoelige regelingen en zo nodig aanvullende maatregelen worden getroffen. Verder is besloten het M&O-beleid in de beschrijving van de administratieve organisatie te verankeren.

De artikelgewijze toelichting gaat nader in op de specifieke maatregelen die genomen zijn voor die regelingen waarbij een M&O-risico geldt. Het betreft de uitgavenartikelen U2201, U2206, U2207, U2209, U2301, U2405, U2601 en U2701 en het ontvangstenartikel M2403.

Leeswijzer bij artikelsgewijze toelichting

De versnelling van de financiële verantwoording is in 1997 tot stand gekomen. Dit jaar is een verdere verbetering in de presentatie bij de artikelsgewijze toelichting doorgevoerd. De aanbeveling van de werkgroep Kwaliteit Financiële Verantwoording en de voorschriften uit de Rijksbegrotingsaanschrijving (Hafir, oktober 1998) om in de staten en de tabellen de mutaties uit de Suppletore begrotingen niet zichtbaar te maken is in deze verantwoording gerealiseerd.

In de artikelsgewijze toelichting wordt ingegaan op het verschil tussen de oorspronkelijke begroting en het gerealiseerde beleid. Hierbij wordt met name aandacht besteed aan de afwijkingen en aanpassingen ten opzichte van het voorgenomen beleid. Daar waar in de ontwerpbegroting 1998 volume- en prestatiegegevens opgenomen zijn, wordt daar in deze verantwoording op teruggekomen.

De realisatiecijfers zijn op artikelonderdeel naar boven afgerond voor wat betreft de uitgaven en verplichtingen en op de gebruikelijke wijze voor wat betreft de ontvangsten. Gevolg hiervan is dat de som van de artikelonderdelen niet in alle gevallen aansluit bij het totaal van de realisatie van het artikel. Het betreft dus slechts afrondingsverschillen. In de bijlagen is de aansluitingstabel tussen beleidsvelden (uitgaven en ontvangsten) van deel 1 en de artikelonderdelen uit de artikelsgewijze toelichting van deel 2 opgenomen.

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel	Omschrijving Artikelonderdeel	(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
U2201	Personeel en materieel algemeen	227 840	227 715	258 435	256 320	30 595	28 605
U2201/01	Regulier personeel	120 443	120 443	128 724	128 724	8 281	8 281
U2201/02	Overige personele uitgaven	11 254	11 254	27 423	26 913	16 169	15 659
U2201/03	Post-actieven	18 208	18 208	13 026	13 026	- 5 182	- 5 182
U2201/04	Personeel ten laste van derden	0	0	233	233	233	233
U2201/05	Materieel	77 935	77 810	89 031	87 426	11 096	9 616

22.01 Onderdeel 01 Regulier personeel

Op dit artikelonderdeel zijn uitgaven verantwoord voor salarissen, toelagen en sociale lasten (waaronder Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren (TZR)).

Van de extra beschikbaar gestelde middelen (1e en 2e Suppletore wet) is alleen het werkgelegenheidsplan VWS (f 1,0 miljoen) niet gerealiseerd. De hogere uitgaven worden verklaard door uitgaven aan niet geraamde detacheringen en extra toelagen in verband met de verhuizing naar de Resident (onder meer overwerk, onregelmatige dienst, bereikbaarheids- en beschikbaarheidsdiensten) hetgeen mede heeft geleid tot een hogere middelsom.

M&O beleid

De op dit artikelonderdeel verantwoorde toelagen voor Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren (TZR) zijn gebaseerd op een M&O-gevoelige regeling, doordat de TZR wordt toegekend op basis van een verklaring van de belanghebbende. Het departementale controlebeleid bestaat uit het opvragen van bewijsstukken bij door personeelsleden doorgegeven wijzigingen. Daarnaast is 10% van de personeelsleden (willekeurig geselecteerd) gecontroleerd aan de hand van opgevraagde bewijsstukken.

22.01 Onderdeel 02 Overige personele uitgaven

De hogere uitgaven op dit artikelonderdeel worden voornamelijk veroorzaakt door de inhuur van vervangend en extern personeel (niet geraamd) en de extra uitgaven in verband met de invoering van het vervoerplan van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

22.01 Onderdeel 03 Post-actieven

De uitgaven op dit artikelonderdeel zijn in totaal lager dan in voorgaande jaren, door handhaving van het stringente beleid voor wat betreft nieuwe wachtgeldverplichtingen en als gevolg hiervan een afname van het aantal uitkeringsgerechtigden. Deze tendens zal – bij ongewijzigd beleid – doorgezet worden in de komende jaren.

M&O beleid

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) is belast

met de uitvoering van de uitkerings- en wachtgeldregelingen voor het Rijkspersoneel. De Staat der Nederlanden, in casu BZK, heeft voor de uitvoering van deze regelingen met de Stichting Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid voor Overheid en Onderwijs (USZO) een overeenkomst afgesloten.

Een aantal regelingen is gevoelig voor misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O). Met name voor de aspecten arbeidsverleden en neveninkomsten bestaat onzekerheid of de belanghebbende al dan niet opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens verstrekt.

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport stelt, voor zover mogelijk, de voor de toekenning bepalende gegevens op, geeft deze door aan de USZO en beoordeelt de van de USZO ontvangen gegevens over de beslissing tot toekenning aan de hand van de oorspronkelijke gegevens. De USZO draagt zorg voor de toekenning, de uitbetaling, de administratie, de doorbelasting naar de departementen en de formulering en uitvoering van het M&O-beleid. De USZO heeft voor de uitvoering van het M&O-beleid op de aspecten arbeidsverleden en neveninkomsten een toereikend controlebeleid geformuleerd. Het oordeel over de kwaliteit van de uitvoering van dat controlebeleid maakt onderdeel uit van de accountantsverklaring bij de jaarstukken van de USZO.

De declaraties over 1998 van de USZO zijn, conform het geldende betalingsprotocol, als voorschot in de administratie geboekt. De definitieve vaststelling geschiedt op grond van de jaarstukken van de USZO en de bijbehorende accountantsverklaringen.

De USZO heeft op dit moment nog geen accountantsverklaring bij de uitgaven over 1998 overlegd. Als gevolg daarvan bestaat op dit moment onzekerheid over de rechtmatige uitvoering van de regelingen door de USZO, alsmede over de werkelijke hoogte van de uitvoeringskosten van de USZO.

22.01 Onderdeel 04 Personeel ten laste van derden

Op dit artikelonderdeel zijn de uitgaven verantwoord, die niet gefinancierd worden door het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, maar door anderen in de collectieve- en niet-collectieve sector.

22.01 Onderdeel 05 Materieel

Dit artikelonderdeel heeft voornamelijk betrekking op de materiële uitgaven ten behoeve van de bedrijfsvoering van het kern-Ministerie, zoals gebouwgebonden uitgaven, informatiesystemen, informatie-infrastructuur, uitbesteding en onderzoek.

Het oorspronkelijk in de begrotingswet vastgestelde bedrag van f 77,8 miljoen is met f 9,6 miljoen overschreden.

Van de extra beschikbaar gestelde middelen (1e en 2e Suppletore wet, per saldo f 26,3 miljoen) is f 9,1 miljoen niet gerealiseerd (onderzoeken f 1,9 miljoen en inrichting nieuwbouw f 7,2 miljoen).

De totale uitgaven zijn te onderscheiden naar de volgende clusters van gelijksoortige aard:

Communicatie	f 3,3 miljoen	4%
Vervoer	f 3,8 miljoen	4%
Uitbesteding	f 0,6 miljoen	1%
Bedrijfsmiddelen	f 6,0 miljoen	7%
Inrichting nieuwbouw	f 23,3 miljoen	27%
Onderzoek	f 17,6 miljoen	20%
Automatisering	f 19,6 miljoen	22%
Huisvesting	f 6,3 miljoen	7%
Opleidingen	f 1,2 miljoen	1%
Overige uitgaven:		
– voorlichting	f 2,2 miljoen	
– representatie	f 1,9 miljoen	
– juridische/adviezen/processen	f 1,0 miljoen	
– overig	f 0,6 miljoen	
	f 5,7 miljoen	7%
Totaal	f 87,4 miljoen	100%

De per saldo hogere uitgaven zijn grotendeels te verklaren door:

Meer uitgaven

1. Verhuizing

Door de verhuizing naar en de inrichting van de nieuwbouw zijn extra uitgaven gedaan aan onder meer, dubbele dienstverlening in verband met tijdelijk twee operationele locaties, aanschaf van nieuw meubilair, vernieuwing van de kantoorautomatisering en verhuiskosten.

2. Millennium

Voor het tijdig onderkennen en oplossen van een eventueel millennium-probleem bij interne geautomatiseerde systemen is expertise ingehuurd bij een op dit gebied gespecialiseerd bedrijf.

Minder uitgaven

1. Financiële en personele informatiesystemen

Voor de ontwikkeling van deze informatiesystemen is vanwege een veranderde prioriteitsstelling in het kader van millenniumgerelateerde problematiek, minder uitgegeven dan oorspronkelijk was geraamd.

Voor de personeelsinformatiesystemen geldt in het bijzonder, dat in de raming was uitgegaan van de oplevering van een nieuw centraal salarissysteem per oktober 1998. Het project dat hiertoe moest leiden is in maart 1998 gestaakt. De aanpassingen die bij een nieuw centraal salarissysteem noodzakelijk waren in het personeelsinformatiesysteem van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, hebben als gevolg daarvan nog geen doorgang gevonden.

2. Nieuwbouw

Een aantal redenen is aan te geven:

- een latere oplevering van de nieuwbouw dan was gepland;
- een aantal leveranciers kon niet aan het overeengekomen afleveringsmoment in 1998 voldoen;
- de nazorg van de inrichting van het Ministerie zal voor een belangrijk deel doorlopen in 1999;
- het werkelijk prijsniveau was op een aantal onderdelen lager dan aanvankelijk geraamd;
- een aantal projecten wordt niet uitgevoerd.

Kengetallen

Onderstaande cijfers hebben betrekking op het kerndepartement.

Tabel I : Formatie en personele uitgaven kerndepartement VWS

Ontwerpbegroting	Formatieve bezetting	P-Budget	P-overig	Materieel Personeelsgebonden	Materieel Directie gebonden
Totaal	1 174,50	117 409	3 740	7 053	40 415
Totale begr.sterkte	1 174,50	1 174,50	1 174,50	1 174,50	1 174,50
Gemiddeld per fte	n.v.t	99 965	3 184	6 005	n.v.t.
Realisatie					
Totaal	1 238,46	123 102	4 462	5 425	*
Totale begr.sterkte	1 176,50	1 176,50	1 176,50	1 176,50	
Gemiddeld per fte	n.v.t	104 634	3 794	4 611	

* (gemiddelden per fte in gulden; P-budget x f 1000,-)

Het gemiddelde bedrag op P-overig is hoger dan geraamd. Dit is grotendeels veroorzaakt door hogere uitgaven aan differentiatie in beloning (met name veroorzaakt door de inzet tijdens de verhuizing) en opleidingen.

Het gemiddelde bedrag op «materieel personeelsgebonden» is lager dan geraamd. In dit bedrag zijn namelijk niet begrepen de uitgaven voor de centrale netwerkfaciliteiten en de uitgaven in verband met de vernieuwing van de kantoor automatisering. Ter dekking van deze uitgaven, die centraal plaatsvinden, is het normbedrag voor de personeelsgebonden materiële uitgaven met f 2 250,00 verlaagd.

*) vanwege het ontbreken van een onderbouwing bij het gepresenteerde begrotingsbedrag is ook de daarmee corresponderende realisatie niet te geven.

Artikel : U2202 VUT-uitkeringen en suppletie wachtgeldens trendvolgers

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel							
U2202	VUT-uitkeringen en suppletie wachtgeldens trendvolgers	2 637	2 637	0	0	- 2 637	- 2 637
U2202/00	VUT-uitkeringen en suppletie wachtgeldens trendvolgers	2 637	2 637	0	0	- 2 637	- 2 637

22.02 Onderdeel 00 VUT-uitkeringen en suppletie wachtgeldens trendvolgers

Dit artikel is bestemd voor (VUT)-uitkeringen (f 1,6 miljoen) en wachtgeldsuppletievergoedingen (f 1 miljoen) aan werknemers in de gesubsidieerde sector.

De wachtgeldsuppletievergoedingen betreffen een aanvulling op de voor dit doel in de desbetreffende beleidsbudgetten begrepen bedragen.

Hiervoor is dit artikel «doorgeefluik». In de loop van 1998 is f 0,5 miljoen toegeëerd aan de daarvoor in aanmerking komende uitgavenartikelen. Een niet besteed of toegeëerd bedrag van f 1,7 miljoen is ingezet voor knelpunten elders op de VWS-begroting (2e Suppletore wet).

Artikel : U2203 Loonbijstelling

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel	Artikelonderdeel						
U2203	Loonbijstelling	11 070	11 070	0	0	- 11 070	- 11 070
U2203/00	Loonbijstelling	11 070	11 070	0	0	- 11 070	- 11 070

22.03 Onderdeel 00 Loonbijstelling

Dit artikel is een «doorgeefluik» voor de jaarlijkse loonbijstelling voor loonevoelige uitgaven rijksambtenaren en de overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling voor werknemers in de gepremieerde en gesubsidieerde sector (OVA). Ten laste van dit artikel worden geen uitgaven gedaan.

Het Ministerie van Financiën heeft voor 1998 f 91,7 miljoen beschikbaar gesteld voor de loonbijstelling en de OVA. In de loop van 1998 is aan de daarvoor in aanmerking komende uitgavenartikelen f 90,3 miljoen toegeëerd.

Van het begrote bedrag van f 11,1 miljoen, zijnde het restant van bijstellingen over voorgaande jaren, is in 1998 f 8,5 miljoen toegeëerd in verband met een door het Ministerie van Financiën toegepaste correctie op de bijstelling 1997.

Na toedeling resteert een bedrag van f 4,0 miljoen. Hiervan is f 3,9 miljoen ingezet voor het oplossen van knelpunten elders op de VWS-begroting (2e Suppletore wet).

Artikel : U2204 Prijsbijstelling

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel	Artikelonderdeel						
U2204	Prijsbijstelling	153	153	0	0	- 153	- 153
U2204/00	Prijsbijstelling	153	153	0	0	- 153	- 153

22.04 Onderdeel 00 Prijsbijstelling

Dit artikel is een «doorgeefluik» voor de jaarlijkse prijsbijstelling. Ten laste van dit artikel worden geen uitgaven gedaan.

Het kabinet heeft vanwege de algemene budgettaire problematiek besloten een kwart van de berekende prijsbijstelling toe te delen aan de departementen.

Voor de prijsbijstelling was hierdoor slechts f 2,2 miljoen beschikbaar (inclusief het volgens de begroting nog toe te delen bedrag van f 0,2 miljoen).

VWS heeft besloten deze prijsbijstelling niet toe te delen, maar voor een belangrijk deel (f 1,8 miljoen) in te zetten voor knelpunten elders op de VWS-begroting (2e Suppletore wet).

Daarnaast is f 0,4 miljoen overgeboekt naar het Ministerie van Justitie voor een bijdrage in verband met de financiële gevolgen van de invoering van de Wet bescherming persoonsgegevens (2e Suppletore wet).

Artikel : U2205 Onvoorzien

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel							
U2205	Onvoorzien	277	277	0	0	- 277	- 277
U2205/00	Onvoorzien	277	277	0	0	- 277	- 277

22.05 Onderdeel 00 Onvoorzien

Ten laste van dit artikel worden geen uitgaven gedaan; er zijn ook geen bedragen overgeboekt naar andere begrotingsartikelen.

Artikel : U2206 Sociaal en Cultureel Planbureau

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel							
U2206	Sociaal en Cultureel Planbureau	10 680	10 680	13 604	12 732	2 924	2 052
U2206/00	Sociaal en Cultureel Planbureau	10 680	10 680	13 604	12 732	2 924	2 052

Op dit artikel worden de personele en materiële uitgaven verantwoord voor het verrichten van beleidsrelevant wetenschappelijk onderzoek op het sociaal en cultureel terrein door het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP).

De personele uitgaven van het SCP worden onderverdeeld in de onderstaande categorieën:

Actief regulier personeel:	f 6,913 miljoen;
Overige personele uitgaven:	f 0,371 miljoen;
Personeel ten laste van derden:	f 0,773 miljoen.

Op het budget Actief regulier personeel is vanwege een reeds langer aanwezig zijnd knelpunt meer gerealiseerd dan gepland: bij 2e Suppletore wet is het personeelsbudget van het SCP op incidentele basis met een bedrag f 0,750 miljoen aangevuld.

M&O beleid

De op dit artikelonderdeel verantwoorde toelagen voor Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren (TZR) zijn gebaseerd op een M&O-gevoelige regeling doordat de TZR wordt toegekend op basis van een verklaring van de belanghebbende. Het departementale controlebeleid bestaat uit het opvragen van bewijsstukken bij door personeelsleden doorgegeven wijzigingen. Daarnaast is 10% van de personeelsleden (willekeurig geselecteerd) gecontroleerd aan de hand van opgevraagde bewijsstukken.

De hogere realisatie (f 0,179 miljoen) op het budget Overige personele uitgaven is een gevolg van de extra uitgaven voor verplaatsingskosten, beloningdifferentiatie, werving en selectie.

Op het budget Personeel ten laste van derden is meer uitgegeven dan begroot. Het SCP heeft namelijk meer opdrachten van derden verkregen. Daarnaast zijn de personeelskosten gestegen ten opzichte van het begrote bedrag, dat nog uitging van de kosten per fte in 1994.

De materiële uitgaven worden onderverdeeld in de onderstaande categorieën:

A. Uitgaven ten behoeve van de algemene bedrijfsvoering:

- Personeelskosten, niet zijnde salariskosten	f 0,444 miljoen;
- Bureaukosten	f 0,426 miljoen;
- Huisvestingskosten	f 0,230 miljoen;
- Automatiseringskosten	f 0,310 miljoen;
- Reiskosten	f 0,076 miljoen.

Aan Personeelskosten is meer uitgegeven dan begroot vanwege het inhuren van een adviseur-interim manager en het uitvoeren van het PC-privé project.

B. Uitgaven ten behoeve van de uitvoering van het werkprogramma 1998-1999 en ad hoc opdrachten van derden.

- aanschaf van databestanden	f 1,787 miljoen;
- uitbesteding van wetenschappelijk onderzoek	f 0,667 miljoen;
- productie en publicatie van onderzoeksrapporten	f 0,734 miljoen.

De hogere uitgaven (f 0,638 miljoen) worden gedeeltelijk veroorzaakt door de aanschaf van duurdere databestanden zoals AVO '99 en SPVA, extra data ten behoeve van bijvoorbeeld het project «thuiszorg» en gedeeltelijk door uitbesteding van (deel-) onderzoeken zoals Ramingsmodel geestelijk gezondheidszorg en Buurt en veiligheid. Ad hoc opdrachten van derden worden gefinancierd uit de op het ontvangstenartikel 22.01 onderdeel 05 gerealiseerde inkomsten en bijdragen van VWS-directies (f 0,265 miljoen). De bijzondere publicaties (SCR 1998 onder meer) hebben eveneens geleid tot wat hogere uitgaven op het budget Productie en publicatie van onderzoeksrapporten.

Kengetallen

Tabel I: Onderbouwing Regulier personeel

	Raming	Realisatie
Gemiddelde bezetting in fte's	59,37	59,01
Gemiddelde prijs per fte*	115 378	115 794
Toegelicht begrotingsbedrag**	6 850	6 833

(bedragen per fte in guldens, overige bedragen x f 1000)

* gemiddelde prijs per fte aangepast aan het nieuwe Toegelicht. begrotingsbedrag.

** inclusief bedrag knelpunt (f 0,75 miljoen)

Tabel II: Aantal onderzoeken en de prijs per onderzoeksuur, onderverdeeld naar de vier hoofdproductgroepen

Hoofdproduct- groepen	Raming			Realisatie		
	Uren	Prijs	Totaal	Uren	Prijs	Totaal
Rapporten/adviezen	35 000	204,54	7 159	46 895	199,37	9 350
Surveys/modellen	11 000	204,54	2 250	9 742	199,37	1 942
Presentaties/ artikelen	4 000	204,54	818	4 793	199,37	956
Commissiewerk- zaamh.	2 200	204,54	450	2 427	199,37	484
Totaal	52 200		10 677	63 857		12 732

(prijs per uur in guldens, totaalbedragen x f 1000,-)

NB de kengetallen van de stand ontwerpbegroting 1998 zijn aangepast omdat in de begrotingswet abusievelijk andere kengetallen zijn opgenomen.

In bovenstaande tabel wordt op basis van de geplande en gerealiseerde capaciteit en de integrale kostprijs per onderzoeksuur (zie onderstaand tabel) een indicatie gegeven van de totale kosten per hoofdproductgroep. Bepaling van de capaciteit is gebaseerd op het aantal wetenschappelijk onderzoekers werkzaam bij het SCP. De prijs per onderzoeksuur is gebaseerd op de directe kosten (wetenschappelijk personeel en onderzoekskosten) en de indirecte kosten (ondersteunend personeel en kosten van de algemene bedrijfsvoering). Het verschil in de kostprijs per onderzoeksuur tussen raming en realisatie is ontstaan als gevolg van de niet proportionele stijging van de totale kosten en van het aantal onderzoeken.

Tabel III: Opbouw integrale kostprijs per onderzoek

Kosten wetenschappelijk onderzoek	Raming	Realisatie
Directekosten (x f1 000,00)		
Personeel	4 730	5 650
Materieel	2 746	3 189
Indirecte kosten (f 1000,00)		
Personeel	2 062	2 407
Materieel	1 139	1 486
Totale kosten (x f1000,00)	10 677	12 732
Aantal onderzoeksuren	52 200	63 857
Kostprijs per onderzoeksuur	204,54	199,37

Artikel : U2207 Inspectie jeugdhulpverlening en jeugdbescherming

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel							
U2207	Inspectie jeugdhulpverlening en jeugdbescherming	3 908	3 908	4 106	4 106	198	198
U2207/00	Inspectie jeugdhulpverlening en jeugdbescherming	3 908	3 908	4 106	4 106	198	198

22.07 Onderdeel 00 Inspectie Jeugdhulpverlening en jeugdbescherming

De uitgaven op dit artikel hebben betrekking op de personele en materiële uitgaven van de Inspectie Jeugdhulpverlening en jeugdbescherming (IJHV/JB).

De personele uitgaven betreffen voornamelijk salarissen, toelagen en sociale lasten. Per 31 december 1998 is de formatie 29,5 fte's.

Daarnaast zijn overige personele uitgaven verantwoord voor de vergoeding van de kosten van woonwerkverkeer, differentiatie in beloning, vorming en opleiding en voor vervangend personeel.

De materiële uitgaven betreffen reis- en verblijfkosten, kantoorkosten, drukwerkkosten en automatiseringskosten.

Toelichting materiële uitgaven:

De hogere uitgaven in 1998 worden voornamelijk veroorzaakt doordat in 1998 uitgaven voor de regionale inspecties ten laste van dit artikel zijn gekomen, terwijl die tot en met 1997 werden verantwoord op uitgavenartikel 22.01. Met de 2e Suppletore wet is hiertoe f 0,15 miljoen op dit artikel beschikbaar gesteld.

M&O-beleid

De op dit artikel verantwoorde toelagen voor Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren (TZR) zijn gebaseerd op een M&O-gevoelige regeling doordat de TZR wordt toegekend op basis van een verklaring van de belanghebbende. Het departementale controlebeleid bestaat uit het opvragen van bewijsstukken bij door personeelsleden doorgegeven

wijzigingen. Daarnaast is 10% van de personeelsleden (willekeurig geselecteerd) gecontroleerd aan de hand van opgevraagde bewijsstukken.

Kengetallen

De inspectie beschikt over een jaarwerkplan waarin is vastgelegd waaruit de activiteiten bestaan. Het jaarwerkplan omvat zowel de vormen van toezicht (inclusief het aantal uit te voeren inspecties) als een beschrijving van de interne activiteiten. Op grond van de Wet op de jeugdhulpverlening wordt in het jaarverslag van de inspectie verantwoording afgelegd over de door haar uitgevoerde werkzaamheden, gekoppeld aan de voorgenomen activiteiten. Het jaarverslag over 1998 verschijnt conform de planning voor 1 mei 1999.

Tabel I: Onderbouwing Regulier personeel

	Ontwerpbegroting 1998	Realisatie 1998
Gemiddelde bezetting in fte's	29,5	27,3
Gemiddelde prijs per fte	111 864	114 652
Toegelicht begrotingsbedrag	3 300*	3 130

(Bedragen per fte in gulden, overige bedragen x f 1000)

* Dit kengetal is aangepast omdat in de begrotingswet abusievelijk een ander getal is genoemd.

Tabel II: Opbouw uitgaven materieel (bedragen x f 1 000)

	Ontwerpbegroting 1998	Realisatie 1998
Algemene uitgaven	191	135
Automatiserings-, beheers- en administratiekosten	324	573
Overige uitgaven personeel	93	267
Totaal:	608	975

NB: de kengetallen van de stand ontwerp-begroting 1998 zijn aangepast omdat in de begrotingswet abusievelijk andere kengetallen zijn opgenomen

Artikel : U2208 Internationale samenwerking en infrastructuur

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel Artikelonderdeel	Omschrijving	(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
U2208	Internationale samenwerking en infrastructuur	3 297	3 456	4 646	4 519	1 349	1 063
U2208/00	Internationale samenwerking en infrastructuur	3 297	3 456	4 646	4 519	1 349	1 063

De verplichtingen en uitgaven op dit artikel hebben betrekking op:

- de uitvoering van de tussen de Nederlandse en Indonesische regering gesloten overeenkomst inzake de Molukse bevolkingsgroep in Nederland (f 3,1 miljoen). Het grootste deel van deze uitgaven heeft betrekking op de directe kosten van repatriëring van Molukkers, alsmede subsidiëring van kleinschalige utiliteitsprojecten voor de verbetering van de leefomgeving van repatrianten in Indonesië. De overige uitgaven betreffen reis-, verblijfs- en bureaunkosten;
- internationale volksgezondheid- en welzijnsaangelegenheden (f 0,9 miljoen), waarin begrepen: culturele verdragen, memoranda of understanding en overige internationale akkoorden bestemd voor het onderhouden van bilaterale contacten tussen het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en zusterministeries, multilaterale samenwerking en infrastructuur en internationale congresverplichtingen;
- welzijnsprojecten uit het Raamprogramma Cultuur en Welzijn, gebaseerd op het Raamverdrag inzake vriendschap en nauwere samenwerking tussen Nederland en Suriname (f 0,6 miljoen).

De Indonesische regering heeft in 1998 voor een groter aantal Molukkers toestemming gegeven om te repatriëren dan waarmee in de begroting rekening is gehouden (79 ten opzichte van 30). Dit heeft geleid tot hogere uitgaven dan geraamd (f 0,8 miljoen).

Voorts is de subsidiëring van de kleinschalige utiliteitsprojecten geïntensiveerd (f 0,7 miljoen). Deze intensivering is gedeeltelijk gefinancierd met het voordelige (budgettaire) effect van de devaluatie van de roepia (f 0,4 miljoen).

De uitgaven in het kader van het Raamverdrag tussen Nederland en Suriname zijn niet begroot. Hiervoor wordt een bijdrage ontvangen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking.

Artikel : U2209 Adviesraden

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel							
U2209	Adviesraden	15 946	15 946	19 341	19 220	3 395	3 274
U2209/01	Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling	2 646	2 646	2 121	2 103	- 525	- 543
U2209/02	Raad voor de Volksgezondheid en Zorg	5 339	5 339	6 406	6 449	1 067	1 110
U2209/03	Gezondheidsraad	6 926	6 926	9 700	9 554	2 774	2 628
U2209/04	Raad voor Gezondheidsonderzoek	1 035	1 035	1 115	1 115	80	80

22.09 Onderdeel 01 Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling

Inleiding

In het werkprogramma 1998 staan in het totaal vijf adviesaanvragen genoemd voor dit jaar: vier daarvan waren nieuw en één loopt over van het werkprogramma 1996-1997 naar 1998. Van de vijf adviezen heeft de

Raad er twee in de laatste maanden van 1998 kunnen afronden. De drie andere adviezen zullen in de eerste maanden van 1999 worden uitgebracht. De RMO heeft er voor gekozen de jaarcyclus van advisering in 1998 te doorbreken om een betere spreiding van zijn werkzaamheden te krijgen. Dit heeft echter wel geleid tot lagere uitgaven dan was begroot in 1998.

Hieronder wordt een toelichting gegeven, daarna worden de kengetallen van 1998 genoemd.

Personeelskosten

Hoofdbudget Actief personeel	f 1,504 miljoen
Hoofdbudget Overige personele uitgaven	f 0,118 miljoen

Op dit artikelonderdeel zijn de uitgaven verantwoord voor salarissen, toelagen, sociale lasten, vervangend personeel, opleidingen, werving/selectie en differentiatie in beloning.

M&O- beleid

De op dit artikelonderdeel verantwoorde toelagen voor Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren (TZR) zijn gebaseerd op een M&O-gevoelige regeling doordat de TZR wordt toegekend op basis van een verklaring van de belanghebbende. Het departementale controlebeleid bestaat uit het opvragen van bewijsstukken bij door personeelsleden doorgegeven wijzigingen. Daarnaast is 10% van de personeelsleden (willekeurig geselecteerd) gecontroleerd aan de hand van opgevraagde bewijsstukken.

Materiële uitgaven

Ongeveer tweederde deel van de materiële uitgaven groot f 0,479 miljoen heeft betrekking op onderzoek ten behoeve van uit te brengen adviezen.

Kengetallen

Tabel I: Personeel en materieel (bedragen x 1 000)

Personeel	Raming 1998	Realisatie 1998
Gemiddelde bezetting in fte's	10	10,64*
Gemiddelde prijs per fte	f 114 300	f 113 064
Toegelicht begrotingsbedrag	f 1 143 000	
Realisatie		f1 203 009
* De realisatie is inclusief 2 tijdelijke fte's.		
<i>Materieel</i>		
Gemiddelde bezetting in fte's	10	10,64
Gemiddelde prijs per fte	f 62 700	f 40 225
Toegelicht begrotingsbedrag	f 627 000	
Realisatie		f 428 000

* exclusief raadsleden.

Tabel II: Overzicht kosten en prestaties (bedragen x f 1 000)

	Raming 1998		Realisatie 1998	
	capaciteit in fte's	kosten	capaciteit in fte's	kosten
Personeel:				
Beleids- en fac. capaciteit	10,00	1 143	10,64	1 203*
Flexibele formatie	5,00	500	0**	110
Subtotaal	15,00	1 643	10,64	1 313
Materieel	–	627	–	428
Raadsleden	2,00	578	2	362
Totaal	17,00	2 848**	12,64	2 103
Aantal adviezen	5		2	

* De realisatie is inclusief 2 tijdelijke fte's

** Met flexibele formatie is bedoeld de financiering van opdrachten voor inhuur en uitbesteding, vertaald naar fte's. De werkelijke uitgaven zijn voor een groot deel onder materieel verantwoord, een vertaling naar fte's is niet mogelijk.

22.09 Onderdeel 02 Raad voor de Volksgezondheid en Zorg

Op dit artikelonderdeel worden de personele en materiële uitgaven verantwoord die voortvloeien uit de activiteiten van de Raad voor de Volksgezondheid en Zorg (RVZ). De taak van de RVZ is het leveren van een bijdrage aan de visie-ontwikkeling en strategische beleidskeuzen van de rijksoverheid op de terreinen van de volksgezondheid en de zorg door het uitbrengen van adviezen. Voor de uitvoering van deze taak wordt de raad bijgestaan door een ambtelijk secretariaat. De advisering vindt plaats op basis van een werkprogramma dat door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is goedgekeurd en aan de Tweede en Eerste kamer is toegezonden. De projectering van de adviezen van de RVZ verloopt op grond van een werkprogramma dat in de praktijk en in overleg met de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een looptijd heeft van 2 jaar. Tweejaarlijkse promotie-cycli plegen elkaar hierbij te overlappen. In 1998 heeft de RVZ in totaal 19 publicaties uitgebracht, bestaande uit 9 gevraagde adviezen en 6 achtergrondstudies behorend bij adviezen. Tevens zijn 4 overige publicaties uitgebracht waaronder het jaarverslag 1997, het werkprogramma 1999 en 2 magazines. In 1998 realiseerde de Raad 7 adviezen uit het werkprogramma 1997 en 2 adviezen uit het werkprogramma 1998. In 1999 zullen 4 adviezen uit het werkprogramma 1998 worden gerealiseerd.

Ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting (f 5,34 miljoen) zijn met Suppletore wet de volgende aanvullende financiële middelen aan het Secretariaat van de RVZ ter beschikking gesteld:

A. Ten behoeve van het Landelijk Oncologisch Beraad (LOB)	f 0,75 miljoen;
B. Als gevolg van correctie van de in de oorspronkelijk vastgestelde begroting netto geraamde uitgaven en ontvangsten	f 0,46 miljoen;
C. Voor de financiële afronding van het project «Galen in Use»	f 0,10 miljoen;
D. Voor de aanschaf van automatiseringsmiddelen	f 0,10 miljoen;
E. Loonbijstelling	f 0,06 miljoen;
	f 1,47 miljoen

Ten opzichte van de totaal beschikbare middelen (f 6,81 miljoen) blijft de realisatie (f 6,45 miljoen) per saldo f 0,36 miljoen achter. In relatie met de

oorspronkelijk vastgestelde begroting (f 5,34 miljoen) ontstaat hierdoor een verschil van f 1,11 miljoen.

Het niet realiseren van per saldo f 0,36 miljoen aan uitgaven wordt veroorzaakt door de volgende factoren:

Door de Minister is in april 1997 het Landelijk Oncologisch Beraad (LOB) ingesteld. De voor dit beraad beschikbare middelen voor 1998 zijn ondergebracht bij het Secretariaat van de RVZ. De inhoudelijke besteding van de ten behoeve van het LOB ter beschikking gestelde gelden wordt volgens afspraak met het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport autonoom door het LOB bepaald. In de loop van 1997 heeft het LOB een aanvang gemaakt met haar werkzaamheden. Het LOB heeft in de aanloopfase van haar werkzaamheden veel aandacht moeten besteden aan het stimuleren en motiveren van het veld van de oncologische zorg voor richtlijnontwikkeling en voor de door de Minister gewenste taakverdeling en concentratie. Hierdoor verloopt het proces langzamer dan bij de start van het LOB is aangenomen. In 1998 is er door de vertraging in het proces sprake geweest van een beperkte besteding van de aan het beraad ter beschikking gestelde financiële middelen, omdat concrete verzoeken om financiële ondersteuning niet bij het beraad werden ingediend. Hierdoor is in 1998 een bedrag van f 0,47 miljoen niet tot besteding gekomen.

De realisatie van de reis-, verblijf en representatiekosten van de RVZ is f 0,21 miljoen achtergebleven ten opzichte van de begroting. Dit wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt doordat aan minder raadsleden een vergoeding is betaald dan in de begroting is voorzien. Tevens zijn minder kosten ten behoeve van congressen en symposia gerealiseerd dan voorzien.

De realisatie van de personele kosten is f 0,24 miljoen hoger uitgevallen dan in de begroting voorzien. Oorzaak hiervoor is de in 1998 noodzakelijk gebleken extra inzet van tijdelijke krachten wegens bestaande vacatures en ziekteverzuim. Daarnaast is extra specifieke deskundigheid ingehuurd benodigd voor de totstandkoming van adviezen.

Het Secretariaat van de RVZ heeft in 1998 voor een bedrag van f 0,18 miljoen geïnvesteerd in automatiseringsapparatuur en software. Bij 2e Suppletore wet zijn hiervoor extra middelen ter grootte van f 0,10 miljoen beschikbaar gesteld. De gerealiseerde uitgaven bedragen derhalve f 0,08 miljoen meer dan in de begroting is voorzien.

M&O beleid

De op dit artikelonderdeel verantwoorde toelagen voor Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren (TZR) zijn gebaseerd op een M&O-gevoelige regeling doordat de TZR wordt toegekend op basis van een verklaring van de belanghebbende. Het departementale controlebeleid bestaat uit het opvragen van bewijsstukken bij door personeelsleden doorgegeven wijzigingen. Daarnaast is 10% van de personeelsleden (willekeurig geselecteerd) gecontroleerd aan de hand van opgevraagde bewijsstukken.

Tabel I: Personeel en materieel (bedragen fte in guldens, overige bedragen x f 1 000)

	Raming 1998	Realisatie 1998
<i>Personeel</i>		
Gemiddelde bezetting in fte's	32,5	33,53* ¹
Gemiddelde prijs per fte	97 538	101 730
Toegelicht begrotingsbedrag	3 170	3 411* ²
<i>Materieel</i>		
Gemiddelde bezetting in fte's	32,5	33,53* ¹
Gemiddelde prijs per fte	50 892	60 424
Toegelicht begrotingsbedrag	1 654	2 026* ³

*¹ = inclusief tijdelijke plaatsen

*² = niet inbegrepen de inhuur externen

*³ = niet inbegrepen vergoeding raadsleden. Raming betreft nettoring (gesaldeerd met geraamde ontvangsten), realisatie is bruto verantwoord.

Tabel II: Overzicht kosten en prestaties (bedragen x f 1000)

	Raming		Realisatie	
	Capaciteit in fte's	kosten	Capaciteit in fte's	kosten
<i>Personeel:</i>				
Directe adviescapaciteit	17,5	1 967	18,00	1 831
Ondersteunende capaciteit	15,0	1 203	15,53	1 580
Subtotaal	32,5	3 170	33,53	3 411
<i>Materieel</i>				
Raadsleden	2,1	495	2,1	497
Totaal (P,M en raadsleden)	34,6	5 319	35,63	5 934*
Aantal studies	10-12		6	
Aantal adviezen	5- 7		9	

* = niet inbegrepen inhuur externen

22.09 Onderdeel 03 Gezondheidsraad

Op dit artikelonderdeel worden de personele en materiële uitgaven verantwoord van de Gezondheidsraad. De Raad heeft tot taak de regering en beide kamers der Staten-Generaal voor te lichten over de stand van de wetenschap ten aanzien van vraagstukken op het gebied van de volksgezondheid door middel van het uitbrengen van adviezen. Jaarlijks wordt een werkprogramma opgesteld dat is gebaseerd op adviesaanvragen van bewindslieden en op onderwerpen die door de raad zelf worden ingebracht. In 1998 werden 46 adviezen uitgebracht. In oktober 1998 is het secretariaat van de Gezondheidsraad van Rijswijk naar de Resident in Den Haag verhuisd.

De personele uitgaven bedragen f 6,1 miljoen. Het betreft voornamelijk salarissen, toelagen (inclusief TZR) en sociale lasten. Daarnaast zijn de volgende personele uitgaven verantwoord: inhuur vervangend personeel en externen voor uitvoering van onderzoeken voor derden, opleidingen, werving/selectie en differentiatie in beloning.

Tabel I: Personeel

Stand ontwerpbegroting 1998 GR	
Gemiddelde bezetting in fte's	43,85
Gemiddelde prijs per fte	93 888
Toegelicht begrotingsbedrag	4 117
Realisatie 1998 GR	
Gemiddelde bezetting in fte's	53,79
Gemiddelde prijs per fte	110 314
Gerealiseerd	5 934

(Bedragen per fte in gulden, overige bedragen x 1 000,-)

NB: De gemiddelde bezetting van de Gezondheidsraad is inclusief derden.

Het verschil tussen geraamde (exclusief derden) en gerealiseerde (inclusief derden) fte's (en bijbehorende bedragen) wordt veroorzaakt door de inzet van project-medewerkers (met een hoge middelsom) voor de activiteiten ten behoeve van de Ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SoZaWe) en Landbouw Natuurbeheer en Visserij (LNV) waarvan de kosten als materiële kosten waren geraamd. Deze Ministeries dragen bij in de kosten van deze activiteiten (zie ontvangstenartikel 22.02).

M&O beleid

De op dit artikelonderdeel verantwoorde toelagen voor Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren (TZR) zijn gebaseerd op een M&O-gevoelige regeling doordat de TZR wordt toegekend op basis van een verklaring van de belanghebbende.

Het departementale controlebeleid bestaat uit het opvragen van bewijsstukken bij door personeelsleden doorgegeven wijzigingen. Daarnaast is 10% van de personeelsleden (willekeurig geselecteerd) gecontroleerd aan de hand van opgevraagde bewijsstukken.

De materiële uitgaven bedragen f 3,4 miljoen. Het betreft reis- en verblijfkosten, vacatiegelden van raads- en commissieleden (incl. de nabetaling van de verhoging in 1998 (2e Suppletore wet, f 0,6 miljoen), vergaderkosten, werkplekautomatisering, onderzoeken en overige kosten ten behoeve van de bedrijfsvoering van de Raad en commissies, waaronder de Commissie Wet op het Bevolkingsonderzoek (WBO). De WBO, bedoeld om mensen te beschermen tegen bevolkingsonderzoeken die een gevaar kunnen vormen voor de gezondheid, voorziet in een vergunningsstelsel. Vergunningplichtig bevolkingsonderzoek is verboden zonder vergunning van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. De wet verplicht de Minister de Gezondheidsraad te horen alvorens te beslissen over vergunningverlening.

Het verschil tussen de begroting- en realisatiecijfers wordt grotendeels veroorzaakt door commissies die in 1998 in een opstartfase verkeerden en waarvan de (voorbereidingskosten) niet waren geraamd:

- * de Centrale Commissie voor beoordeling van Medisch-wetenschappelijk Onderzoek (CCMO). Een nieuwe wet, de Wet medisch-wetenschappelijk onderzoek bij mensen (WMO), regelt de toetsing van medisch-wetenschappelijk onderzoek. De WMO voorziet in deze CCMO. De CCMO is een zelfstandig bestuursorgaan, dat gehuisvest wordt bij de Gezondheidsraad. De CCMO wordt ondersteund door een secretariaat, waarvan de Algemeen Secretaris van de Gezondheidsraad formeel het Hoofd van dienst is. Het secretariaat van

- de Gezondheidsraad verleent facilitaire ondersteuning aan het secretariaat van de CCMO (1e Suppletore wet f 0,5 miljoen);
- * de Kerncommissie MTA (Medical Technology Assessment). Op het terrein van MTA zijn aan de Gezondheidsraad taken toebedeeld bij de signalering van nieuwe ontwikkelingen en de synthese van de stand van wetenschap (2e Suppletore wet f 0,3 miljoen);
 - * de commissie Novel Foods. De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft de Gezondheidsraad verzocht een permanente commissie in te stellen die wordt belast met de veiligheidsbeoordeling van nieuwe voedingsmiddelen in het kader van de EU-verordening (EG) 58/972. Naast de veiligheidsbeoordeling van de hiertoe bij de Minister aangeboden producten, zal deze commissie tot taak krijgen te adviseren over de bij deze beoordeling toe te passen nieuw ontwikkelde onderzoekstechnieken en veiligheidstesten (2e Suppletore wet f 0,2 miljoen).

De overschrijding van het krediet van circa f 0,9 miljoen betreft voor f 0,4 miljoen personele uitgaven. De overschrijding is veroorzaakt door het, meer dan ten tijde van het opstellen van de begroting was voorzien, inhuren van vervangend personeel en externen voor de uitvoering van onderzoeken voor derden. Het restant van f 0,5 miljoen betreft hogere dan geraamde automatiserings- en reiskosten en de materiële kosten van onderzoek voor derden die niet waren geraamd.

De reeds eerder genoemde Ministeries dragen (gedeeltelijk) bij in de kosten van deze onderzoeken (zie ook ontvangstenartikel 22.02). Voor een goed begrip zij vermeld dat deze bijdragen niet hebben geleid tot eenzelfde aanpassing van het krediet van de Raad.

22.09 Onderdeel 04 Raad voor Gezondheidsonderzoek

Op dit onderdeel worden de personele en materiële uitgaven verantwoord van de Raad voor Gezondheidsonderzoek (RGO). De raad is ingesteld ten behoeve van de uitvoering van het beleid inzake het onderzoek en ontwikkeling van het:

- medisch-wetenschappelijk onderzoek naar het voorkomen, ontstaan, herkennen en preventie van ziekten, behandeling van zieken of verlichting van ziektelast alsmede de hiermee verband houdende ontwikkelingen op het gebied van de technologie;
- gezondheidszorgonderzoek omvattende het wetenschappelijk onderzoek naar alle aspecten van het systeem van de gezondheidszorg.

De Raad heeft in 1998 drie adviezen uitgebracht. Ter voorbereiding van het advies over onderzoek op het gebied van de geestelijke gezondheidszorg heeft de RGO een workshop georganiseerd. In het kader van de internationalisering, aangekondigd in de Meerjarenvisie uit 1997, heeft een secretaris van de Raad in 1998 deel uitgemaakt van een delegatie naar de Verenigde Staten van Amerika.

In oktober 1998 is ook het secretariaat van de RGO van Rijswijk naar de Resident in Den Haag verhuisd.

De personele uitgaven bedragen f 0,8 miljoen. Het betreft voornamelijk salarissen, toelagen (incl. TZR) en sociale lasten. Daarnaast zijn de volgende personele uitgaven verantwoord: inhuur vervangend personeel, differentiatie in beloning en kosten woonwerkverkeer.

Tabel I: Personeel RGO

Stand ontwerpbegroting 1998 RGO	
Gemiddelde bezetting in fte's	6,78
Gemiddelde prijs per fte	116 372
Toegelicht begrotingsbedrag	789
Realisatie 1998 RGO	
Gemiddelde bezetting in fte's	6,92
Gemiddelde prijs per fte	116 618
Gerealiseerd	807

(Bedragen per fte in gulden, overige bedragen x 1 000,-)

M&O beleid

De op dit artikelonderdeel verantwoorde toelagen voor Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren (TZR) zijn gebaseerd op een M&O-gevoelige regeling doordat de TZR wordt toegekend op basis van een verklaring van de belanghebbende.

Het departementale controlebeleid bestaat uit het opvragen van bewijsstukken bij door personeelsleden doorgegeven wijzigingen. Daarnaast is 10% van de personeelsleden (willekeurig geselecteerd) gecontroleerd aan de hand van opgevraagde bewijsstukken.

De materiële uitgaven bedragen circa f 0,3 miljoen. Het betreft reis- en verblijfkosten van de leden van het secretariaat, vergaderkosten van de raadsleden, werkplekautomatisering en andere kosten ten behoeve van de bedrijfsvoering van de raad. De overschrijding op de materiële uitgaven wordt voornamelijk veroorzaakt door de niet geraamde nabetaling in 1998 van de verhoging van de vacatiegelden aan de raadsleden.

Artikel : U2301 Personeel en materieel Inspectie gezondheidszorg

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel	Omschrijving Artikelonderdeel	(1)		(2)		(3)=(2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
U2301	Personeel en materieel Inspectie gezondheidszorg	50 667	51 247	57 104	56 130	6 437	4 883
U2301/01	Regulier personeel	34 623	34 623	34 066	34 066	- 557	- 557
U2301/02	Overige personele uitgaven	662	662	3 837	3 732	3 175	3 070
U2301/03	Post-actieven	1 457	1 457	1 152	1 152	- 305	- 305
U2301/04	Personeel ten laste van derden	1 469	1 469	1 726	1 726	257	257
U2301/05	Materieel	5 516	6 096	10 917	10 513	5 401	4 417
U2301/06	Registratie Wet BIG	6 940	6 940	5 409	4 945	- 1 531	- 1 995

23.01 Onderdeel 01 Regulier personeel

Op dit artikelonderdeel zijn voornamelijk uitgaven verantwoord voor salarissen, toelagen, ouderschapsverlof en sociale lasten.

De gemiddelde bezetting in 1998 bestond uit 322,29 fte's op een begrotingssterkte van 361,85 fte's.

Een deel van de opgehouden vacatureruimte, de loonbijstelling en de

niet aangewende gelden ontvangen voor de millennium problematiek en inspectie voor derden landen is gebruikt voor de financiering van het tekort op het artikelonderdeel 02, Overige personele uitgaven.

M&O beleid

De op dit artikelonderdeel verantwoorde toelagen voor Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren (TZR) zijn gebaseerd op een M&O gevoelige regeling doordat de TZR wordt toegekend op basis van een verklaring van de belanghebbende. Het departementale controlebeleid bestaat uit het opvragen van bewijsstukken bij door personeelsleden doorgegeven wijzigingen. Daarnaast is 10% van de personeelsleden (willekeurig geselecteerd) gecontroleerd aan de hand van opgevraagde bewijsstukken.

Kengetallen

Tabel I: Onderbouwing Regulier personeel

	Raming 1998	Realisatie 1998
Gemiddelde bezetting	f 361,85	f 322,29
Gemiddelde prijs per fte	f 95 683	f 105 696
Begrotingsbedrag	f 34 623 000	f 34 065 000

Het in de begroting genoemde bedrag voor regulier personeel, zoals is opgenomen onder tabel I, moet zijn f 34,6 miljoen in plaats van f 35,2 miljoen.

De hogere middelsom wordt ondermeer veroorzaakt doordat er in de raming rekening is gehouden met aantal begrotingsplaatsen waarvoor geen middelen beschikbaar zijn.

Tabel II: Verdeling capaciteit naar primaire proces en overig (bedragen x 1 000)

	Primair proces	Overig	Totaal
Aantal fte's	199	116	315
Lonen/salarissen	23 073	7 792	30 965

De cijfers in de tabel zijn afkomstig uit de begroting.

De kengetallen zijn gebaseerd op een verdeling van primair proces en overig.

De realisatie cijfers zijn echter niet eenvoudig in deze categorieën te verdelen omdat de P en F systemen hierin niet voorzien.

23.01 Onderdeel 02 Overige personele uitgaven

De hogere uitgaven op dit artikelonderdeel worden voornamelijk veroorzaakt door de inhuur van vervangend en extern personeel (niet geraamd) en de extra uitgaven in verband met differentiatie in beloning, verplaatsingskosten, werving en selectie, kinderopvang en opleidingen.

23.01 Onderdeel 03 Postactieven

De lagere uitgaven op dit artikelonderdeel zijn het gevolg van het aantal aflopende wachtgeld verplichtingen.

Deze regelingen zijn M&O-gevoelig. De USZO is belast met de uitvoering van deze regelingen en het daarvoor geformuleerde controlebeleid. Voor nadere uitleg wordt verwezen naar de toelichting van uitgavenartikel 22.01.

23.01 Onderdeel 04 Personeel ten laste van derden

Op dit artikelonderdeel zijn de aan derden door te berekenen salariskosten verantwoord in verband met werkzaamheden van PIC-inspecteurs, European Medicines Evaluation Agency (EMA), diergeneesmiddelen, exportverklaringen, opiumverloven, sera en vaccins en vergunningen voor geneesmiddelen (GMV).

De verantwoording van de hiermee verband houdende ontvangsten vindt plaats op de ontvangstenartikelen 23.01 onderdeel 03 en 25.01 onderdeel 06.

De gemiddelde bezetting in 1998 bestond uit 14,44 fte's op een begrotingssterkte van 58 fte's, waarvan 21 fte's voor de registratie van de wet BIG zijn.

De hogere uitgaven zijn het gevolg van duurder aangesteld personeel dan geraamd en zijn gecompenseerd uit de hogere ontvangsten op ontvangstenartikel 23.01 onderdeel 03

Kengetallen

De in de tabel opgenomen kengetallen zijn gebaseerd op een verdeling van primair proces en overig.

De realisatie cijfers zijn echter niet in deze categorieën te verdelen omdat de P en F systemen hierin niet voorzien.

Tabel I: Personeel ten laste van derden in relatie tot ontvangsten

	Raming 1998	Realisatie 1998
<i>Uitgaven</i>		
Gemiddelde bezetting (excl BIG)	14,50	14,44
Gemiddelde prijs per fte	f 101 310	f 119 529
Begrotingsbedrag	f 1 469 000	f 1 726 000
<i>Ontvangsten (x1 000)</i>		
Vergunningen (ontvangstenartikel 25.01 onderdeel 06)	832	832
Sera en vaccins Ontvangstenartikel 23.01 onderdeel 03	500	893
Loonbijstelling	137	155
Totaal ontvangsten	1 469	1 881

Er zijn meer im-en exportverklaringen en opiumverloven verstrekt dan geraamd.

23.01 Onderdeel 05 Materieel

Op dit artikel zijn de materiële uitgaven verantwoord voor het centrale apparaat alsmede voor de regionale inspecties. Voorts worden op dit artikelonderdeel uitgaven verantwoord van onderzoek, bulletins, juridische bijstand, registratie van psychotherapeuten en voor de Staat van de Gezondheidszorg.

In de uitgaven voor onderzoek zijn ook de bijdragen voor onderzoeken door onderzoeksinstituten begrepen. Het betreft beleidsvoorbereidende onderzoeken in het kader van de signalerings- en adviestaken van de IGZ. De hogere realisatie ten opzichte van de begroting is het gevolg van:

- investeringen in informatietechnologie. Het betreft informatietechnologie ten behoeve van de voorbereiding en evaluatie van VWS beleid op het gebied van de Gezondheidszorg. (onder andere Notis);
- onvoorziene herinrichting van de gebouwen in de regio's Noord Brabant en Zuid-Holland en noodzakelijke verbouwingen in Groningen;
- onderzoeken ten behoeve van het agentschap College ter Beoordeling van Geneesmiddelen.
- het opzetten van een inspectieapparaat op de Nederlandse Antillen;
- onderzoek naar de gezondheidsklachten van de vliegcrash in de Bijlmermeer;
- het onderzoek naar Hepatitis B.

De doorberekening van de registratie van psychotherapeuten en de opzet van het inspectie apparaat op de Nederlandse Antillen is verantwoord op respectievelijk het ontvangstenartikel 23.01 onderdeel 04 en het ontvangstenartikel 22.02.

Kengetallen

Tabel I: Opbouw materieel budget (bedragen x f 1 000)

	Raming 1998	Realisatie 1998
Materiële kosten algemeen	2 879	5 269
Automatiseringskosten (incl. Notis)	1 870	2 866
Staat v.d Gezondheidszorg	0	384
Onderzoeken	729	1 728
Registratie Psychotherapeuten	247	94
Bulletins	103	62
Juridische bijstand	268	110
Totaal	6 096	10 513

Voor verklaring verschillen zie boven.

23.01 Onderdeel 06 Registratie Wet BIG

De uitgaven op dit artikelonderdeel bestaan uit personele uitgaven f 1,4 miljoen en materiële uitgaven f 3,5 miljoen van de Registratie Wet BIG. De lagere realisatie ten opzichte van de begroting is hoofdzakelijk het gevolg van

- meevallers ontstaan door minder juridische conflicten dan verwacht;
- het aangaan van verplichtingen met toekomstige kaseffecten;
- budgetoverheveling naar toekomstige jaren. Dit is merendeels gefinancierd uit de eindejaarsmarge van 1997.

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel	Omschrijving Artikelonderdeel	(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
U2402	Ouderenbeleid	23 242	27 782	27 877	30 998	4 635	3 216
U2402/01	Overgangswet verzorgingshuizen	0	0	82	82	82	82
U2402/02	Verzorgingshuizen met een bijzondere functie	0	0	2 733	2 733	2 733	2 733
U2402/03	Overige uitgaven verzorgingshuizen	0	0	0	0	0	0
U2402/04	Algemeen ouderenbeleid	23 242	27 782	25 063	28 184	1 821	402

24.02 Onderdelen 01 Overgangswet verzorgingshuizen, 02 Verzorgingshuizen met een bijzondere functie en 03 Overige uitgaven verzorgingshuizen

Deze artikelonderdelen hebben alleen betrekking op kosten voor de afwikkeling van voormalige WBO-zaken.

Artikel 24.02 onderdeel 01 bevat slechts een enkele correctie op een oude WBO-afrekening. De afrekening met de provincies en grote steden van de in het kader van de Wet op de bejaardenoorden verstrekte specifieke uitkeringen over 1996 is vanwege de complexe samenhang met de door provincies en grote steden opgestelde plannen voor de verzorgingshuizen (voor de periode 1997-2000) doorgeschoven naar 1999.

Artikel 24.02 onderdeel 02 bevat de nabetalings van in totaal f 2,7 miljoen bij de afrekening van het subsidie 1996 aan de verzorgingshuizen met een bijzondere functie. Bij de ontvangsten is voor dit onderdeel f 7,3 miljoen binnengekomen. De afrekening van de subsidies 1996 aan de bijzondere verzorgingshuizen was derhalve per saldo positief.

24.02 Onderdeel 04 Algemeen Ouderenbeleid

Dit artikel heeft betrekking op het algemeen ouderenbeleid, op voorzieningen en activiteiten ten behoeve van ouderen. Doelstelling van het beleid is de integratie en participatie van ouderen in de samenleving. De oorspronkelijk goedgekeurde begroting is met de 1e en 2e Suppletore wet aangepast.

De begrotingsaanpassingen zijn:

- 1e Suppletore wet f 1,3 miljoen verlaging
- 2e Suppletore wet f 4,7 miljoen verhoging

In 1998 is totaal f 28,2 miljoen uitgegeven aan de volgende onderwerpen:

- landelijk uitvoerend werk: een afbouwregeling ten behoeve van in bejaardenpensions woonachtige ouderen (uitgaven f 0,3 miljoen). Het aantal bewoners in bejaardenpensions is in 1998 teruggelopen tot 13.
- infrastructuur: de ondersteuning van landelijke organisaties van en voor ouderen (uitgaven f 7,1 miljoen). Het gaat hier onder meer om de landelijke ouderenbonden, de landelijke Vereniging Groepswonen voor Ouderen, de Alzheimer Stichting, de Landelijke Organisatie Cliëntenraden Ouderzorg, het Nederlands Platform Ouderen en Europa, het Nederlands Instituut voor Gerontologie.

- projecten en onderzoek: Voor vier thema's uit de Welzijnsnota zijn middelen beschikbaar gesteld, te weten: zelfstandigheid, kwaliteit, onderzoek en internationale aangelegenheden (uitgaven f 17,1 miljoen).

Zelfstandigheid met programma's als participatie en integratie van ouderen, wonen en zorg voor ouderen, ouderen en technologie, en gezondheidsbevordering;

Kwaliteit met programma's als modernisering ouderenzorg, deskundigheidsbevordering ouderenzorg, kwaliteit verzorgings- en verpleeghuizen;

Onderzoek met programma's als monitoring;

Internationale aangelegenheden met programma's als internationale samenwerking op het terrein van het ouderenbeleid; Stichting Nederlands Platform Ouderen en Europa, en Comité Nationale Dag van de Ouderen.

- onderzoek indicatiestelling: Het in 1997 gestarte project indicatiestelling heeft een tweejarig vervolg gekregen in 1998 (uitgaven f 3,7 miljoen). Het gaat er om de nieuwe regeling te faciliteren van de indicatiestelling voor verpleeghuizen, verzorgingshuizen en de thuiszorg. Het project is inmiddels verbreed met gehandicaptenzorg en de geestelijke gezondheidszorg. Het vervolgtraject betreft onder meer onderzoek, protocollering, implementatie en evaluatie.

Ouderen en technologie

Samen met de Ministeries van Economische Zaken (EZ) en Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) is een beleid ontwikkeld om technologie voor ouderen te stimuleren. Doel van het in 1995 gestarte driejarige stimuleringsprogramma is dat het bedrijfsleven zich meer bewust wordt van «de oudere» als kritische consument en als interessante doelgroep en dat de ouderen zich op hun beurt bewust worden van wat technologie in de brede zin van het woord voor zelfredzaamheid en comfort kan betekenen.

Na ruim 3 jaar kan geconstateerd worden dat het Programma gewerkt heeft: er is gaandeweg een sfeer van enthousiasme ontstaan over de mogelijkheden van technologie voor ouderen.

De markt blijkt redelijk goed in staat de kansen die het Programma biedt, te benutten en producten te ontwikkelen die ook voor ouderen aantrekkelijk zijn. De belangstelling voor de resultaten is groot. Diverse media hebben uitvoerig aandacht besteed aan het project.

Kortom: het thema «Ouderen en Technologie» lijkt definitief uit de sfeer van «alleen maar belangrijke nota's en analyses» geraakt te zijn.

Het stimuleringsprogramma is op 24 november 1998 afgesloten met een symposium. Rode lijn in de bijdragen van de verschillende sprekers was dat er weliswaar veel bereikt is de afgelopen jaren, maar dat we er nog niet zijn. De angst voor het «bejaardenimago» is zowel onder producenten als consumenten hardnekkig. Ouderen hebben nog steeds moeite met producten waar een «stigma» aan kleeft. Producenten zijn nog altijd bevreesd voor het floppen van een product door een verkeerde marktpositionering. Deze angst lijkt het echt in de markt zetten van ontwikkelde producten te belemmeren.

Er moet dus de komende jaren gewerkt worden aan het uitbouwen van hetgeen bereikt is. Daarom wordt in maart 1999, weer op initiatief van de drie Ministeries, een Strategische Conferentie georganiseerd met alle betrokkenen, die de basis moet leggen voor de speerpunten voor de komende jaren. Centraal staat de vraag hoe verder gewerkt kan worden aan het bevorderen van de maatschappelijke participatie van ouderen in het algemeen en het langer zelfstandig blijven wonen van ouderen in het bijzonder door gebruik te maken van bestaande en te ontwikkelen «technologie».

Zonder te veel op de resultaten van de conferentie vooruit te lopen, wordt gedacht aan de volgende thema's:

- *de opleidingen van ontwerpers*; het is zeer belangrijk dat in deze opleidingen aandacht wordt besteed aan het belang van het in een zo vroeg mogelijk stadium van het ontwerpproces rekening houden met de wensen van de (oudere) gebruiker;
- *domotica: technologie in en rondom de woning* (veilig en comfortabel wonen): het is belangrijk dat de ontwikkelde producten en opgedane inzichten de komende jaren ook geïmplementeerd worden in (groot-schalige) woningbouwprojecten;
- *technologie voor de woonbuurt*: welke technologieën kunnen gebruikt worden voor verbetering van de kwaliteit van het woonmilieu;
- *hoe kan de samenwerking tussen de Nederlandse kennisinstellingen op het terrein van gerontechnologie verbeterd worden?*

Allochtone ouderen

De Welzijnsregeling Inburgering Nieuwkomers (WIN)-projecten, gericht op het tot stand brengen van een geïntegreerde lokale aanpak van de problematiek van allochtone ouderen, werd in 1998 beëindigd. Hoewel projecten de nodige opstartproblemen kenden hebben zij zeker de verdienste dat, waar nodig, de aandacht voor allochtone ouderen op lokaal niveau is versterkt, en een begin is gemaakt met structurele inbedding van het beleid. Op plaatsen waar al de nodige vorderingen waren gemaakt bij aanvang van de projecten, hebben deze de aanpak geïntensiveerd. De resultaten van de projecten staan beschreven in een gemakkelijk toegankelijke brochure.

Op vijf plaatsen zijn projecten van start gegaan met een intermediair voor allochtone oudere vrouwen, een (doorgaans jongere) vrouw uit de eigen groepering die een brugfunctie vervult tussen allochtone oudere vrouwen en de «buitenwereld». Een landelijke projectleidster stemt de verschillende projecten op elkaar af.

Onderzoek

- Nederlandse organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO) programma Succesvol ouder worden. Dit in 1997 gestarte programma heeft tot doel multidisciplinair onderzoek te stimuleren naar factoren, die de autonomie en Longitudinal Ageing Study Amsterdam (LASA). In de LASA, die wordt uitgevoerd aan de Vrije Universiteit te Amsterdam, is inmiddels de meting afgerond. Hiermee kunnen veranderingen in het emotioneel, cognitief, sociaal en lichamelijk functioneren van ouderen in tijd in kaart worden gebracht.
- Peilstation. De Rijksuniversiteit Leiden is in 1997 begonnen met het vervolgonderzoek op het project Peilstation 85+. Dit onderzoek heeft tot doel het beschrijven en analyseren van kenmerken van succesvol en niet succesvol ouder worden bij mensen van 85 jaar en ouder zelfredzaamheid van ouderen bevorderen.

Kengetallen

Tabel I: Bejaardenpensions

	Realisatie 1996	Raming 1997	Realisatie 1997	Raming 1998	Realisatie 1998
Aantal personen	26	20	18	20	13
Gemiddeld bedrag per verzorgingsjaar	f 18 000	f 18 400	f 18 400	f 18 400	f 18 800

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel							
U2403	Gehandicaptenbeleid	23 148	23 574	30 098	27 803	6 950	4 229
U2403/00	Gehandicaptenbeleid	23 148	23 574	30 098	27 803	6 950	4 229

24.03 Onderdeel 00 Gehandicaptenbeleid

De uitgaven hebben betrekking op subsidies aan instellingen op het terrein van verstandelijk, lichamelijk en/of zintuiglijk gehandicapten. Deze subsidies hebben tot doel te bevorderen dat gehandicapte personen zoveel mogelijk in alle levensverbanden en op alle levensterreinen overeenkomstig hun levensfase in relatie tot hun sociaalculturele context kunnen functioneren en zich binnen hun mogelijkheden ten volle kunnen ontplooiën. Activiteiten van particulier initiatief zijn ondersteund ter realisering van deze doelstelling. Deze activiteiten zijn direct of indirect gericht op de bevordering van het maatschappelijk functioneren, de begeleiding, de verzorging en de behartiging van de belangen van gehandicapten.

De belangenbehartiging van gehandicapten maakt ongeveer de helft uit van het totale budget voor het gehandicaptenbeleid. Deze belangenbehartiging richt zich specifiek op de positie van mensen met een handicap en/of chronische ziekte binnen de zorgsector. Het betreft hier vooral bestaand beleid, waarbij als uitgangspunt geldt, dat belangenbehartiging slechts gefinancierd wordt als de doelgroep niet in staat is dit op eigen kracht inhoud te geven.

Het Zorgregistratiesysteem (ZRS) houdt de vraag naar zorg en het geleverde zorgaanbod voor nieuw geïndiceerde personen bij in de verstandelijke gehandicaptensector. Het beschikbare bedrag van f 2,6 miljoen is met f 0,2 miljoen overschreden voor de ontwikkeling van een nieuw registratiesysteem. In dat nieuwe registratiesysteem wordt het matchingsproces van vraag en aanbod door middel van uitgebreide zoekmogelijkheden beter ondersteund. De Landelijk Houder zal het nieuwe systeem in het eerste kwartaal van 1999 in de regio's invoeren. Van de ZRS wachtlijstgegevens wordt regelmatig melding gemaakt in de voortgangsbrieven over de aanpak van de wachtlijsten in de gehandicaptensector, laatstelijk eind december 1998.

Door het Centraal Coördinatiepunt voor de toegankelijkheid van gehandicapten en ouderen (CCPT) is in 1998 f 0,6 miljoen uitgegeven aan projecten en aan de financiering van het Landelijk Bureau voor de Toegankelijkheid. Van de departementen Verkeer en Waterstaat (f 0,04 miljoen), Sociale Zaken en Werkgelegenheid (f 0,06 miljoen), Onderwijs Cultuur en Wetenschappen (f 0,04 miljoen) en Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (f 0,04 miljoen) is een bijdrage ontvangen voor de uitgaven van het CCPT.

De regeling Tegemoetkoming Onderhoudskosten thuiswonende meervoudig of ernstig lichamelijk Gehandicapte kinderen (TOG-regeling)

heeft tot doel een financiële tegemoetkoming te verstrekken aan ouders of verzorgers die thuis een meervoudig gehandicapt danwel een ernstig lichamelijk gehandicapt of chronisch ziek kind verzorgen. De indicatiestelling, welke noodzakelijk is om voor de TOG-regeling in aanmerking te komen, geschiedt onder verantwoordelijkheid van de Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, die hiervoor ook de financiën ter beschikking stelt. Deze indicatie vindt plaats op basis van beschikbare medische gegevens of op basis van huisbezoek. Voor de resultaten met betrekking tot de uitvoering van de TOG-regeling wordt verwezen naar het in april 1999 te verwachten rapport over de evaluatie van de TOG-regeling. In 1998 was voor de uitvoering van deze regeling een bedrag ad f 2,0 miljoen beschikbaar. De realisatie is hoger uitgekomen door een nabetaling over 1997.

Voor 1998 is f 2,2 miljoen extra verkregen voor de subsidiëring van de Woningstichting Buitenzorg, de projecten Families First en de belangenbehartiging van houders van een Persoonlijk Gebonden Budget (PGB). Over de Woningstichting Buitenzorg en de belangenbehartiging PGB is gesproken tijdens de begrotingsbehandeling voor het jaar 1999. De voor deze twee zaken bestemde middelen zijn daar ook daadwerkelijk aan besteed. De projecten Families First zijn echter op 1 oktober 1998 vertraagd van start gegaan. In feite is van de beschikbare f 1,0 miljoen slechts f 0,4 miljoen uitgegeven aan deze projecten.

Toelichting op de realisatie

Het voorgenomen beleid uit de Rijksbegroting (Tweede kamer, vergaderjaar 1997–1998, 25 600 hoofdstuk XVI, nr 2 inzake gehandicaptenbeleid bladzijden 111 tot en met 115) is in grote lijnen gerealiseerd. In het voorgaande worden de toevoegingen op de Rijksbegrotingen, zoals Families First, Woningstichting Buitenzorg, PGB en CCPT, besproken. De uitputting van deze toevoegingen zijn daarbij meegenomen. Voor het overige wordt de realisatie beïnvloed door de loonsomverhoging (OVA). De gerealiseerde uitgaven hebben betrekking op:

- subsidies aan verenigingen van ouders van gehandicapten c.q. van gehandicapte kinderen. Het betreft 13 instellingen in het kader van de belangenbehartiging: f 3,5 miljoen;
- subsidies aan overige organisaties voor gehandicaptenwerk. Het betreft 26 instellingen in het kader van de belangenbehartiging, uitvoerend werk en de pleitbezorging: f 11,7 miljoen;
- subsidie ten behoeve van het Zorg Registratie Systeem voor verstandelijk gehandicapten (ZRS): f 2,6 miljoen;
- subsidie ten behoeve van de kosten van de indicatiestelling van de regeling Tegemoetkoming Onderhoudskosten thuiswonende meervoudig of ernstig lichamelijk Gehandicapte kinderen (TOG-regeling; motie Giskes): f 2,0 miljoen;
- subsidies ten behoeve van de Hersenletsel Teams: f 0,8 miljoen;
- subsidies voor diverse projecten op grond van de Welzijnsnota in het kader van de landelijke coördinatie op het terrein van niet aangeboren hersenletsel, beeldvorming van gehandicapten, implementatie van vernieuwingen en verbeterde werkwijze bij de algemene voorzieningen van professionele en vrijwillige dienstverleners in thuissituatie, emancipatie van vrouwen met een handicap, allochtonen en gehandicaptenzorg, internationale activiteiten: f 2,1 miljoen;
- subsidies voor overige projecten in het kader van onderzoek (inclusief extra uitgaven voor onderzoek via de Zorg Onderzoek Nederland (ZON), Centraal Coördinatiepunt voor de toegankelijkheid van gehandicapten en ouderen, tijdelijke opvang lichamelijk gehandicapten, vroeghulp 0–4 jarigen met motorische stoornissen en hun ouders, beroepsopleiding gehandicapten, community care, stuurgroep

- experimenten volksgezondheid, Nederlandse Gebarentaal, stichting Nieuwe Vleugels, VIS-project bij SOMMA, gelijke rechten (non-discriminatie), belangenbehartiging Personeelsgebonden budget (PGB), extra automatiseringskosten Zorg Registratie Systeem (ZRS), Woningstichting Buitenzorg, juridische ondersteuning Federatie Nederlandse Gehandicaptenraad, technologie voor gehandicapten en projecten Families First: f 4,2 miljoen;
- subsidies voor diverse kleinere projecten, nabetalings oude jaren en wachtgeldverplichtingen: f 0,9 miljoen.

Van de voorgenomen projecten/uitgaven zijn er enkele vertraagd dan wel beperkt gerealiseerd. Het betreft onder andere projecten Families First, projecten kleinschaligheid, internationale activiteiten, projecten gelijke rechten en de stuurgroep Community Care. Deze middelen zijn deels gebruikt voor de financiering van andere projecten, zoals onder andere het VIS-project bij de SOMMA, extra onderzoek via de ZON, extra automatiseringskosten voor ZRS, juridische ondersteuning Federatie Nederlandse Gehandicaptenraad, technologie voor gehandicapten en enkele kleinere projecten. Het verschil tussen de realisatie van de verplichtingen en van de uitgaven is ontstaan doordat de verplichting tot financiering van onder andere de projecten Families First, enkele Hersenletsel Teams, de belangenbehartiging PGB, het project niet aangeboren hersenletsel en projecten kleinschaligheid over 1999 reeds in 1998 is aangegaan en doordat de verplichting tot financiering van onder andere de belangenbehartiging inzake PGB over 1998 reeds in 1997 is aangegaan.

Kengetallen

Tabel I: Maatschappelijk werk doven

	Raming 1998	Realisatie 1998
Cliëntensystemen	1 725	Pm
Cliëntsystemen met cliënt	20 688	Pm
Cliëntcontracten over cliënt	17 820	Pm
Cliëntcontracten totaal	38 508	Pm

Pm: De realisatie tabel wordt pas in de loop van 1999 bekend. Hierop zal in begroting 2000 worden terug gekomen.

Tabel II: Gezinsbegeleiding

	Raming 1998	Realisatie 1998
Aantal begeleidingen	23	n.v.t.

Tabel III: Intensieve pleegzorg

	Raming 1998	Realisatie 1998
Aantal behandelingen	20	Pm

Pm: De realisatie tabel wordt pas in de loop van 1999 bekend. Hierop zal in begroting 2000 worden terug gekomen.

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel	Omschrijving Artikelonderdeel	(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
U2404	Jeugdbeleid	1 294 586	1 286 392	1 353 324	1 317 498	58 738	31 106
U2404/01	Doeluitkering Wet op de jeugdhulpverlening	1 016 552	995 996	1 076 975	1 035 403	60 423	39 407
U2404/02	Overige uitgaven jeugdhulpverlening	78 163	83 290	97 386	84 511	19 223	1 221
U2404/03	Overige uitgaven jeugdbeleid	199 871	207 106	178 963	197 585	- 20 908	- 9 521

24.04 Jeugdbeleid algemeen

De beleidsvoornemens zijn gerealiseerd conform de begrotingswetten en het Beleidskader preventieve en curatieve jeugdzorg. De besluitvorming over de verdeling van de intensiveringsgelden is in de loop van 1996 afgerond, waarbij het overgrote deel beschikbaar is gesteld aan de provincies en grootstedelijke regio's. In 1998 zijn de bedragen bij de doeluitkering van provincies/grootstedelijke regio's alsmede aan landelijke voorzieningen verhoogd in verband met de invoering van de Arbeidstijdenwet (ATW).

Vanaf 1996 zijn 7 provincies en de grootstedelijke regio Haaglanden gestart met het creëren van extra plaatsen in de jeugdhulpverlening. Uit de plannen van de provincies en Haaglanden blijkt dat een uitbreiding is beoogd van circa 830 plaatsen in de pleegzorg, de dagbehandeling en de zwaardere residentiële hulpverlening alsmede een uitbreiding van de ambulante hulpverlening voor circa 2100 jeugdigen.

In 1998 is circa f 48,1 miljoen aan intensiveringsmiddelen beschikbaar gesteld aan de betreffende provincies en Haaglanden. De provincies en Haaglanden hebben aan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) informatie verstrekt over de realisatie van de capaciteitsuitbreiding. Opgemerkt wordt dat VWS de betrouwbaarheid van deze informatie niet kan vaststellen. Uit de verstrekte informatie kan worden geconcludeerd dat de beoogde uitbreiding is gerealiseerd. Ten opzichte van 1995 is een uitbreiding in de pleegzorg, de dagbehandeling en de zwaardere residentiële hulpverlening gerealiseerd van ongeveer 990 plaatsen en is het aantal jeugdigen wat ambulante is geholpen gestegen met circa 2150. Op 12 mei 1998 is een brief gestuurd aan de Tweede Kamer over de realisatie van de capaciteitsuitbreiding (DJB/JHV-98 1685).

De uitgaven zijn in totaal f 31,1 miljoen hoger dan de oorspronkelijke begroting. Dit betreft enerzijds hogere uitgaven van f 45,5 miljoen, voornamelijk als gevolg van de loon- en prijsbijstelling (f 34,7 miljoen), de arbeidstijdenwet (f 5,8 miljoen) en herinvesteringen jeugdhulpverlening (f 4,6 miljoen) en anderzijds lagere uitgaven PEO van f 12,4 miljoen. De verschillen zijn voor het grootste deel reeds bij de suppletore begrotingswetten aan de Tweede Kamer gemeld. De oorzaak van de lagere PEO-uitgaven is gelegen in het feit dat bij projecten, experimenten en onderzoek de periode die nodig is om te komen tot een doelgerichte en doelmatige inzet van middelen langer is dan vooraf geraamd. Dit houdt

mede verband met het feit dat in veel gevallen inhoudelijke en bestuurlijke afstemming moet plaatsvinden met meerdere partijen in daarvoor ingestelde werk- of projectgroepen (onder meer projectgroep zorgprogrammering, stuurgroep pleegzorg, landelijke implementatiegroep kindermishandeling en de stuurgroep structurering informatievoorziening jeugdzorg).

24.04 Onderdeel 01 Doeluitkering Wet op de jeugdhulpverlening

De verplichtingen en uitgaven op dit onderdeel betreffen de doeluitkeringen aan de provincies en grootstedelijke regio's ter bestrijding van de kosten van de regionale voorzieningen voor jeugdhulpverlening en de samenwerkingsverbanden.

Uit de resultaten van de «Griffioen»-toets en het rapport van de Algemene Rekenkamer «Rapport bij de financiële verantwoording van het Ministerie van VWS 1997» zijn onduidelijkheden gebleken ten aanzien van de verantwoordingsrelatie tussen het Rijk en de provincies. In december 1998 is een voorstel tot wijziging van de Wet op de jeugdhulpverlening aan de Tweede Kamer aangeboden waarbij de wijze van verantwoording van de beschikbaar gestelde gelden is verduidelijkt uitgaande van de in de wet vastgelegde verantwoordelijkheidsverdeling.

In de huidige wet- en regelgeving met betrekking tot de doeluitkering is niet vastgelegd dat de grootstedelijke regio's voor wat betreft de jeugdhulpverlening gelijk zijn gesteld aan een provincie. Voor de uitgaven bestaat wel een budgettaire rechtsgrond en ook een bestuurlijke verplichting. Inmiddels heeft VWS maatregelen onderhanden om de gelijkstelling expliciet in de Wet op de Jeugdhulpverlening vast te leggen, zodat duidelijk is dat de uitkering rechtstreeks aan de grootstedelijke regio's kan worden verstrekt.

Kengetallen

In de hierna gepresenteerde tabel worden de volume- en financiële ontwikkelingen bij de verstrekte doeluitkeringen aan de provincies en de als provincie aangemerkte grootstedelijke regio's weergegeven. In de «Voortgangsrapportage Beleidskader Jeugdzorg 1999–2002» zijn de ramingen van de onderscheiden doeluitkeringen opgenomen. Voor een analyse van ontwikkelingen wordt verwezen naar de «Voortgangsrapportage Beleidskader Jeugdzorg 1999–2002».

De capaciteit heeft betrekking op het aantal plaatsen of bedden. Gelet op de aangeboden voorzieningen is dit bij ambulante niet van toepassing. De gegevens zijn ontleend aan informatie van de Stichting Registratie Jeugdhulpverlening (SRJV), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en de provincies. De betrouwbaarheid van deze gegevens kan het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) niet vaststellen. De gegevens over het jaar 1998 zijn nog voorlopig. De capaciteitsgegevens zijn indicatief omdat nog geen eenduidige definitie is gehanteerd alsook de volledigheid van registratie nog niet is gerealiseerd. De aan de provincies en grootstedelijke regio's beschikbaar gestelde doeluitkering wordt beschikbaar gesteld uit de begrotingen van VWS en Justitie. Dit betekent dat bij de gepresenteerde bedragen ook het Justitie deel van de doeluitkeringen met een bedrag van circa f 73,7 miljoen in de cijferopstellingen is betrokken.

De schommelingen in de totale residentiële capaciteit zijn het resultaat van een aantal ontwikkelingen: ombouw van residentiële naar ambulante hulp, decentralisatie van landelijke capaciteit naar de provincies, normharmonisatie en capaciteitsuitbreiding.

Verder is door sommige provincies het tijdelijke budget ten behoeve van de totstandkoming van de bureaus jeugdzorg toegerekend aan het budget voor ambulante hulpverlening.

De genoemde bedragen zijn inclusief vergoeding Arbeidstijdwet (ATW) en exclusief arbeidskosten- en prijsontwikkeling 1998. Deze gegevens zijn namelijk nog niet opgenomen in de provinciale plannen, maar zijn wel in de loop van 1998 aan de provincies en grootstedelijke regio's uitgekeerd. Dit geldt eveneens voor de arbeidsmarktimpulsgelden van f 0,5 miljoen ten behoeve van de Medische Kindertehuizen (MKT) en de Medisch Kleuterdagverblijven (MKD).

Op het terrein van de jeugdhulpverlening wordt momenteel door alle betrokkenen in deze sector, dat wil zeggen de rijksoverheid, de provincies en de instellingen hard gewerkt aan de implementatie van een verbeterde planning- en control cyclus (P&C-cyclus). Doelstelling is het opzetten en implementeren van een systeem met behulp waarvan de uitwisseling van adequate beleidsinformatie tussen de bestuurslagen mogelijk wordt gemaakt. Hierbij zal zoveel mogelijk worden aangesloten bij de budget-cyclus op rijksniveau.

Producten van de cyclus zijn: vraag, capaciteit, bezettingspercentages, instroom, uitstroom en financiën. Het jaar 1998 is een proefjaar waarin het werken met de P&C-cyclus wordt geïntroduceerd, onder andere aan de hand van een door de instellingen te hanteren handboek «Realisatie» voor het opmaken van plannen en verslagen. Informatieproducten kunnen worden verwacht in de loop van 1999.

Tabel I: Inzet doeluitkering jeugdhulpverlening, gespecificeerd naar voorzieningensort en per provincie/regio over de jaren 1996-1998 (bedragen x 1 000)

Pleegzorg	Realisatie	1996	Realisatie	1997	Realisatie	1998 (voorlopig)
	Bedrag	Capaciteit	Bedrag	Capaciteit	Bedrag	Capaciteit
<i>Provincie/regio</i>						
Groningen	5 162	375	5 024	345	5 247	345
Friesland	5 481	330	5 627	330	5 649	330
Drenthe	2 974	187	3 006	193	3 003	199
Overijssel	5 095	342	5 810	394	5 806	394
Gelderland	12 377	890	13 785	904	14 416	904
Flevoland	1 924	118	1 809	118	1 809	118
Utrecht	7 374	493	7 552	493	7 374	493
Noord-Holland	5 915	507	6 196	529	6 357	529
Zuid-Holland	10 413	446	9 195	569	10 372	514
Zeeland	3 828	283	4 193	283	4 187	283
Noord-Brabant	15 717	1 057	17 614	1 270	18 181	1 270
Limburg	7 686	564	7 890	573	8 004	564
Amsterdam	12 982	896	14 188	896	13 749	853
Rotterdam	12 440	859	12 563	859	12 603	859
Haaglanden	7 757	573	7 021	471	7 233	479
Totaal	117 125	7 920	121 473	8 227	123 990	8 134

Dagbehandeling	Realisatie	1996	Realisatie	1997	Realisatie	1998 (voorlopig)
	Bedrag	Capaciteit	Bedrag	Capaciteit	Bedrag	Capaciteit
<i>Provincie/regio</i>						
Groningen	8 484	144	7 725	158	8 155	166
Friesland	7 440	137	7 634	137	7 548	137
Drenthe	6 023	138	6 394	138	5 773	138
Overijssel	16 628	295	18 943	369	18 868	369
Gelderland	23 795	504	24 816	508	24 333	488
Flevoland	3 983	52	4 389	90	3 767	90
Utrecht	15 368	313	13 749	313	13 504	319
Noord-Holland	19 512	377	20 027	394	17 004	377
Zuid-Holland	18 313	395	18 555	380	16 454	360
Zeeland	6 153	111	6 304	111	5 866	114
Noord-Brabant	30 456	541	29 623	595	29 944	604
Limburg	27 595	537	28 446	541	28 304	541
Amsterdam	27 489	562	28 191	563	28 370	517
Rotterdam	19 938	392	20 357	392	20 556	392
Haaglanden	14 301	311	14 591	309	14 300	311
Totaal	245 478	4 809	249 744	4 998	242 746	4 923

Residentieel	Realisatie	1996	Realisatie	1997	Realisatie	1998 (voorlopig)
	Bedrag	Capaciteit	Bedrag	Capaciteit	Bedrag	Capaciteit
<i>Provincie/regio</i>						
Groningen	15 331	250	14 183	223	13 113	211
Friesland	22 990	268	23 071	250	23 856	250
Drenthe	13 423	187	14 169	189	13 307	189
Overijssel	24 483	291	36 404	440	37 588	440
Gelderland	49 642	784	59 185	895	61 082	891
Flevoland	7 496	80	9 484	113	8 471	130
Utrecht	38 114	552	35 905	520	34 135	485
Noord-Holland	39 419	623	42 648	523	34 822	507
Zuid-Holland	24 459	373	26 600	389	30 675	440
Zeeland	5 814	100	6 414	111	6 656	112
Noord-Brabant	62 327	801	73 200	959	75 208	971
Limburg	54 176	795	53 429	724	54 977	724
Amsterdam	42 281	646	43 341	599	39 919	676
Rotterdam	44 254	712	46 349	712	47 428	753
Haaglanden	27 170	429	28 358	391	27 926	412
Totaal	471 379	6 891	512 740	7 038	509 163	7 191

Ambulant/preventief	Realisatie 1996	Realisatie 1997	Realisatie 1998 (voorlopig)
	Bedrag	Bedrag	Bedrag
<i>Provincie / regio</i>			
Groningen	4 072	4 906	5 696
Friesland	2 678	3 864	5 276
Drenthe	3 059	3 282	2 967
Overijssel	5 579	7 258	7 507
Gelderland	11 429	16 588	17 885
Flevoland	2 391	3 256	3 627
Utrecht	7 046	7 695	9 108
Noord-Holland	7 182	7 309	9 807
Zuid-Holland	10 975	15 503	9 362
Zeeland	2 629	3 195	3 937
Noord-Brabant	11 016	15 978	17 159
Limburg	9 408	10 269	10 038
Amsterdam	23 331	23 809	18 122
Rotterdam	4 456	6 330	7 044
Haaglanden	3 898	5 336	5 587
Totaal	109 149	134 578	133 122

Naast de genoemde bedragen in de tabellen zijn bedragen gereserveerd voor samenwerking, overige kosten en genormeerde accommodatiekosten. Laatstgenoemde kosten worden door de provincies steeds vaker afzonderlijk zichtbaar gemaakt en worden niet meer toegedeeld aan specifieke voorzieningensoorten.

Bij de overige kosten zijn eventuele reserveringen en investerings-subsidies meegeteld.

Tabel II: doeluitkering jeugdhulpverlening, gespecificeerd naar kosten samenwerking, overige kosten en accommodatiekosten over de jaren 1996-1998 (bedragen x f 1 000)

Kostensoort	Realisatie 1996	Realisatie 1997	Realisatie 1998 (voorlopig)
Samenwerking	4 057	4 609	3 699
Overige	36 007	32 976	32 323
Acc. Kosten	—	22 389	38 414
Totaal	40 064	59 974	74 436

In tabel III wordt voor de voorzieningensoorten residentieel, dagbehandeling en pleegzorg een bedrag per eenheid (capaciteitsplaats) aangegeven.

Het in totaliteit besteed c.q. geraamd bedrag wordt gedeeld door het aantal gerealiseerde c.q. geplande capaciteitsplaatsen. Het betreft hier een indicatief overzicht gebaseerd op de door de provincies verstrekte realisatiegegevens 1996 respectievelijk 1997 en de provinciale plannen 1998. Deze gegevens zijn indicatief omdat niet in alle gevallen een eenduidige definitie is gehanteerd.

**Tabel III: Bedrag per capaciteitsplaats per voorzieningensoort 1996-1998
jeugdhulpverlening**

Voorzieningensoort	Realisatie 1996	Realisatie 1997	Raming 1998
<i>Pleegzorg</i>			
Capaciteit	7 920	8 227	8 134
Bedrag	117 125	121 473	123,990
Bedrag per eenheid	f 14 788	f 14 765	f 15 244
<i>Dagbehandeling</i>			
Capaciteit	4 809	4 998	4 923
Bedrag	245 478	249 744	242 746
Bedrag per eenheid	f 51 046	f 49 969	f 49 309
<i>Residentieel</i>			
Capaciteit	6 891	7 038	7 191
Bedrag	471 379	512 740	509 163
Bedrag per eenheid	f 68 405	f 72 853	f 70 806

(Bedragen per eenheid in guldens, overige bedragen x f 1 000)

De tabel laat bij alle voorzieningensoorten een geringe stijging van capaciteit zien. Bij pleegzorg en dagbehandeling is sprake van een geringe daling in het bedrag per eenheid.

24.04 Onderdeel 02 Overige uitgaven jeugdhulpverlening

De verplichtingen en uitgaven op dit onderdeel betreffen voornamelijk subsidies en overige uitgaven inzake:

- de landelijke voorzieningen van jeugdhulpverlening van f 53,5 miljoen waarvan f 1,3 miljoen in verband met de invoering Arbeidstijdenwet (ATW) bij de residentieële voorzieningen;
- de Stichting BJ-onroerend goed van f 6,4 miljoen;
- Infrastructuur jeugdhulpverlening f 6,8 miljoen, ten behoeve van onder meer de Stichting Registratie Jeugdvoorzieningen Nederland, de Stichting Steunfunctie Jeugdhulpverlening en de apparaatskosten Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO) van f 2,5 miljoen op basis van de Wet LBIO in verband met de inning ouderbijdrage jeugdhulpverlening;
- Projecten Regie in de Jeugdzorg van f 13,3 miljoen, ten behoeve van (tijdelijke) ondersteuning provincies bij vorming bureaus toegang (f 6,9 miljoen) project zorgprogrammering (f 0,7 miljoen), ontwikkeling beleidsinformatie jeugdzorg breed (f 2,5 miljoen) en ontwikkeling kwaliteitsbeleid, inclusief cliëntenbeleid (f 3,2 miljoen);
- het innovatiebeleid, onder andere op het terrein van de pleegzorg f 0,7 miljoen en de thuisloze jongeren f 1,6 miljoen;
- uitvoering steunpunt kindermishandeling (f 2,1 miljoen), onder meer, overbrugging model projecten en landelijke ondersteuning AMK-vorming;
- overige uitgaven van f 0,6 miljoen.

De Wet op de jeugdhulpverlening is de juridische basis voor verplichtingen en uitgaven.

In 1998 zijn ook de projecten gefinancierd op basis van de Welzijnswet 1994 en door middel van privaatrechtelijke overeenkomsten met als juridische basis de begrotingswet.

Kengetallen

In de hierna gepresenteerde tabel worden de volume en financiële ontwikkelingen bij de landelijke voorzieningen weergegeven. De capaciteit

heeft betrekking op het aantal plaatsen of bedden. Gelet op de aangeboden voorzieningen is dit bij ambulant niet van toepassing.

Tabel I: Landelijke voorzieningen Jeugdhulpverlening voor de jaren 1996, 1997 en 1998 (bedragen x f 1 miljoen)

Voorziening	Realisatie 1996		Realisatie 1997		Realisatie 1998	
	Capaciteit	Bedrag	Capaciteit	Bedrag	Capaciteit	Bedrag
Residentieel	902	69,5	526	42,7	526	49,3
Pleegzorg	327	4,0	281	4,3	281	4,0
Ambulant	n.v.t.	0,3	n.v.t.	0,3	n.v.t.	0,3
Totaal		73,8		47,3		53,6

De capaciteit en het bedrag ten aanzien van residentiële voorzieningen in 1997 nemen ten opzichte van 1996 af omdat een zestal landelijke instellingen zijn gedecentraliseerd en deel gaan uitmaken van de doeluitkeringen aan de provincies. In 1998 neemt het bedrag bij de residentiële voorzieningen toe in verband met de invoering Arbeids-tijdenwet (ATW) en het experiment Glenn Mills van de Hoenderloo Groep en herinvesteringen.

24.04 Onderdeel 03 Overige uitgaven jeugdbeleid

Dit onderdeel heeft betrekking op de subsidies en de overige uitgaven voor de specifieke en de gemengde internaten voor kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten van f 66,1 miljoen en op de jeugdparticipatie in casu Landelijke Jeugdorganisaties van f 16,8 miljoen. Tevens is een bedrag van circa f 90,0 miljoen aan bijna alle gemeenten uitgekeerd in verband met de Tijdelijke stimuleringsmaatregel buitenschoolse opvang 1997–2000.

In 1997 is de Tijdelijke stimuleringsmaatregel buitenschoolse opvang in werking getreden. De stimuleringsmaatregel mist een formele basis in de Welzijnswet 1994. Er bestaat wel een budgettaire grondslag en ook een bestuurlijke verplichting. Uit het kabinetsstandpunt over de buitenschoolse opvang blijkt namelijk dat het de bedoeling is de kinderopvang te blijven stimuleren, onder andere door middel van specifieke uitkeringen aan gemeenten. VWS werkt aan een voorstel om de formele basis in de Welzijnswet zo spoedig mogelijk te realiseren.

Ook zijn op dit onderdeel verantwoord de (project subsidies en overige uitgaven voor onder andere:

- de opvoedingsondersteuning f 0,9 miljoen;
- het lokaal preventief jeugdbeleid f 3,8 miljoen;
- het internationaal jeugdbeleid f 0,8 miljoen;
- jeugdonderzoek f 1,9 miljoen;
- diverse uitgaven kinderopvang f 1,9 miljoen;
- overige uitgaven f 7,1 miljoen.

Onder overige uitgaven (f 7,1 miljoen) zijn begrepen subsidies ten behoeve van monitoring jeugdbeleid, maatschappelijke positie jeugd en Stichting Jeugd info.

Tenslotte betreft dit onderdeel de vergoedingen van wachtgeldsuppletie voor werknemers in de gesubsidieerde sector van f 7,5 miljoen in verband met af- en ombouw van gesubsidieerde instellingen.

In principe worden de subsidies verleend op basis van de Welzijnswet 1994. In 1998 zijn ook projecten gefinancierd door middel van privaatrechtelijke overeenkomsten met de begrotingswet als juridische basis.

Kengetallen

Tabel I: Aantal pupillen bij Schippersinternaten

Jaren	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Aantal pupillen*	1 970	1 826	1 726	1 655	1 580	1 500

* 1996 t/m 1998: Realisatiecijfer
1999 t/m 2001: Ramingen

Er is in 1994 een convenant gesloten dat voorziet in een vaste bijdrage tot en met 1998 van circa f 57,5 miljoen per jaar. Dit bedrag is aangepast voor nominale ontwikkelingen. Uit de tabel blijkt dat het aantal pupillen in de loop der jaren afneemt. De vraag naar deze voorzieningen is derhalve dalend.

Artikel : U2405 Verzetsdeelnemers, vervolgd en burger-oorlogsgetroffenen

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel Artikelonderdeel	Omschrijving	(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
U2405	Verzetsdeelnemers, vervolgd en burger-oorlogsgetroffenen	838 333	840 336	857 172	858 254	18 839	17 918
U2405/01	Wetten en regelingen oorlogsgetroffenen	744 259	744 259	766 974	766 974	22 715	22 715
U2405/02	Vergoeding van apparaatskosten	71 308	72 955	58 751	62 427	- 12 557	- 10 528
U2405/03	Overige uitgaven	22 766	23 122	29 449	27 115	6 683	3 993
U2405/04	Vierde tranche goudpool	0	0	0	0	0	0
U2405/05	Onderzoek, meldpunt en hulpverlening tegoeden Tweede Wereldoorlog	0	0	2 000	1 739	2 000	1 739

24.05 Onderdeel 01 Wetten en regelingen oorlogsgetroffenen

De op dit onderdeel verantwoorde verplichtingen en uitgaven betreffen de pensioenen en uitkeringen aan verzetsdeelnemers, vervolgd en burgeroorlogsgetroffenen. De wetten voor oorlogsgetroffenen worden toegepast en uitgevoerd door een zelfstandig bestuursorgaan, de Pensioen- en Uitkeringsraad (PUR).

Het gaat om de volgende wetten:

- Wet buitengewoon pensioen 1940-1945 (Wbp) (f 251,7 miljoen);
- Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers (Wbp-zo) (f 27,7 miljoen);
- Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940-1945 (Wuv) (f 397,5 miljoen);
- Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 (Wubo) (f 76,7 miljoen);
- Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet (Wiv) (f 6,9 miljoen).

De uitvoering van de drie wetten buitengewoon pensioen worden in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de PUR uitgevoerd door het Algemeen burgerlijk pensioenfonds.

Daarnaast zijn op dit onderdeel verantwoord de verplichtingen en uitgaven met betrekking tot de Algemene oorlogsongevallenregeling Indonesië (f 5,9 miljoen) en het Besluit vergoeding motorrijtuigenbelasting (f 0,7 miljoen).

In totaal is in 1998 f 767,0 miljoen uitgegeven aan uitkeringen en pensioenen. De uitgaven zijn f 22,7 miljoen hoger dan geraamd in de Begrotingswet 1998 (f 744,3 miljoen).

Het voornaamste deel van deze hogere uitgaven is te vinden in de indexering van de pensioenen en uitkeringen ad f 31,0 miljoen. Daarnaast heeft bij de Wbp-verzet een inhaalactie van de nog vast te stellen uitkeringen uit voorgaande jaren geleid tot hogere uitgaven ten opzichte van de begroting van f 2,5 miljoen. Bij de Wubo hebben nabetalingen op nieuw verleende uitkeringen geleid tot hogere uitgaven van f 2,7 miljoen. Deze nabetalingen vloeien voort uit het gegeven dat bij een nieuwe verlening de uitkering in het algemeen met terugwerkende wordt verleend tot het moment van indiening van de aanvraag. Hoger dan geraamde overige betalingen (voornamelijk nabetalingen herziening neveninkomsten) bij deze wet leiden tot f 1,7 miljoen aan hogere uitgaven. Bij de Wuv kan opgemerkt worden dat de nabetalingen op nieuwe toekenningen en de vaststelling van uitkeringen betreffende voorgaande jaren lagere uitgaven met zich hebben meegebracht (resp. f 7,5 miljoen en f 8,6 miljoen). Tenslotte is bij deze wet de realisatie van de incidentele bijzondere voorzieningen (declaraties van niet periodieke bijzondere voorziening) en overige betalingen resp. f 1,8 miljoen en f 1,2 miljoen hoger dan was begroot.

M&O beleid

Het M&O-aspect bij de wetten en regelingen voor oorlogsgetroffenen is een zaak van blijvende aandacht. De Minister van VWS beschikt daarbij over voldoende instrumenten om het door de PUR uitgevoerde M&O-beleid te toetsen en waar nodig bij te sturen.

De op basis van de wetten voor oorlogsgetroffenen betaalde pensioenen en uitkeringen gelden als aanvulling op de eigen inkomsten. Daaruit vloeit voort dat er controle plaatsvindt op de volledigheid van de opgegeven inkomsten alsmede op het in leven zijn. De uitvoering van de wetten voor niet-ingezetenen brengt wat deze controleaspecten betreft extra risico's met zich mee.

In geval van uitkeringen op basis van de Wuv wordt voor ingezetenen op basis van afspraken met de Belastingdienst een inkomenstoets uitgevoerd bij alle nieuwe periodieke uitkeringen en bij alle uitkeringsgerechtigden die de leeftijd van 65 jaar bereikt hebben. Daarnaast vindt een steekproef van 100 gevallen per maand plaats van uitkeringsgerechtigden die jonger zijn dan 65 jaar.

Voor niet-ingezetenen wordt een inkomenstoets met behulp van belastingaangiften en -aanslagen uitgevoerd, indien de omstandigheden hiertoe aanleiding geven.

De Wuv regelt de informatieverstrekking door de gemeenten aan de PUR van bevolkingsgegevens. Voor elke uitkeringsgerechtigde wordt jaarlijks een attestatie de vita gevraagd.

Voor de Wubo beperkt de fiscale controle zich tot een inkomenstoets bij nieuwe periodieke uitkeringen. Op korte termijn zal deze controle worden uitgevoerd overeenkomstig de Wuv.

Ten aanzien van de Wbp is de wijze waarop de controle op de inkomsten plaatsvindt wettelijk geregeld. Voor ingezetenen wordt het inkomen jaarlijks gecontroleerd met informatie van de Belastingdienst. Wat de informatie uit de bevolkingsregisters en de controle op niet-ingezetenen betreft geldt hetgeen bij de Wuv is opgemerkt. De informatieverstrekking door de gemeenten is niet wettelijk geregeld. In de praktijk worden de pensioengerechtigden aangemeld bij de gemeenten voor het Spontane Mutatie Meldingssysteem. Dit betekent dat de PUR bij het overlijden van de pensioengerechtigde automatisch bericht krijgt.

Voor de Wiv is de situatie in grote lijnen hetzelfde als bij de Wbp.

Ook voor de Wbpzo is de situatie hetzelfde als bij de Wbp, met dien verstande dat de controle op de inkomsten niet wettelijk is geregeld.

Kengetallen

In de gepresenteerde tabellen worden de volume- en financiële ontwikkelingen bij de uitkerings- en pensioenregelingen voor oorlogsgetroffenen over de jaren 1997 (realisatie) en 1998 (raming en realisatie) weergegeven in miljoenen guldens, waarbij is afgerond op één cijfer achter de komma. De realisatiegegevens 1998 betreffen voorlopige gegevens.

De gegevens betreffende de wetten Wbp, Wuv en Wubo zijn verkregen door de beschikbare gegevens van de periode januari 1998 tot en met oktober 1998 te extrapoleren tot gegevens voor heel 1998. De gegevens betreffende de AOR zijn door de Saip verstrekt en zijn voor wat betreft het aantal uitkeringen gebaseerd op de gegevensbestanden van januari 1998 tot en met oktober 1998.

Onder de in de afzonderlijke tabellen opgenomen post «Overige betalingen» worden voornamelijk begrepen nabetalingen bij nieuwe toekenningen, nabetalingen bij definitieve vaststellingen, bijzondere voorzieningen en overhevelingstoeslag.

Tabel I: Wet buitengewoon pensioen 1940–1945 (Wbp)

	Pensioenen verzetsdeelnemers	Pensioenen nabestaanden.	Totaal pensioenen	Overige betalingen	Totaal
<i>1997 (realisatie)</i>					
Gemiddeld aantal	3 946	3 826	7 772		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	37 900	20 800	29 500		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	149,6	79,6	229,2	17,1	246,3
<i>1998 (begroot)</i>					
Gemiddeld aantal	3 706	3 768	7 474		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	37 600	20 600	29 000		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	139,3	77,6	216,9	18,8	235,7
<i>1998 (voorlopige realisatie)</i>					
Gemiddeld aantal	3 754	3 734	7 488		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	39 600	21 700	30 700		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	148,7	81,1	229,8	21,9	251,7

Tabel II: Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers (Wbpzo)

	Pensioenen zeelieden- oorlogs slachtoffers	Pensioenen nabe- staanden	Totaal pensioenen	Overige betalingen	Totaal
<i>1997 (realisatie)</i>					
Gemiddeld aantal	216	516	732		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	40 700	33 100	35 400		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	8,8	17,1	25,9	1,9	27,8
<i>1998 (begroot)</i>					
Gemiddeld aantal	209	483	692		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	43 100	32 900	36 000		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	9,0	15,9	24,9	1,8	26,7
<i>1998 (voorlopige realisatie)</i>					
Gemiddeld aantal	218	490	708		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	40 400	34 700	36 400		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	8,8	17,0	25,8	1,9	27,7

Tabel III: Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet (Wiv)

	Pensioenen verzets- deelnemers	Pensioenen nabe- staanden	Totaal pensioenen	Overige betalingen	Totaal
<i>1997 (realisatie)</i>					
Gemiddeld aantal	196	133	329		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	23 000	12 000	18 500		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	4,5	1,6	6,1	1,2	7,3
<i>1998 (begroot)</i>					
Gemiddeld aantal	188	134	322		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	22 300	11 900	18 000		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	4,2	1,6	5,8	0,6	6,4
<i>1998 (voorlopige realisatie)</i>					
Gemiddeld aantal	193	132	325		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	23 300	12 900	19 100		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	4,5	1,7	6,2	0,7	6,9

Tabel IV: Wet uitkeringen vervolgingslachtoffers 1940–1945 (Wuv)

	Uitkeringen vervolgden	Uitke- ringen nabe- staanden	NMIK- uit- keringen art. 21b	Totaal uitke- ringen	Overige betalingen	Totaal
<i>1997 (realisatie)</i>						
Gemiddeld aantal	15 591	9 260	5 693	30 544		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	14 700	7 500	3 500	10 400		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	229,5	69,1	20,2	318,8	81,8	400,6
<i>1998 (begroot)</i>						
Gemiddeld aantal	15 347	9 192	5 339	29 878		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	14 700	7 500	3 500	10 500		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	225,8	68,7	18,7	313,2	87,4	400,6
<i>1998 (voorlopige realisatie)</i>						
Gemiddeld aantal	15 293	9 093	5 420	29 806		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	15 300	7 600	3 800	10 900		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	234,6	68,8	20,4	323,8	73,7	397,5

Tabel V: Wet uitkeringen burgeroorlogsslachtoffers 1940–1945 (Wubo)

	Uitkeringen burger- oorlogs- slacht- offers	Uitke- ringen nabe- staanden	Toeslag VLO art. 19–sec	Totaal uitke- ringen	Overige betalingen	Totaal
<i>1997 (realisatie)</i>						
Gemiddeld aantal	2 833	1 010	4 977	8 820		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	10 900	6 000	3 500	6 200		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	31,0	6,1	17,6	54,7	12,9	67,6
<i>1998 (begroot)</i>						
Gemiddeld aantal	2 905	1 026	5 210	9 141		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	10 700	5 900	3 500	6 100		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	31,0	6,1	18,3	55,4	12,9	68,3
<i>1998 (voorlopige realisatie)</i>						
Gemiddeld aantal	2 843	1 020	5 203	9 066		
Gemiddelde uitkering (in guldens)	11 500	6 300	3 800	6 500		
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	32,8	6,4	19,6	58,8	17,9	76,7

Tabel VI: Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië (AOR)

Uitkeringen en toeslagen	
<i>1997 (realisatie)</i>	
Aantal ultimo	761
Gemiddelde uitkering (in guldens)	8 300
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	6,3
<i>1998 (begroot)</i>	
Aantal ultimo	694
Gemiddelde uitkering (in guldens)	8 400
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	5,8
<i>1998 (voorlopige realisatie)</i>	
Aantal ultimo	700
Gemiddelde uitkering (in guldens)	8 400
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	5,9

Tabel VII: Compensatieregeling motorrijtuigenbelasting

Personen met compensatie	
<i>1997 (realisatie)</i>	
Aantal	712
Gemiddelde compensatie (in guldens)	1 000
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	0,7
<i>1998 (begroot)</i>	
Aantal	735
Gemiddelde compensatie (in guldens)	1 200
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	0,9
<i>1998 (voorlopige realisatie)</i>	
Aantal	685
Gemiddelde compensatie (in guldens)	1 000
Totaal bedrag (x f 1 miljoen)	0,7

Tabel VIII: Periodieke uitkeringen/pensioenen wetten oorlogsgetroffenen 1998.

Wet	Gemiddeld aantal	Gemiddelde uitkering (in guldens)	Totaalbedrag (x f 1 miljoen)
Wbp	7 488	30 700	229,8
Wbp-zo	708	36 400	25,8
Wiv	325	19 100	6,2
Wubo	9 066	6 500	58,8
Wuv	29 806	10 900	323,8
AOR	700	8 400	5,9

24.05 Onderdeel 02 Vergoeding van apparaatskosten

Dit onderdeel betreft voornamelijk de verplichtingen en uitgaven voor en vergoeding van door organisaties gemaakte kosten ten behoeve van de uitvoering van de wetten en regelingen voor oorlogsgetroffenen. Ten laste van dit artikelonderdeel is in totaal f 62,4 miljoen uitgegeven. De uitvoeringskosten van de wetten die onder de verantwoordelijkheid van de PUR worden uitgevoerd bedroegen f 61,8 miljoen. De uitvoeringskosten van de Algemene oorlogsongevallenregeling Indonesië bedroegen f 0,5 miljoen. De overige uitgaven ad f 0,1 miljoen betreffen materiële uitgaven, waaronder advies- en onderzoekskosten.

De realisatie is f 10,5 miljoen lager dan geraamd in de Begrotingswet 1998 (f 73,0 miljoen).

Deze onderschrijding is voornamelijk het gevolg van een lagere vergoeding van de uitvoering van de wetten in 1998 (f 9,0 miljoen) en het niet tot stand komen van de branche organisatie Boog (f 0,9 miljoen). Een deel

van het verschil is gebruikt voor uitgaven op artikelonderdeel 03 Overige uitgaven (Indisch herinneringscentrum, de afkoop van het subsidie aan de St. Elah en sociale dienstverlening aan personen welke een erkenning Wubo-sec hebben).

Kengetallen

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de gerealiseerde productie 1997 en de geraamde en gerealiseerde productie in 1998 van aanvragen en bezwaarschriften door de PUR (informatie afkomstig van de PUR) en de Commissie Algemene Oorlogsongevallenregeling Indonesië. De realisatiegegevens 1998 betreffen voorlopige gegevens. De aanvraagontwikkeling is één van de indicatoren voor de omvang van de uitvoeringswerkzaamheden van de uitvoerende instanties. Een andere indicator is de omvang van de beheerde uitkerings- en pensioenbestanden. Zie hiervoor de prestatiegegevens bij onderdeel 01 (Wetten en regelingen oorlogsgetroffenen). De bekostiging van de PUR is in belangrijke mate afhankelijk van het aantal afgehandelde aanvragen, alsmede de omvang van de beheerde uitkerings- en pensioenbestanden. Bij de behandeling van de aanvragen zijn ook de zogenaamde begeleidende instellingen betrokken, die sociale rapportages en verzetsrapportages opstellen: Stichting 1940–1945, Stichting Pelita, Stichting Joods Maatschappelijk Werk en Stichting Burger-oorlogsgetroffenen. Het Nederlandse Rode Kruis en de Stichting Administratie Indische Pensioenen verrichten verificatiewerkzaamheden in verband met de behandeling van aanvragen. Het bekostigingsniveau van de begeleidende instellingen en het Nederlandse Rode Kruis is mede afhankelijk van het aantal afgehandelde sociale (verzets)rapportages c.q. verificatieverzoeken. Nadere informatie over de uitvoering van de wetten voor oorlogsgetroffenen is te vinden in het Jaarverslag 1997 van de PUR dat op 8 december 1998 aan de Tweede Kamer is gezonden.

Tabel I: Vergoedingen van apparaatskosten

	1997 (realisatie)	1998 (begroot)	1998 (realisatie)
<i>Wetten bp (verzet, zeelieden en Indisch verzet)</i>			
– eerste aanvragen	226	173	175
– vervolgaanvragen	624	600	584
– bezwaarschriften	190	149	139
– gemiddeld bestand pensioenen	8 934	8 488	8 521
Directe apparaatsuitgaven	6,8 mln	7,2 mln	5,8 mln
Programma-uitgaven	281 mln	269 mln	286,3 mln
Directe app.uitgaven in % van programma uitgaven	2,4%	2,7%	2,0%
<i>Wuv</i>			
– eerste aanvragen	1 391	1 916	1 714
– vervolgaanvragen	5 351	6 205	4 820
– bezwaarschriften	1 910	1 811	1 529
– gemiddeld bestand uitkeringen	30 543	29 878	29 806
Directe apparaatsuitgaven	31,7 mln	26,7 mln	26,6 mln
Programma-uitgaven	401 mln	401 mln	397,5 mln
Directe app.uitgaven in % van programma uitgaven	7,9%	6,7%	6,7%
<i>Wubo</i>			
– eerste aanvragen	1 445	1 406	1 290
– vervolgaanvragen	2 575	1 340	1 374
– bezwaarschriften	1 006	540	667
– gemiddeld bestand uitkeringen	8 819	9 141	9 066
Directe apparaatsuitgaven	13,1 mln	11,0 mln	10,8 mln
Programma-uitgaven	68 mln	68 mln	76,7 mln
Directe app.uitgaven in % van programma uitgaven	19,3%	16,2%	14,1%
<i>Begeleidende instellingen</i> (opstellen verzetsrapportages en sociale rapportages ingevolge de Wetten bp, Wuv en Wubo door Stichting 1940–1945, Pelita, SBO en JMW)	6,1 mln	5,5 mln	5,7 mln
<i>AOR</i>			
– aanvragen	50	43	26
– bestand te beheren uitkeringen	761	694	686
Apparaatsuitgaven	0,5 mln	0,5 mln	0,5 mln
Programma-uitgaven	6 mln	6 mln	5,9 mln
Apparaatsuitgaven in % van de programma-uitgaven	8,3%	8,3%	8,5%
<i>Overige uitgaven</i> (o.m. bestuurskosten, investeringen, uitvoeringskosten buitenland, onderzoekskosten, sociaal beleid)	14,9 mln	22,1 mln	13,0 mln
<i>Totale apparaatskosten</i>	73,1 mln	73,0 mln	62,4 mln
Apparaatskosten in % van de programma-uitgaven	9,7%	9,8%	8,1%

De apparaatskosten laten een aanzienlijke daling zien ten opzichte van de stand ontwerpbegroting. De lagere uitgaven zijn grotendeels het gevolg van lagere uitvoeringskosten van de verschillende wetten (f 9,0 miljoen). Deels is dit het gevolg van grotere daling in het bestand pensioenen en uitkeringen dan was voorzien (vermindering werklast), en deels het gevolg van gewijzigde bekostigingsafspraken (waarin de relatie productie apparaatskosten beter zichtbaar is). De geraamde advieskosten laten in 1998 een overschot van f 0,5 miljoen zien. De uitgaven van herstructurering zijn f 0,8 miljoen lager dan begroot.

Een deel van de lagere uitgaven is ingezet ten behoeve van intensive-ringen op de artikelonderdelen 02 en 03 en ter bestrijding van knelpunten bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport als geheel.

Het aantal eerste aanvragen Wuv laat een stijging zien ten opzichte van 1997. Opgemerkt wordt dat voor de realisatiecijfers is uitgegaan van de 2e Suppletore wet op de begroting van de PUR; de werkelijke instroom eerste aanvragen Wuv wordt op basis van recentere gegevens op een lager aantal getaxeerd.

De directe apparaatsuitgaven, Wubo, uitgedrukt in een percentage van de Wubo-programmauitgaven, dalen ten opzichte van de realisatie 1997 en begroting 1998 met resp. 5,2% en 2,1%. Zoals uit het overzicht kan worden afgeleid wordt deze daling niet alleen veroorzaakt door lagere apparaatskosten maar mede door de hogere programma-uitgaven.

Tabel II. Gerealiseerde behandeltermijnen

Periode waarin aanvragen/ bezwaarschriften zijn Ingediend	Binnen (verlengde) wettelijke termijn (in %)		
	Wuv	Wubo	Wetten bp (incl. Wiv en Wbp zo)
Eerste aanvragen			
1994	83,9	62,7	85,7
1995	88,5	55,3	72,2
1996	89,1	64,9	61,3
Vervolgaanvragen			
1994	67,0	63,3	82,2
1995	72,2	58,4	80,2
1996	76,4	66,5	74,3
Bezwaarschriften			
1994	74,6	46,1	47,4
1995	81,3	33,8	44,1
1996	88,6	83,0	52,1

De afhandeling van ingediende stukken vertoont over het algemeen een verbetering in de behandeltermijn. Bij de Wbp is echter over de opgenomen jaren een verslechtering te zien. In 1997 is gestart met een opschoningsactie welke zal resulteren in een verbetering van de afhandeling binnen de hiervoor gestelde termijnen.

24.05 Onderdeel 03 Overige uitgaven

Op dit onderdeel zijn verantwoord de verplichtingen en uitgaven voor subsidies aan instellingen die immateriële hulp verlenen aan oorlogsgetroffenen en de bijdragen ten behoeve van de (jeugd)voorlichting over de Tweede Wereldoorlog. Ten laste van dit artikelonderdeel is totaal f 27,1 miljoen uitgegeven (f 4,0 miljoen) meer dan begroot).

De uitgaven aan immateriële hulpverlening voor oorlogsgetroffenen bedroegen f 16,5 miljoen. Het betreft hier voornamelijk subsidies aan de begeleidende instellingen, het algemeen maatschappelijk werk, Centrum '45 en de Stichting Informatie- en Coördinatie-orgaan Dienstverlening Oorlogsgetroffenen (ICODO). Op grond van de tijdelijke vergoedingsregeling psychotherapie na-oorlogse generatie is f 0,8 miljoen uitgegeven. De uitgaven aan de afkoop van het subsidie aan de Stichting Elah bedroegen f 0,7 miljoen, dit was f 0,3 miljoen minder dan was voorzien.

De uitgaven in het kader van de jeugd-voorlichting over de Tweede Wereldoorlog bedroegen f 10,6 miljoen. Een drietal herinneringscentra heeft in 1998 subsidie ontvangen (in totaal f 1,2 miljoen). Tevens heeft het Indische herinneringscentrum een niet

begrote bijdrage van f 5,3 miljoen ontvangen als bijdrage in de aanschaf van een pand van waaruit haar activiteiten zullen plaatsvinden. De subsidieverlening aan de Hollandse Schouwburg is overgedragen aan het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCenW). Het hiermee gemoeide bedrag (f 0,4 miljoen) is aan de begroting van dit Ministerie toegevoegd. Het Comité 4 en 5 mei is een subsidie verstrekt van f 1,9 miljoen.

In het kader van het projectenbeleid jeugdvoorlichting WOII-heden is aan 22 projecten voor in totaal een bedrag van f 1,3 miljoen aan subsidies verleend. Een adviescommissie wordt in de beslissing tot verlening betrokken om tot een effectieve besteding van de beschikbare middelen te komen, waarbij kwaliteit en innovatie een voorwaarde voor subsidie is. Een bedrag van f 0,5 miljoen bleef onbesteed.

24.05 Onderdeel 04 Vierde tranche goudpool

Uit de zogenaamde monetaire goudpool is in 1998 f 20,0 miljoen beschikbaar gesteld op dit artikelonderdeel. Het kabinet heeft besloten dat deze laatste tranche van de Tripartite Goud Commissie ten goede moet komen aan de slachtoffers in Nederland van de nazi-vervolgving die gericht was op vernietiging. Projectvoorstellen tot besteding van deze gelden kunnen tot begin 1999 worden ingediend. Hierna zal op advies van de ingestelde commissie de verdeling plaatsvinden. Als gevolg van de nog lopende indieningstermijn voor projectvoorstellen zal de besteding niet in 1998 plaatsvinden en is het budget naar 1999 overgeheveld.

24.05 Onderdeel 05 Onderzoeken, meldpunt en hulpverlening tegoeden Tweede Wereldoorlog

Op dit artikelonderdeel zijn de uitgaven verantwoord van het project Tegoeden Tweede Wereldoorlog. Het project bevat werkzaamheden in het kader van het Onderzoek Indische Tegoeden, de vierde tranche goudpool en internationale aangelegenheden.

De uitgaven bedroegen f 1,7 miljoen. De personele uitgaven van f 0,2 miljoen van dit project zijn verantwoord op artikel 22.01 onderdeel 01. Opgemerkt wordt dat de formatie van de projectgroep lopende het jaar op de benodigde omvang is gekomen. Een bedrag van f 0,9 miljoen van de niet bestede gelden op dit artikelonderdeel zijn overgeheveld naar 1999.

De begin 1998 ingestelde begeleidingscommissie Onderzoek Indische Tegoeden heeft in 1998 onderzoek laten verrichten naar door de Japanse bezetter tijdens de Tweede Wereldoorlog in het voormalige Nederlands-Indië in beslag genomen particuliere Nederlandse bank- en verzekerings-tegoeden (uitgaven f 0,3 miljoen). Bij de directie Verzetsdeelnemers, Vervolgden en Burger-oorlogsgetroffenen werd een meldpunt ingericht waar mensen documenten of relevante informatie voor het onderzoek heen kunnen sturen. De hiermee gemoeide uitgaven bedroegen f 0,1 miljoen.

Het onderzoek nam door de hoeveelheid beschikbaar materiaal meer tijd in beslag dan voorzien; onderzoek in buitenlandse archieven werd uitgesteld tot 1999.

Medio dit jaar werd het meldpunt niet meer uitsluitend gebruikt voor het onderzoek naar de Indische tegoeden. Dit onderzoek werd deel van het TegoedenTweede Wereldoorlog-project (TTW).

De hernieuwde aandacht voor de Joodse tegoeden heeft ertoe geleid dat het Joods Maatschappelijk Werk (JMW) het Centraal Meldpunt Joodse Oorlogsclaims heeft ingericht om claims te verzamelen. Een bijdrage van f 0,6 miljoen is verleend om het meldpunt te realiseren. Tevens is extra maatschappelijk werk bij het JMW ingezet om de gevolgen van de

hernieuwde aandacht op te kunnen vangen (uitgaven f 0,1 miljoen). De bijdrage aan het JMW voor het toegankelijk maken van het Liro-archief bedroeg voor 1998 f 0,4 miljoen.

Het laatste deel van het TTW-project bestaat uit het deelproject Internationale aangelegenheden. Dit project betreft het zogenaamde Shoa-fonds; een internationaal fonds voor nazi-slachtoffers, gericht op het geven van financiële steun aan behoeftige nazi-slachtoffers die weinig compensatie hebben ontvangen, en het ondersteunen van projecten ten behoeve van door nazi-vervolgung getroffen gemeenschappen en ter voorkoming van dergelijk onrecht in de toekomst. Ten behoeve van dit deelproject zijn enkele voorlichtingsuitgaven gedaan. In totaal bedroegen de uitgaven aan voorlichting f 0,2 miljoen.

Artikel : U2407 Sportbeleid

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel							
U2407	Sportbeleid	53 734	54 855	61 033	56 336	7 299	1 481
U2407/01	Landelijke sportvoorzieningen	26 805	28 054	32 770	30 614	5 965	2 560
U2407/02	Overige uitgaven landelijke taken	26 929	26 801	28 264	25 722	1 335	- 1 079

24.07 Sportbeleid

Algemeen

De beleidsvoornemens op dit artikel, met de daaruit voortvloeiende activiteiten, zoals neergelegd in de goedgekeurde begroting 1998, zijn vrijwel geheel gerealiseerd.

Ten laste van uitgavenartikel 24.07 zijn vacatiegelden en reiskosten betaald van f 0,07 miljoen ten behoeve van de rijksgecommitteerden en leden van de Stuurgroep Sport, Tolerance and Fair Play. Deze vergoedingen zijn gebaseerd op de begrotingswet en het vacatiegeldenbesluit 1998.

24.07 Onderdeel 01 Landelijke sportvoorzieningen

De op dit onderdeel voorziene uitgaven zijn gerealiseerd.

Het doel van de uitgaven is het tot stand brengen en in stand houden van een adequate en toegankelijke landelijke sportinfrastructuur. Daartoe zijn aan 57 landelijke sportorganisaties subsidies in de kosten van het algemeen functioneren ter beschikking gesteld tot een totaal bedrag van f 18,9 miljoen.

De uitgaven voor VUT-uitkeringen bedragen f 0,5 miljoen.

Tevens zijn in dit kader instellingssubsidies verstrekt aan twee landelijke gehandicaptensportorganisaties (f 1,7 miljoen). Hierin is opgenomen een extra bijdrage van f 0,3 miljoen voor de Nederlandse Sportbond voor mensen met een verstandelijke handicap. Het doel van deze verhoging is het opheffen van de achterstand ten opzichte van de NEBAS. Verder is een instellingssubsidie verstrekt aan de Nationale Federatie van Werkers in de Sport op het gebied deskundigheidsbevordering (f 0,4 miljoen). In 1998 is

de Stichting Koninkrijksspelen met f 0,2 miljoen gesteund ten behoeve van de organisatie van de Spelen op St. Maarten. Aan functioneringskosten voor internationaal bestuurders is in totaal f 0,2 miljoen verstrekt. Aan grote evenementen, zoals het WK-wielrennen, het EK-handbal voor dames en het EK-Taekwondo is circa f 0,6 miljoen uitgekeerd. Voor diverse thema's, zoals versterking van de sportinfrastructuur, veiligheid, professionalisering/werkgelegenheid (in het kader van de stimulering van lokaal sportbeleid) en de bevordering van de kwaliteitszorg met betrekking tot de sportbeoefening zijn projectsubsidies verstrekt tot een totaal van f 3,8 miljoen, waarvan circa f 1,8 miljoen uit de intensivering op basis van de nota «Wat sport beweegt». Daarnaast zijn projectsubsidies verstrekt op het gebied van accommodaties en materialen voor de in dit kader relevante aspecten als kwaliteitsverbetering, innovatie en veiligheid (waaronder vandalisme-bestrijding in de vorm van sociaal-preventief supporters-beleid) en verder voor de realisering van topsportaccommodaties en voor de thema's milieu en ruimtelijke ordening en sport. In totaal is een bedrag van f 3,9 miljoen in dit kader besteed, waarvan circa f 0,6 miljoen uit de intensivering op basis van de nota «Wat sport beweegt».

Tabel I: Geregistreerde lidmaatschappen

	Raming 1998	Realisatie 1998
Geregistreerde lidmaatschappen	3 300 000	3 200 000

Het aantal geregistreerde lidmaatschappen is ongeveer gestabiliseerd op circa 3,2 miljoen (gebaseerd op door de sportbonden aan VWS opgegeven leden aantallen).

Tabel: Landelijke sportvoorzieningen

	Raming 1998	Realisatie 1998
Landelijke sportorganisaties	58	57

24.07 Onderdeel 02 Overige uitgaven landelijke taken.

Door het invoeren van meer modulair ingerichte opleidingen is het aantal onderwijscontacturen voornamelijk in de categorie van de sporttechnische opleidingen toegenomen. Een aanzet om deze toename nader te kwantificeren is in 1998 gegeven.

Deze ontwikkeling zal wellicht later gevolgd worden door een beperkt aantal niet-sporttechnische opleidingen (zoals bepaalde scheidsrechter en jury-opleidingen) omdat deze geringer van omvang zijn. In totaal is op dit terrein een bedrag van f 4,3 miljoen besteed.

De Landelijke Organisatie voor Sport- en Bewegingsstimulering (LOSB), waarin vijf organisaties op het gebied van sportstimulering participeren, heeft activiteiten uitgevoerd, die passen in de beleidsprogramma's, zoals aangegeven in hoofdstuk 8 «rond het thema sport» van de Welzijnsnota «Naar Eigen Vermogen». De activiteiten hadden vooral betrekking op verbetering van het activiteitenaanbod in de sport, deskundigheidsbevordering van vrijwillig kader en stimulering van sportparticipatie door specifieke doelgroepen (gehandicapten, ouderen, allochtonen, chronisch zieken, enz), introductie van sport in achterstandswijken en bevordering van werkgelegenheid in de sport.

Een subsidie van f 4,5 miljoen is hiervoor aan LOSB verstrekt. Aan de totstandkoming van een nieuwe, ongedeelde en onafhankelijke organisatie ter ondersteuning van de breedtesport is in 1998 met

voortvarendheid gewerkt door beleidspartners en betrokken organisaties onder leiding van een externe projectmanager.

Voorzien is, dat deze organisatie begin 1999 zal worden opgericht.

Aan het project «Jeugd in Beweging» dat in samenwerking met het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen (OCenW), en het Nederlands Olympisch Comité* Nederlandse Sport Federatie (NOC*NSF) is opgezet, is een subsidie verleend van f 1,95 miljoen.

Dit is inclusief een bijdrage van de zijde van het Ministerie van OCenW van f 0,3 miljoen.

Diverse projecten op lokaal en landelijk niveau zijn in gang gezet, veelal op initiatief van of in nauw overleg met organisaties, die actief zijn met de doelgroep jeugd en met gemeenten. Het project «Sport, Tolerance en Fair Play», dat in samenwerking met de georganiseerde sport is opgezet, heeft in 1998 het Nederlands Actieplan Sport, Tolerantie en Fair Play in uitvoering genomen en hiervoor f 1,4 miljoen ontvangen.

Voor de gehandicaptensport zijn in 1998 middelen verstrekt voor projecten ter bevordering van de sportdeelneming door mensen met een lichamelijke, zintuigelijke of verstandelijke handicap. Ook landelijke sportorganisaties, gemeenten en provinciale sportraden zijn ondersteund ten behoeve van de integratie en verdere uitbouw van de gehandicaptensport. Tot slot is de ontwikkeling van de topsport door met name verstandelijk gehandicapten ondersteund.

Daarnaast werd voor (meerjarige) projecten in grote steden, gericht op de verbetering van het sportaanbod in achterstandwijken en voor projecten met een vernieuwend karakter op het gebied van allochtonen, ouderen en vrouw en sport subsidie verleend met een totaalbedrag van f 1,2 miljoen.

Ter voorkoming van seksuele intimidatie in de sport is een project van NOC*NSF met een bedrag van f 0,15 miljoen ondersteund.

Ter bevordering van de participatie van jeugdigen is een bedrag van f 0,2 miljoen aangewend voor de financiering van projecten op het gebied van vrijwilligersbeleid.

Ter uitvoering van de motie Essers is inmiddels een plan van aanpak ontwikkeld waarin randvoorwaarden voor vrijwilligersbeleid zijn opgenomen om vrijwilligerswerk onder jongeren te stimuleren.

Uit de voor de topsport beschikbare budgetten is aan 40 bonden een bijdrage verstrekt voor het uitvoeren van het eigen topsportbeleid. Deze toewijzing heeft uitsluitend plaats gehad indien er een uitgewerkt topsportbeleidsplan door de betrokken organisatie is ingediend. Over alle ingediende topsportbeleidsplannen is door NOC*NSF een advies aan de Directie Sport uitgebracht.

Bij geconstateerde tekortkomingen in het topsportbeleidsplan is overleg gevoerd met de betrokken bond teneinde tot bijstelling in de gewenste richting te komen. Aan NOC*NSF en aan 25 bonden is ongeveer f 1,2 miljoen subsidie verstrekt voor het ontwikkelen van programma's voor talentherkenning en talentontwikkeling op het gebied van de topsport, een van de prioriteiten uit het rijksbeleid.

Binnen het kader van het sportmedisch beleid, f 3,7 miljoen, vallen niet alleen de subsidies aan de landelijke sportorganisaties voor het uitvoeren van hun medisch beleid, maar ook de ondersteuning van de NOC*NSF sector Sport en Gezondheid, het Nederland Centrum voor Dopingvraagstukken (NeCeDo), het Nederlands Instituut Opleiding Sportartsen en enkele andere organisaties op projectbasis. Bovendien is aan het NeCeDo een extra subsidie verstrekt voor het ontwikkelen van een gecertificeerd systeem voor dopingcontroles. Een start is gemaakt met de bijscholing van huisartsen in de sportgeneeskunde.

Beleidsinhoudelijk betreft het met name de preventie van blessures, de verhoging van de veiligheid, het terugdringen van doping, de bevordering van gezonde lichaamsbeweging en de verbetering van zorg voor sporters. Tevens is een start gemaakt met de uitvoering van het voornemen uit de nota «Wat sport beweegt» om binnen de sportsector meer aandacht te besteden aan alcoholmatiging.

In dit kader is de implementatie van het beleid sociale hygiëne ter hand genomen.

Met betrekking tot de gezondheid is voorts aan NOC*NSF subsidie verstrekt voor de opstelling van een nieuwe hygiëncode voor sportkantines (met name keukenhygiëne).

Tabel I: Aantal opleidingen waaraan een bijdrage wordt verstrekt

	Aantal lesuren				Subsidie per eenheid/lesuur (in gulden)
	Raming 1997	Realisatie 1997	Raming 1998	Raming 1999	1998
Sporttechnische Opleidingen/ Bijscholingen	32 800	29 000	33 130	31 000	75
Kaderopleidingen	20 200	20 000	20 000	20 000	58
Docentenopleidingen	4 400	1 811	4 200	3 500	91

Alhoewel er extra budget bij is gekomen (als gevolg van intensiveringen) dalen de aantallen, omdat er meer subsidie gaat naar projecten, experimenten en onderzoek (PEO). Het beleidsmatig uitgangspunt is dat er in verhouding meer middelen voor PEO zullen worden ingezet. In dit licht bezien zijn de ramingscijfers voor 1999 aangepast (ten opzichte van de begroting 1999).

Tabel II: Totale kosten van de gesubsidieerde opleidingen (bedragen x 1 000)

Kosten per opleiding (aantal lesuren*kosten per eenheid)	Raming 1997	Realisatie 1997	Raming 1998	Raming 1999
Sporttechnische Opleidingen/Bijscholingen	2 460	2 175	2 485	2 325
Kaderopleidingen	1 172	1 160	1 160	1 160
Docentenopleidingen	400	165	382	318
Totaal	4 032	3 500	4 027	3 803

Artikel : U2408 Garantie van rente en aflossing van leningen welzijn

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel							
U2408	Garantie van rente en aflossing van leningen welzijn	19 562	0	32 035	0	12 473	0
U2408/00	Garantie van rente en aflossing van leningen welzijn	19 562	0	32 035	0	12 473	0

De aangegeane verplichtingen hebben betrekking op verleende garanties op geldleningen ten behoeve van renovatie of nieuwbouw van inrichtingen voor de semimurale gehandicaptenzorg. Het verschil met de raming is het gevolg van het feit dat de instellingen in principe vrij zijn of en wanneer zij tot consolidatie overgaan. Dat maakt het opstellen van een goede raming voor een bepaald jaar erg moeilijk.

Artikel : U2409 Sociaal Beleid

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
	Artikelonderdeel						
U2409	Sociaal Beleid	551 664	563 481	973 589	577 427	421 925	13 946
U2409/01	Sociaal Beleid Algemeen	109 671	121 460	119 286	123 559	9 615	2 099
U2409/02	Inburgering Nieuwkomers	119 850	119 850	219 765	116 323	99 915	- 3 527
U2409/03	Maatschappelijke opvang en ambulante verslavingszorg	322 143	322 171	634 539	337 546	312 396	15 375

*24.09 Sociaal beleid Algemeen**Algemeen*

De beleidsvoornemens op dit artikel, met de daaruit voortvloeiende activiteiten, zoals neergelegd in de goedgekeurde begroting 1998, zijn gerealiseerd.

24.09 Onderdeel 01 Sociaal Beleid algemeen

Op dit artikelonderdeel zijn uitgaven gedaan voor activiteiten zoals genoemd in de Welzijnsnota 1995-1998. In juni 1998 is (onder de titel «De Terugblik») verslag gedaan van de activiteiten op het terrein van het welzijnsbeleid, alsmede van de belangrijkste ontwikkelingen daarin. Hierin is ook opgenomen een overzicht van de ten behoeve van het beleid bestede (1995 t/m 1997) en aangewezen (1998) rijksbegrotingsmiddelen.

Op dit artikelonderdeel zijn uitgaven gedaan voor:

- projecten en onderzoek;
- de landelijke infrastructuur;
- instellingen en projecten op het terrein van vorming, training en advies;
- wachtgeldaanspraken;
- nabetalingen als gevolg van de afrekening van in voorgaande jaren verstrekte subsidievoorschotten.

Hieronder is voorts op grond van de begrotingswet 1998 een bedrag van f 0,6 miljoen aan de stichting De Ombudsman betaald, vanwege het feit dat de voorgenomen overheveling van de subsidiëring naar het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCenW) niet kon worden gerealiseerd en binnen de welzijnswet een passende titel voor de

subsiëring van de activiteiten van de stichting De Ombudsman in 1998 niet voorhanden was.

Ook is hieronder begrepen een aanvullende subsidieverlening van f 1,7 miljoen aan de Stichting Averroès voor het saneren van een vermogens-tekort ontstaan door activiteiten welke in samenwerking met het AWO-fonds zijn gerealiseerd en waarvan is gebleken dat er onvoldoende financiële waarborgen aanwezig waren. Om te voorkomen dat de ontwikkelingsfunctie van de Stichting Averroès door een faillissement zou moeten worden beëindigd en de in de organisatie gebundelde kennis en ervaring verloren gaat, is besloten om dit aanvullend subsidie te verlenen. In het eerste halfjaar van 1999 wordt op basis van de jaarrekeningen over 1998 en voorafgaande jaren, alsmede op basis van de voortgang van een reorganisatie waaraan voorwaarden zijn gesteld, de subsidie inclusief dit bijzonder subsidie vastgesteld.

Kengetallen

Preventie programma 0-18 jarige allochtone kinderen

Tot en met 1996 zijn gemeenten door middel van een uitkering gestimuleerd om voor- en vroegschoolse projecten te starten, die in het kader van het preventieprogramma waren ontwikkeld. Deze uitkeringen liepen veelal in 1998 af.

Inmiddels hebben veel gemeenten uit eigen middelen een vervolg op deze projecten alsook nieuwe projecten mogelijk gemaakt en is voor- en vroegschoolse beleid regulier gemeentelijk beleid geworden.

Per 1 augustus 1997 is de eerste fase van het Gemeentelijk Onderwijs-achterstanden Beleid (G.O.A.) en het daarbij behorende beleidskader in werking getreden, als opvolger van het Onderwijsvoorrangsbeleid en is per 1 augustus 1998 de tweede fase van kracht geworden. Een en ander betekent, dat gemeenten de verantwoordelijkheid voor financiering en regie krijgen en plannen moeten formuleren. De voor- en vroegschoolse educatie is een van de speerpunten van het GOA.

In dit licht is alleen nog in 1997 een eenmalige impuls gegeven voor de start van een tiental van deze tweejarige projecten specifiek voor kinderen van woonwagenebewoners en zigeuners, vanwege hun relatief slechte positie in het onderwijs.

In 1998 heeft Sardes de ontwikkeling van de verschillende project-programma's zoals Overstap, Stap Door e.d. eveneens afgerond.

Sinds het schooljaar 1997/1998 nemen zeven gemeenten deel aan een vierjarig experiment (Verlengde Schooldag VO) voor jongeren in de onderbouw van het Voortgezet onderwijs. Doel is het ontwikkelen van programma's die de sociale binding van jongeren en hun sociale competenties vergroten.

In 1998 is voor ongeveer f 4,0 miljoen aan uitkeringen aan gemeenten vertrekt ter ondersteuning van projecten voor diverse programma's, die in 1995, 1996 en 1997 gestart zijn en nog in 1998 doorlopen.

In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de programma's die in 1998 nog in uitvoering zijn. Per programma wordt inzicht gegeven in het aantal gemeenten, het aantal groepen en naar raming het aantal kinderen dat met de projecten bereikt wordt.

Tabel I: Uitgevoerde programma's in 1998

Programma	Aantal gemeenten	Aantal groepen	Aantal kinderen
<i>Door VWS geheel en/of Gedeeltelijk gesubsidieerd:</i>			
Opstap/Opstapje	37	77	1 155
Kaleidoscoop/piramide	11	88	1 944
Woonwagen/zigeuner.proj.	16	26	325
Verlengde Schooldag VO	7	–	1 400
<i>Door gemeenten gesubsidieerd</i>			
Spel aan Huis	47	48	1 113
Overstap	*	410	10 742
Stap Door	*	88	4 400

* nog geen gegevens bekend

Vorming, Training en Advies

Onderstaande kerngegevens (tabel II) geven een weergave van het aantal cursusdagdelen dat respectievelijk met het VWS-subsidie in 1997 is toegestaan en is gerealiseerd alsmede waarvoor in 1998 subsidie is verleend.

Door de fusie van drie instellingen en de verkoop van één accommodatie omvatte de VTA-groep in 1998 10 instellingen met 26 accommodaties en een landelijk VTA-branchebureau.

Tabel II: Onderbouwing Vorming Training en Advies

	Maximaal Toegestaan 1997	Realisatie 1997	Maximaal Toegestaan 1998
Aantal cursusdagdelen	16 038	15 872	15 868
Prijs cursusdagdeel in (gulden)	1 564	1 564	1 606
Bedrag in (f miljoen)	25,1	24,8	25,5

In 1997 zijn er 15 872 cursusdagen delen gerealiseerd. Hiervan zijn ongeveer 2300 cursussen gegeven voor zo'n 40 000 cursisten

Tabel III: Instellingsgegevens

A) Totaal instellingen	Begin 1998	Begin 1999
Personeel	Personen	Personen
Totalen	1 313	1 351
B) Branchebureau		
Directie	1	1
Overig personeel	8	8
Totaal Branche	9	9

24.09 Onderdeel 02 Inburgering nieuwkomers.

Op dit onderdeel zijn de uitgaven gedaan voor:	
- de centrale opvang van uitgenodigde vluchtelingen (tabel III en IV)	f 8,4 miljoen
- de gemeenten, die individuele inburgeringstrajecten organiseren voor de nieuwkomers (verblijfsgerechtigden, gezinsherenigers en gezinsvormers). De uitgaven zijn gedaan in het kader van de Welzijnsregeling inburgering nieuwkomers en de Tijdelijke regeling bekostiging welzijns component inburgering nieuwkomers (tabel I en II).	f 105,0 miljoen
Voorts is hieronder begrepen een bedrag van f 1,9 miljoen in verband met de afrekening van de gemeente Den Haag ter zake de RIN in 1994 en 1995.	
aanvullende uitkering inburgering nieuwkomers 1996 Uitgaven zijn gedaan aan gemeenten op grond van artikel 10 van de Welzijnsregeling inburgering nieuw komers, indien in 1996 meer nieuwkomers aan een inburgeringsprogramma hebben deelgenomen dan	
- waarvoor een uitkering was verleend.	f 2,9 miljoen
Totaal	f 116,3 miljoen

Daarnaast zijn voor een bedrag van ongeveer f 100 miljoen verplichtingen aangegaan voor de vergoeding van inburgeringstrajecten 1999. Deze verplichtingen waren niet geraamd. De verplichtingen zullen in 1999 tot betaling leiden.

Inburgering nieuwkomers

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport heeft in 1998 voor de integratie van nieuwkomers (verblijfsgerechtigden, gezinsherenigers en gezinsvormers) in totaal f 103,1 miljoen aan gemeenten verstrekt in het kader van de Welzijnsregeling Inburgering Nieuwkomers (Stcrt 1995, 246, gewijzigd bij Stcrt. 1996, 242; Stcrt 1997, 230 en laatstelijk bij Stcrt. 1998, 184) alsmede de Wet inburgering nieuwkomers (Stb. 1998, 261), het Bekostigingsbesluit inburgering nieuwkomers (Stb. 1998, 441) en de Tijdelijke regeling bekostiging welzijnscomponent inburgering nieuwkomers (Stcrt 1998, 156).

Per jaar wordt door middel van een circulaire aan de gemeenten kenbaar gemaakt hoeveel inburgeringstrajecten in het daarop volgende jaar kunnen worden uitgevoerd met de vanuit de departementen VWS en OCenW beschikbaar gestelde gelden.

Tabel I: Overzicht van het aantal aan de gemeente toegekende inburgeringstrajecten nieuwkomers

	Realisatie 1996	Realisatie 1997	Raming 1998	Realisatie 1998
Aantal trajecten	19 215	22 201	22 201	22 561
Prijs VWS per traject in f 1,- afgerond	4 284	4 410	4 410	4 571
Begrotingsbedrag*	82,3	97,9	97,9	103,1
Overboeking naar OCenW* (* in f miljoen)	25,0	12,9		11,3

Ook in 1998 hebben alle in aanmerking komende gemeenten de uitkering aangevraagd.

Tabel II: Inburgering Nieuwkomers
Overzicht van het aantal gemeenten en het daarbij behorende aantal nieuwkomers dat voor een bijdrage in aanmerking kwam en het aantal waarvoor daadwerkelijk een rijksbijdrage ten behoeve van een integratieprogramma is verstrekt

Aantallen	Raming bereik volgens verdeelplan			Daadwerkelijk uitgevoerde trajecten		
	1996	1997	1998	1996	1997	1998
Gemeenten	625	625	573	616	–	–
Nieuwkomers	19 215	22 201	22 561	16 895	18 500*	–
Bereik in procenten						
Gemeenten	100%	100%	100%	98,6%		
Nieuwkomers	100%	100%	100%	87,9%		

* Op basis van voorlopige gegevens OCenW

In 1996 hebben in 72 gemeenten 657 meer nieuwkomers aan een inburgeringsprogramma deelgenomen en in 9 gemeenten (met 68 programma's) hebben geen nieuwkomers aan een inburgeringsprogramma deelgenomen en in 160 gemeenten hebben in totaal 2909 minder nieuwkomers aan een inburgeringsprogramma deelgenomen dan waarvoor een uitkering aan de gemeente was verleend.

Centrale opvang vluchtelingen

Jaarlijks wordt rekening gehouden met de opvang van circa 500 uitgenodigde vluchtelingen en circa 300 gezinsherenigingen en overige groepen in één centrale opvangaccommodatie (in Apeldoorn) met flexibele capaciteit. In 1998 zijn er 157 uitgenodigde vluchtelingen, 42 gezinsherenigingen, 89 statushouders en 83 asielzoekers opgevangen. De kosten van de centrale opvang bedroegen in 1998 f 8,4 miljoen.

Tabel III geeft inzicht in de bezetting en de gemiddelde verblijfsduur van de in de centrale opvangaccommodatie uitgenodigde vluchtelingen over de jaren 1995 tot en met 1998.

Tabel IV geeft inzicht in de etnische herkomst van de aangekomen uitgenodigde vluchtelingen in deze periode.

Tabel III: Bezettingsverloop van het aantal opgevangen uitgenodigde vluchtelingen in de centrale opvang accommodatie

	1995	1996	1997	1998
Bezetting per 1 januari	164	183	244	117
Aankomsten	609	548	357	371
Definitief gehuisvest/vertr	590	487	484	324
Bezetting per 31 december	183	244	117	164

Tabel IV: Specificatie naar etnische afkomst van de aangekomen uitgenodigde vluchtelingen

	1995	1996	1997	1998
Joegoslavië	–	6	–	100
Irak	530	438	167	52
Vietnam	34	10	8	8
Soedan	–	–	57	–
Togo	–	–	29	–
Somalië	22	–	–	–
Bosnië	–	49	–	–
Azerbaidjan	–	–	4	12
Overigen	23	45	11	27
Totaal	609	548	276	199

In 1998 zijn er 199 vluchtelingen opgevangen. In procenten van het toegestane aantal quotumvluchtelingen is dit een realisatie van 25%. Ten opzichte van 1997 is dit een daling met 10%. De gemiddelde verblijfsduur van de vluchtelingen in de centrale opvangaccommodatie is met 15% gestegen tot een gemiddelde van 5,1 maanden. De daling met 10% heeft geen effect op de totale kosten van de opvang omdat er sprake is van een opvangcapaciteit die zorg draagt voor een constante kostenfactor. Om de overcapaciteit in 1998 te benutten zijn 89 statushouders en 83 asielzoekers uit de centrale opvang van asielzoekers opgevangen.

24.09 Onderdeel 03 Maatschappelijk opvang en ambulante verslavingszorg

Op dit artikelonderdeel zijn, zoals begroot, uitgaven gerealiseerd ten behoeve van (structurele) subsidies aan landelijke instellingen op het gebied van de Maatschappelijke Opvang.

Het betreft de volgende landelijke instellingen:

- Landelijke Ambulante Fiom (f 9,3 miljoen);
De Fiom biedt ambulante hulpverlening bij complexe problemen op de gebieden zwangerschap, afstand/adoptie/zoekacties, seksueel geweld en ouderschap. Naast maatschappelijke hulpverlening vindt waar mogelijk overdracht plaats van die deskundigheid naar reguliere voorzieningen, zoals het Algemeen Maatschappelijk Werk.
- Mr. de Graaf Stichting (f 0,3 miljoen);
De Graafstichting is een instituut voor prostitutievraagstukken. De stichting houdt zich – sinds de jaren zeventig – bezig met het volgen, signaleren en analyseren van ontwikkelingen rond prostitutie. Meer specifiek zijn de activiteiten: doen van onderzoek, externe communicatie (nieuwsbrief, voorlichting enz.), beheer bibliotheek en archief, geven van adviezen en ondersteuning enzovoorts. Doel hiervan is het voorkomen en verminderen van problemen rond prostitutie. Hierbij functioneert De Graaf Stichting als intermediair tussen verschillende partijen. Het werk van de stichting heeft mede tot doel het maatschappelijk draagvlak voor het prostitutiebeleid van de overheid te verbreden.
- International Social Service (ISS) (f 0,4 miljoen);
Doel van de instelling is te bevorderen dat dienstverlening wordt gegeven aan mensen die in verband met (re-)migratie problemen ondervinden.

Belangrijke activiteiten zijn:

- Hulpverlening aan alle betrokken partijen in geval van adoptieverwante problemen (opsporing en hereniging);

- Verblijfsrechtelijke kwesties en ondersteuning van asielzoekers/vluchtelingen;
- Vereniging voor behoud van het ongebooren kind (VBOK) (f 0,4 miljoen).

Deze landelijke organisatie biedt hulpverlening in situaties, waar sprake is van ongewenste zwangerschap. In de hulpverlening wordt met name gezien welke alternatieven er zijn naast abortus provocatus. Ook wordt hulp geboden bij het verwerken van problematiek tengevolge van een eerder ondergane abortus en bij problematiek als gevolg van het wel uitdragen van de zwangerschap.

- Rode Draad (f 0,2 miljoen)
Stichting De Rode Draad legt zich toe op het bevorderen en ondersteunen van de zelfredzaamheid en de emancipatie van prostituees. Daarnaast zet de stichting zich in om de maatschappelijke beeldvorming over prostitutie te veranderen en de hieruit voortvloeiende stigmatisering tegen te gaan. De activiteiten zijn; het ontwikkelen van een arbeidsvoorwaardenbeleid, het monitoren van beleid en het (gevraagd en ongevraagd) adviseren van diverse bestuurlijke instellingen.
- Stichting tegen vrouwenhandel (f 0,5 miljoen)
De Stichting tegen vrouwenhandel is een landelijke organisatie voor informatie, beleid, hulp en advies bij de bestrijding van vrouwenhandel. Hiertoe voert de Stichting een aantal projecten uit zoals landelijke zorgcoördinatie, landelijk meldpunt, integratieproject vrouwenhandel, training en voorlichting en monitoring landelijk vrouwenhandelbeleid.
- Federatie Opvang (f 0,9 miljoen)
Deze organisatie houdt zich bezig met de landelijke belangenbehartiging van instellingen voor maatschappelijke opvang. Daarnaast ontvangt de Federatie subsidie voor de uitvoering van enkele landelijke taken op het gebied van de maatschappelijke opvang.

Specifieke uitkeringen:

Aan de specifieke uitkeringen maatschappelijke opvang, vrouwenopvang en verslavingsbeleid is een bedrag uitgegeven van f 324,6 miljoen. Eerst in 1998 zijn de verplichtingen structureel vastgelegd hetgeen leidt tot een hogere realisatie van de verplichtingen 1998 ten opzichte van de oorspronkelijke begroting.

Een specificatie van dit bedrag per specifieke uitkering is als volgt :

- Maatschappelijke Opvang	f 138,3 miljoen;
- Vrouwenopvang	f 71,3 miljoen;
- Verslavingsbeleid	f 114,9 miljoen.

In de bedragen voor de maatschappelijke opvang en de vrouwenopvang is een bedrag begrepen van f 8,7 miljoen voor de compensatie van de Arbeidstijdenwet.

De Federatie Opvang heeft hiervoor een verdelingsvoorstel gemaakt. Het uitgangspunt was om de middelen daar terecht te laten komen waar de financiële gevolgen van de Arbeidstijdenwet het meest worden gevoeld. Op basis hiervan heeft de Federatie een eenvoudige en objectieve verdeelsleutel ontworpen, gebaseerd op het soort instelling (met of zonder slaapdiensten) en het aantal capaciteitsplaatsen.

Per capaciteitspunt is een bedrag van f 750,- beschikbaar gesteld. Voor de maatschappelijk opvang heeft dit geresulteerd in 8 800 capaciteitspunten en voor de vrouwenopvang in 2 800 capaciteitspunten.

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel	Omschrijving Artikelonderdeel	(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
U2501	Volksgezondheid algemeen	109 729	109 712	203 126	119 493	93 397	9 781
U2501/01	Algemene uitgaven volksgezondheid	7 090	7 090	15 434	15 412	8 344	8 322
U2501/02	Beroepen en opleidingen volksgezondheid	102 639	102 622	187 693	104 082	85 054	1 460

25.01 Volksgezondheid

Algemeen

Met de reorganisatie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) begin 1996 heeft er op het terrein van de curatieve somatische zorg, in organisatorische zin, een herindeling van diverse beleidsonderdelen plaatsgevonden. De indeling van de betreffende uitgavenartikelen 25.01 en 25.02 is daar niet direct op aangepast. Om de begrotingsindeling beter te laten aansluiten op de organisatorische indeling van de beleidsterreinen is in de 2e Suppletore wet 1998 een beperkte herstructurering van de indeling van de begroting doorgevoerd. Tevens heeft deze herstructurering geleid tot mutaties binnen de begrotingsartikelen en artikelonderdelen. Deze herindeling is volstrekt beleidsarm, dat wil zeggen van louter administratief-technische aard en heeft geen enkele consequentie voor de gesubsidieerden. De bestemming of besteding van de betreffende begrotingsmiddelen heeft met deze herstructurering derhalve geen enkele wijziging ondervonden. In de toelichting op de desbetreffende artikelonderdelen worden de structuurwijzigingen nader toegelicht.

25.01 Onderdeel 01 Algemene uitgaven volksgezondheid.

Op dit onderdeel zijn de volgende uitgaven gerealiseerd

De op dit onderdeel geraamde uitgaven voor de registratie van aangeboren afwijkingen zijn nagenoeg volledig aan deze registraties besteed. Projecten op het gebied van de registratie van aangeboren afwijkingen bij de gemeentelijke gezondheids Dienst (GGD)-Rotterdam en de Rijksuniversiteit Groningen werden gefinancierd voor een totaal bedrag van f 0,864 miljoen. In 1998 heeft een evaluatie van de EUROCAT-registratie plaatsgevonden.

Voor de aanpak van het millenniumvraagstuk in de zorgsector worden activiteiten verricht door de Stichting Millennium Zorgsector waarin het Millennium Platform Zorg (MPZ) is ondergebracht. Het MPZ verricht de volgende activiteiten:

1. Het ondersteunen van de sectoren en instellingen in het «zorgveld»;
2. Het coördineren en faciliteren van acties gericht op de aanpak van het millenniumvraagstuk;

3. Het monitoren van de vorderingen van de aanpak van het millenniumvraagstuk en de rapportage daarvan aan het Ministerie.

De informatie over de voortgang bij de aanpak van het millenniumvraagstuk in de zorgsector vormt onderdeel van de periodieke rapportages van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aan de Tweede Kamer over de stand van zaken van de aanpak van het millenniumvraagstuk bij de overheid.

Doordat een aantal voorgenomen activiteiten niet of op andere wijze is uitgevoerd, bleek voor de activiteiten van het MPZ in 1998 een subsidie aan de stichting van f 14,5 miljoen voldoende. Voor de aanpak van het millenniumvraagstuk in de zorgsector is per saldo f 16 miljoen aan middelen beschikbaar gesteld (1e en 2e Suppletore wet).

Exploitatie crisisbeheersing, voorraden en grootschalige bouwprojecten f 0,0 miljoen.

Op deze onderdelen zijn geen uitgaven of verplichtingen gerealiseerd. Door een administratieve herschikking zoals is beschreven en verwerkt in de 2e Suppletore wet 1998 zijn de hier oorspronkelijk geraamde uitgaven en verplichtingen op andere artikelonderdelen gerealiseerd. De uitgaven en verplichtingen ten behoeve van de voorraden worden verantwoord op artikel 25.02 onderdeel 04 en de uitgaven en verplichtingen in verband met de grootschalige bouwprojecten worden verantwoord op artikel 25.02 onderdeel 03. De uitgaven en verplichtingen ten behoeve van de exploitatie crisisbeheersing worden verantwoord op artikel 25.02 onderdeel 04. De hiervoor noodzakelijke begrotingsmutatie (f 4,66 miljoen) is abusievelijk niet verwerkt in de (Suppletore) begrotingswet 1998. Het betreft een mutatie van louter boekhoudkundige aard die in de slotwet wordt opgenomen.

25.01 Onderdeel 02 Beroepen en opleidingen volksgezondheid

Opleidingen, Examens, Medische tuchtwet en Wachtgeldens f 104,08 miljoen

Toelichting

Op dit onderdeel worden met name verantwoord de uitgaven en verplichtingen die verband houden met de subsidiering van de drie opleidingen tot verloskundige (f 14,65 miljoen), de docentenopleiding voor het hoger gezondheidszorg onderwijs (f 1,17 miljoen), de exploitatie van de Stichting Raad Beroepsopleiding Radiologisch Laboranten (f 0,58 miljoen) en de per 1 januari 1998 van de Ziekenfondsraad overgenomen financiering van de medische vervolg opleidingen (medisch specialisten, oogheelkunde, orthodontie en de beroepsopleiding huisartsen f 82,93 miljoen).

Tevens zijn op dit onderdeel de uitgaven en verplichtingen verantwoord ten behoeve van de zes medische tuchtcolleges (f 1,58 miljoen).

Ten opzichte van de voor dit onderdeel oorspronkelijk vastgestelde begroting 1998 (f 102,62 miljoen) zijn bij suppletore wetten de volgende mutaties aangebracht:

- Toevoeging middelen ten behoeve van financiering externe leer-/ en werk periode (ELWP) aan de beroepsopleiding voor huisartsen (2e Suppletore wet 1998) f 3,0 miljoen;
- Bijdrage voor versnelde realisatie verkorte opleiding kraamverzorgenden (2e Suppletore wet 1998) f 1,2 miljoen;
- Correctie uitgaven in verband met overheveling

diverse opleidingen volksgezondheid naar Ministerie van OCenW	minus f 0,3 miljoen;
- Mutaties met name in verband met loonbijstelling	f 3,11 miljoen.
Totaal mutaties	<u>f 7,01 miljoen.</u>

Na verwerking van bovenstaande mutaties bedragen de beschikbare middelen 1998 f 109,63 miljoen.

De gerealiseerde uitgaven bedragen f 104,08 miljoen.

Het verschil tussen de gerealiseerde en beschikbare uitgaven en verplichtingen op dit onderdeel wordt grotendeels als volgt verklaard:

- 1) De gerealiseerde uitgaven ten aanzien van de huisartsenopleiding zijn enerzijds f 3,8 miljoen hoger dan in de begroting 1998 is voorzien. Deze hogere uitgaven houden verband met de afspraken die begin 1998 met de Landelijke Huisartsen Vereniging (LHV) zijn gemaakt ten aanzien van de externe leer werk periode (ELWP) en de vrijstellingsregeling. Deze afspraken zijn gemaakt om de werkzaamheden in de stageperiode in de ziekenhuizen inhoudelijk beter te kunnen afstemmen op de opleidingsbehoefte van de individuele huisarts in opleiding. De extra benodigde f 3,8 miljoen is voor f 3,0 miljoen aan dit onderdeel toegevoegd bij 2e Suppletore wet 1998, en voor f 0,8 miljoen gecompenseerd binnen de op dit onderdeel beschikbare middelen. Anderzijds is er f 1,4 miljoen minder uitgegeven omdat is gebleken dat de voor de SBOH geraamde loon- en prijsbijstelling binnen het budget kon worden opgevangen.
- 2) De gerealiseerde uitgaven en verplichtingen ten behoeve van de zes medische tuchtcolleges zijn aanzienlijk lager uitgevallen (f 1,58 miljoen) dan geraamd in de begroting 1998 (f 3 miljoen). De gerealiseerde uitgaven en verplichtingen zijn lager dan geraamd omdat de vergoedingen voor de leden en plaatsvervangend leden beroeps-genoten, secretarissen en plaatsvervangers, en de (plaatsvervangend) voorzitters, van de regionale en centrale tuchtcolleges en het college van medisch toezicht in 1998 nog op een lager niveau zijn vergoed dan geraamd. Een aantal vergoedingen zijn per 15 december bij regelingen van de Minister van VWS, met terugwerkende kracht tot 1 december 1997 van kracht geworden. (nrs. CSZ/BO-9820 328, 329 en 330). De bij deze regelingen vastgestelde vergoedingen zijn aanzienlijk hoger dan voorheen.
- 3) Bij 2e Suppletore wet 1998 is f 1,2 miljoen toegevoegd aan dit budget om de eind 1998 gestarte verkorte opleiding van 300 extra kraam-verzorgenden mede te bekostigen. Deze uitgave is niet in 1998 gerealiseerd, en zal nu ten laste komen van het budget 1999.
- 4) De meer gerealiseerde verplichtingen ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting wordt grotendeels verklaard door het in 1998 administratief vastleggen van de structurele verplichting ten aanzien van de medische vervolgopleidingen. Dit is een louter administratieve oorzaak die voor het volume van de kasuitgaven geen enkel gevolg heeft.

Kengetallen

Tabel I: Realisatie 1997 en 1998 van het aantal studenten en geslaagden opleiding Verloskundige

Jaar	1997	1998	Geraamd 1998
Verloskundigen:			
Aantal studenten	458	460	480
Aantal geslaagden	76	96	100
Opleidingsbudget (mln)	14,135	14,645	14,224

Toelichting

De aantallen 1997 en 1998 betreffen de eerste studenten van de nieuwe vierjarige opleiding. Het werkelijke aantal studenten in 1998 is iets lager dan bij het opstellen van de begroting 1998 is geraamd. Dat de gerealiseerde uitgaven daarentegen hoger zijn wordt verklaard door het feit dat de raming van de uitgaven exclusief loon- en prijsbijstelling over 1998 is en de realisatie van de uitgaven inclusief.

Tabel II: Aantal (behandelde) zaken medische tuchtwet o.b.v. de Medische Tuchtwet, gerangschikt naar de diverse tuchtcolleges (MTC)

Jaar	1996	1997	1998
Behandelde zaken:			
Centraal MTC	249	255	(schatting)305
MTC Amsterdam	259	279	302
MTC Eindhoven	227	262	288
MTC Zwolle	127	153	188
MTC Groningen	73	83	80
MTC Den Haag	274	322	(schatting)310
Totaal	1 209	1 354	1 473

De gegevens van het centraal MTC en het MTC Den Haag ten aanzien van 1998 betreffen schattingen omdat de realisaties nog niet volledig bekend zijn.

Tabel III: Beroepsopleiding Huisartsen

Jaar	1996	1997	1998
Huisartsen in opleiding			
Eerstejaars	325	342	325
Totaal in opleiding	848	1 017	997
Opleiding voltooid	135	214	336

Aangezien 1998 het eerste jaar is dat het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport deze opleidingen bekostigt kan er geen vergelijking tussen raming en realisatie 1998 worden gemaakt.

Toelichting

In september 1994 is de opleiding verlengd van twee naar drie jaar. Het aantal geslaagden 1996 heeft betrekking op degenen die in maart 1994 met de tweejarige opleiding zijn gestart. Het aantal geslaagden 1997 heeft betrekking op degenen die in september met de driejarige opleiding zijn gestart, inclusief een extra instroom van 100 huisartsen in opleiding.

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel Artikelonderdeel	Omschrijving	(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
U2502	Volksgezondheidsbeleid	326 274	385 972	502 991	411 144	176 717	25 172
U2502/01	Herstructurering en ontwikkeling voorzieningen gezondheidszorg	32 605	32 464	31 577	34 822	- 1 028	2 358
U2502/02	Onderzoeksinstituten, onderzoek en ontwikkelingswerk	20 197	20 194	35	1 855	- 20 162	- 18 339
U2502/03	Ziektenbestrijding	9 354	9 463	37 264	36 561	27 910	27 098
U2502/04	Eerstelijnszorg/thuiszorg	36 151	38 344	62 539	42 858	26 388	4 514
U2502/05	Basisgezondheidszorg en daarmee verband houdende uitgaven	15 968	16 291	21 932	16 409	5 964	118
U2502/06	Geestelijke volksgezondheid	12 708	13 390	13 664	15 358	956	1 968
U2502/07	Alcohol-, drug- en tabaksbeleid	49 855	55 282	48 083	54 436	- 1 772	- 846
U2502/08	Aids en overige sexueel overdraagbare aandoeningen	8 490	8 490	8 757	8 626	267	136
U2502/09	Patiënten- en consumentenbeleid	19 563	19 417	78 503	21 879	58 940	2 462
U2502/10	Voeding, veterinair beleid en produktveiligheid	9 514	9 514	33 808	32 794	24 294	23 280
U2502/11	Geneesmiddelen en medische hulpmiddelen	12 094	14 967	19 655	19 162	7 561	4 195
U2502/12	Illegalenfonds	11 000	11 000	2 622	2 455	- 8 378	- 8 545
U2502/13	Projecten, experimenten en onderzoek	88 775	137 156	144 558	123 937	55 783	- 13 219

25.02 Volksgezondheidsbeleid

Met de reorganisatie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport begin 1996 heeft er op het terrein van de curatieve somatische zorg, in organisatorische zin, een herindeling van diverse beleidsonderdelen plaatsgevonden. De indeling van de betreffende uitgavenartikelen 25.01 en 25.02 is daar niet direct op aangepast. Om de begrotingsindeling beter te laten aansluiten op de organisatorische indeling van de beleids-terreinen is in de tweede suppletoire wet 1998 een beperkte herstructurering van de indeling van de begroting doorgevoerd. Tevens heeft deze herstructurering geleid tot mutaties binnen de begrotingsartikelen en artikelonderdelen. Deze herindeling is volstrekt beleidsarm, dat wil zeggen van louter administratief-technische aard en heeft geen enkele consequentie voor de gesubsidieerden. De bestemming of besteding van de betreffende begrotingsmiddelen heeft met deze herstructurering derhalve geen enkele wijziging ondervonden.

In de toelichting op de desbetreffende artikelonderdelen worden de structuurwijzigingen nader toegelicht

Op dit onderdeel zijn de volgende uitgaven gerealiseerd

Orgaandonatie f 34,55 miljoen

Toelichting

Deze uitgaven betreffen hoofdzakelijk de implementatie van de Wet Orgaandonatie (WOD) en enige kleinere posten op het terrein van de medische ethiek zoals Bioethiek, kloneren, in vitro fertilisatie en medisch ethische commissies. De uitgaven in het kader van de WOD betreffen met name:

- voorlichtingsactiviteiten
- kosten drukken, verzenden en verwerken registratieformulieren
- bouw en exploitatie van het (informatiesysteem) donorregister

De gerealiseerde uitgaven zijn enigszins hoger dan het in de begroting 1998 geraamde bedrag (f 32,2 miljoen). De verklaring hiervoor is enerzijds dat begin 1998 werd verwacht dat het in de begroting 1998 voorziene bedrag te laag zou zijn, doordat onder meer uitgaven die in 1997 waren geraamd pas in 1998 konden worden gerealiseerd. Bij 1e Suppletore wet 1998 is daarom het betreffende budget met f 7,7 miljoen verhoogd. Anderzijds is er f 1,36 miljoen aan personele en materiële uitgaven ten behoeve van het Donorregister die hier oorspronkelijk waren voorzien verantwoord op uitgavenartikel 22.01. De betreffende personele en materiële middelen zijn in de 2e Suppletore wet 1998 overgeboekt naar artikel U 2201. Tevens zijn op het terrein van de medische ethiek de in de begroting 1998 op dit onderdeel geraamde f 0,53 mln. ten behoeve van de centrale commissie medisch wetenschappelijk onderzoek bij 1e Suppletore wet 1998 overgeboekt naar uitgavenartikel 22.09. Tot slot zijn de in de begroting 1998 op dit onderdeel geraamde uitgaven en verplichtingen ter grootte van f 0,54 miljoen voor Regionale toetsingscommissies Euthanasie bij slotwet overgeboekt naar uitgavenartikel 22.01. Na verwerking van boven beschreven mutaties bedraagt het budget voor 1998 op dit onderdeel f 37,47 miljoen. Het feit dat de gerealiseerde uitgaven lager zijn dan dit beschikbare bedrag wordt grotendeels verklaard doordat sommige activiteiten goedkoper zijn gerealiseerd dan geraamd en een aantal voorgenomen activiteiten niet in 1998 zijn gerealiseerd.

De voornaamste voor 1998 geplande activiteiten met betrekking tot de implementatie van de WOD zijn echter allen wel gerealiseerd. Op 1 januari 1998 is het Donorregister gestart. In de tweede helft van februari en de eerste helft van maart zijn alle Nederlanders ouder dan 18 jaar aangeschreven om hen de mogelijkheid te geven hun wil ten aanzien van orgaandonatie kenbaar te maken. De verwachting dat 25 tot 35 procent van de aangeschreven Nederlanders het formulier daadwerkelijk zou terugsturen is uitgekomen. Gebleken is dat van de 12,2 miljoen verstuurd formulieren er ruim 4,4 miljoen zijn geretourneerd. Uit de 4,4 miljoen teruggestuurde formulieren komt het volgende beeld naar voren ten aanzien van de keuze op het formulier:

Toestemming	46,5%
Toestemming met donatiebeperkingen	8,1%
Geen toestemming	34,4%
Nabestaanden beslissen	10,0%
Aangewezen persoon beslist	1,0%

De gerealiseerde verplichtingen op dit onderdeel (31,3 miljoen) zijn lager dan geraamd omdat er in 1997 verplichtingen zijn aangegaan (en in de administratie vastgelegd) die in 1998 tot betaling zijn gekomen. Dit betreft met name de bouw en exploitatie van het informatiesysteem van het Donorregister.

Het onder dit onderdeel geraamde bedrag voor waarderingssubsidies is in het jaar 1998 grotendeels conform het in de begroting opgenomen bedrag aangewend. De waarderingssubsidies werden o.a. verleend aan: «Het Nederlands Astmafonds», de «Nederlandse Hartstichting», de «Nederlandse Kankerbestrijding» en de «Koninklijke Nederlandse Centrale Vereniging tot bestrijding der tuberculose». De totale omvang hiervan betrof f 0,209 miljoen

Voorts is aan wachtgeldverplichtingen een bedrag van f 0,063 miljoen uitgegeven.

25.02 Onderdeel 02 Onderzoeksinstituten onderzoek en ontwikkelingswerk

Ten laste van dit onderdeel is een bijdrage van f 1,85 miljoen verleend aan het International Agency for Research on Cancer (IARC) te Lyon.

Op dit onderdeel zijn de volgende uitgaven gerealiseerd

Exploitatie Kankerresearch f 0,00 miljoen

Toelichting

In verband met de administratieve herstructurering worden de oorspronkelijk in de begroting 1998 op dit onderdeel geraamde uitgaven ten behoeve van de exploitatie van het Nederlands Kankerinstituut niet op dit onderdeel verantwoord, maar op artikel 25.02 onderdeel 03.

25.02 Onderdeel 03 Ziektenbestrijding

Op dit onderdeel zijn de volgende uitgaven gerealiseerd:
Ziekenhuis en topzorg beleid, structurele subsidies
ziekenhuis, topzorg en wachtgelden f 30,2 miljoen

Toelichting

De uitgaven en verplichtingen op dit onderdeel hebben betrekking op de ontwikkeling en implementatie van ziekenhuis en topzorg beleid zoals bijvoorbeeld de kosten van het opstellen van het brancherapport voor de curatieve somatische sector (f 0,3 miljoen), het vervolg van het door het NZI uitgevoerde onderzoek naar de bekostigingsstructuur van de academische ziekenhuizen (bekostiging bepaald) (f 0,18 miljoen), en een bijdrage aan de verbetering van chronische ademhalingsondersteuning (Groot Klimmendael) (f 0,14 miljoen). Daarnaast hebben de uitgaven betrekking op kwaliteit en doelmatigheid door met name de uitvoering van het MTA-programma (uitvoering plan van aanpak «Voortgangsrapportage Medical Technology Assessment (MTA) en doelmatigheid van zorg») (TK 1996–1997, 24 126) (f 5,8 miljoen).

De uitgaven en verplichtingen op dit onderdeel betreffen voorts de bijdrage van VWS in de totale exploitatie van het Nederlands Kankerinstituut (NKI) (f 18,8 miljoen), de stichting Renine (levert ziekenhuizen diensten bij nierfunctievervanging) (f 0,26 miljoen), de Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Revalidatievraagstukken (f 1,78 miljoen) en de Stichting Facilitair Bureau Gemachtigden Bouw VWS (FBG) (f 2,18

miljoen) die de gemachtigden bouw van het departement in de uitvoering en taak ondersteunt en diensten verleent op het beleidsterrein van het Ministerie.

Ten opzichte van de voor dit onderdeel oorspronkelijk vastgestelde begroting 1998 (f 1,51 miljoen) zijn bij suppletore wetten en door de administratieve herstructurering de volgende mutaties aangebracht:

Als gevolg van de administratieve herstructurering worden de middelen ten behoeve van de stichting FBG verantwoord op dit onderdeel (2e Suppletore-wet 1998)	f 1,33 miljoen
Overboeking van het MTA-budget naar de Gezondheidsraad (2e Suppletore wet 1998)	minus f 0,30 miljoen
Overboekingen als gevolg van administratieve herstructurering van U 25.02 onderdeel 02 en U 25.02 onderdeel 04	f 28,93 miljoen
Verhoging budget stichting FBG (2e Suppletore wet 1998)	f 1,30 miljoen
Mutaties in verband met loonbijstelling	f 0,84 miljoen
Totaal mutaties	f 32,1 miljoen

Na verwerking van bovengenoemde mutaties bedragen de beschikbare middelen 1998 f 33,61 miljoen. De gerealiseerde uitgaven bedragen f 30,2 miljoen.

Het verschil tussen de beschikbare en gerealiseerde uitgaven wordt gedeeltelijk verklaard door het feit dat een aantal geplande activiteiten geen doorgang hebben gevonden. Het gaat daarbij onder andere om een aantal onderzoeken op het gebied van wachtlijsten (f 0,4 miljoen), MTA data bank (f 0,5 miljoen), innovatie infrastructuur, informatiebeleid en invoering van de Wet Bijzondere Medische Verrichtingen (WBMV) (f 0,52 miljoen).

Het verschil wordt voorts gedeeltelijk verklaard door het volgende: de stichting FBG heeft circa f 0,9 miljoen meer subsidie ontvangen dan in de begroting 1998 is voorzien. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat het aantal onderhanden projecten in 1998 12 bedroeg in plaats van de in de begroting 1998 geraamde 5 projecten.

Dat daarvoor niet het ten tijde van het opstellen van de tweede suppletore wet 98 geraamde bedrag van f 2,6 miljoen voor nodig is geweest wordt verklaard doordat een aantal projecten later is gestart dan verwacht. Van de beschikbare f 2,6 miljoen is derhalve f 2,1 miljoen uitgegeven in 1998.

Infectieziektenbestrijding

De op dit onderdeel geraamde uitgaven zijn aangewend voor landelijke activiteiten voor de infectieziektenbestrijding. Door de Werkgroep Infectiepreventie (WIP) worden richtlijnen voor preventie van infectieziekten in ziekenhuizen, verpleeghuizen en andere zorginstellingen ontwikkeld. De Stichting Werkgroep Antibioticabeleid (SWAB) ontwikkelt formuleraia ter uniformering en optimalisering van het voorschrijfbeleid voor antibiotica. Tevens bevordert de SWAB de deskundigheid van relevante beroepsgroepen inzake antibioticagebruik.

In 1998 is de Landelijke Coördinatiestructuur Infectieziekten geëvalueerd ten laste van dit budget en is tot nadere besluitvorming over het LCI een interimvoorzitter aangesteld.

In 1998 is vanuit dit budget f 1,225 miljoen aangewend voor een proefproject voor de vaccinatie van risicogroepen tegen Hepatitis B. Voorts is

een bedrag van f 0,250 miljoen overgeboekt naar het RIVM voor onderzoek naar introductie van een a-cellulair kinkhoestvaccin. In september dit jaar heeft een belangrijke conferentie op het gebied van antibiotica resistentie plaatsgevonden in Kopenhagen. Er is een bijdrage geleverd door deelname van Nederlandse experts aan deze conferentie. Tevens is het budget aangewend voor het ondersteunen van een Hepatitisconferentie, georganiseerd door de Nederlandse Hepatitis Stichting.

In 1998 is het project «Handboek Poliozorg» afgerond. Het handboek, dat is bedoeld om de introductie en verspreiding van het poliovirus door niet gevaccineerden binnen de gereformeerde gezindte terug te dringen, is geïmplementeerd in verschillende organisaties. Verder is er subsidie verleend voor de productie van een populair-wetenschappelijk boekje over prionziekten. Tenslotte is een onderzoek naar de effectiviteit van één en twee doses hepatitis B-vaccin ondersteund. Dit onderzoek zal in 1999 via ZON worden voortgezet.

Kankerbestrijding

De financiering van het Helen Dowling Institute werd in 1998 voortgezet (f 1,03 miljoen); wel zijn verdere stappen gezet om op termijn te komen tot integratie van de activiteiten van het HDI in de reguliere zorg. Extra kosten behoeften hiervoor echter nog niet gemaakt te worden. Ook de financiering van het DES actie- en informatiecentrum werd in 1998 conform de begroting voortgezet. Er werd opdracht gegeven voor evaluatie van het centrum, op basis waarvan in 1999 overdracht van deze subsidie aan de Stichting Patiëntenfonds zal plaatsvinden.

De structurele subsidies ten behoeve van de Stichting Opsporing Erfelijke Tumoren (STOET), de Vereniging van Integrale Kankercentra (VvIK) en het oncologisch datamanagement werden op hetzelfde niveau voortgezet. De opgenomen bedragen ten behoeve van evaluatie van de STOET en de VvIK zijn niet besteed, omdat recente ontwikkelingen de beoogde evaluaties in 1998 ongewenst maakten.

Chronische ziektenbestrijding

De financiering van het chronisch ziekenbeleid is in 1998 conform de begroting voortgezet. Voor de beheerskosten van de Stichting Fonds Chronisch Zieken werd in 1998 f 2,04 miljoen uitgegeven. Kleinere subsidies werden gegeven aan de Stichting week voor de chronisch zieken (f 0,06 miljoen), het Emma Kinderziekenhuis/Academisch Medisch Centrum in verband met het themajaar 1998 en de Hersenstichting Nederland (f 0,15 miljoen). De subsidie voor de Standaard Diagnose Registratie Reuma werd in 1998 voortgezet. Aan ZON werd opdracht gegeven voor de voorbereiding van een meerjarenprogramma Chronisch Zieken.

25.02 Onderdeel 04 Eerstelijnszorg/thuiszorg

Maatschappelijke dienstverlening

Overeenkomstig de begroting zijn op dit onderdeel geraamde bedragen uitgegeven aan de volgende landelijke instellingen op het gebied van de maatschappelijke dienstverlening:

- Stichting Joods Maatschappelijk Werk (f 3,3 miljoen)
JMW is een multifunctionele organisatie voor de Joodse gemeenschap in Nederland. Dienstverlening wordt o.a. geboden op de terreinen

maatschappelijk werk, samenlevingsopbouw, ouderenzorg en thuiszorg. Daarnaast heeft JMW een wettelijke taak in het kader van de wetten voor oorlogsgetroffenen uit de Tweede Wereldoorlog.

- Stichting Korrelatie (f 0,6 miljoen)
Publieksgerichte organisatie waar een ieder terecht kan voor telefonische informatie, advies en hulp op het gebied van gezondheid en welzijn.
- Stichting De Driehoek (f 0,58 miljoen)
Organisatie voor gereformeerde hulpverlening op het terrein van de maatschappelijke dienstverlening (jeugdbescherming en geestelijke gezondheidszorg).

Het was de bedoeling om de financiering van de Stichting de Driehoek (f 0,54 miljoen) met ingang van 1998 onder het RIAGG-kader te brengen en de financiering zodoende onder de AWBZ te brengen. Aangezien de GLIAGG De Poort en de Driehoek nog niet tot afstemming en samenwerking zijn gekomen, heeft subsidiëring in 1998 vanuit de begroting plaatsgevonden.

- SOS Telefonische Hulpdiensten (f 0,45 miljoen) Behartigt de belangen van de bij haar aangesloten SOS-THD's. Dit wordt gedaan via een aantal activiteiten, zoals:
 - het verlenen van diensten aan SOS-THD's ;
 - het bevorderen van kwaliteit;
 - voorlichting/informatie aan derden;
 - vertegenwoordigen van SOS-THD's in nationaal en internationaal verband;
 - Muhabbat (f 0,46 miljoen);
Muhabbat is een diaconale dienstverlenende organisatie voor Molukkers. De werkzaamheden richten zich in toenemende mate op tweedelijnsactiviteiten op het terrein van de maatschappelijke dienstverlening en de gezondheidszorg.
- Stichting kermisexploitanten (f 0,1 miljoen).
Deze organisatie biedt maatschappelijk werk aan een niet-sedentaire bevolkingsgroep binnen de Nederlandse staatsgrenzen.

Vrouwenhulpverlening

De uitgaven hebben betrekking op subsidies aan landelijke instellingen op het gebied van de vrouwenhulpverlening, zoals Transact, Aletta en Federatie Zelfhulpgroepen.

- TransAct (f 2,8 miljoen)
Organisatie met een landelijke steunfunctie op het terrein van seksespecifieke zorgvernieuwing en bestrijding seksueel geweld. TransAct heeft vooral een coördinerende, implementerende, deskundigheidsbevorderende en stimulerende functie.
- Aletta (f 0,6 miljoen)
Expertisecentrum voor vrouwegezondheidszorg met een landelijke steunfunctie. Dit centrum richt zich op de verhoging van de kwaliteit van de gezondheidszorg, waarbij systematisch aandacht wordt besteed aan de effecten van de factor sekse als belangrijk maatschappelijk ordeningsprincipe. Aletta heeft een informatie- en voorlichtingsfunctie voor patiënten en consumenten van de zorg. Daarnaast vervult zij een signalerings- en monitorfunctie.
Het bestuur van Aletta heeft besloten dat er geen levensvatbaarheid meer bestaat voor de organisatie. Zij heeft schriftelijk aangekondigd dat Aletta per 1 januari 1999 wordt opgeheven.

- Federatie Vrouwenzelfhulp (f 0,6 miljoen)
 Samenwerkingsorgaan van vijf vrouwenzelfhulporganisaties.
 Activiteiten van het landelijk bureau betreffen vooral deskundigheidsbevordering, implementatie kwaliteitsbeleid en profilering van de vrouwenzelfhulp.

Geboorteregelen gedrag

De op dit onderdeel geraamde uitgaven zijn ook daadwerkelijk gerealiseerd.

Het betreft uitgaven aan de Rutgers Stichting (f 5,1 miljoen), NISSO (f 1,2 miljoen) en Sad Schorerstichting (f 1,0 miljoen).

Hulpverlening slachtoffers van geweld.

Een bedrag van f 0,36 miljoen is uitgegeven ten behoeve van de hulpverlening slachtoffers, te waarde f 0,3 miljoen aan de Landelijke Slachtoffers en f 0,06 miljoen aan de Werkgroep Herkenning.

Tenslotte is aan wachtgeldverplichtingen een bedrag van f 0,78 miljoen uitgegeven.

Exploitatie crisisbeheersing, Spoedeisende Medische Hulpverlening, Extramurale zorg , Wachtgelden en Verpleging en Verzorging f 24,54 miljoen

Toelichting

De uitgaven en verplichtingen hebben ten eerste betrekking op de ontwikkeling en instandhouding van de organisatie voor crisisbeheersing en rampenbestrijding bij VWS (f 1,46 miljoen). Het betreft hier trainingen van eventueel in te zetten personeel, verbeteren verwanteninformatie en de reguliere exploitatiekosten zoals een bijdrage aan het Rode Kruis en de kosten van aansluiting op het nationaal noodnet. Deze uitgaven en verplichtingen hebben voorts betrekking op het Project Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (PGHOR), waarbij voor VWS het doel is om het in de nota met Zorg Verbonden (tk 25 672) verwoorde beleid verder vorm te geven (f 2,1 miljoen). Daarnaast is onder andere een subsidie verstrekt aan de Landelijke Federatie voor AmbulanceZorg (LFAZ) ten behoeve van het inventariseren en analyseren van de gevolgen van de per 1-1-1998 ingevoerde budgettering voor de ambulancezorg en het opstellen van eventuele aanpassingsvoorstellen ten aanzien van de vigerende budgetteringssystematiek (f 0,75 miljoen).

De uitgaven en verplichtingen ten behoeve van de exploitatie crisisbeheersing worden verantwoord op dit onderdeel en zijn als gevolg van de financiële herstructurering afkomstig van artikel 25.01 onderdeel 01. De hiervoor noodzakelijke begrotingsmutatie (f 4,66 miljoen) is abusievelijk niet verwerkt in de (Suppletore) begrotingswet 1998. Het betreft een mutatie van louter boekhoudkundige aard die in de slotwet wordt opgenomen.

De uitgaven en verplichtingen hebben tevens betrekking op beleidsontwikkeling op het terrein van de thuiszorg (o.a. benchmarkonderzoek, productregistratie), mantelzorg/informele zorg, terminale en palliatieve zorg, tezamen f 4,78 miljoen, de implementatie van de kwaliteitswet (f 1,41 miljoen), kwaliteitsbeleid paramedici (f 3,1 miljoen), het project generiek voorschrijven (geneesmiddelen) door huisartsen (f 1,11 miljoen), het grote steden beleid (f 0,5 miljoen) en de bijdragen van VWS aan de exploitatie van het Nederlands Instituut Voor onderzoek van de Eerste Lijn (NIVEL) (f 6,2 miljoen), het Nederlands Paramedisch Instituut (NPI) (f 1,84 miljoen), en de Landelijke Vereniging Terminale Zorg (VTZ) (f 0,57 miljoen). Op dit onderdeel worden voorts uitgaven geboekt die betrekking hebben

op wachtgelden die worden uitgekeerd als gevolg van ombuigingstaakstellingen uit voorgaande jaren(f 0,52 miljoen)

Ten opzichte van de voor dit onderdeel oorspronkelijk vastgestelde begroting (f 26,92 miljoen) zijn bij Suppletore wetten en door de administratieve herstructurering de volgende mutaties aangebracht:

Toevoegen middelen ten behoeve van het project thuiszorg (waaronder benchmarkonderzoek)(eerste suppletore wet 1998)	f 2,10 miljoen;
Toevoegen middelen ter facilitering beperkende maatregel	f 4,00 miljoen;
Fysiotherapie (1e Suppletore wet 1998)	
Toevoeging middelen ten behoeve van de verdere ontwikkelingen van de palliatieve zorg (2e Suppletore wet 1998)	f 7,00 miljoen;
Toevoegen middelen ambulancezorg (2e Suppletore wet 1998)	f 1,20 miljoen;
Mutaties in verband met de loonbijstelling	f 0,83 miljoen;
Overboekingen als gevolg van de administratieve herstructurering binnen artikel U 25 02	<u>minus f 15,20 miljoen;</u>
Totaal mutaties	<u>minus f 0,07 miljoen.</u>

Na verwerking van bovenstaande mutaties bedragen de beschikbare middelen voor 1998 f 26,85 miljoen De gerealiseerde uitgaven 1998 (f 24,54 miljoen) zijn per saldo lager dan de beschikbare middelen op dit onderdeel.

Dit wordt onder andere verklaard door het feit dat een geraamde betaling in het kader van het grote steden beleid niet in 1998 is gerealiseerd (f 0,5 miljoen).

Voorts is op dit onderdeel f 0,47 miljoen minder uitgegeven dan oorspronkelijk geraamd omdat door het betreffende uitvoeringsorgaan, het CAW, ten behoeve van de voormalige Stichting Onderzoek en Ontwikkeling minder aan wachtgeld betalingen is gedeclareerd.

De lagere uitgavenrealisatie wordt tevens voor f 1,29 miljoen veroorzaakt door het feit dat er in 1998 geen sprake is geweest van crisissituaties die extra financiële inspanningen vergden.

De verplichtingenrealisatie 1998 is hoger dan in de begrotingswet 1998 voorzien doordat ondermeer de bijdrage voor 1999 tot en met 2002 aan de LFAZ ter ondersteuning van de voorbereiding tot invoering van C2000 al in 1998 in de verplichtingenadministratie is vastgelegd en het feit dat de verplichting ten aanzien van het kwaliteitsbeleid fysiotherapie en oefentherapie van f 4 miljoen per jaar in 1998 meerjarig is vastgelegd.

25.02 Onderdeel 05 Basisgezondheidszorg en daarmee verband houdende uitgaven

Nederlands Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie (NIGZ).

Het VTV-1997 bevestigt nogmaals dat met preventie de nodige gezondheidswinst te halen is, ofwel kunnen gezondheidsproblemen voorkomen worden. Het NIGZ wil mensen motiveren en in staat stellen zich gezonder te gedragen en bij te dragen aan het creëren van een gezondere samenleving. Daartoe voert het NIGZ activiteiten uit direct gericht op de bevolking (bijv. alcoholmatigingscampagne) en indirect gericht op ondersteuning van intermediairen, zoals GVO/preventiewerkers en patiënten-voorlichters (bijv. het werken met het Preventie Effectiviteit-instrument, PREFFI). Daarnaast richt het NIGZ zich op pleitbezorging. Activiteiten/thema's waaraan het afgelopen jaar gewerkt is omvatten:

patiëntenvoorlichting, onderwijs en jongeren, lokale gezondheidsbevordering, kwaliteit en effectiviteit en achterstandgroepen. VWS financiert de basissubsidie van het instituut (f 5,993 miljoen). Naast dit basissubsidie van het Ministerie van VWS ontvangt het NIGZ ook projectgelden via andere financiers (Nederlandse Hartstichting, Aids Fonds, Praeventiefonds, Europese Commissie etc.).

Programmatische preventie.

In 1998 is een subsidie verleend van f 4,68 miljoen ten behoeve van de invoering van programmatische preventie van hart- en vaatziekten bij hoog-risicogroepen in de huisartsenpraktijk. Dit implementatietraject is een volgende stap in het kader van het project Preventie Maatwerk van LHV/NHG dat tot doel heeft de huisartsenpraktijk dusdanig te equiperen en organiseren dat preventieve activiteiten zo mogelijk programmatisch worden uitgevoerd. Eind 1999 worden de eerste resultaten verwacht. Van de eerste twee onderwerpen die in de periode 1995–1997 zijn opgepakt, namelijk de griepvaccinatie en de screening op cervixcarcinoom, is de implementatie op programmatische basis succesvol geweest en afgerond. In 1998 is aan het Trimbos Instituut een subsidie verleend van f 0,1 miljoen voor een driejarig implementatietraject voor een effectieve methode ter preventie van bepaalde typen van depressie. Het doel is om eind 2000 deze preventieve interventie in 90% van de RIAGG's ingevoerd te hebben en op termijn een bijdrage te leveren aan een reductie van depressie op bevolkingsniveau.

Ook in 1998 is gestart met de preventie van decubitus. Hiertoe is subsidie verleend aan het NIGZ voor een vierjarig implementatietraject (in 1998 f 0,142 miljoen). Het uiteindelijke doel is in 2002 een reductie te bereiken in het aantal decubitusgevallen van 25 % en een vermindering van de ernst van de daarmee verbandhoudende wonden.

Ter ondersteuning van het prioritaire beleid ten aanzien van de bevordering van programmatische preventie wordt een commissie gefinancierd (f 0,5 miljoen). Deze commissie rapporteert het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport welke preventie-onderwerpen in aanmerking komen voor implementatie op programmatische basis, en zorgt na een besluit daartoe van de Minister, voor een goede en adequate uitvoering van deze implementatie. Tot 1 juni 1998 was deze commissie ondergebracht bij de NSPH, na deze datum bij Zorg Onderzoek Nederland.

Netherlands School of Public Health (NSPH)

Aan de NSPH is in 1998 een subsidie verleend van f 1,5 miljoen als bijdrage in het exploitatietekort. Het subsidie wordt ingezet voor de instandhouding en continuïteit van de scholingsprogramma's van de NSPH op het terrein van de public health en de sociale geneeskunde. De NSPH is bezig met de formulering van een strategisch beleidsplan voor 1998–2002. Begin 1999 zal dit plan gereed zijn waarna de subsidiegrondslag opnieuw zal worden vastgesteld

Voor de vernieuwing van enkele opleidingen in de sociale geneeskunde en de bundeling tot een opleiding Community Medicine is incidenteel een bijdrage verleend van f 0,185 miljoen.

Postdoctorale opleiding Gedrag en Gezondheid

De NSPH verzorgt onder meer een postdoctorale opleiding Public Health. Daarnaast is ook behoefte aan verdieping en verbreding van aspecten van gedragsgerichte gezondheidsbevordering, mede met het oog op nog te behalen gezondheidswinst van preventieve interventies zoals GVO. Naast het plan voor het ontwikkelen van een volwaardige postdoctorale beroepsopleiding «Gedrag en Gezondheid» zijn vier pilot-modules

ontwikkeld voor de doelgroep van (academisch gevormde) GVO'ers, is een begeleidingscommissie ingesteld en is een programma van eisen voor een volledig curriculum ontwikkeld.

Bureau facetbeleid

Care en cure beïnvloeden in zekere mate de gezondheid van mensen. Andere factoren zoals huisvesting, milieu, verkeer, inkomen, sociale zekerheid, arbeid en onderwijs hebben ook hun effect op onze gezondheid. Facetbeleid richt zich op die andere factoren. Sectoroverschrijdend beleid kan immers een belangrijke bijdrage leveren aan het voorkomen van ongezondheid. Eén van de instrumenten van facetbeleid is Gezondheidseffectscreening (GES). De NSPH ondersteunt VWS bij facetbeleid. Belangrijkste activiteiten van het afgelopen jaar: Gezondheidseffectrapportage Tabaksontmoedigingsbeleid, GES op de Rijksbegroting van een zestal Ministeries, ontwikkeling software checklist GES en de voorbereiding van een tweetal GES-en, te weten Analyse van gezondheidsproblemen en Verkenning gezondheidseffecten ICES-pakketten.

VWS financiert (f 0,55 miljoen) zowel menskracht hiervoor bij NSPH als uit te voeren GES-en.

Uitwerking advies Commissie Lemstra

In 1998 is een groot aantal projecten in het kader van het Lemstra-traject gerealiseerd die ook een financiële vertaling hebben gekregen, te weten:

- Instelling Platform Openbare Gezondheidszorg, ontwerpen plan van aanpak, instellen eerste experiment van het Platform en invulling begeleidingsfunctie van overige onderdelen van het actieprogramma «versterking gemeentelijk gezondheidsbeleid».
- Onderzoek ondersteuningsstructuur ten behoeve van de GGD'S, uitgevoerd door KPMG.
- Onderzoek naar bestuursvormen van GGD's (inventarisatie en waardering)
- Stuurgroep en werkgroepen «basistaken collectieve preventie», die een advies hebben uitgebracht over de invulling van collectieve preventie op deelterreinen (jeugdgezondheidszorg, infectieziekten, openbare geestelijke gezondheidszorg, bevorderingstaken, medische milieukunde en hygiënetaken).
- Werkgroep informatievoorziening heeft een voorstel geleverd voor ontwikkeling van informatievoorziening langs drie sporen (ten behoeve van Jaaroverzicht Zorg (JOZ), benchmarking voor GGD's en t.b.v. gezondheidsbeleid gemeenten).
- De VNG is gestart met het traject «regionale gedachteswisselingen en handreiking gemeentelijk gezondheidsbeleid». Hierin worden lokale conferenties georganiseerd en ontwerpt de VNG een handreiking voor de lokale nota gezondheidsbeleid.
- Het NIGZ/ Ivoren Kruis voert een programma uit gericht op het stimuleren van preventieve mondzorg in de regio en op het stimuleren van tandartsbezoek bij risicogroepen. Ook is het nieuwe fluorideadvies speciaal onder de aandacht van deze groepen gebracht.
- De LVGGD heeft een bedrag ontvangen om op alle deelterreinen van het actieprogramma een bijdrage te leveren.

Jeugdgezondheidszorg

In juni zijn de resultaten gepresenteerd van de Vierde Landelijke Groei-studie 1997. Met deze studie zijn actuele referentiegegevens verkregen voor Nederlandse, Turkse en Marokkaanse jongeren, waardoor het mogelijk is om groei-afwijkingen in een vroeg stadium op te sporen. In

samenwerking met een groot aantal thuiszorgorganisaties en GGD's werden in totaal ruim 20 000 kinderen in de leeftijd van 0-21 jaar gemeten en gewogen. De actuele groeigegevens zijn gepubliceerd in de vorm van nieuwe groeidiagrammen die zullen worden gebruikt op consultatiebureaus, in de jeugdgezondheidszorg bij GGD's, bij de huisarts en de kinderarts om de groei van kinderen adequaat te kunnen volgen. In maart 1998 vond een invitational conference plaats over de toekomst van het schoolgezondheidsbeleid. De uitkomsten hiervan vormden mede de input voor de inventarisatie van de stand van zaken van het schoolgezondheidsbeleid in Nederland dat door het NIGZ is uitgevoerd. Het onderzoek biedt aangrijpingspunten voor een verdere ontwikkeling van een inhoudelijke en beleidsmatige visie op de toekomst van het schoolgezondheidsbeleid in Nederland.

In het project «PGO-peilingen» is psychosociale gezondheid het centrale thema. Gezien de omvang van de verzamelde gegevens zal de eindrapportage in 1999 plaatsvinden.

In mei 1998 is in het kader van het traject Basistaken collectieve preventie het standaardbasispakket jeugdgezondheidszorg ontwikkeld. In dit pakket zijn alle JGZ-activiteiten beschreven die idealiter aan elk kind in Nederland zouden moeten worden aangeboden. Het pakket is voor advies voorgelegd aan het Platform Openbare Gezondheidszorg (OGZ). Nadat de Minister haar standpunt op dit advies heeft bepaald zal het pakket juridisch worden verankerd in (een AmvB bij) de Wet collectieve preventie volksgezondheid. Tevens zijn voorbereidingen getroffen voor de totstandkoming van een sectie JGZ, die zal worden aangehaakt aan het Platform OGZ. De sectie heeft onder meer tot taak het ontwikkelen van een visie op de jeugdgezondheidszorg.

K.N.C.V. (f 0,2 miljoen)

Ten laste van dit begrotingsonderdeel werd aan de Koninklijke Centrale Vereniging tot bestrijding der tuberculose een subsidie toegekend ten behoeve van de centrale ondersteuning.

Evaluatie Wet Medische Keuringen en Wet bevolkingsonderzoek (f 0,25 miljoen)

Aan Zorg Onderzoek Nederland is opdracht gegeven twee wetsevaluaties te organiseren, namelijk van de Wet op het bevolkingsonderzoek en van de Wet op de medische keuringen. In totaal is hiermee een bedrag van f 0,25 miljoen gemoeid.

Evaluatie NATEC en SAD/Schorerstichting (f 0,2 miljoen)

Tevens zijn uit dit werkbudget de evaluaties van de NATAC VEE en de SAD/Schorerstichting gefinancierd. Hiermee zijn bedragen van respectievelijk f 0,020 miljoen en f 0,136 miljoen gemoeid. Op basis van deze evaluaties zal mede het beleid in de toekomst worden bepaald.

25.02 Onderdeel 06 Geestelijke volksgezondheid

De uitgaven en verplichtingen van dit artikelonderdeel betreffen onder meer het basissubsidie van het Trimbos Instituut (f 3,7 miljoen).

Het Centraal Orgaan Nascholing en Opleiding (CONO) heeft een bedrag ontvangen van f 0,45 miljoen.

De afbouw van de subsidies ten behoeve van de Regionale Instituten Nascholing en Opleiding (RINO's) is in 1998 een feit. Voor 1998 was voor de RINO's nog een bedrag beschikbaar van f 0,36 miljoen. Dit bedrag is in de vorm van een subsidie aan de desbetreffende RINO's uitbetaald.

Voor de financiële ondersteuning van een landelijk dekkend netwerk van regionale registraties patiëntengegevens GGZ is een bedrag in de begroting opgenomen van f 1,22 miljoen. Van dit bedrag is f 0,75 miljoen ingezet voor een drietal Regionale Informatiesystemen Patiëntenregistratie GGZ (RIPAG's), te weten in Drenthe, Maastricht en Rotterdam. Op grond van het inwonertal is het resterende bedrag besteed aan RIPAG's te Groningen, Oost-Brabant, Midden-Westelijk Utrecht, Eindhoven en de Kempen en Noord-Holland Noord. Het aantal inwoners in de regio's bedraagt 2 748 000. Het beschikbare bedrag bedroeg f 0,472 miljoen, zodat per inwoner een bedrag van 17 cent beschikbaar was.

Aan de Stichting Pharos is het geraamde subsidie van f 6,3 miljoen betaald.

Pharos is een landelijke instelling gespecialiseerd in de zorgondersteuning en zorgverlening ten behoeve van vluchtelingen en asielzoekers. Pharos wil het lichamelijk, geestelijk en sociaal functioneren en welzijn van deze categorie hulpvragers bevorderen door een bijdrage te leveren aan de vergroting van de toegankelijkheid van de Nederlandse gezondheidszorg voor deze doelgroep.

Tenslotte zijn op dit artikelonderdeel de volgende projecten aangegaan:

- doelmatigheid RIAGG activiteiten;
- poortwachterfunctie GGZ;
- samenwerking huisarts en RIAGG;
- evaluatie zorgvernieuwing;
- indicatiestelling zorg ouderen;
- onderzoek wachtlijsten RIAGG;
- beroepskrachtenplanning GGZ en nog enkele kleinschalige projecten.

Aan wachtgelden is een bedrag van f 0,1 miljoen uitgegeven.

25.02 Onderdeel 07 Alcohol-, drug- en tabaksbeleid.

In 1998 is een aantal factsheets uitgegeven over onder meer overlast-beleid, XTC en cannabis. Gezien de internationale belangstelling voor het Nederlandse drugsbeleid zijn deze factsheets in meerdere talen verschenen. De vertaalkosten komen ten laste van dit begrotingsartikel. f 20,2 miljoen is besteed aan overlast beleid. Het betreft grotendeels gemeentelijke projecten.

Per 31 december 1998 is de experimenteerperiode afgesloten. In 1999 zal de evaluatie zijn afgerond.

Vanaf 1999 wordt een bedrag van f 16,7 miljoen overgeboekt naar het budget voor de specifieke uitkering verslavingsbeleid. De overige f 3,5 miljoen zal worden ingezet voor de kosten verbonden aan de evaluatie, hoge methadonprojecten, uitgifte blad overlast en enkele specials. Tevens zal er een project kennisoverdracht worden gestart.

Het voorgenomen heroïne-project is in 1998 gestart.

In de zomer zijn de eerste twee behandel eenheden in Amsterdam en Rotterdam geopend.

Het wetenschappelijk deel van het onderzoek is in handen van de Centrale Commissie Behandeling Heroïneverslaafden (CCBH). Hiervoor is een bedrag op de begroting opgenomen van f 4 miljoen. Dit bedrag is ook gerealiseerd.

De behandel eenheden hebben ieder f 0,4 miljoen voor 1998 ontvangen. Hiervoor was geen bedrag gereserveerd. Het benodigde bedrag ad f 0,8 miljoen is beschikbaar gesteld uit de TVK-faciliteringsmiddelen.

Het kabinet heeft op voorstel van de Minister ingestemd met het volgens plan uitbreiden van het experiment met de verstrekking van heroïne onder medisch toezicht.

Op grond van de evaluatie van de eerste fase van het experiment adviseert de CCBH dat er reden is het experiment voort te zetten en uit te breiden tot het oorspronkelijke voorstel. Het kabinet neemt dit advies over.

Het is de bedoeling dat de overige 6 behandel eenheden in 1999 starten. Met de geselecteerde steden Groningen, Utrecht, Den Haag en Heerlen zal de Minister convenanten tekenen waarin partijen de afspraken over uitvoering en bekostiging vastleggen. Den Haag heeft inmiddels laten weten om financiële redenen niet mee te doen aan het experiment.

Het standpunt van de Minister inzake de nationale drug monitoring is, in verband met langdurig overleg met het veld, pas in september 1998 verschenen. Het project gaat nu in januari 1999 van start. De begrote uitgaven zijn derhalve in 1998 niet gerealiseerd.

Ondanks veelvuldig overleg met het veld, zijn er in 1998 geen concrete projectvoorstellen voor het project «resultaten scoren» bij het Ministerie aangeleverd. Het veld krijgt nu de tijd tot 1 april 1999 om met projectvoorstellen te komen.

De voorlichtingscampagne over XTC heeft geen doorgang kunnen vinden, aangezien er geen zendtijd meer kon worden ingekocht.

Tenslotte is het grootschalige project «uitgaan en drugs» later begonnen dan gepland. Dit komt omdat gaande de rit aan dit project een andere inhoudelijke invulling is gegeven, met als consequentie een latere start. Eind 1998 is een verplichting aangegaan met GGZ Nederland van f 3 miljoen. Deze verplichting heeft betrekking op de kosten verbonden aan de privatisering van de CAD's. De werknemers moeten het ABP inruilen voor PGGM-pensioen.

De pensioenvoorziening bij het PGGM wordt per 1 januari 1999 ingrijpend aangepast door de omvorming van de regeling van vervroegd uittreden tot een regeling voor flexibel pensioen. Deze omvorming gaat gepaard met een omvangrijk overgangsrecht voor de zittende PGGM-deelnemers.

Om te voorkomen dat de huidige circa 1200 werknemers met een ABP-pensioenvoorziening bij een overgang op een later tijdstip in een onvoordelige positie terechtkomen, moeten zij uiterlijk 1 januari a.s. PGGM-deelnemer zijn. Deze f 3 miljoen is betaald uit de onderuitputting binnen GVM.

Aan wachtgeldverplichtingen is een bedrag van f 3,0 miljoen uitgegeven. Ook op dit onderdeel zijn uitgaven gedaan voor landelijke preventieprojecten, onderzoeken en experimenten inzake het problematisch gebruik van alcohol, drugs, tabak en andere psychotrope stoffen. Een bedrag van f 0,2 miljoen is verstrekt aan het Nationaal Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie ten behoeve van de 18 preventieafdelingen van consultatiebureau's voor alcohol en drugs ter dekking van de materiële kosten samenhangende met voorlichtingsactiviteiten.

Verder is subsidie verleend aan het serviceproject Alcohol en Werk. In het kader van dit project biedt de Stichting Alcohol Consultancy (ALCON) ondersteuning aan regionale preventiefunctionarissen die bedrijfsalcoholvoorzorging verzorgen. De 06-informatielijnen over tabak, drugs, alcohol en gokken functioneren redelijk.

Voorts wordt uit dit artikel een subsidie toegekend aan de Stichting Volksgezondheid en Roken (STIVORO) (totaal f 3,9 miljoen).

Deze stichting coördineert de voorlichtingsactiviteiten op het gebied van het tabaksontmoedigingsbeleid. Een anti-roken-campagne onder jongeren wordt uit dit onderdeel gefinancierd. Aan deze activiteit wordt onder meer de intensivering van f 1 miljoen conform het amendement van mw. Blerck-Woerdman (VVD) bij de behandeling van de VWS-begroting 1997 besteed.

Tabel I: Kostenbeheersing van de functie begeleid wonen

Kostenberekening van de functie begeleid wonen	
	Kosten per persoon
Beschermde wonen	9 000
Dagstructurering+onvoorzien	6 000
Totaal per persoon	15 000

In het overlastbeleid is sprake van 26 overlastgemeenten. Indertijd is besloten dat in principe per gemeente 10 plaatsen begeleid wonen ter beschikking worden gesteld, met uitzondering van de 4 grote steden, die ieder 20 plaatsen krijgen.

Tabel II: Onderbouwing begeleid wonen

Onderbouwing begeleid wonen	
Aantal plaatsen	300
Kosten per plaats	15 000
Toegelicht begrotingsbedrag(xf1000)	4 500

De overlastgelden, inclusief de gelden voor begeleid wonen, worden met ingang van 1999 overgeheveld naar de specifieke uitkering verslavingsbeleid.

25.02 Onderdeel 08 Aids en overige sexueel overdraagbare aandoeningen

De op dit onderdeel geraamde uitgaven zijn aangewend voor de bestrijding van Aids en Seksueel Overdraagbare Aandoeningen (SOA) en de gevolgen daarvan. Hiertoe werden activiteiten gefinancierd op het gebied van preventie, verbetering van de behandeling en zorg en de bevordering van de kwaliteit van leven van HIV-geïnfekteerden. Daarnaast is voorzien in de basisfinanciering van enkele ondersteunende landelijke organisaties die actief zijn op dit terrein, zoals de SAD/Schorerstichting (HIV-preventie bij homo-mannen en psychosociale hulpverlening bij homoseksuele mannen en vrouwen) (f 2,91 miljoen) en de Stichting SOA-bestrijding (met name gericht op grootschalige voorlichting over veilig vrijen) (f 1,97 miljoen).

Ook hebben op dit onderdeel uitgaven plaatsgevonden betrekking hebbende op de laagdrempelige SOA-bestrijding (f 0,168 miljoen).

25.02 Onderdeel 09 Patiënten- en consumentenbeleid

De uitgaven op dit onderdeel hebben met name betrekking op de financiering van de Stichting Patiëntenfonds en ondersteuning van de klachttopvang op landelijk niveau. De ondersteuning van de klachttopvang krijgt vorm door de structurele steun aan de Stichting Ondersteuning Klachttopvang Gezondheidszorg (f 0,7 miljoen).

De financiering van een aantal patiëntenorganisaties is per 1 januari 1998 overgedragen aan de Stichting Patiëntenfonds. Deze in 1996 opgerichte organisatie was in 1998 volledig operationeel. Een bedrag van f 17,3 miljoen van het budget van het Patiëntenfonds kwam ten laste van dit onderdeel. Het fonds verstreekte exploitatiesubsidies aan landelijk werkende koepels en categoriale organisaties. Daarnaast werden aan uiteenlopende organisaties projectsubsidies verstrekt in verband met activiteiten ter versterking van de positie van de patiënt. Een bedrag van 1 miljoen gulden is beschikbaar gesteld aan de Stichting Patiëntenfonds ten behoeve van regionale patiënten/consumentenplatforms. Onder meer

tijdens de behandeling van het Jaaroverzicht Zorg en de VWS-begroting is voor de situatie in de regio aandacht gevraagd. In de meerjarenafspraken is vastgelegd dat voor versterking van de regionale infrastructuur vanaf 1999 structureel middelen beschikbaar zullen worden gesteld. De f 1 miljoen die in 1998 incidenteel voor de platforms is aangewend, is bedoeld voor het wegnemen van een aantal acute knelpunten. In 1998 is eveneens een bedrag van (f 2,25 miljoen ter beschikking gesteld aan de Stichting Korrelatie, voor de experimentele exploitatie van de Korrelatie Gezondheidslijn. Deze lijn is bedoeld voor een eerste opvang en doorverwijzing van vragen van burgers op het terrein van zorg en welzijn. Voor de opvang van financiële tegenvallers in de exploitatie van de lijn was een bedrag van f 1,1 miljoen gereserveerd. Uiteindelijk bleek met minder te kunnen worden volstaan, zodat op dit onderdeel een onderbesteding van ruim f 0,2 miljoen optrad.

25.02 Onderdeel 10 Voeding, veterinaire beleid en productveiligheid

De op dit onderdeel geraamde uitgaven voor de activiteiten van het Voorlichtingsbureau voor de Voeding, het Voedingscentrum, de Stichting Voeding Nederland, de Stuurgroep Goede Voeding en het Landelijk Informatiecentrum Voedselovergevoeligheid zijn volledig aan dit doel besteed. Wederom zijn verdere stappen ondernomen om tot de herstructurering over te gaan.

Voorts zijn op dit onderdeel de uitgaven ten behoeve van de allergenen databank (ALBA), de databank voedingsstoffen (NEVO) en het beheer van de gegevens van de Voedselconsumptiepeiling verantwoord. Het betreft hier structurele activiteiten die noodzakelijk zijn voor voedingsonderzoek, beleidsontwikkeling en voedingsvoorlichting. Het opgestelde jaarprogramma voor deze activiteiten is uitgevoerd.

Door middel van een structurele subsidie ad f 5,5 miljoen zijn de activiteiten van stichting Consument en Veiligheid ondersteund. Gedurende het verslag jaar zijn nieuwe interventies geïnitieerd met betrekking tot de volgende aandachtsgebieden: valongevallen bij 0-4 jarigen, eenzijdige fietsongevallen, doe-het-zelfongevallen, de veiligheid van schoolsport- en zwemaccommodaties en de veiligheid van ouderen in zorginstellingen. De in de beleidsnota Veilig thuis (1997) ingezette accentverschuiving in het beleid van productveiligheidsmaatregelen naar omgevings- en organisatorische maatregelen en naar gedragbeïnvloedende maatregelen, inclusief een versterking van het evaluatie-onderzoek, hebben binnen de activiteiten van stichting Consument en Veiligheid al gestalte gekregen en zullen verdere invulling krijgen in het activiteitenprogramma voor 1999. Onderdeel van het activiteitenplan van Stichting Consument en Veiligheid vormt het beheer en het benutten van de gegevens uit het nieuwe Letsel Informatie Systeem, dat in 1997 is gestart. In samenwerking met het Nationaal Vergiftigingen Centrum (NVIC) is door stichting Consument en Veiligheid onderzoek gestart naar de achtergronden van vergiftigingen bij kinderen en de effectiviteit van kinderveilige verpakkingen om deze ongevallen te voorkomen. Dit onderzoek zal in 1999 worden afgerond. Verder zijn vanuit dit onderdeel initiatieven geïnitieerd, die tot doel hebben de deskundigheid van sportschoenspecialisten op het terrein van de blessurepreventie te bevorderen. Op het terrein van de chemische productveiligheid is door TNO onderzoek uitgevoerd ten behoeve van het ontwikkelen van testmethoden om de hoeveelheid ftalaten in speelgoed vast te stellen.

Een gerichte bijdrage aan het Nederlands Normalisatie Instituut heeft de activiteiten van dit instituut op het terrein van de productveiligheid ondersteund. Ook zijn in opdracht van VWS technische deskundigheid ingebracht in normalisatie-activiteiten op Europees niveau (attractie-veiligheid, cosmetica). Voor dat deel van de kosten die het College

Toelating Bestrijdingsmiddelen (CTB) moet maken, dat niet kan worden doorberekend in de tarieven voor de aanvragers, is vanuit dit onderdeel een structurele subsidie verleend. Deze structurele subsidie is lager uitgevallen, doordat de uitgaven van het CTB die niet kunnen worden doorberekend aan de toelatinghouders lager zijn uitgevallen dan oorspronkelijk door het CTB was begroot. Tenslotte is een bijdrage verleend aan de kosten die verbonden zijn aan de verzelfstandiging van het CTB, te weten het wegwerken van de achterstanden en de uitvoering van het verbeterprogramma. De achterstanden zijn nu weggewerkt en het verbeterprogramma is geïmplementeerd.

Eveneens zijn uit dit onderdeel de resterende claims inzake de afschaffing van de destructie-vergoedingen gefinancierd. Daarnaast zijn uit dit onderdeel schadeclaims gedekt die voortvloeiden uit de vernietiging van Brits rundvlees. Het vernietigen van dit vlees was noodzakelijk in het kader van de bestrijding van BSE.

Tevens is in 1997 besloten om kadavers en slachtafvallen van het type BSE-«speciale risico-organen» te verbranden, waarbij de aanvullende kosten van de destructiebedrijven voor verbranden voor rekening van de Rijksoverheid kwam. In 1998 waren de kosten f 20,9 miljoen. Om de kosten om te slaan over de aanbieders (boeren, slachterijen) is een wijzigingsvoorstel van de Destructiewet in voorbereiding. Voor dit onderdeel is een credit nota ontvangen van f 2,5 miljoen. Deze credit nota had betrekking op teveel betaalde subsidies in 1997 (f 1,1 miljoen) en 1998 (f 1,4 miljoen) aan de destructiebedrijven.

25.02 Onderdeel 11 Geneesmiddelen en medische hulpmiddelen

Dit onderdeel betreft het beleid rond de geneesmiddelenvoorziening, de medische hulpmiddelen en de bloedbanken.

De subsidieuitgaven voor (vanaf 1 augustus 1998) verstrekte instellings- en projectsubsidies zijn gebaseerd op de Kaderwet volksgezondheids-subsidies.

Geneesmiddelenvoorziening

De hoofddoelstelling van het overheidsbeleid is veilige, toegankelijke en betaalbare farmaceutische zorg voor iedereen nu en in de toekomst.

Daartoe is het beleid gericht op:

- het geneesmiddel als produkt: kwaliteit, bereiding, kanalisatie en aflevering;
- de toepassing door artsen en het gebruik van geneesmiddelen door patiënten (doelmatig en veilig gebruik);
- de beheersing van de kosten van geneesmiddelen.

De hoofdlijnen voor het beleid worden hieronder kort toegelicht.

Kwaliteitsbeleid

Wet op de Geneesmiddelenvoorziening (Wog)

De uitgaven voor onderzoek in het kader van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening vielen lager uit dan begroot als gevolg van een herbezinning op het voorgenomen onderzoek. Dit onderzoek zal nu begin 1999 plaatsvinden.

Ter stimulering van de ontwikkeling van innovatieve geneesmiddelen worden activiteiten bekostigd van de Stichting New Drugs Research en wordt financieel bijgedragen aan een gemeenschappelijk stimuleringsprogramma geneesmiddelenonderzoek (STIGO). Het STIGO is in 1998 van start gegaan. In totaal betreffen deze bijdragen ongeveer f 0,4 miljoen.

Van het instellen van een nieuw orgaan voor overheidstoezicht op reclame voor geneesmiddelen is afgezien. Bezien wordt hoe en in welke mate het Staatstoezicht zijn huidige werkzaamheden op dit terrein in de loop van 1999 kan intensiveren. De geraamde middelen zijn hierdoor dit jaar niet uitgegeven (f 0,7 miljoen).

Het administratiesysteem VERA is in de loop van 1998 voltooid. De onderhoudskosten die daarna ontstonden zijn vooralsnog opgevangen binnen de onderhoudskosten van de geneesmiddeleninformatiesystemen.

Doelmatigheidsbevordering

Het gaat hier op hoofdlijnen om:

- het instandhouden van de ondersteuningsstructuur voor het farmacotherapie-overleg (FTO) en de daarmee samenhangende activiteiten van de Stichting Doelmatige Geneesmiddelenvoorziening (SDGV);
- het ondersteunen van het op stofnaam voorschrijven door huisartsen;
- een objectieve voorlichting over geneesmiddelen aan artsen en apothekers via het Geneesmiddelenbulletin en de voorlichting daarover aan patiënten via de Geneesmiddelen-Infolijn.

Een en ander ter stimulering van zinnig en zuinig gebruik van geneesmiddelen.

Kostenbeheersing

Geneesmiddelenvergoedingssysteem (GVS).

Een belangrijk speerpunt is het instandhouden en actualiseren van het geneesmiddelenvergoedingssysteem. Evaluatie van het GVS heeft aangetoond dat het GVS wezenlijk bijdraagt aan de kostenbeheersing.

Wet Geneesmiddelenprijzen (WGP)

Er is een bedrag gereserveerd voor het oplossen van juridische problematiek voortvloeiende uit de toepassing van de Wet Geneesmiddelenprijzen.

Dit bedrag is in 1998 slechts voor een deel aangesproken. Dit wordt met name veroorzaakt doordat rechterlijke procedures, die betrekking hebben op de eerste tranche, langer duren dan verwacht. Mogelijke schadeclaims, die betrekking hebben op de periode 1996-1998 zullen daarom pas begin 1999 tot uiting kunnen komen.

Daarnaast zijn de kosten van externe juridische bijstand elders gefinancierd.

De evaluatie van de Wet Geneesmiddelenprijzen is begin 1998 afgerond. Het op basis van deze wet gevoerde prijsbeleid heeft aan de verwachtingen voldaan en een behoorlijke opbrengst gegenereerd. Overschrijdingen vloeien voort uit andere oorzaken zoals een groter gebruik en wisselkoerseffecten.

De uitgaven voor het onderhoud van het WGP-informatiesysteem zijn verantwoord op artikel 22.01.

Het onderzoek naar bonussen en kortingen bij openbare apothekers is in de tijd enigzins vertraagd waardoor de uitgaven grotendeels naar 1999 zijn verschoven.

De analyse van de determinanten van de kostenstijging van geneesmiddelen is eind 1998 gestart. De uitgaven voor dit onderzoek zullen derhalve voornamelijk op 1999 drukken.

Als gevolg van een en ander zijn de totale uitgaven rond de WGP in 1998 lager uitgevallen dan geraamd (f 1,3 miljoen).

De onderschrijding op de kosten voor geneesmiddeleninformatie-systemen is ontstaan doordat een aantal activiteiten nog niet hebben kunnen plaatsvinden als gevolg van capaciteitsproblemen.

De hiervoor beschreven ontwikkelingen hebben ertoe geleid, dat de uitgaven voor het geneesmiddelenbeleid in 1998 in totaal lager uitvielen dan begroot. Aangezien het hier grotendeels gaat om nieuw beleid en juridische problematiek, zijn de uitgaven echter moeilijk exact te ramen.

Medische hulpmiddelen

Beleidspeerpunt op dit terrein is de kostenbeheersing van extramurale medische hulpmiddelen, welke projectmatig in gang is gezet. De uitgaven voor het project post-marketing-surveillance vielen lager uit als gevolg van een herbezinning op het project. Het project dat de ontwikkeling van een monitoringssysteem voor hulpmiddelen beoogt is uitgewerkt in de vorm van een aantal haalbaarheidsstudies ten behoeve van een verbetertraject voor de monitoring. Enkele van deze projecten zijn in 1998 aanbesteed, maar de uitgaven zullen pas in 1999 zichtbaar zijn.

Bloedbanken

De in 1996 in gang gezette herstructureringsoperatie op het terrein van de bloedvoorziening heeft geleid tot één landelijke organisatie voor de Nederlandse bloedvoorziening (de Stichting Sanquin Bloedvoorziening). Daarmee kan de komende jaren de kwaliteit van de bloedvoorziening worden gehandhaafd en de doelmatigheid ervan worden vergroot. In dat kader is een nieuw wettelijk kader tot stand gebracht: de Wet inzake de bloedvoorziening.

Uit 1998 is een lump sum subsidie van f 9,0 miljoen aan de stichting Sanquin Bloedvoorziening betaald om een bijdrage te leveren aan de oprichting en bemensing van een centraal bureau dat ressorteert onder de Raad van bestuur van deze stichting.

25.02 Onderdeel 12 Illegalenfonds

Op dit artikelonderdeel waren uitgaven geraamd voor een bedrag van f 11,0 miljoen, ten behoeve van het Illegalenfonds.

Het Illegalenfonds is bedoeld om mogelijk negatieve effecten van de Koppelingswet voor de 1e lijnsgezondheidszorg en voor AWBZ-gefinancierde zorg te beperken. Dit fonds kan financiële tegemoetkoming bieden in gevallen waarin sprake is van een aanzienlijk beroep op de gezondheidszorg door illegaal in Nederland verblijvende vreemdelingen, die de kosten van medisch noodzakelijke behandeling niet kunnen betalen. De Koppelingswet is met ingang van 1 juli 1998 inwerking getreden, derhalve is een bedrag van f 5,5 miljoen teruggeboekt naar het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, aangezien het beschikbare budget daar vandaan komt.

Het Fonds wordt beheerd door de Stichting Koppeling (opgericht 28 april 1997).

De Stichting heeft een landelijke werkingssfeer en richt zich op regio's, die financiële ondersteuning nodig achten om de noodzakelijke zorgverlening aan – onder andere – onverzekerde en insolvente illegalen te kunnen blijven garanderen. De leden van het bestuur van de Stichting zijn afkomstig uit de kring van zorgverzekeraars en publieke gezondheidszorg werkzaam in de vier grote steden en de provincie Noord-Brabant.

Wegens aanloopproblemen en onbekendheid van het veld heeft de Stichting Koppeling voor 1998 vanuit de regionale platforms subsidieverzoeken ontvangen tot een bedrag van «slechts» f 2,25 miljoen. 1998 moet dan ook als een overgangsjaar worden gezien.

Tevens zijn op dit artikelonderdeel de beheerskosten van de Stichting Koppeling geboekt voor een bedrag van f 0,2 miljoen

25.02 Onderdeel 13 Projecten, experimenten en onderzoek

In 1998 is het beleid gericht op een geïntegreerde aanpak van projecten, experimenten en onderzoek op het terrein van volksgezondheid en zorg voortgezet. De Wet op de organisatie Zorg Onderzoek Nederland trad in werking, waarmee ZON, voorheen als organisatie in oprichting reeds actief, een wettelijke basis kreeg.

Een belangrijk deel van de middelen op dit onderdeel ging ook in 1998 naar Zorg Onderzoek Nederland. Daarnaast werden verschillende andere intermediaire organisaties (NWO, NCCZ, LCVV, Aidsfonds en Stichting Patiëntenfonds) gesubsidieerd.

In 1998 is ten laste van dit onderdeel een bedrag van f 22,6 miljoen direct vanuit het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport besteed. Hierbij ging het onder meer om activiteiten die samenhangen met de Volksgezondheid Toekomst Verkenningen (VTV) (f 0,3 miljoen). Daarnaast werden uit dit onderdeel activiteiten bekostigd op het terrein van de infectieziekten (f 0,23 miljoen). Voorts werden uit dit onderdeel projecten op het terrein van ethiek (f 0,3 miljoen), gezondheidsrechtelijk onderzoek (f 0,3 miljoen) en alternatieve behandelwijzen (f 0,2 miljoen) bekostigd alsook projecten die samenhangen met het internationaal volksgezondheidsbeleid (f 6,7 miljoen). De werkzaamheden van de Programma-commissie Sociaal-economische gezondheidsverschillen tweede fase (PC SEGV II) dragen bij aan het terugdringen van Sociaal-Economische Gezondheidsverschillen (f 1,3 miljoen). Buiten het ZON-programma werd hieraan een bedrag van f 0,2 miljoen besteed. In het door de commissie uit te voeren programma staan interventies ter vermindering van SEGV centraal. De nadruk ligt op een goede gestandaardiseerde evaluatie van deze interventies. Inmiddels zijn in dit kader 12 projecten van start gegaan. De resultaten van de meeste evaluaties worden vanaf de tweede helft van 1999 verwacht.

Een bedrag van f 77,2 miljoen ging vanuit dit onderdeel naar Zorg Onderzoek Nederland voor uitvoering van ZON-programma's op het gebied van zorg, preventie, verslaving, sociaal-medische begeleiding, patiënten/consumentenbeleid en evaluatie regelgeving. Het programma Sociaal-economische gezondheidsverschillen heeft drie hoofdfuncties: het systematisch ervaring opdoen met interventies gericht op het terugdringen van SEGV, het monitoren van de ontwikkeling van SEGV en het verder vergroten van de kennis met betrekking tot de achtergronden van SEGV. In 1998 zijn 12 projecten in uitvoering genomen.

Doel van het programma Sociaal-medische begeleiding is om ziekteverzuim en arbeidsongeschiktheid terug te dringen. Het programma wil een stimulans geven aan de samenwerking tussen de curatieve- en sociaal-geneeskundige sector. Het programma was in 1998 in uitvoering.

Het programma Informatietechnologie gaat het om mogelijkheden om het zorgbeleid van de overheid te ondersteunen of te versterken. Vooral de ontwikkeling en toepassing van gemeenschappelijk te gebruiken elektronische patiëntendossiers staat op de voorgrond. In 1998 is de uitvoering van het programma van start gegaan.

Met het programma Gezondheidszorgonderzoek wordt beoogd een stimulering te geven aan de wetenschappelijke onderbouwing van het

beleid over actuele problemen in de gezondheidszorg en tevens een structurele versterking te bevorderen van de kwaliteit van het onderzoek op dit terrein. Het programma bestaat uit een groot aantal deelprogramma's. Het deelprogramma structurering en zorgvernieuwing in de GGZ houdt zich bezig met het faciliteren en evalueren van de vermaatschappelijking van de GGZ. Het programma is in juli 1998 goedgekeurd en is thans in uitvoering. Het deelprogramma transmurale zorg wil via onderzoek, projecten en experimenten, ontwikkelingen stimuleren en evalueren die beogen de samenhang in het zorgcontinuüm te bevorderen en te versterken. Het programmavoorstel voor de tweede fase is in november 1998 goedgekeurd; in deze fase staat het stimuleren van innovatief-wetenschappelijk onderzoek minder op de voorgrond, daar dit in de eerste fase voldoende aan bod is gekomen. Het doel van het deelprogramma palliatieve terminale zorg is om zoveel mogelijk binnen de kaders van het huidige zorgstelsel de verbetering ten behoeve van de palliatieve zorg aan terminale patiënten aan te brengen. Voor de derde fase van het programma (ontwikkel- en implementatiedeel) heeft ZON in september 1998 een voorstel gedaan. Integratie in de samenleving en een maximale keuzevrijheid zijn sleutelbegrippen bij het deelprogramma Innovatieve zorg voor gehandicapten. Het programmavoorstel is in 1998 door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport goedgekeurd. Bij het programma deelprogramma Verdelingsvraagstukken is prioriteit bouwstenen aan te leveren voor de ontwikkeling, uitvoering en evaluatie van beleid gericht op het terugdringen van lange wachttijden in de curatieve zorg inclusief GGZ. Het deelprogramma is medio 1998 van start gegaan. Doel van het deelprogramma Wetenschappelijke kwaliteit is middels een aantal stimuleringsactiviteiten de wetenschappelijke kwaliteit van het gezondheidsonderzoek in Nederland bevorderen. Het programma was in 1998 in uitvoering.

Het programma Ouderenzorg valt uiteen in drie onderdelen: onderzoek naar de effectiviteit van geriatrische interventies, verbetering van de afstemming tussen ouderenzorg en GGZ met betrekking tot ouderen met psychiatrische problematiek, bevordering van de kwaliteit van het verpleeghuisonderzoek. Voor ouderenpsychiatrie is in 1998 een voorstel tot stand gekomen, voorstellen op de andere onderdelen zijn in voorbereiding.

Het programma doelmatigheid ambulante psychotherapie moet meer inzicht geven in de feitelijke situatie en de (kosten)effectiviteit van (verschillende vormen) van ambulante psychotherapie. Daarnaast wordt gewerkt aan verdere ontwikkeling en toetsing van doelmatige organisatie-, beheersings- en besturingsvormen voor ambulante psychotherapie. Het programma is thans in uitvoering: er is een aanvang gemaakt met een inventarisatiestudie; deze is begin 1999 afgerond. Eind 1998 heeft verder de finale beoordeling plaatsgevonden van de ingediende kosteneffectiviteitsstudies.

Met het programma doelmatigheid orthopedische zorg moet de orthopedische beroepsgroep instrumenten krijgen. De voorbereiding van de projecten in het kader van de tweede fase is inmiddels vergevorderd. Het programma doelmatigheid thuiszorg bevat twee stappen: uitvoeren van een benchmarkonderzoek naar de doelmatigheid en kwaliteit van thuiszorginstellingen en ontwikkelen van een plan van aanpak voor het stimuleringsprogramma, waarmee onder meer instellingen die achterblijven in staat worden gesteld zich zodanig te ontwikkelen dat ze ook aan de gestelde normen kunnen voldoen. In 1998 vonden activiteiten plaats in het kader van het benchmarkonderzoek.

Het programma Kwaliteit paramedische zorg is erop gericht te realiseren dat de paramedische beroepsgroepen na afloop van de programma-periode participeren in de ontwikkeling van ketenkwaliteit, transmurale

zorg en het ziekenhuisnieuwe-stijl. Het programma is in juni 1998 goedgekeurd en is inmiddels in uitvoering.

Doel van het programma Kwaliteitsbeleid medische zorg is het verhogen van de kwaliteit en doelmatigheid van het medisch handelen door huisartsen. Het accent ligt op integrale kwaliteit waarbij rekening gehouden wordt met doelmatigheid, kosteneffectiviteit, ketenkwaliteit en diversiteit binnen de zorgvraag in samenhang met overige relevante beleidsontwikkelingen. Het programma is in uitvoering.

Binnen het programma Kwaliteit van zorg in de GGZ wordt aandacht besteed aan het ontwikkelen, evalueren en implementeren van kwaliteitsinstrumenten en normen via deelprojecten, waarbij sterk wordt aangeleund tegen de praktijk van alledag. Het programma is in 1998 goedgekeurd en is inmiddels in uitvoering.

Bevorderen dat voor de diverse doelgroepen een adequaat hulpaanbod op het terrein van de maatschappelijke dienstverlening wordt gerealiseerd, is het doel van het programma Kwaliteit algemeen en categoriaal maatschappelijk werk en overige maatschappelijke dienstverlening. Daarbij wordt zoveel mogelijk gebruik gemaakt van de reguliere zorg. Medio 1998 is in het kader van het programma gestart met een aantal concrete activiteiten.

ZON-activiteiten ten aanzien van zorginnovatie voor bijzondere doelgroepen betreffen de volgende onderdelen: vrouwenhulpverlening, bestrijding seksueel geweld, seksualiteitshulpverlening, gezondheidszorg en etnische minderheden, en slachtofferhulp. Voor bestrijding seksueel geweld en seksualiteitshulpverlening zijn inmiddels twee deelprogramma's in werking getreden. Op andere terreinen zijn activiteiten in voorbereiding.

Het programma Revalidatie-onderzoek kent de volgende hoofdthema's: herstel van loopvaardigheid na een cerebro vasculair accident (CVA), functionele prognose, mobiliteitsherstel in de behandeling van mensen met een dwarslaesie, chronische lage rugpijn: preventie en reïntegratie, revalidatietechnische hulpmiddelen, cognitieve revalidatie, kinderrevalidatie, en revalidatie voor ouderen. Het programma is in nauwe samenwerking met het Gebiedsbestuur Medische Wetenschappen bij NWO ontwikkeld. Het programma is in juli 1998 goedgekeurd en is momenteel in uitvoering. Het programma Verslaving vereist eveneens een nauwe samenwerking tussen ZON en NWO; laatstgenoemde organisatie ontvangt voor dit programma middelen van het Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen. Het is de bedoeling van het programma om gebruik en gebruikers van schadelijke middelen in kaart te brengen en effectieve interventies te ontwikkelen om het gebruik en de schadelijke gevolgen daarvan te beperken. Het programma is in 1998 goedgekeurd en van start gegaan.

Versterking van preventie draagt bij aan de algemene doelstellingen van het gezondheidsbeleid: verlenging van de gezonde levensverwachting, terugdringen van vermijdbare sterfte en verbeteren van de kwaliteit van leven van mensen met een langdurige ziekte of handicap. Het programma Preventie bestaat uit vier deelprogramma's: innovatief preventieonderzoek, effectiviteits- en doelmatigheidsonderzoek, onderzoek implementatieaspecten, en uitvoeringsprojecten, waaronder landelijke voorlichtingscampagnes. Alle deelprogramma's zijn operationeel. Eind juli 1998 is de tweede ronde opengesteld voor vooraanmelding van projecten voor de deelprogramma's 1 t/m 3. Deelprogramma 4 is in mei 1998 opengesteld voor de vooraanmelding.

Verwant met dit programma is het programma Preventie van klachten aan het bewegingsapparaat. Binnen het programma ligt het accent zowel op het stimuleren van de toepassing van praktische instrumenten als op de evaluatie van de effecten hiervan. Een belangrijke functie van het programma is het overdragen van kennis die beschikbaar komt over de voorwaarden voor doeltreffende interventies. Het programma is in 1998

goedgekeurd en is thans in uitvoering. Bij de uitvoering van het programma werkt ZON nauw samen met de NCCZ.

Een nieuwe opdracht is aan ZON verleend op het gebied van chronisch zieken. In de afgelopen acht jaar is specifiek beleid gevoerd voor mensen met een chronische aandoening om hun achterstand in zorg en maatschappelijke positie te verkleinen cq. op te heffen. De Nationale Commissie Chronisch Zieken (NCCZ) was daarbij een belangrijk beleidsinstrument. Deze commissie wordt in 1999 opgeheven. Met een ZON-programma wordt beoogd om verdere verbetering van de zorg van mensen met een chronische aandoening en de opheffing van hun maatschappelijke achterstand gestalte te geven en te realiseren. In 1998 is gestart met de voorbereiding van een programma en de analyse van de activiteiten van de NCCZ. De resultaten hiervan zullen begin 1999 beschikbaar komen.

Het programma patiënten/consumenten heeft als doel het realiseren van een meer centrale positie van de patiënt/consument in het beleid en de uitvoering van zorg en zekerheid. ZON heeft de Minister eind 1998 een programmavoorstel voorgelegd.

De opdracht aan ZON betreffende betrokkenheid van cliënten in de GGZ betreft enerzijds het nagaan hoe de regionale infrastructuur van cliënten- en familieorganisaties kan worden versterkt en anderzijds de ontwikkeling van inhoudelijke ondersteuning hierop. Het programma is goedgekeurd en een plan van aanpak is vastgesteld.

Het oogmerk van het programma Informatie op koers is het verbeteren van de informatievoorziening aan individuele patiënten/consumenten en patiënten/consumentenorganisaties, door zoveel mogelijk te streven naar brede ondersteuning, verspreiding en invoering van reeds bestaande producten voor voorlichting en informatieverstrekking. De wensen van patiënten/consumenten zijn hierbij uitgangspunt. Eind 1998 zijn de eerste projectvoorstellen gehonoreerd in het kader van het programma.

Tenslotte heeft ZON de opdracht zich bezig te houden met de evaluatie van een aantal wetten: de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO), de Wet klachtrecht cliënten zorgsector en de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen. Met de evaluatie van de Wet klachtrecht is in 1998 een start gemaakt.

In 1998 is door ZON ruime aandacht besteed aan de wijze waarop implementatie van projecten, experimenten en onderzoek kan worden bewerkstelligd. Een vierjarig programma gericht op implementatie ging in 1998 van start. Daarnaast werd in 1998 ook de samenwerking tussen ZON en het gebiedsbestuur Medische Wetenschappen van NWO geïntensiveerd. Omtrent de in 1997 door ZON en NWO gestarte evaluatie van de samenwerking werd aan de Ministers van Onderwijs Cultuur en Wetenschappen en Volksgezondheid, Welzijn en Sport verslag uitgebracht.

Voor de ondersteuning van patiënten/consumentenorganisaties bij belangenbehartiging, voorlichting en lotgenotencontact zijn in 1998 extra middelen ingezet. De Stichting Patiëntenfonds ontving voor deze taak in 1998 een bedrag van circa f 21 miljoen; daarvan werd vanuit dit artikel een bedrag van f 3,5 miljoen gesubsidieerd.

Uit dit onderdeel zijn voorts uitgaven gedaan ten behoeve van de klachtopvang (f 0,7 miljoen) en de ontwikkeling van een kwaliteitsinstrumentarium vanuit het perspectief van de gebruiker van zorg. Daarnaast werd ten laste van dit onderdeel in 1998 een experiment met een geschillencommissie voor ziekenhuizen voortgezet.

Uit dit onderdeel is in 1998 ook het onderzoeks- en ontwikkelingsbudget van de Stichting Aidsfonds bekostigd (f 6,7 miljoen). Voor wat betreft het onderzoek wordt het Aidsfonds bijgestaan door de Programma coördinatie commissie Aids-onderzoek.

De Stichting Fonds Chronisch Zieken ontving ten laste van dit onderdeel in 1998 f 5,1 miljoen als ontwikkelingsbudget ter besteding aan projecten, experimenten en onderzoek. Ook werden uit dit onderdeel de coördinatiecentra chronisch zieken gefinancierd met een bedrag van f 2,0 miljoen. Het experiment coördinatiecentra loopt in 1999 ten einde. In dat kader wordt het experiment geëvalueerd. De resultaten daarvan zullen de bouwstenen vormen voor het vervolgbeleid in deze. Aangezien de resultaten van deze evaluatie in 1998, tegen verwachting in, nog niet beschikbaar waren kon geen vervolgbeleid worden ingezet, wat heeft geleid tot onderbesteding op dit onderdeel. De ontwikkeling in de richting van integratie in de reguliere zorg is in 1998 voortgezet. Ten laste van dit onderdeel werden voorts enkele kleinere uitgaven gedaan inzake het chronisch ziekenbeleid.

Verder is een deel van het budget op dit onderdeel besteed aan onderzoeksprogramma's van het Gebiedsbestuur Medische Wetenschappen van NWO. Het programma Chronisch zieken, waarin onderdeel uitmaakt het onderzoek naar arbeidsgebonden problematiek, werd in 1998 voortgezet. Hiervoor was in 1998 een bedrag van f 6,9 miljoen beschikbaar. Het programma Verantwoorde Voeding is in 1998 niet van start gegaan. Het algemeen bestuur van NWO heeft het definitieve programmavoorstel voor het stimuleringsprogramma Verantwoorde Voeding pas op 2 december 1998 aanvaard. Deze vertraging wordt veroorzaakt door de complexe situatie in Nederland inzake het brede terrein en het grote aantal initiatieven op het gebied van voedingsonderzoek (onder andere Wageningen Food Center). Afstemming tussen NWO en de verschillende onderzoeken heeft extra tijd gevergd. Het programma schuift nu één jaar op.

Ten laste van dit onderdeel komt tenslotte het ontwikkelingsbudget van het Landelijk Centrum Verpleging en Verzorging. In 1998 is dit budget met f 0,5 miljoen gestegen tot f 5,7 miljoen. Daarnaast wordt een bedrag van f 0,3 miljoen uitgetrokken voor de ondersteuning van de beroepsvereniging STING.

Artikel : U2503 Rijksbijdragen volksgezondheid

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel Artikelonderdeel	Omschrijving	(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
U2503	Rijksbijdragen volksgezondheid	6 965 286	6 965 287	7 063 142	7 087 934	97 856	122 647
U2503/01	Rijksbijdragen ziektekosten	6 317 477	6 317 477	6 551 168	6 551 168	233 691	233 691
U2503/02	Arbeidsmarktbeleid	93 826	93 827	74 212	97 899	- 19 614	4 072
U2503/03	Extra banen zorgsector	553 983	553 983	437 763	438 868	- 116 220	- 115 115

25.03 Onderdeel 01 Rijksbijdragen ziektekosten

De rijksbijdragen ziektekosten zijn bijdragen van het Rijk in de financiering van de ziektekosten c.q. het Budgettair kader zorg. De rijksbijdragen vormen met de premies en de eigen bijdragen de financieringsbron voor dit uitgavenkader. De rijksbijdragen fungeren tevens als intermediair

tussen begrotings- en premie-financiering. Dit houdt bijvoorbeeld in dat overgang van bepaalde zorgvormen van de wettelijke sociale ziektekostenverzekeringen naar de rijksbegroting, of omgekeerd, budgettair neutraal wordt afgedekt door middel van een bijbehorende verlaging of verhoging van de rijksbijdrage (ZFW of AWBZ) voor het bedrag dat met de financiering van de betreffende zorgvorm is gemoed.

De verplichtingen en uitgaven 1998 hebben betrekking op de bijdrage die het Rijk heeft verleend aan:

- de Algemene Kas van de ziekenfondsverzekering f 6 287,0 miljoen;
- het Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten f 252,4 miljoen.

Voorts is aan de Ziekenfondsraad een bedrag van f 11,7 miljoen verstrekt als bijdrage voor de abortushulpverlening. Dit bedrag is conform de wettelijke bepalingen inclusief afrekeningen van voorgaande jaren.

De grootste mutaties ten opzichte van de ontwerpbegroting voor de rijksbijdrage ziekenfondsverzekering zijn:

- de verschuiving vanuit de AWBZ van kosten ambulance en overig ziekenvervoer f 474,8 miljoen;
- OVA-bijstelling (2e Suppletore wet) f 115,9 miljoen;
- Prijsbijstelling (2e Suppletore wet) f 25,4 miljoen;
- Fysiotherapie (1e Suppletore wet) f 32,0 miljoen.

Bij de rijksbijdrage AFBZ zijn de belangrijkste mutaties:

- de verschuiving naar de rijksbijdrage ziekenfondsverzekering van kosten ambulance en overig vervoer -/- f 474,8 miljoen;
- overheveling medische vervolgoopleidingen -/- - 79,4 miljoen;
- verzorgingshuizen (motie 9) - 45,0 miljoen;
- geestelijke gezondheidszorg (motie 18) - 35,0 miljoen;
- problematiek zorg 1998 (1e Suppletore wet) - 26,6 miljoen;

- terug ontvangen reserves verzorgingshuizen - 27,0 miljoen;
- meevallers PGB's (1e Suppletore wet) -/- - 25,0 miljoen.

25.03 Onderdeel 02 Arbeidsmarktbeleid

Dit onderdeel heeft grotendeels betrekking op de bijdragen aan door sociale partners opgerichte sectorfondsen voor vernieuwende activiteiten op het brede terrein van arbeidsmarkt- en werkgelegenheidsbeleid (f 96,6 miljoen). De activiteiten van de sectorfondsen richten zich ondermeer op behoud en doorstroom van personeel, verbetering van arbeidsomstandigheden, reductie van het ziekteverzuim, stimulering kinderopvang, scholing zittend personeel, instroom van doelgroepen en regionale personeelsplanning.

Daarnaast voert de Organisatie Strategisch Arbeidsmarkt onderzoek (OSA) het meerjarig Onderzoeksprogramma Arbeidsmarkt Zorgsector (OAZ) uit (f 1,0 miljoen).

Een van de onderdelen van het OAZ is het zogenoemde Integrerend OSA-Rapport. Dit rapport is op 13 november jl. aan de Tweede Kamer aangeboden (Tweede Kamer, vergaderjaar 1998-1999, 24 171, nr. 9). Voornoemd rapport is een jaarlijkse publicatie die zowel de in het OAZ als daarbuiten gedane onderzoeken integreert en daarmee een beeld geeft van de kennis, ontwikkelingen en samenhangen op de arbeidsmarkt van de sectoren zorg en daaraan gerelateerd welzijn.

Ook hebben sociale partners het initiatief genomen tot de voorbereidingen van een beeldvormingscampagne met als doel de beeldvorming over (het werken) in de zorgsector positief te beïnvloeden (f 0,15 miljoen).

In februari 1999 vindt de massamediale aftrap van de beeldvormingscampagne plaats.

Voorts is nog een éénmalige bijdrage verstrekt voor een onderzoek naar de herstructurering van het loon-/functiegebouw in de sector jeugdhulpverlening (f 0,1 miljoen).

25.03 Onderdeel 03 Extra banen zorgsector

Dit onderdeel betreft bestedingen die samenhangen met de uitvoering van de regeling Extra arbeidsplaatsen zorgsector voor langdurig werklozen (f 438,9 miljoen). Deze regeling wordt uitgevoerd door de uitvoeringsorganen Centraal Orgaan Tarieven Gezondheidszorg/ Ziekenfondsraad en de sectorfondsen Arbeidsmarkt-, Werkgelegenheids- en Opleidingsfonds voor de sector zorg en welzijn (AWO) en Arbeidsmarkt-, Werkgelegenheids- en Opleidingsfonds Bejaardenoorden (AWOB).

De bezetting van arbeidsplaatsen in het kader van de regeling door instellingen in de zorgsector neemt gestaag toe; per 1 januari 1999 waren 10 587 arbeidsplaatsen bezet (zie de tabel met kengetallen). Om deze bezetting te versnellen, hebben de gezamenlijke werkgevers in 1997 een plan (Operatie Kangoeroe) opgesteld. Belangrijk element van dit plan zijn de regionale regiepunten, waarin alle betrokkenen samenwerken. Inmiddels zijn 20 regiepunten operationeel en is er sprake van een landelijke dekking.

Over de toewijzing en bezetting van de extra arbeidsplaatsen wordt gerapporteerd door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. De laatste rapportage dateert van 7 oktober 1998 (Tweede Kamer vergaderjaar 1998–1999, 21 062/ 23 972, nr. 69).

Tabel : Realisatie Extra arbeidsplaatsen zorgsector (cumulatief)

	1995	1996	1997*	1998
Toegewezen arbeidsplaatsen	6 938	12 831	12 921	13 994**
Bezette arbeidsplaatsen	3 266	6 690	8 457	10 587

* Stand 1-1-1998: met ingang van het vierde kwartaal 1997 worden de bezettingscijfers gerapporteerd op de eerste dag van de maand volgend op het betreffende kwartaal.

** Het makro kader voor de zorg bedraagt 13 830. Vooruitlopend op de te verwachten vrijval als gevolg van niet-bezetting binnen 12 maanden is dit makro kader tijdelijk overschreden.

Gelet op de ontwikkelingen van het aantal toegewezen en bezette arbeidsplaatsen is het oorspronkelijke makro kader van 20 000 structurele arbeidsplaatsen over de periode 1995–1998 verlaagd tot 13 830. Hoewel de bezetting van de arbeidsplaatsen gestaag toeneemt, zijn de werkelijke uitgaven in 1998 f 115 miljoen lager dan geraamd. Hiervan is f 64 miljoen bij 1e Suppletore wet overgeheveld naar het voormalig Ministerie van Binnenlandse Zaken ten behoeve van de totstandkoming van arbeidsplaatsen in de gemeentelijke sectoren.

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel							
U2504	Garantie van rente en aflossing van leningen volksgezondheid	30 000	0	0	0	- 30 000	0
U2504/00	Garantie van rente en aflossing van leningen volksgezondheid	30 000	0	0	0	- 30 000	0

25.04 Onderdeel 00 Garantie van rente en aflossing van leningen volksgezondheid

De geraamde verplichtingen hebben betrekking op te verlenen garanties op aangegane geldleningen ten behoeve van renovatie of nieuwbouw van inrichtingen voor gezondheidszorg. In het kader van de Garantielening 1958 worden nog af en toe geldleningen aangegaan waarvoor in het verleden toestemming is gegeven.

Het verschil met de raming is het gevolg van het feit dat de instellingen in principe vrij zijn of en wanneer zij tot consolidatie willen overgaan. Dat maakt het opstellen van een goede raming voor een bepaald jaar erg moeilijk.

Artikel : U2601 Personeel en materieel Inspectie gezondheidsbescherming

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven	Verplichtingen	Uitgaven
Artikel	Omschrijving						
Artikelonderdeel							
U2601	Personeel en materieel Inspectie gezondheidsbescherming	109 987	109 987	108 312	106 547	- 1 675	- 3 440
U2601/01	Regulier personeel	71 183	71 183	71 528	71 528	345	345
U2601/02	Overige personele uitgaven	4 493	4 493	8 233	6 441	3 740	1 948
U2601/03	Post-actieven	144	144	2 213	2 213	2 069	2 069
U2601/04	Materieel	34 167	34 167	26 339	26 366	- 7 828	- 7 801

26.01 Onderdeel 01 Regulier personeel

Op dit artikelonderdeel zijn voornamelijk uitgaven verantwoord voor salarissen, toelagen en sociale lasten, waaronder Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren (TZR). Door het aanhouden van een groot vacaturebestand met het oog op de plaatsingsprocedure ten gevolge van de reorganisatie, zijn de uitgaven minder gestegen dan verwacht.

M&O beleid

De op dit artikelonderdeel verantwoorde toelagen voor tegemoetkoming ziektekosten rijksambtenaren (TZR) zijn gebaseerd op een M&O-gevoelige regeling, doordat de TZR wordt toegekend op basis van een verklaring van de belanghebbende. Het departementale controlebeleid bestaat uit het opvragen van bewijsstukken bij door personeelsleden doorgegeven wijzigingen.

Daarnaast is 10% van de personeelsleden (willekeurig geselecteerd) gecontroleerd aan de hand van opgevraagde bewijsstukken.

26.01 Onderdeel 02 Overige personele uitgaven

Op dit artikelonderdeel zijn voornamelijk uitgaven verantwoord voor vervangend en extern personeel (niet geraamd), beloningsdifferentiatie, verplaatsingskosten, werving en selectie, uitgaven voor kinderopvang en opleidingen, seminars e.d.

De hogere uitgaven worden onder meer veroorzaakt door een organisatiebreed opleidingstraject als onderdeel van het implementatieplan «IW&V reorganisatie», dit traject loopt door in 1999. Daarnaast zijn extra uitgaven gedaan voor het inhuren van personeel van derden teneinde in cruciale functies als hoofd P&O en hoofd I&A te kunnen voorzien.

26.01 Onderdeel 03 Post actieven

De gerealiseerde uitgaven zijn gestegen als gevolg van de uitstroom van tijdelijke medewerkers in de plaatsingsprocedure. De verwachting is dat deze trend zich in de komende jaren zal doorzetten. Ter financiering van de wachtgelduitgaven, zijn in de loop van het jaar extra gelden ter beschikking gesteld (f 2,9 miljoen) bij 1e Suppletore wet) als gevolg van een technische correctie op de boedelscheidingen tussen het kernministerie van VWS en de IW&V. Deze gelden zijn niet geheel gebruikt.

M&O beleid

Deze regelingen zijn M&O-gevoelig. De USZO is belast met de uitvoering van deze regelingen en het daarvoor geformuleerde controlebeleid. Voor een nadere uitleg wordt verwezen naar de toelichting van uitgavenartikel 2201.

26.01 Onderdeel 04 Materieel

De uitgaven hebben betrekking op werkplekautomatisering, analyse-apparatuur en dergelijke (totaal f 5,7 miljoen), onderzoek en PR (totaal f 1,5 miljoen) reis- en verblijfkosten, huisvestingskosten en dergelijke (totaal f 19,1 miljoen). In de uitgaven voor onderzoeken zijn ook bijdragen voor onderzoeken van onderzoeksinstellingen begrepen. Het betreft beleidsvoorbereidende onderzoeken in het kader van signaleringsadvies-taken. De onderuitputting op dit onderdeel is te wijten aan budgetoverheveling:

- voor de in het jaar 1999 en 2000 verwachte hogere uitgaven voor de fusie en reorganisatie van de IGB en de Veterinaire inspectie.
- naar het ministerie van VROM voor de herhuisvesting van de nieuwe organisatie IW&V.

De budgetoverheveling is voor een derde deel gefinancierd met de eindejaarsmarge uit 1997. Ultimo 1998 zijn ten behoeve van een goede taakvervulling in het begrotingsjaar 1999 uitgaven gedaan die in latere jaren waren geraamd.

Kengetallen

In 1996 is de eerste aanzet gegeven voor een ingrijpend reorganisatie- en fusieproces bij de IGB en de VI. Het aantal vestigingen is in 1998 teruggebracht van 18 tot 6. De doelstelling van het reorganisatieproces was te komen tot een organisatie die:

- optimaal invulling kan geven aan de missie: «de nieuwe gezondheidsbeschermingsinspectie geeft onafhankelijk invulling aan de gezondheids- en consumentenbescherming in de gehele productieketen van levensmiddelen en nonfoods, door het uitvoeren, toetsen en initiëren van beleid en het signaleren van bedreigingen»;
- in kan spelen op de veranderende omgeving, de markt;
- de resultaten van de uitgevoerde taken beter kan uitdragen;
- beter antwoord kan geven op vragen over de staat van de volksgezondheid;
- sterk en flexibel is, waarbij alle taken zijn geïntegreerd.

Per 1 september 1998 is de nieuwe Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren en Veterinaire Zaken (Inspectie W&V) van start gegaan.

Voorheen waren al vier projecten opgestart voor:

- de ver- en nieuwbouw van diensten: 3 bestaande diensten (Amsterdam, Groningen en Zutphen) worden verbouwd, op 2 nieuwe locaties (Zwijndrecht en Eindhoven) zullen nieuwe diensten gebouwd worden;
- het plaatsen van medewerkers in de nieuwe organisatie;
- het opzetten van nieuwe werkwijzen binnen de gewijzigde structuur van de organisatie, de logistiek m.b.t. verhuizingen, toekomstige investeringen, opzet laboratoria en buitendienst enz.;
- het opnieuw inrichten van het informatiesysteem, en het toepasbaar maken van dit systeem voor de nieuwe organisatie.

In het verslagjaar moest derhalve een balans gevonden worden tussen het in stand houden van de oude organisatie en het implementeren van de nieuwe. Een groot deel van de medewerkers heeft deelgenomen aan genoemde projecten voor de inrichting van de nieuwe organisatie. Een en ander heeft uiteraard gevolgen gehad voor de primaire taken van de dienst.

De twee belangrijkste taken van het Staatstoezicht (handhaving en signalering/advisering) liggen in elkaars verlengde.

Onder handhaving wordt verstaan het nagaan of een individueel bedrijf zich aan de wet houdt en het eventueel maatregelen nemen om dit te bevorderen of af te dwingen.

Signalering/advisering omvat het stellen van diagnoses (op grond van handhaving, surveillance en monitoring) en het aangeven van therapieën.

Een belangrijk deel van de aan genoemde taken gerelateerde activiteiten van de Inspectie W&V betreft het verrichten van inspecties bij bedrijven en het verrichten van chemisch en microbiologisch onderzoek. De aantallen door de IGB/IW&V uitgevoerde inspecties en monsteronderzoeken in 1998 geven derhalve een indicatie van de door de IGB/IW&V geleverde prestaties.

In 1998 zijn de volgende accenten gelegd.

Handhaving

Al enige jaren is er sprake van een sterk stijgend aantal bedrijven en accentverschuivingen ten gunste van horeca en detailhandel.

In 1998 is het in 1997 ingezette beleid voortgezet: inspecties zijn voor een groot deel gericht geweest op het controleren van voedselveiligheids-systemen in horeca en ambachtelijke sector, en van HACCP-systemen in industriële bedrijven. Omdat per inspectie meer tijd aan controle wordt besteed is weliswaar het aantal inspecties gedaald maar het aantal aan controle bestede uren niet. De verwachting is dat de controle op voedselveiligheidssystemen de komende tijd zal toenemen.

Binnen de handhaving is meer aandacht besteed aan productveiligheid. Het zogenaamde non-food onderdeel kreeg meer aandacht, zowel bij de inspectie- als bij de laboratoriumactiviteiten. In de nieuwe Inspectie zijn speciale non-food teams aangesteld en zijn twee Signaleringsafdelingen opgezet om dit onderzoeksterrein te bestrijken.

Signalering/advisering

Deze taak is in 1998 verder invulling gegeven doordat de 5 regionale diensten in de nieuwe organisatie alle een signaleringsafdeling kennen. Het inrichten van een expertisecenter, risico-inschatting en ontwikkelen van methoden zijn taken van de nieuwe afdeling ter ondersteuning van de handhaving. Het microbiologisch onderzoek zal ten opzichte van het chemisch onderzoek binnen de signalering toenemen. Projecten zijn gestart om geschikte handhavingsmethoden te ontwikkelen.

Tabel I: Onderbouwing Regulier personeel

	Raming 1997	Realisatie 1997	Raming 1998	Realisatie 1998
Gemiddelde bezetting in fte's	864.5	879	867	792.9
Gemiddelde prijs per fte	83 986	81 228	82 103	90 210
Toegelicht begrotingsbedrag	72 606	71 400	71 183	71 527

(Bedragen per fte in gulden, overige bedragen x f 1000,-)

De hogere middelsom wordt ondermeer veroorzaakt doordat de contracten met tijdelijke arbeidskrachten met een lage middelsom in de loop van het jaar niet meer zijn verlengd. Daarnaast zijn door de fusie met de VHI arbeidsplaatsen met een relatief hoge middelsom overgekomen.

Tabel II: Onderbouwing Materiele uitgaven

	Raming 1997	Realisatie 1997	Raming 1998	Realisatie 1998
Gemiddelde bezetting in fte's	864.5	879	867	792.9
Gemiddelde prijs per fte	32 505	28 976	31 911	33 250
Toegelicht begrotingsbedrag	27 841	25 470	27 667	26 364

(Bedragen per fte in gulden, overige bedragen x f 1000,-)

Tabel III: Prestatiegegevens en kwaliteitskengetalen «bezoekcategorie»

	Raming 1998	Gecorri- geerde raming 1998	Realisatie 1998	Realisatie uitgedrukt in % van totaal	Afwij- kende bezoeken	Aantal Schrifte- lijke waarschu- wingen	Aantal processen- verbalen
Verkoopplaatsen	30,639	30,639	28 610	24,2%	2 605	2164	415
Amb. Bedrijven	23,095	23,095	20 382	17,2%	2 153	1872	267
Horeca	62,560	58,183	49 706	42,0%	8 143	7417	685
Instellingen		4,377	3 361	2,8%	472	434	35
Fabrieken	5,028	5,028	4 729	4,0%	264	211	47
Opslagplaatsen	5,324	5,324	4 814	4,1%	195	151	37
Overige inspecties	5,931	5,931	6 736	5,7%	127	97	16
Totaal	132 577	132,577	118 338	100,0%	13 959	12 346	1 502

Tabel IV: Prestatiegegevens en kwaliteitskengetallen «monsters»

	Aantal monsters	Afwij- kende monsters	Aantal schrifte- lijke waarschu- wingen	Aantal processen verbaal
Realisatie	107 291	10 369	5 856	2 439
Raming	212 644	-	-	-

Tabel V en VI:

Het is ook dit jaar onmogelijk gebleken de gerealiseerde inspectie uren, materiële kosten van inspecties, monster onderzoeken en dergelijke beschikbaar te krijgen omdat de planning en control cyclus nog niet aansluit bij de begroting cyclus (ten gevolge van nacalculaties van out put gestuurde budgetten).

Artikel : U2701 Personeel en materieel RIVM

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel Artikelonderdeel	Omschrijving	(1)		(2)		(3)= (2)-(1)	
		Oorspronkelijk vastge- stelde begroting		Realisatie		Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting	
		Verplichtin- gen	Uitgaven	Verplichtin- gen	Uitgaven	Verplichtin- gen	Uitgaven
U2701	Personeel en materieel RIVM	255 984	261 842	308 353	281 866	52 369	20 024
U2701/01	Regulier personeel	124 706	124 706	125 609	125 609	903	903
U2701/02	Overige personele uitgaven	3 434	3 434	12 546	12 546	9 112	9 112
U2701/03	Post-actieven	6 754	6 754	4 286	4 286	- 2 468	- 2 468
U2701/04	Personeel ten laste van derden	10 000	10 000	7 844	7 844	- 2 156	- 2 156
U2701/05	Materieel	109 870	110 528	153 681	123 932	43 811	13 404
U2701/06	Nationaal Onderzoeks- programma Luchtverontrei- ningen Klimaat- verandering	1 220	6 420	4 389	7 652	3 169	1 232

Algemeen beleid

Aan de verbeteringen van de interne beheersorganisatie is in 1998 veel aandacht besteed. De rapportage van de AD is vertaald in een actieprogramma gericht op het (structureel) oplossen van door de AD gesignaleerde tekortkomingen. De meeste acties konden in 1998 succesvol worden afgerond.

Medio het jaar is een tussentijdse «jaarafsluiting» uitgevoerd om na te gaan of de benodigde informatievoorziening voor de AD na de doorgevoerde maatregelen nu wel juist en volledig kon worden opgeleverd. Deze actie heeft ertoe bijgedragen dat de informatievoorziening aan de AD bij de afsluiting 1998 soepel is verlopen.

Aan de door de AD gewenste verheldering van de verantwoordelijkheids-toedeling wordt m.n. vorm en inhoud gegeven door het herijken van de vastlegging van taken/verantwoordelijkheden/bevoegdheden. Deze herijking is een bouwsteen bij de actualisering van de Administratieve Organisatie die in 1999 wordt afgerond.

Vacature-ervulling, interne personele verschuivingen en het inzetten van ingehuurd externe financieel-administratieve capaciteit hebben bijgedragen aan de noodzakelijke vakinhoudelijke versterking van de Management Informatie Dienst.

Het RIVM zal ervoor zorgdragen dat de in 1998 gerealiseerde verbeteringen van het financieel beheer zullen worden ingebed in de bestaande organisatie.

De kracht van het RIVM is gelegen in de combinatie van vele expertises, zowel op het gebied van laboratoriumonderzoek als integratie van gegevens uit verschillende bronnen. Met name de integratieve rapportages van het RIVM genereren beleidsinformatie, die direct in de beleidscyclus van de betrokken departementen wordt gebruikt.

Nadat in 1997 een groot aantal integrale rapportages tot stand was gekomen, is 1998 vooral benut voor evaluatie en voorbereiding van de nieuwe cyclus van zowel de Volksgezondheid Toekomstverkenningen (VTV), de Milieuverkenning als de Natuurverkenning. Daarnaast zijn de jaarlijkse Milieu- en Natuurbalans uitgebracht. Nieuw is het uitbrengen van een Leefomgevingsbalans aan de Minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer.

In 1998 is gestart met een versterking van de beleidsondersteunende activiteiten voor het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport door een Centrum voor Zorgonderzoek voor te bereiden. Een verdere verbreding van het VTV-document naar het zorgsysteem wordt hiermee mogelijk.

Daarnaast is in samenwerking met vele andere onderzoeksinstituten samengewerkt in complexe projecten, zoals de Schiphol-discussie, de Bijlmerramp en Interdepartementale Commissie voor het Economisch Structuurbeleid (ICES).

Kengetallen

Het RIVM is een kenniscentrum ten dienste van het beleid en het toezicht van de rijksoverheid. Dit betekent dat het instituut zijn producten (informatie, adviezen, meetgegevens, rapporten, publicaties, vaccins) primair ter beschikking stelt voor de ondersteuning en uitvoering van het overheidsbeleid voor de volksgezondheid, het milieu en de natuur. Daarnaast verricht het RIVM taken die bij of krachtens wetten zijn opgedragen, waaronder werkzaamheden voor de levering van vaccins, of die in opdracht van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport worden uitgevoerd, zoals bijvoorbeeld informatieverstrekking aan werkers in de gezondheidszorg. Uit de door het RIVM verrichte werkzaamheden is

een selectie gemaakt naar het aantal geproduceerde rapporten en publicaties op het gebied van volksgezondheid en milieu.

Tabel I: Overzicht productie van publicaties en rapporten

	1995	1996	1997	1998
Publicaties	547	544	636	511
Rapporten	330	350	258	253

27.01 Onderdeel 01 Regulier Personeel:

Op dit artikelonderdeel zijn voornamelijk uitgaven verantwoord voor salarissen, toelagen, ouderschapsverlof en sociale lasten. De gemiddelde bezetting op regulier actief personeel in 1998 bedraagt 1353,02 fte op een formatie van 1363,8 fte's.

De realisatie eindigt een fractie boven de ontwerp-begroting door:

- niet geraamde uitgaven voor extra werkzaamheden in opdracht van de Ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Volksgezondheid, Welzijn en Sport;
- de algemene stijging van de loonkosten op grond van de wijziging in de arbeidsvoorwaarden volgens het CAO-accord Rijk 1997-1998
- meer vacatures dan bij het opstellen van de raming is voorzien; hiervoor is vervangend en extern personeel ingehuurd waarvan de kosten zijn verantwoord onder het artikelonderdeel Overige personele uitgaven.

M&O beleid

De op dit artikelonderdeel verantwoorde toelagen voor Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren (TZR) zijn gebaseerd op een M&O-gevoelige regeling. De TZR wordt toegekend op basis van een verklaring van de belanghebbende. Het departementale controlebeleid bestaat uit het opvragen van bewijsstukken bij door personeelsleden doorgegeven wijzigingen. Daarnaast is 10% van de personeelsleden (willekeurig geselecteerd) gecontroleerd aan de hand van opgevraagde bewijsstukken.

Kengetallen

In onderstaande tabel zijn voor 1998 de toegestane en de werkelijke bezetting en de gemiddelde gemiddelde prijs per fte weergegeven. Voor 1999 is op basis van het beschikbare budget en de toegestane begrotingssterkte de gemiddelde prijs per fte vermeld. De stijging van de gemiddelde prijs per fte wordt grotendeels veroorzaakt door de effecten van de CAO-onderhandelingen sector Rijk 1997-1998.

Tabel II: Onderbouwing Regulier personeel

	Raming 1998	Realisatie 1998	Raming 1999
Bezetting in fte's	1 364	1 353	1 364
Gemiddelde prijs per fte (in guldens)	91 427	92 835	92 853
Toegelicht bedrag (x f 1 000,00)	124 706	125 609	126 652

Tabel III: Inzet van het aantal fte's en de (directe) kosten per Meerjaren-Activiteiten-Programma voor 1998

Activiteiten	Planning 1998		Realisatie 1998	
	Capaciteit in fte's	Kosten (x f 1 miljoen)	Capaciteit in fte's	Kosten (x f 1 miljoen)
MAP Volksgezondheid				
Advisering Risico-evaluatie	24,9		25,2	
Geneesmiddelen en				
Medische hulpm	52,6		57,1	
Gezondheidsverkenningen	22,0		21,6	
Gezondheidszorgonderzoek	11,4		12,0	
Infectieziekten	82,3		86,1	
Milieu en Gezondheid	17,9		16,8	
Ontw.Method.Modell.Risico-evaluatie	18,4		18,8	
Onderz Indicatoren en determinanten	20,6		22,4	
Rijks vaccinatie Programma	60,6		56,1	
Vaccinontwikkeling	36,5		35,8	
Zoönosen en Voeding	47,2		47,5	
Totaal MAP VGZ	394,4	36,1	399,3	37,1
Map Milieu				
Integratie en Bestuurszaken	70,3		61,1	
Industrie, Bouw, Prod.				
Consumenten	4,4		4,4	
Afvalstoffen	10,0		9,4	
Internationale Milieuzaken	11,3		10,2	
Bodem	36,4		36,2	
Drinkwater, Water en				
Landbouw	52,1		49,7	
Lucht en Energie	76,1		83,9	
Geluid en Verkeer	8,6		9,5	
Straling	12,7		17,9	
Stoffen en Risico's	66,4		67,9	
Toezicht en Handhaving	30,2		33,3	
Totaal MAP MILIEU	378,5	34,6	383,5	35,4
Map Directie-onderzoek				
Gezondheidstoestand/				
Determinanten	12,6		10,2	
Infectieziektenbestrijding	27,1		27,5	
Milieu-infrastructuur	15,1		10,1	
Mens, Milieu en Omgeving	11,6		6,7	
Ontwik Verkenning. Milieu en Natuur	32,7		23,5	
Stoffen en Risico's	48,1		44,6	
Transitorium	27,2		24,6	
Vaccins	25,4		29,2	
Totaal MAP Directie-onderzoek	199,9	18,3	176,5	16,4
Totaal MAP's VGZ, Milieu en Directie-onderzoek	972,7	88,9	959,3	89,1

In bovenstaande tabel is voor 1998 de capaciteitsinzet in fte's per Meerjaren Activiteiten Programma (MAP) opgenomen, met een onderscheid naar planning en realisatie. De uitgaven zijn berekend door het aantal fte's te vermenigvuldigen met de gemiddelde prijs per fte voor 1998 (begroting resp. realisatie) zoals vermeld in tabel II. Het verschil tussen het aantal fte's, ingezet voor de MAP's, en het totale aantal fte's wordt verklaard door de staf- en facilitaire diensten en overig niet-MAP-gerelateerd personeel. Aangezien de activiteiten van het RIVM heterogeen van aard zijn en derhalve geen homogene eindproducten kennen, is de inzet van de capaciteit als indicator van de output van het RIVM opgevat.

Uit de tabel III blijkt dat de gerealiseerde capaciteitsinzet over 1998 in totaliteit iets lager ligt dan de geplande capaciteitsinzet, voornamelijk door vacatures. De vergelijking tussen de geplande en de gerealiseerde capaciteitsinzet per MAP leert dat de uitvoering van de MAP's Volksgezondheid en Milieu méér capaciteit heeft gevraagd dan gepland. Dit komt door de prioriteit die gegeven wordt aan het voldoen aan de met de opdrachtgevers gemaakte afspraken voor de levering van afgesproken producten. Deze méérinzet is ten koste gegaan van de inzet op het MAP Directie-onderzoek waarin onderzoek is ondergebracht dat niet direct gerelateerd is aan actuele onderzoeksvragen van de opdrachtgevers. Deze verschuiving is overigens gelimiteerd om te voorkomen dat het RIVM op enig moment niet tijdig zou kunnen inspelen op dan manifest wordende onderzoeksbehoeften

27.01 Onderdeel 02 Overige personeels uitgaven

Op dit artikelonderdeel zijn de uitgaven verantwoord voor vervangend en extern personeel, beloningsdifferentiatie, verplaatsingskosten, kinderdagverblijf en opleidingen. De hogere realisatie op dit artikelonderdeel ten opzichte van de ontwerp-begroting wordt voornamelijk veroorzaakt door:

- uitgaven voor opleidingen, kinderopvang en vervangend en extern personeel die in de ontwerp-begroting op andere artikelonderdelen geraamd waren;
- hogere uitgaven voor de inhuur van vervangend en extern personeel dat nodig was voor het tijdelijk opvangen van vacatures en om regulier personeel te vervangen vanwege ouderschapsverlof;
- hogere uitgaven voor beloningsdifferentiatie;
- meer uitgaven op het OV-contract voor woon-werkverkeer doordat betaling voor het contractjaar 1999 in 1998 heeft plaatsgevonden.

27.01 Onderdeel 03 Post actieven

De uitgaven op dit artikelonderdeel zijn lager, omdat minder personeelsleden een beroep hebben gedaan op wachtgeldregelingen dan oorspronkelijk is geraamd. De hierdoor ontstane ruimte is incidenteel ingezet voor de bekostiging van actief personeel.

M&O beleid

De wachtgeldregelingen zijn M&O-gevoelig. De USZO is belast met de uitvoering van deze regelingen en het daarvoor geformuleerde controlebeleid. Voor een nadere uitleg wordt verwezen naar de toelichting van artikel U22.01.

27.01 Onderdeel 04 Personeel ten laste van derden

Op dit artikelonderdeel zijn de uitgaven voor projectmedewerkers verantwoord die additioneel worden gefinancierd door ministeries en externe opdrachtgevers. De dekking wordt verantwoord op de ontvangstenartikelen 27.01, onderdeel 04. De gemiddelde bezetting over 1998 bedraagt 107 fte's. De lagere uitgaven zijn het gevolg van minder inzet van projectmedewerkers door een geringer aantal additioneel gefinancierde opdrachten en projecten.

Kengetallen

In onderstaande tabel is voor 1998 de raming, de werkelijke bezetting en de gemiddelde prijs per fte weergegeven. Voor 1999 is op basis van het beschikbare budget en de geraamde begrotingssterkte de geraamde gemiddelde prijs per fte vermeld.

De lagere bezetting ten opzichte van de raming hangt samen met het aantal door derden verstrekte projectopdrachten.

Kengetallen

Tabel I: Onderbouwing personeel ten laste van derden

	Raming	Realisatie	Raming
	1998	1998	1999
Bezetting in fte's	200	107	200
Gemiddelde prijs per fte (in guldens)	50 000	73 299	50 000
Toegelicht bedrag (x f 1 000,00)	10 000	7 843	10 000

27.01 Onderdeel 05 Materieel

Algemeen

Bij het RIVM is sprake van een continue stroom van investerings- en exploitatie-uitgaven. De investeringsuitgaven hebben vooral betrekking op vervanging en/of aanschaf van laboratorium- en productie-apparatuur, computer hard- en software, transportmiddelen en renovatie en herinrichting van gebouwen en installaties enz..

De hoogte van de uiteindelijk gerealiseerde investerings- en exploitatie-uitgaven wordt ook beïnvloed door de uitgaven voor door ministeries en externe financiers opgedragen additionele projecten. De hiermee samenhangende ontvangsten worden verantwoord op de ontvangsten-artikelen 27.01 onderdelen 01 tot en met onderdeel 04.

Daarnaast brengt de aard van de uitgaven met zich mee dat vooraf niet altijd goed is te rammen wanneer bepaalde verstrekte opdrachten daadwerkelijk tot betaling komen. Dit is een gevolg van het feit dat het op het tijdstip van bestellen of het aanvragen van een offerte niet altijd vaststaat wanneer levering, facturering en betaling zal plaatsvinden (kasritmeverschillen).

Kengetallen

Tabel I: Onderbouwing materiële uitgaven (bedragen x f 1 000)

	Raming 1998	Realisatie 1998
Materiële kosten algemeen	33,2	35,9
Investerings	12,4	16,2
Exploitatiekosten	25,0	30,3
Hulpmiddelen voor productie/onderzoek	6,4	6,1
Aankoop sera en vaccins	15,0	19,6
Automatiseringskosten	12,8	13,9
Bijdrage WHO en Oost-Europa-projecten	2,5	1,9
Medecontractanten	3,2	
Totaal	110,5	123,9

Het RIVM neemt met ingang van 1999 een nieuw financieel systeem in gebruik. Om de overgang naar dit nieuwe systeem soepel te laten verlopen is er naar gestreefd zo min mogelijk overloop van het oude naar het nieuwe systeem te veroorzaken door waar mogelijk betalingen nog via het oude systeem in 1998 af te handelen. Mede door een onjuiste raming van de nog resterende kasruimte in december is dit artikelonderdeel met circa f 13,4 miljoen overschreden. Hierdoor zijn betalingen nog in 1998 verricht welke normaliter ten laste van het begrotingsjaar 1999 zouden zijn gekomen.

De voornaamste verschillen tussen hetgeen is begroot en is gerealiseerd zijn als volgt toe te lichten:

- investeringen. Deze zijn hoger dan geraamd door de besteding van in de loop van het jaar extra ter beschikking gestelde gelden door het Ministerie van VROM voor vervangingsinvesteringen (f 1,2 miljoen) en door een bijdrage aan de Stichting ter Bevordering van de Volksgezondheid en Milieuhygiëne (SVM) voor investeringen ten behoeve van de vaccinproductie voor het Rijksvaccinatieprogramma (RVP) (f 5,0 miljoen);
- automatiseringskosten. Deze zijn hoger dan begroot mede door maatregelen ter oplossing van de millenniumproblematiek;
- aankoop sera en vaccins. Aan de loonfabricagekosten voor het Rijksvaccinatieprogramma is f 4,6 miljoen besteed; dit bedrag was in de ontwerp-begroting nog in andere posten van dit artikelonderdeel begrepen;
- exploitatie en uitbestedingen. De hogere uitgaven houden o.m. verband met van de ministeries van VROM en VWS ontvangen aanvullende bijdragen voor o.a. gegevensaankoop, die opgenomen zijn in de eerste en tweede suppletore wet 1998;
- bijdrage aan de WHO. Door wijziging van de contractuele verplichtingen is het in de raming opgenomen bedrag voor f 0,6 miljoen niet besteed.

Ten opzichte van de ontwerp-begroting van f 109,9 miljoen is in 1998 f 43,8 miljoen meer aan verplichtingen gerealiseerd. Dit is voornamelijk veroorzaakt door:

- de over 1998 opgetreden overschrijding op de uitgaven van f 13,4 miljoen;
- aangegane verplichtingen die bij het opstellen van de ontwerp-begroting nog niet waren voorzien en een kaseffect na 1998 hebben, f 14,8 miljoen;
- in 1998 tot realisatie gekomen bestedingen die hebben plaatsgevonden na het doorlopen van een traject van Europees aanbesteden, f 5,4 miljoen;
- daarnaast brengt de aard van de verplichtingen met zich mee dat vooraf niet altijd goed te ramen is wanneer bepaalde opdrachten daadwerkelijk worden aangegaan.

27.01 Onderdeel 06 Nationaal Onderzoeksprogramma Luchtverontreinigingen Klimaatverandering

De uitgaven van in totaal f 7,7 miljoen hebben betrekking op:

- de uitvoeringskosten voor het onderzoeksprogramma (f 0,3 miljoen)
- betalingen aan onderzoeksinstellingen op grond van verstrekte opdrachten in het kader van het onderzoeksprogramma (f 7,4 miljoen).

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel Artikelonderdeel	Omschrijving	(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
M2201	Algemeen	3 324	6 639	3 315
M2201/01	Ontvangsten als gevolg van in voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten	0	0	0
M2201/02	Bijdragen van personeel	0	0	0
M2201/03	Ontvangsten personeel	870	1 068	198
M2201/04	Algemene ontvangsten	1 919	3 992	2 073
M2201/05	Diensten voor derden	535	1 580	1 045

22.01 Onderdeel 01 Ontvangsten als gevolg van voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten

Op dit artikelonderdeel zijn geen ontvangsten geraamd en gerealiseerd.

22.01 Onderdeel 02 Bijdragen van personeel

Op dit artikelonderdeel zijn geen ontvangsten geraamd en gerealiseerd.

22.01 Onderdeel 03 Ontvangsten personeel

De ontvangsten op dit artikelonderdeel hebben betrekking op WAO-ontvangsten voor langdurig zieken.

22.01 Onderdeel 04 Algemene ontvangsten

De ontvangsten op dit artikelonderdeel zijn wisselend in omvang en vanwege hun aard moeilijk te ramen. De ontvangsten betreffen voornamelijk:

- bij derden gedeclareerde personeelskosten voor Interim Functie-
vervulling en detachering;
- subsidies van het A&Ofonds;
- van personeelsleden ontvangen eigen bijdragen voor kinderopvang;
- aan derden doorberekende huisvestingskosten;
- verkoop van publicaties directie voorlichting;
- restitutie ABP/USZO als gevolg van het opheffen van de FAOP premie per 1 januari 1998;
- vergoeding reiskosten in verband met het bijwonen van vergaderingen EEG;
- teveel verstrekte voorschotten op materiële uitgaven.

22.01 Onderdeel 05 Diensten voor derden

De ontvangsten van het SCP hebben voornamelijk betrekking op de in opdracht van derden uitgevoerde wetenschappelijk onderzoek. Op dit artikelonderdeel zijn meer ontvangsten gerealiseerd dan begroot. Het SCP heeft in de loop van 1998, extra ontvangsten gerealiseerd in verband met de volgende deelonderzoeken: lokaal preventief jeugd beleid, lokaal armoedebeleid, emancipatie monitor en milieu.

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
Artikel	Omschrijving			
Artikelonderdeel				
M2202	Overige ontvangsten andere begrotingen en organisaties	1 749	5 953	4 204
M2202/00	Overige ontvangsten andere begrotingen en organisaties	1 749	5 953	4 204

22.02 Onderdeel 00 Overige ontvangsten andere begrotingen en organisaties

De op dit artikel verantwoorde ontvangsten betreffen veelal incidentele bijdragen van andere ministeries, die in verband met een juiste verantwoording (voorkomen van dubbeltellingen) niet worden geboekt op één van de andere ontvangstenartikelen.

De ontvangsten hebben betrekking op:

- bijdragen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelings-samenwerking in het kader van de uitvoering van het raamproject «Cultuur en Welzijn» inzake vriendschap en nauwere samenwerking tussen Nederland en Suriname (f 0,8 miljoen);
- bijdragen in het subsidiëren van diverse projecten en onderzoeken (f 2,8 miljoen);
- doorberekende loonkosten als gevolg van overplaatsingen/IF-contracten (f 1,3 miljoen);
- de jaarlijkse bijdrage van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (VROM) aan de Gezondheidsraad inzake de uitvoering van het milieuprogramma (f1,1 miljoen).

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
Artikel	Omschrijving			
Artikelonderdeel				
M2301	Inspectie gezondheidszorg	14 985	12 101	- 2 884
M2301/01	Ontvangsten als gevolg van in voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten	0	5	5
M2301/02	Algemene ontvangsten	0	691	691
M2301/03	Diensten voor derden	620	893	273
M2301/04	Ontvangsten registraties volksgezondheid	153	54	- 99
M2301/05	Ontvangsten registraties Wet BIG	14 212	10 457	- 3 755

23.01 Onderdeel 02 Algemene ontvangsten.

De ontvangsten hebben hoofdzakelijk betrekking op het Arbeidsmarkt en Opleidingsfonds, doorberekende personeelskosten, personeelsbijdragen voor kinderopvang en lease-auto's. De bij 1e Suppletore wet begrote ontvangsten van f 0,5 miljoen voor onderzoeken ten behoeve van het Agentschap voor de directie College ter Beoordeling van Geneesmiddelen is als gevolg van een ingang gezette herijking van de taken en werkzaamheden van het CBG niet gerealiseerd.

23.01 Onderdeel 03 Diensten voor derden Inspectie Gezondheidszorg.

De ontvangsten op dit artikel betreffen import en exportverklaringen, opiumverloven, sera en vaccins en inspecties. De realisatie van het aantal im- en exportverklaringen is hoger dan de raming omdat dit moeilijk is in te schatten.

Tabel I: Diensten voor derden IGZ (bedragen x f 1 000)

	Raming 1998	Realisatie 1998
Toegelicht begrotingsbedrag	620	893
Aantal im-en exportverkl.(f 135 per stuk)	2 500	3 949
Aantal opiumverloven (f 70 per stuk)	2 050	2 341
Aantal bloed, sera en vaccin (500 per sera en vaccin)	280	210
Inspecties	0	7

23.01 Onderdeel 04 Ontvangsten registraties volksgezondheid

De ontvangsten hebben betrekking op de registratie Psychotherapeuten. Er is minder ontvangen dan geraamd omdat de registratie vanaf 1 april 1998 overgeheveld naar het Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (BIG)-register (zie ontvangsten artikel 23.01 onderdeel 05).

Tabel I: Ontvangsten registraties volksgezondheid (bedragen x 1 000)

	Raming 1998	Realisatie 1998
Registraties psychotherapeuten	153	54
Aantallen	200	65**

** Vanaf 1 april 1998 is de registratie overgeheveld naar het BIG-register

23.01 Onderdeel 05 Ontvangsten registraties Wet BIG

Op dit artikelonderdeel zijn de ontvangsten voor de aanvragen (van beroepsbeoefenaren conform art. 3 van de Wet BIG) tot inschrijving in het BIG-register verantwoord.

De lagere realisatie is het gevolg van de volgende oorzaken:

- De vergoedingen voor een groot aantal artsen waren in 1997 in plaats van in 1998 ontvangen. De raming is hiervoor niet aangepast.
- Er waren minder aanvragen voor inschrijvingen van de overige beroepsgroepen dan geraamd.

Kengetallen

	Raming 1998	Realisatie 1998
Registraties	109 323	80 000
Inkomsten (x f 1 miljoen)	14,2	10,5

Artikel : M2401 Welzijn algemeen

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel Artikelonderdeel	Omschrijving	(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
M2401	Welzijn algemeen	35 290	93 864	58 574
M2401/01	Ontvangsten als gevolg van in voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten	35 215	93 864	58 649
M2401/02	Algemene ontvangsten	75	0	- 75

24.01 Onderdeel 01 Ontvangsten als gevolg van in voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten

24.01 Welzijn algemeen

De ontvangstenraming op onderdeel 01 Ontvangsten als gevolg van in voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten bedroeg oorspronkelijk f 35,2 miljoen. Met de 1e en 2e Suppletore wet is de raming verhoogd met f 46,7 miljoen tot f 81,9 miljoen. De realisatie bedraagt f 93,9 miljoen.

De omvang van deze ontvangsten is door hun aard moeilijk te voorzien. De raming is gebaseerd op ervaringscijfers. Raming op het niveau van instellingen is niet mogelijk. Daardoor is een analyse van het verschil tussen de oorspronkelijk vastgestelde begroting en de realisatie op het niveau van instellingen ook niet mogelijk.

De belangrijkste ontvangsten waren:

- f 27,0 miljoen: een eenmalige post die van de gemeente Den Haag werd ontvangen na uitspraak in een gerechtelijke procedure over de uitvoering van de Wet op de bejaardenoorden;
- f 27,0 miljoen: terugontvangen reserves verzorgingshuizen; hierbij gaat het om incidentele posten op grond van de Overgangswet verzorgingshuizen, die worden ontvangen en vervolgens afgedragen aan het AFBZ (zie uitgavenartikel 25.03 onderdeel 01 Rijksbijdragen volksgezondheid en 2e Suppletore wet);
- f 17,1 miljoen: ontvangsten van gemeenten in verband met het in 1996 (en deels ook in 1995 en 1994) realiseren van minder inburgeringstrajecten dan begroot/toegestaan; van het ontvangen bedrag is f 2,9 miljoen uitbetaald aan (andere) gemeenten vanwege een hogere realisatie in 1996 dan verwacht en f 1,9 miljoen aan de gemeente Den Haag vanwege een correctie op de afrekening 1994 en 1995 (zie uitgavenartikel 24.09 onderdeel 02 Inburgering nieuwkomers).

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel Artikelonderdeel	Omschrijving	(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
M2402	Bijdrage van andere begrotingen	27 548	28 061	513
M2402/01	Bijdrage van andere begrotingen inzake gehandicaptenbeleid	0	0	0
M2402/02	Bijdrage van andere begrotingen inzake jeugdhulpverlening en jeugdbeleid	1 043	1 556	513
M2402/03	Bijdrage van begroting V inzake opvang vluchtelingen	24 740	24 740	0
M2402/04	Bijdrage van begrotingen inzake opvang vluchtelingen en minderheden	1 765	1 765	0

24.02 Onderdeel 02 Bijdrage van andere begrotingen inzake jeugdhulpverlening en jeugdbeleid

Het betreft hier voornamelijk bijdragen van het Ministerie van Justitie in het kader van het gezamenlijk gevoerd beleid op het terrein van de jeugdhulpverlening en het overig jeugdbeleid van f 1,6 miljoen. De uitgaven zijn verantwoord op uitgavenartikel 24.04.

24.02 Onderdeel 03 Bijdrage van begroting V inzake opvang vluchtelingen.

Conform de ontvangstenraming is een bedrag van f 24,74 miljoen ontvangen van het Ministerie van Buitenlandse Zaken en Ontwikkelingssamenwerking. De uitgaven hebben plaatsgevonden op het uitgavenartikel 24.09 onderdeel 02 «Inburgering Nieuwkomers».

24.02 Onderdeel 04 «Bijdrage van andere begrotingen inzake opvang vluchtelingen en minderheden».

Conform de ontvangstenraming is een bedrag van f 1,765 miljoen ontvangen van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen verantwoord ten behoeve van de projecten «High Scope (projecten Kaleidoscoop en Piramide)». De uitgaven zijn gedaan op het uitgavenartikel 24.09 onderdeel 01, Sociaal Beleid algemeen.

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
Artikel	Omschrijving			
Artikelonderdeel				
M2403	Jeugdbeleid	24 455	18 827	- 5 628
M2403/01	Ontvangsten Nederlandse filmkeuring	55	110	55
M2403/02	Ontvangsten ouderbijdragen	24 400	13 219	- 11 181
M2403/03	Ontvangsten des-investeringen jeugdhulpverlening	0	5 498	5 498

24.03 Onderdeel 01 Ontvangsten Nederlandse Filmkeuring

Het betreft hier f 0,1 miljoen aan ontvangsten in verband met filmkeuringen.

In 1998 zijn 125 filmkeuringen verricht. De gemiddelde lengte van een speelfilm van circa 111 minuten.

In verband met de verhoging van de tarieven per februari 1997 zijn de ontvangsten f 0,05 miljoen hoger dan geraamd.

Kengetallen

Tabel I: Nederlandse Filmkeuring

	1996	1997	1998
Aantal films	144	115	125
Gemiddelde speelduur	108	105	111

Het tarief bedraagt f 20,= per 5 minuten te keuren speelfilm. In de loop van 1997 is dit tarief verhoogd tot f 35,= per 5 minuten speelfilm. De uitgaven (exclusief huisvesting) bedragen circa f 0,6 miljoen, welke ten laste van uitgavenartikel 22.01, onderdeel 05, komen.

24.03 Onderdeel 02 Ontvangsten ouderbijdragen

De totale tegenvaller bij de ontvangsten van f 11,2 miljoen heeft voor f 7,6 miljoen betrekking op de ouderbijdrage jeugdhulpverlening en voor f 3,6 miljoen betrekking op de ouderbijdrage schippersinternaten.

Evenals de afgelopen jaren ontstaat ook voor 1998 een tegenvaller. Mede in overleg met het Ministerie van Justitie alsmede met het LBIO (Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen) is een nieuwe raming 1999 en latere jaren opgesteld.

De tegenvaller bij de ouderbijdrage schippersinternaten ontstaat als gevolg van een daling van het aantal pupillen. De verwachting voor de komende jaren is dat de daling wordt voortgezet.

Kengetallen

Tabel I: Hoogte ouderbijdragen jeugdhulpverlening per maand (in guldens)

	0-5 jaar	6-11 jaar	12-20 jaar
Residentieel en pleegzorg	120	165	210
Semi-residentieel	60	82,50	105

Tabel II: Ouderbijdragen Schippersinternaten per maand (in guldens)

Inkomen	6-11 jaar	12-18 jaar
Tot f 38 960,-	135	180
Vanaf f 38 960,-	190	230

M&O beleid

Wet op de jeugdhulpverlening/Besluit bijdragen justitiële kinderscherming en vrijwillige jeugdhulpverlening.

De vaststelling en inning van de ouderbijdrage geschiedt door het Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen (LBIO). Tot 1 mei 1995 was de ouderbijdrage inkomens afhankelijk. Per 1 mei 1995 is de regelgeving voor de ouderbijdragen vrijwillige jeugdhulpverlening gewijzigd en zijn de ouderbijdragen niet meer afhankelijk van het netto (gezins) inkomen. De hoogte van de ouderbijdrage varieert naar de leeftijd van de jeugdige en de aard van de voorziening waar de jeugdige is geplaatst.

De melding van de plaatsing van een jeugdige is voor het LBIO de basis om ouderbijdrage in rekening te brengen. De Wet op de jeugdhulpverlening biedt geen instrumenten om vast te stellen dat iedere plaatsing aan het LBIO wordt gemeld.

Dit betekent dat niet kan worden vastgesteld dat voor alle plaatsingen een ouderbijdrage in rekening wordt gebracht.

Subsidieregeling welzijnsbeleid/kinderen van binnenschippers en kermisexploitanten.

De vaststelling en inning van de ouderbijdragen vindt plaats bij de Stichting Centrale Administratie van Internaten voor Schipperjeugd (CAIS). De ouderbijdragen zijn afhankelijk van het belastbaar inkomen. Veelal gaat het om zelfstandigen en wordt de inkomensopgave gecontroleerd aan de hand van de belastingaanslag. De volledigheid van het belastbaar inkomen kan worden geacht te zijn vastgesteld door de fiscus. De mate van inkomensafhankelijkheid van de ontvangsten en daarmee voor de inherente onzekerheid bij de vaststelling van de ouderbijdragen is ingeperkt door het aantal inkomenscategorieën te beperken tot twee. In 1999 wordt de regeling aangepast.

24.03 Onderdeel 03 Ontvangsten desinvesteringen jeugdhulpverlening

Deze ontvangsten van f 5,5 miljoen betreffen desinvesteringen in accommodaties van voorzieningen voor jeugdhulpverlening waarop een waarborghypotheek rust. De uitgaven voor herinvesteringen zijn verantwoord op uitgavenartikel 24.04.

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

Artikel Artikelonderdeel	Omschrijving	(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Verskil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
M2501	Volksgezondheid algemeen	58 303	123 269	64 966
M2501/01	Ontvangsten als gevolg van in voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten	53 200	120 606	67 406
M2501/02	Algemene ontvangsten	1 308	106	- 1 202
M2501/03	Diensten voor derden en overige ontvangsten			
M2501/04	Rijksinstituut voor geneesmiddelenonderzoek Opleidingen en examens op het gebied van de volksgezondheid	0	0	0
M2501/05	Inverdieningstoelagen en studietoelagen	300	151	- 149
M2501/06	Vergunningen geneesmiddelen	1 102	191	- 911
		2 393	2 215	- 178

25.01 Onderdeel 01 – Ontvangsten als gevolg van in voorgaande jaren te hoog verstrekte voorschotten.

De ontvangstenraming op dit onderdeel bedroeg oorspronkelijk f 53,2 miljoen. Met de 2e Suppletore wet is de raming verhoogd met f 68,9 miljoen tot f 122,0 miljoen. De realisatie bedraagt f 120,6 miljoen. De omvang van deze ontvangsten is door hun aard moeilijk te voorzien. De raming is gebaseerd op ervaringscijfers. De bij 2e Suppletore wet toegevoegde middelen betreffen meerontvangsten ten opzichte van deze raming.

De belangrijkste ontvangsten in 1998 betreffen:

- De afrekening van de subsidievoorschotten inzake het door de sectorfondsen uitgevoerde arbeidsmarktbeleid (zie uitgavenartikel 25.03 onderdeel 02). Hierdoor is een bedrag van f 8,5 miljoen terugontvangen. Een van de oorzaken waarom deze middelen onbesteed zijn gebleven, is de afgenomen belangstelling voor de stimuleringsregeling gericht op de instroom van doelgroepen in de sector verzorgingshuizen. Tevens is op grond van de feitelijke bezetting van de arbeidsplaatsen in het kader van de Regeling extra arbeidsplaatsen zorgsector over 1996 f 97,8 miljoen terugontvangen.
- De afrekening van in voorgaande jaren te hoog verstrekte subsidievoorschotten inzake de financiële tegemoetkoming voor Human Immunodeficiency (HIV) geïnfecteerde hemofiliepatiënten via het Nederlandse Rode Kruis. Er is een bedrag van f 6,3 miljoen terugontvangen omdat uiteindelijk minder mensen van de regeling gebruik hebben gemaakt dan verwacht.

25.01 Onderdeel 02 Algemene ontvangsten

Op dit onderdeel is voor f 0,03 miljoen aan ontvangsten inzake MIBO magazijnen gerealiseerd. Daarnaast betreft het voor f 0,074 miljoen ontvangsten als gevolg van verkochte adviezen door de Gezondheidsraad. Als gevolg van de sluiting van de magazijnen in buitengewone omstan-

digheden (MIBO) worden er nagenoeg geen goederen meer verkocht. In op dit onderdeel in de begroting 1998 geraamde ontvangsten (f 1,3 miljoen) zijn daarom slechts voor f 0,106 miljoen gerealiseerd.

25.01 Onderdeel 04 Opleidingen en examens op het gebied van de volksgezondheid

Op dit onderdeel is voor f 0,15 miljoen aan ontvangsten gerealiseerd. In de ontwerpbegroting 1997 zijn de uitgaven voor diverse opleidingen op het terrein van de volksgezondheid overgeheveld naar de begroting van het Ministerie van OCenW. De met de examens van deze opleidingen gemoeide uitgaven en ontvangsten waren echter nog geraamd op de VWS-begroting. In de begroting 1998 zijn ter correctie zowel dit onderdeel als het uitgavenartikel 25.01, onderdeel 02, verlaagd met f 0,3 miljoen. In de begroting 1998 werden derhalve geen ontvangsten meer voorzien op dit onderdeel. De evenwel toch gerealiseerde ontvangsten betreffen ontvangsten die betrekking hebben op de leerlingen die nog voor de overheveling met de diverse opleidingen zijn gestart en derhalve nog na de overheveling naar het Ministerie van OCenW examen doen. Totdat de volledige afbouw (in 2000) heeft plaatsgevonden zullen er nog ontvangsten worden gerealiseerd op dit onderdeel.

25.01 Onderdeel 05 Inverdieningstoelagen en studietoelagen

Op dit onderdeel is voor f 0,19 miljoen aan ontvangsten gerealiseerd. De op dit onderdeel ontvangen bedragen hebben in hoofdzaak betrekking op (gedeeltelijke) terugbetalingen van renteloze leningen die zijn verstrekt aan aspirant huisartsen, gedurende hun opleiding tot huisarts. Door intrekking van de regeling, enkele jaren geleden, nemen de ontvangsten die uit de regeling voortvloeien elk jaar af.

25.01 Onderdeel 06 Vergunningen geneesmiddelen

De ontvangsten op dit onderdeel hebben betrekking op ontvangsten inzake verstrekte opiumverloven en vergunningen geneesmiddelen.

Artikel : M2502 Medische tuchtwet

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
Artikel	Omschrijving			
Artikelonderdeel				
M2502	Medische tuchtwet		20	4
M2502/00	Medische tuchtwet		20	4
				- 16
				- 16

25.02 Onderdeel 00 Medische tuchtwet

Op dit onderdeel is voor f 0,004 miljoen aan ontvangsten gerealiseerd. De ontvangsten op dit artikel hebben betrekking op door artsen, tandartsen en verloskundigen betaalde geldboetes. De oplegging van de geldboetes zijn gebaseerd op de Medische tuchtwet.

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
Artikel	Omschrijving			
Artikelonderdeel				
M2504	Terugbetaling op effectief geworden garanties		0	0
M2504/00	Terugbetaling op effectief geworden garanties	0	0	0

Artikel : M2506 Verrekening met agentschap CBG

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
Artikel	Omschrijving			
Artikelonderdeel				
M2506	Verrekening met agentschap CBG	2 264	1 543	- 721
M2506/00	Verrekening met agentschap CBG	2 264	1 543	- 721

25.06 Onderdeel 00 verrekening met agentschap CBG

Op dit onderdeel is voor f 1,543 miljoen aan ontvangsten gerealiseerd. Dit betreft de verrekening van het Ministerie Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) met het agentschap College ter Beoordeling van Geneesmiddelen. De gerealiseerde ontvangsten zijn lager dan oorspronkelijk geraamd. Dit is het gevolg van de alternatieve (zelfstandige) huisvesting van het CBG waardoor de huuropbrengsten van het kerndepartement naar beneden zijn bijgesteld.

Artikel : M2601 Inspectie gezondheidsbescherming

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Vershil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
Artikel	Omschrijving			
Artikelonderdeel				
M2601	Inspectie gezondheidsbescherming	1 500	2 116	616
M2601/00	Inspectie gezondheidsbescherming	1 500	2 116	616

26.01 Onderdeel 00 Inspectie gezondheidsbescherming

De ontvangsten zijn gebaseerd op de begrotingswet en hebben voornamelijk betrekking op:

- uitgegeven certificaten;
- privékilometers van keurmeesters;
- een georganiseerd symposium;
- laboratoriumonderzoek voor de RVV (LNV).

De ontvangsten voor de uitgifte van certificaten ten behoeve van de export van levensmiddelen zijn door de striktere toepassing van de Europese regelgeving lager dan de raming bij 1e Suppletore wet.

Artikel : M2701 RIVM

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
Artikel	Omschrijving			
Artikelonderdeel				
M2701	RIVM	68 246	67 016	- 1 230
M2701/01	Algemene ontvangsten	17 400	17 413	13
M2701/02	Verkoop en controle op sera en vaccins	29 840	28 418	- 1 422
M2701/03	Beoordelingswerkzaamheden en diagnostisch onderzoek	11 006	13 343	2 337
M2701/04	Diensten voor derden RIVM	10 000	7 843	- 2 157

27.01 Onderdeel 01 Algemene ontvangsten

Tabel I: Onderbouwing algemene ontvangsten (bedragen x 1 miljoen)

	Raming 1998	Realisatie 1998
Diverse ontvangsten	1,2	2,4
Dienstverlening SVM	2,5	3,3
Personeel bijdragen/ontvangsten	0,9	1,5
Derden projecten	12,8	10,2

De ontvangsten van f 17,4 miljoen hebben betrekking op:

- uitgevoerde werkzaamheden voor door derden gefinancierde opdrachten en projecten, f 10,2 miljoen;
- facilitaire dienstverlening door het RIVM met name aan de Stichting ter bevordering van de Volksgezondheid en Milieuhygiëne, f 3,3 miljoen;
- diverse ontvangsten (verkoop rapporten en software, verkregen kortingen, etc.), f 2,4 miljoen;
- personele ontvangsten zoals bijdragen voor kinderdagverblijf en de vergoeding voor OV-kaarten, f 1,5 miljoen.

27.01 Onderdeel 02 Verkoop en controle op sera en vaccins

Tabel I: Onderbouwing inkomstensera en vaccins (bedragen x f 1 miljoen)

	Raming 1998	Realisatie 1998
Levering vaccins	29,8	28,4

De ontvangsten van f 28,4 miljoen hebben betrekking op de levering van vaccins uit hoofde van het Rijksvaccinatieprogramma.

27.01 Onderdeel 03 Beoordelingswerkzaamheden en diagnostisch onderzoek

De ontvangsten van f 13,3 miljoen zijn verkregen uit:

- aan inzenders in rekening gebrachte diagnostische onderzoeken f 3,5 miljoen;
- beoordelingswerkzaamheden die in opdracht van het College ter beoordeling van geneesmiddelen worden verricht, f 7,2 miljoen;
- controles uit hoofde van de regeling Europese Vrijgifte f 2,6 miljoen.

27.01 Onderdeel 04 Diensten voor derden RIVM

Het bedrag van f 7,8 miljoen is van externe financiers ontvangen voor de inzet van tijdelijke personele capaciteit op opdrachten die met hen contractueel zijn overeengekomen. (Zie ook uitgavenartikel 27.01 onderdeel 04).

De overige met projecten samenhangende ontvangsten worden verantwoord op middelenartikel 27.01 onderdeel 01.

Artikel : M2702 Bijdrage van begroting XI inzake het RIVM

(Bedragen in NLG 1000)

REALISATIE VERSUS OORSPRONKELIJK VASTGESTELDE BEGROTING 1998

		(1)	(2)	(3)= (2)-(1)
		Oorspronkelijk vastgestelde begroting	Realisatie	Verschil realisatie en oorspronkelijk vastgestelde begroting
Artikel	Omschrijving			
Artikelonderdeel				
M2702	Bijdrage van begroting XI inzake het RIVM	74 412	76 480	2 068
M2702/00	Bijdrage van begroting XI inzake het RIVM	74 412	76 480	2 068

27.02 Onderdeel 00 Bijdrage van begroting XI inzake het RIVM

	Raming 1998	Realisatie 1998
Structurele bijdrage	73,4	76,0
WHO-centrum	0,5	0,5
Additionele bijdrage	0,5	0,0

De ontvangsten van f 76,5 miljoen hebben betrekking op:

- de structurele bijdrage van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) voor de door het Directoraat-Generaal Milieu aan het RIVM opgedragen reguliere taken (f 76,0 miljoen)
- de bijdrage van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM) voor de instandhouding van het WHO European Center for Environment and Health (f 0,5 miljoen).

Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Sport (XVI)

Saldibalans per 31 december 1998 (in NLG)

1)	Uitgaven ten laste van begroting 1998	11 228 320.027,58	2)	Ontvangsten ten gunste van de begroting 1998	435 873 446,72
3)	Liquide middelen	4 060 507,89	3)	Liquide middelen	0,00
4)	Rekening-courant RHBH		4a)	Rekening courant RHBH	10 785 109 492,26
5)	Uitgaven buiten begrotingsverband	14 194 447,56	6)	Ontvangsten buiten begrotingsverband	25 592 044,05
7)	Openstaande rechten		7a)	Tegenrekening extra comptabele rechten	
8)	Extra comptabele vorderingen	69 279 013,66	8a)	Tegenrekening extra comptabele vorderingen	69 279 013,66
9a)	Tegenrekening extra comptabele schulden		9)	Extra comptabele schulden	
10)	Voorschotten	14 419 815 705,14	10a)	Tegenrekening voorschotten	14 419 815 705,14
11a)	Tegenrekening garantieverplichtingen	5 079 826 273,00	11)	Garantieverplichtingen	5 079 826 273,00
12a)	Tegenrekening openstaande verplichtingen	2 888 714 502,00	12)	Openstaande verplichtingen	2 888 714 502,00
13)	Deelnemingen		13a)	Tegenrekening deelnemingen	
	Totaal	33 704 210 476,83		Totaal	33 704 210 476,83

TOELICHTING OP DE SALDIBALANS ULTIMO DECEMBER 1998

I. Algemeen

De saldibalans bevat:

- Het totaalbedrag van de uitgaven ten laste van de begroting.
- Het totaalbedrag van de ontvangsten ten gunste van de begroting.
- Het totaalbedrag van de grootboekrekeningen.

De relevante regelgeving inzake de financiële verantwoording aan de Staten Generaal is opgenomen in de comptabiliteitswet en is nader uitgewerkt in de Regelgeving Departementale Begrotingsadministratie.

II. Toelichting op afzonderlijke saldibalansposten

1 Begrotingsuitgaven 1998

1998 f 11 228 320 027,58

Dit betreft het totaal van de uitgaven met als valutadatum tot en met december 1998 die ten laste van de begroting van het Ministerie van VWS hebben plaatsgevonden. Bij de rekening wordt dit bedrag artikelsgewijs toegelicht.

2 Begrotingsontvangsten 1998

1998 f 435 873 446,72

Dit betreft het totaal van de ontvangsten met als valutadatum tot en met december 1998 die ten gunste van de begroting van het Ministerie van VWS zijn geboekt. Bij de rekening wordt dit bedrag artikelsgewijs toegelicht.

3 Liquide middelen

Het totaalbedrag van de liquide middelen bedraagt f 4 060 507,89

Dit betreft de eindstand van de departementale post- en bankrekeningen, de rekeningen bij de kasbeherende diensten en de aanwezige kasgelden bij die diensten.

Rekening-courant RHBH

Ultimo december 1998 bedraagt het eindsaldo f 10 785 109 492,26

Dit saldo sluit ultimo december 1998 aan met de rekening-courant van het Ministerie van Financiën en bevat de uitgaven en ontvangsten over het begrotingsjaar 1998.

5 Uitgaven buiten begrotingsverband

Het betreffen voorschotten die nog moeten worden verrekend met de ontvanger van het voorschot, dan wel moeten worden verhaald op een ander onderdeel van het Rijk of derden omdat het betalingen betreffen die het Ministerie van VWS ten behoeve van anderen verricht.

Het totaalbedrag aan uitgaven buiten begrotingsverband bedraagt f 14,2 miljoen.

Van het totaalbedrag heeft f 14,0 miljoen betrekking op uitgaven door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM).

- Hiervan heeft een bedrag ad f 8,8 miljoen betrekking op uitgaven aan onderzoeksinstituten in Europa (medecontractanten) met betrekking tot een aantal projecten waarvoor het RIVM een bijdrage ontvangt van

de EG. Het RIVM is aanspreekpunt voor wat betreft de afrekening van de ontvangen en uitgegeven gelden en fungeert als doorgeefluik conform artikel 23 C.W..

- Een bedrag ad f 4,0 miljoen betreft teveel afgedragen BTW, hetgeen middels een suppletieaangifte wordt teruggevorderd van de fiscus.
- Een bedrag ad f 1,2 miljoen betreft betalingen door het RIVM, voornamelijk ten behoeve van de vaccinproductie die aan het SVM (Stichting tot Bevordering van de Volksgezondheid en Milieuhygiëne) worden doorberekend.

Het resterende gedeelte van het totaal van deze saldibalanspost ad f 0,2 miljoen heeft betrekking op permanente reisvoorschotten, kleine kassen en vorderingen buiten begrotingsverband bij de diverse onderdelen van het Ministerie van VWS.

6 Ontvangsten buiten begrotingsverband

Het betreffen ontvangsten die zijn ingehouden, teveel of ten onrechte zijn ontvangen en met een ander onderdeel van het Rijk of derden worden verrekend.

Het totaalbedrag aan ontvangsten buiten begrotingsverband bedraagt f 25,6 miljoen.

Van dit bedrag dient over de maand december 1998 te worden afgedragen een bedrag ad f 13,6 miljoen aan ingehouden loonbelasting/premie volksverzekeringen en een bedrag ad f 3,5 miljoen aan ingehouden premies Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds.

Een bedrag ad f 8,4 miljoen heeft betrekking op bijdragen van de EG ten behoeve van onderzoeksinstituten in Europa (medecontractanten) in het kader van een aantal projecten. Het RIVM is aanspreekpunt voor wat betreft de afrekening van de ontvangen en uitgegeven gelden en fungeert als doorgeefluik conform artikel 23 C.W..

Het resterende gedeelte van het totaal van deze saldibalanspost ad f 0,1 miljoen betreft door te betalen bedragen en nog af te dragen inhoudingen.

7 Openstaande rechten

Geen.

8 Extra comptabele vorderingen

Deze vorderingen vloeien rechtstreeks voort uit uitgaven, die ten laste van de begroting zijn gebracht. Het vorderingensaldo bestaat uit 1941 vorderingen tot een totaalbedrag van f 69,3 miljoen.

Het gaat hierbij om 409 vorderingen ad f 37,9 miljoen inzake door de beleidsdirecties ingestelde vorderingen, waarvan f 31,4 miljoen betrekking heeft op 128 vorderingen die zijn ontstaan uit afgerekende subsidievoorschotten.

Door de kasbeherende diensten zijn 1532 vorderingen ad f 31,4 miljoen ingesteld. Hiervan is f 30,7 miljoen ingesteld door het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu in verband met de verkoop/controle van sera en vaccins, onderzoeken en projecten en betreft 488 vorderingen.

Van het totaal uitstaande vorderingenbedrag ad f 69,3 miljoen heeft f 68,1 miljoen betrekking op vorderingen uit de jaren 1994 t/m 1998 en wordt f 67,8 miljoen in het lopende of komende begrotingsjaar geïncasseerd.

De vorderingen t/m 1993 betreffen voornamelijk vorderingen, die moeizaam zijn te incasseren (betalingsregelingen, gerechtelijke proce-

dures, bezwaar/beroeps-procedures) en vorderingen die met toepassing van de regeling nog niet zijn afgewikkeld.

Door middel van toelichtingen en overzichten wordt hierna een meer gedetailleerd inzicht gegeven in het verloop, de omvang, de oorzaak, de ouderdom en de mate van liquiditeit/opeisbaarheid, gesplitst naar departementale vorderingen en de vorderingen van de kasbeherende diensten.

Departementale vorderingen

Onderstaand is schematisch het verloop opgenomen van het vorderingen-saldo per 31 december 1998 ten opzichte van 31 december 1997, zoals in de departementale administratie is opgenomen.

Het verloop van de departementale vorderingen 1998 ten opzichte van 1997 (bedragen x f 1 miljoen)

Saldo 31 december 1997		98,7
Opgevoerde vorderingen:	231,9+/-	
Ontvangsten/verrekeningen:	292,2 -/-	
Definitief buiten invordering gesteld/kwijtgescholden:	0,5 -/-	
Saldo 31 december 1998		<u>60,8 -/-</u> 37,9

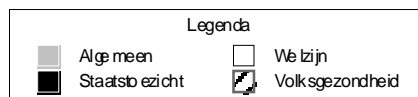
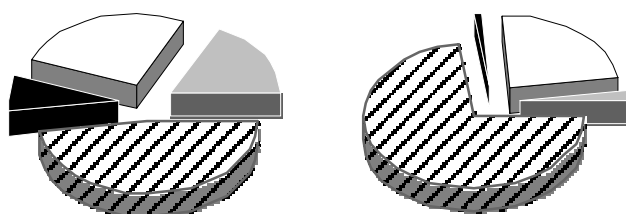
In het saldo per 31 december 1998 ad f 37,9 miljoen, betreffende 409 vorderingen, zijn 28 vorderingen ad f 0,4 miljoen voorlopig buiten invordering gesteld.

In 1998 zijn 7 vorderingen ad f 0,03 miljoen kwijtgescholden en 33 vorderingen ad f 0,5 miljoen definitief buiten invordering gesteld.

De opbouw van de stand van de openstaande vorderingen per 31 december 1998, naar hoofdbeleidsterrein (bedragen x f 1 miljoen)

	Aantal	Bedrag
Algemeen	73	0,6
Staatstoezicht	33	0,1
Welzijn	109	9,2
Volksgezondheid	194	28,0
Totaal	409	37,9

naar hoofdbeleidsterrein

Toelichting

Bij het hoofdbeleidsterrein Algemeen betreft het in hoofdzaak personele en materiële vorderingen alsmede vorderingen inzake doorberekening van kosten aan het agentschap CBG. De vorderingen bij het hoofdbeleidsterrein Staatstoezicht hebben voornamelijk betrekking op diensten voor derden van de Inspectie gezondheidszorg inzake opiumverloven en afgegeven exportverklaringen. De terugvordering bij het hoofdbeleidsterrein Welzijn betreft eerder verstrekte subsidievoorschotten, voornamelijk op het terrein van het jeugdbeleid. Bij het hoofdbeleidsterrein Volksgezondheid gaat het met name om de terugvordering van te hoog verstrekte voorschotten Rijksbijdragen sectorfondsen.

Departementale vorderingen naar ouderdom

Overzicht van de vorderingen naar ouderdom per 31 december 1998 (bedragen x f 1 duizend)

Jaar	Aantal	Bedrag	Jaar	Aantal	Bedrag
t/m 1984	62	339,1	1992	1	0,2
1985	15	98,6	1993	0	0
1986	28	196,6	1994	10	4 555,5
1987	17	127,4	1995	9	132,1
1988	15	95,8	1996	10	17 055,5
1989	10	198,6	1997	22	826,4
1990	8	38,8	1998	201	14 251,4
1991	1	1,6	Totaal	409	37 917,6

Toelichting

De vorderingen t/m 1993 betreffen voornamelijk vorderingen die moeizaam zijn te incasseren (betalingsregelingen, gerechtelijke procedures, bezwaar/beroeps-procedures) en vorderingen die met toepassing van de regeling nog niet zijn afgewikkeld.

In hoofdzaak betreft het vorderingen ontstaan uit afgerekende pleegzorgvergoedingen en vorderingen huisartsenleningen voor een totaalbedrag van f 0,9 miljoen. In aantal gaat het hierbij om 145 vorderingen.

De vorderingen in de jaren 1994 t/m 1997 betreffen in hoofdzaak vorderingen die ontstaan zijn uit afgerekende subsidievoorschotten op de hoofdbeleidsterreinen Welzijn en Volksgezondheid, waarop bezwaar- en beroepsprocedures zijn ingesteld.

Opeisbaarheid en inbaarheid departementale vorderingen

Onder de opeisbaarheid van de vorderingen wordt bij VWS verstaan de juridische hardheid om de vorderingen te kunnen incasseren. Van de 409 vorderingen tot een totaalbedrag van f 37,9 miljoen kan volgens bovengenoemde definitie worden gesteld dat deze juridisch opeisbaar/incasseerbaar zijn.

**De opbouw naar opeisbaarheid en inbaarheid van de openstaande vorderingen per 31 december 1998 naar hoofdbeleidsterrein.
(bedragen x f 1 miljoen)**

	Algemeen	Staats Toezicht	Welzijn	Volks- gezond- heid	Totaal
Direct opeisbare/inbare vorderingen	0,2	0,1	5,4	6,1	11,8
Op termijn opeisbare/ inbare vorderingen					
– op korte termijn	0,4		3,1	21,2	24,7
– op lange termijn			0,7	0,7	1,4
Saldo 31 december 1998	0,6	0,1	9,2	28,0	37,9

Direct opeisbare/inbare vorderingen

Tot de categorie direct opeisbare vorderingen behoren vorderingen die geïncasseerd kunnen worden. Aan deze vorderingen is een uiterste betaaldatum verbonden.

Het betreft in hoofdzaak vorderingen die eind 1998 zijn ingesteld aangaande het beleidsterrein Verzetsdeelnemers, vervolgd en burgeroorlogsgetroffenen en de bijdrage sectorfondsen op het beleidsterrein Rijksbijdragen Volksgezondheid.

Op korte termijn opeisbare/inbare vorderingen

Tot de categorie op korte termijn opeisbare vorderingen behoren de vorderingen die in het lopende of komende begrotingsjaar inbaar zijn. In deze categorie zijn de vorderingen opgenomen waarbij sprake is van betalingsregelingen, in behandeling zijnde kwesties en ingestelde bezwaren en beroepen.

Van het bedrag ad f 24,7 miljoen heeft f 17,0 miljoen betrekking op de afrekening bijdrage sectorfondsen bij het hoofdbeleidsterrein Volksgezondheid.

Op lange termijn opeisbare/inbare vorderingen

Tot de categorie op lange termijn opeisbare vorderingen behoren de vorderingen die ná het lopende of komende begrotingsjaar kunnen worden geïncasseerd. Zo mogelijk eerder.

In deze categorie zijn de vorderingen opgenomen waarbij op grond van beschikkingen voor langere tijd uitstel is verleend, voorlopig buiten invordering zijn gesteld en de vorderingen waarvoor de deurwaarder respectievelijk de Landsadvocaat is ingeschakeld.

Bij het hoofdbeleidsterrein Volksgezondheid heeft het totaalbedrag van f 0,7 miljoen nagenoeg geheel betrekking op de terugvordering van in het verleden verstrekte leningen aan huisartsen in opleiding.

Vorderingen kasbeherende diensten

Het totaal vorderingenbedrag bij de kasbeherende diensten bedraagt f 31,4 miljoen en betreft 1532 vorderingen. De vorderingen zijn voor het merendeel direct opeisbaar.

De vorderingen betreffen in hoofdzaak onderzoeksprojecten, de verkoop/controle van sera en vaccins en onderzoeksrapporten aan particulieren en instanties.

De ouderdom van de vorderingen naar ontstaansjaar per 31 december 1998 (bedragen x f 1 duizend)

Jaar	Aantal	Bedrag	Jaar	Aantal	Bedrag
1993	1	41,7	1996	12	932,6
1994	0		1997	28	8 260,5
1995	6	196,5	1998	1 485	21 930,1
Totaal				1 532	31 361,4

Bij het hoofdbeleidsterrein Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu staan 488 vorderingen ad f 30,7 miljoen; bij het hoofdbeleidsterrein Inspectie Gezondheidsbescherming 683 vorderingen voor een totaalbedrag ad f 0,2 miljoen; bij het hoofdbeleidsterrein Algemeen staan 361 vorderingen ad f 0,4 miljoen.

9 Extra comptabele schulden

Geen.

10 Voorschotten

Het totaalbedrag aan openstaande voorschotten bedraagt per 31 december 1998 f 14 419,8 miljoen.

In onderstaand overzicht worden deze voorschotten gepresenteerd naar het jaar waarin de betaling van het voorschot daadwerkelijk heeft plaatsgevonden.

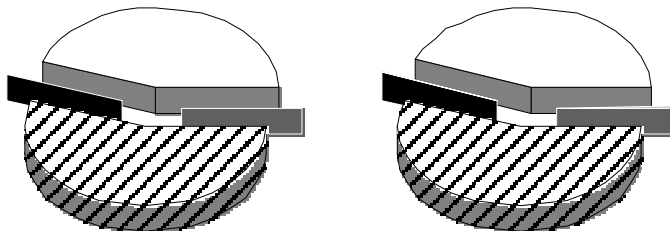
Openstaande voorschotten naar betaaljaar per 31 december 1998 (bedragen x f 1 miljoen)

Betaaljaar	Bedrag	Betaaljaar	Bedrag
1993	0,6	1996	3 326,6
1994	12,1	1997	1 026,1
1995	66,0	1998	9 988,4
Totaal			14 419,8

Binnen het totaalbedrag van f 14,4 miljard heeft onder andere f 6,5 miljard betrekking op de Rijksbijdrage Ziekenfondsverzekering en de Rijksbijdrage Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten, f 3,1 miljard op de doeluitkering Wet op de bejaardenoorden, f 1,6 miljard op jeugdhulpverlening, f 0,9 miljard op Wetten en Regelingen Oorlogsgetroffenen en f 1,0 miljard op de extra arbeidsplaatsen zorgsector.

De opbouw van de stand van de openstaande voorschotten per 31 december 1998 ten opzichte van 31 december 1997, gepresenteerd naar hoofdbeleidsreïnen (bedragen x f 1 miljoen)

	1997	1998
Algemeen	12,6	40,0
Staatstoezicht/IGB/RIVM	4,1	14,0
Welzijn	6 118,6	6 066,8
Volksgezondheid	7 645,1	8 299,0
Totaal	13 780,4	14 419,8

Legenda			
	Algemeen		Welzijn
	Staatstoezicht/IGB/RIVM		Volksgezondheid

De achterstand bij het afrekenen van de voorschotten per 31 december 1998 (bedragen x f 1 miljoen)

Totaal openstaande voorschotten		14 419,8
-/-Meerjarige projecten/toekomstig afrekenjaar	3 322,5	
-/-Voorschotten 1997	1 026,2	
-/-Voorschotten 1998	<u>9 988,4</u>	
		<u>14 337,1</u>
Openstaande voorschotten t/m 1996		82,7
-/-Belemmeringen 1 (wetgeving)		
-/-Belemmeringen 2 (juridische procedures)		37,8
Achterstand t/m 1996		<u>44,9</u>

Van het bedrag ad f 3,3 miljard, toekomstig afrekenjaar, heeft f 3,1 miljard betrekking op de specifieke uitkeringen 1996 in het kader van de Wet op de bejaardenoorden.

De achterstand betreft grotendeels meerdere nog af te rekenen voorschotten op de beleidsreïnen Sportbeleid f 17,0 miljoen, Jeugd-beleid f 5,5 miljoen, Verzetsdeelnemers, vervolgd en burgeroorlogs-getroffenen f 6,5 miljoen en Volksgezondheidsbeleid f 6,6 miljoen.

Overzicht met het aantal en totaalbedrag van de afgerekende voorschotten in 1998 (bedragen x f 1 miljoen)

	Aantal	Bedrag
31 december 1997	5 635	13 780,4
In 1998 verstrekte voorschotten	4 653	10 315,3
In 1998 afgerekende voorschotten	4 180-/-	9 675,9-/-
31 december 1998	6 108	14 419,8

11 Garantieverplichtingen

Voor een specificatie van de verplichtingen uit verleende garanties in het lopende jaar en de voorgaande jaren, alsmede het uitstaande risico per 31 december 1998 wordt verwezen naar de bijgevoegde staat van garanties.

De stand van de garantieverplichtingen (nominaal) bedraagt (in guldens)	
Garanties per 31-12-1997	7 084 512 606
Aanpassing beginstand ivm herberekeningen	1 915 000-/-
Aangegaan in het begrotingsjaar 1998	32 034 285+/-
Hersluitingen en Vervallen garantieverplichtingen in 1998	194 015 530-/-
Uitstaande garantieverplichtingen per 31 december 1998	6 920 616 361

Het uitstaande garantieverplichtingen bedrag betreft de volgende beleidsterreinen:

- garanties Welzijn	f 1 417 090 211
- garanties Volksgezondheid	f 5 503 526 150

Het feitelijke risico op basis van contractdatum bedraagt per 31 december 1998 ad f 5 079 826 273 en betreft de volgende beleidsterreinen.

- garanties Welzijn	f 1 104 074 847
- garanties Volksgezondheid	f 3 975 751 426

12 Openstaande verplichtingen

Onder openstaande verplichtingen wordt verstaan de tot en met 1998 aangegane verplichtingen die nog niet tot betaling hebben geleid.

Het totaal van de in het begrotingsjaar 1998 aangegane verplichtingen bedraagt f 11,8 miljard.

Van het openstaande verplichtingenbedrag ad f 2,9 miljard zal naar verwachting ad f 2,5 miljard in 1999 tot betaling komen. Het restant aan openstaande verplichtingen ad f 0,4 miljard betreft incidentele en meerjarige toezeggingen die in 2000 en latere jaren tot betaling zullen komen.

De opbouw van de openstaande verplichtingen 1998	
Verplichtingen 1 januari 1998	2 297 703 005
Aangegane verplichtingen in het verslagjaar	11 846 245 326
Totaal	14 143 948 331
Tot betaling gekomen in het verslagjaar	11 228 320.028-/-
Negatieve bijstellingen van verplichtingen	
Uit eerdere begrotingsjaren	26 913 801-/-
Openstaande verplichtingen per 31-12-1998	2 888 714 502

Van het totaal openstaande verplichtingenbedrag ad f 2,9 miljard heeft onder andere f 1,3 miljard betrekking op jeugdbeleid, f 0,9 miljard op volksgezondheid, f 0,04 miljard op sportbeleid, f 0,015 miljard op het ouderenbeleid, f 0,022 miljard op gehandicaptenbeleid, f 0,078 miljard op verzetsdeelnemers, vervolgd en burgeroorlogsgetroffenen en f 0,5 op sociaal beleid.

In de opbouw van de openstaande verplichtingen 1998 zijn de garantieverplichtingen niet opgenomen.

De garantieverplichtingen en het feitelijke risico worden in deze toelichting onder saldi-balansnummer 11 nader toegelicht.

13 Deelnemingen

geen.

Rekening over 1998

(bedragen x f 1 000,-)

Omschrijving	Raming	Realisatie	Realisatie 1997
Totale baten	21 575	24 239	25 336
Totale lasten	22 080	25 757	24 858
<i>Saldo van baten en lasten</i>	<i>- 505</i>	<i>- 1 518</i>	<i>478</i>
Totale kapitaalontvangsten	200	460	368
Totale kapitaaluitgaven	200	885	586

ALGEMENE TOELICHTING

Inleiding

1998 is uiteindelijk een jaar geworden waarin veel is veranderd. De grootste veranderingen waren de verhuizing van Rijswijk naar Den Haag en de start en invoering van een geheel nieuwe IT-architectuur die het Agentschap College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (*hierna te noemen ACBG*) moet klaarstomen voor de komende jaren. Tevens heeft er door de toegenomen hoeveelheid werk en het verder professionaliseren van de organisatie een uitbreiding plaatsgevonden van ongeveer 20 fte. Daarnaast zijn op financieel gebied een aantal lacunes uit het verleden opgevuld. Zo is er thans een beschrijving van de Administratieve Organisatie (AO). Is er een contractregister en een inventarisadministratie. En er is overgestapt op het boekhoudpakket van Exact. Daarnaast is een model ontwikkeld dat de relatie weergeeft tussen de baten en de lasten.

Tot slot heeft in 1998 de discussie plaatsgevonden over de richting waarin het ACBG zich zou moeten ontwikkelen. Daartoe is een onderzoek verricht. De uitkomst daarvan was dat er een aantal ontwikkelingsrichtingen waren. Er is aan de hand daarvan één scenario nader uitgewerkt. Dit scenario ziet een ontwikkeling van het agentschap in de richting van een Kenniscentrum Geneesmiddelen. Dit mede ingegeven door het feit dat het ACBG een uitgebreid Europees netwerk heeft en dat op dit moment de kennis van het ACBG beter benut kan worden. Onderstaand zullen deze onderwerpen na de doelstelling en de taken nader toegelicht worden.

Doelstelling en taken

Het ACBG is de uitvoeringsorganisatie van het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (*hierna te noemen College*). Het ACBG levert expertise op het gebied van geneesmiddelenbeoordeling en ondersteunt daarmee de taken van het College. Bij het aanwenden van de expertise wordt het belang van de gebruiker van geneesmiddelen centraal gesteld. Het College is een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO).

Het ACBG voert in hoofdlijnen de volgende taken uit:

- Het voorbereiden en uitvoeren van besluiten tot toelating en registratie, de weigering van toelating en de doorhaling van de registratie van geneesmiddelen zowel nationaal als Europees;
- De coördinatie van de geneesmiddelenbewaking;
- Het opzetten en instandhouden van een systeem voor de registratie van homeopathische geneesmiddelen waarbij wordt beoordeeld in het kader van de zogenoemde «vereenvoudigde procedure». Dit betekent dat de beoordeling zich richt op de kwaliteit en de veiligheid van deze geneesmiddelen.

Uitbreiding personeel

Onderstaand overzicht laat zien dat het aantal beoordelingsopdrachten vanaf 1996, zowel nationaal als Europees, explosief is gegroeid. De kolom «toename» laat het beeld zien ten opzichte van het voorgaande jaar. Om deze groei op te vangen, werd in 1998 ongeveer 20 fte extra personeel aangetrokken.

Aantal beoordelingsopdrachten richting werkgroepen

	1996	1997	toename	1998	toename
Nationaal	2 126	2 283	7%	2 575	13%
Europees	286	568	99%	820	44%
Totaal	2 412	2 851	18%	3 395	19%

Verhuizing

In mei vond de verhuizing van Rijswijk naar Den Haag plaats. Om deze ingrijpende operatie te financieren werden in 1997 de kosten geraamd en een voorziening gevormd. De verbouwing en inrichting van het Forumgebouw verliepen voorspoedig. De totale uitgaven bleven binnen de begroting.

Veranderingen financieel beheer

Met de verantwoordelijke Directeur-Generaal van het kerndepartement is een managementafspraken 1998 tot stand gekomen. Hierin zijn afspraken gemaakt over verantwoordelijkheden, rapportage en financiële verantwoording, met name ten aanzien van de planning en control-cyclus.

Ten einde «achterstallig onderhoud» weg te werken en de financieel-economische zaken binnen het ACBG verder te professionaliseren werd een projectleider Financial Control aangesteld. Na gebleken nut werd besloten de functie van Financial Controller structureel in de formatie op te nemen.

Het financieel beleid van het ACBG werd op papier gezet. Het hieruit voortvloeiende financieel model is uitgangspunt voor een kostprijs-toerekeningssysteem. Momenteel wordt er hard aan gewerkt deze vorm te geven en de logistieke structuur zodanig in te richten dat deze ook gevoed kan worden met gegevens. Basis daarvoor vormt onder andere het tijdschrijven dat door alle medewerkers geschiedt en een lijst van producten van het ACBG.

Model voor kostprijzen

Om de taken van het ACBG te financieren, is in het «Besluit registratie geneesmiddelen» een aantal tarieven voorgeschreven die door de farmaceutische en homeopatische industrie betaald moeten worden. In verband met het belang van juiste tarieven is gekeken welke baten het agentschap heeft en welke lasten daar tegenover staan. Dat is vervolgens uitgewerkt in een model waarin is gekeken naar de koppeling tussen de vaste baten door middel van de jaarvergoedingen en de vaste lasten die hier uit betaald moeten worden. Er is bijvoorbeeld in het verleden besloten dat de kosten van de geneesmiddelenbewaking (*onder andere bijwerkingen van medicijnen*) ook uit de jaarvergoeding moest worden betaald.

Daarnaast zijn er zogenaamde variabele baten die afhankelijk zijn van de hoeveelheid nieuwe aanvragen en wijzigingen van bestaande geneesmiddelen. Deze laatste groep werkzaamheden is niet door het agentschap te beïnvloeden. Tegenover deze baten moeten dus de kosten worden geplaatst die gemoeid zijn met het daadwerkelijk beoordelen van de betreffende dossiers.

Daarom werd in 1997 begonnen met tijdschrijven. Deze gegevens werden geautomatiseerd bijgehouden. Hieruit kwam naar voren dat de beoordeling van geneesmiddelen niet binnen de wettelijke termijn kon worden

afgerond omdat er te weinig rekening werd gehouden met de «logistieke» kant (zoals bijvoorbeeld *planning, kopiëren, verdelen en verzenden*) van het proces. In 1998 is daarom mede naar aanleiding van de eerste uitkomsten van het tijdschrijven geconstateerd dat de beoordelingsperiode anders moest worden ingedeeld. Deze andere indeling is in het eerste halfjaar van 1998 ingevoerd. Daardoor is het aantal gevallen dat binnen de wettelijke termijn is afgehandeld aanzienlijk toegenomen. Ten opzichte van 1997 steeg het halen van de wettelijke termijn van ongeveer 10 % (*schatting medewerker planning*) naar ongeveer 55 % (*de eerste weken van 1999 laten al een stijging zien naar 70%*). De Europese termijnen worden overigens in 100 % van de gevallen gehaald.

Omdat het bovenstaande in het verleden moeilijk kwantitatief was aan te tonen is een zogenaamde «quick scan» verricht naar de gehele infrastructuur van de Informatie Technologie(IT). Daar kwam uit dat er vele systemen en vele soorten software werden gebruikt die moeilijk op elkaar aansloten. Met die uitkomst is toen besloten de gehele IT-architectuur op elkaar af te stemmen en zodanig op te zetten dat in de toekomst niet alleen kengetallen en prestatiegegevens kunnen worden opgeleverd, maar tevens kon worden gewerkt aan een zogenaamde planning en werkvoorbereidingsmodule die de werkprocessen efficiënter moest gaan inrichten. Dit proces heeft geleid tot een keuze voor Oracle als database en Windows NT als basiswerkplek.

In de ontwikkeling van de nieuwe IT-architectuur zijn in 1998 een personeeldatabase opgeleverd en een urenregistratiemodule. Voordeel van het nieuwe systeem is dat er koppelingen tussen de diverse gegevensbestanden mogelijk zijn. Omdat het ontwikkelen van het nieuwe systeem en de eisen daaraan veel meer omvatten dan het alleen maar opleveren van de voorgeschreven informatie in de vorm van kengetallen, is de implementatie uiteindelijk langzamer verlopen dan aanvankelijk gedacht. Omdat het ACBG echter een voor de komende jaren bruikbaar systeem wilde opzetten voor zowel externe klanten als voor intern gebruik is deze vertraging onvermijdelijk. Daarbij komt dat door de millenniumproblematiek en de invoering van de Euro het moeilijk bleek de geschikte mensen te vinden om één en ander sneller in te voeren.

Nieuwe IT-infrastructuur

De Nationale Unit van het Secretariaat ACBG is verantwoordelijk voor de correspondentie met bedrijven inzake nieuwe registratieaanvragen en wijzigingen in registratievoorwaarden voor alle producten die niet betrokken zijn bij een Europese registratieprocedure. Dit betreft ruim 80 % van het productenpakket dat door het ACBG wordt beheerd. Het Nationale Unit Management Informatie Systeem (*NUMIS*) werd in het najaar van 1997 ontworpen en is geïmplementeerd. De monitoring op de werkvoorraden, de wettelijke doorlooptijden en de performance op medewerker-niveau leidt tot een efficiëntere planning en sturing van deze unit. De ervaringen met dit systeem zijn na een jaar dermate positief dat het inmiddels model staat voor het thans in ontwikkeling zijnde uitgebreidere systeem Basis Informatie & Operations Software (*BIOS*), waarmee voor elke afdeling en werkgroep van het ACBG de planning en het workflowmanagement (= *het sturen in de hoeveelheid werk van elke afdeling/medewerker*) zullen worden beheerd.

Indien deze projecten zijn gerealiseerd, heeft het ACBG een brede basis voor wat betreft de hele IT-infrastructuur. Van daaruit kunnen vervolgens nadere projecten worden opgestart die het mogelijk kunnen maken dat het ACBG voor het jaar 2000 beschikt over een uitermate geavanceerde IT-architectuur die de komende jaren voldoet.

Onderzoek toekomstoriëntatie

Om de mogelijke toekomstige positie van het ACBG te bepalen werd een onderzoek verricht. In het onderzoek werd onder andere gekeken naar de volgende aspecten:

- De rol en taken van het ACBG in het licht van de Europese ontwikkelingen;
- De rol en taken van het ACBG in relatie tot het gehele geneesmiddelen-dossier.

De departementleiding heeft besloten dat het ACBG het scenario voor een «Kenniscentrum Geneesmiddelen» nader zou moeten uitwerken. De minister heeft haar goedkeuring gegeven met het inslaan van die koers. Op dit moment wordt binnen het ACBG door alle afdelingen gewerkt aan de jaarplannen 1999 en de begroting 2000, die een concrete vertaling daarvan moeten vormen.

Terugblik op de ontwerpbegroting 1998

Onderstaand wordt kort aangegeven wat de belangrijkste activiteiten van het ACBG waren, omdat 1998 op een aantal punten het jaar van de waarheid was. Er diende naar aanleiding van de verantwoording over 1997 veel werk verricht te worden om aan te tonen dat ook het ACBG kon voldoen aan de eisen van een agentschap. Rekening houdende met het feit dat het ACBG in sommige gevallen bij het oplossen van problemen heeft gekozen voor een goede lange termijn oplossing is dat gerealiseerd.

De volgende zaken zijn in 1998 gerealiseerd, afgehandeld, opgestart of nagenoeg gereed gekomen:

- Er is een beschrijving van de financiële AO;
- Versterken van de financiële functie door het aantrekken van een financial controller;
- Er is een contractregister opgezet;
- De inventarisadministratie is verder geautomatiseerd en ingevoerd;
- Ten opzichte van 1997 steeg het halen van de wettelijke termijn van ongeveer 10 % (*schatting medewerker planning*) naar ongeveer 55 % (*de eerste weken van 1999 laten al een stijging zien naar 70%*). De Europese termijnen worden overigens in 100 % van de gevallen gehaald;
- Er werd een lijst opgesteld met ACBG-producten. Deze lijst van in totaal 37 producten moet een beeld gaan geven van de hoeveelheid werk/tijd die met deze producten samenhangt. Dit is namelijk nodig voor het bepalen van de kostprijs, de werkplanning en de tarieven.
- Er is een model ontwikkeld die een splitsing maakt tussen de zogenaamde vaste baten en lasten en de variabele baten en lasten. Door dit model wordt beter inzichtelijk gemaakt welke lasten gedekt moeten worden uit welke baten. In 1999 zal dit model nader verfijnd worden en gebruikt worden om voor het jaar 2000 de tarieven grondig tegen het licht te houden;
- Er is een streng invorderingsbeleid ingevoerd. In het verleden werd op dubieuze debiteuren in sommige gevallen afgeschreven. De nieuwe lijn is dat alles gedaan wordt om de vergoedingen binnen te krijgen. De eerste resultaten daarvan laten zien dat de nieuwe werkwijze effect heeft;
- Er is een oplossing gevonden voor het onderhanden werk. Deze post die volgens de regelgeving overigens niet verplicht is, maar wel een beter beeld geeft in het kader van de matching van baten en lasten wordt op de volgende wijze uitgewerkt. Van de ACBG-productlijst is bepaald bij welke producten er een fasering in de beoordeling is te hanteren. Indien een bepaalde fase is afgesloten komt er in het

BIOS-systeem een vlaggetje te staan. Aan de hand van ervaringscijfers zal dan bepaald worden welk deel van de reeds ontvangen vergoeding aan de verlies- en winstrekening kan worden toegevoegd. Er wordt dus een knip in de baten gemaakt. Deze manier van omgaan met onderhanden werk betekent dat tussentijds perioderesultaten kunnen worden bepaald en niet alleen per 31 december. Hierdoor ontstaat dus een betere (*periodieke*) matching van baten en lasten. Deze oplossing is in samenspraak met de Accountantsdienst gemaakt. Omdat het BIOS-systeem nog niet helemaal operationeel is, is besloten 1998 nog op dezelfde wijze te behandelen als de voorgaande jaren. Dat wil zeggen pas de baat nemen bij inschrijving, of niet-inschrijving, in Dathug (*Databank Humane Geneesmiddelen*);

- Er is onderzoek verricht naar de noodzaak en het nut van kengetallen (*onder andere kostprijzen en beoordelingstermijnen*). Daarbij is geconstateerd dat slechts een aantal kengetallen van belang is voor de sturing van het agentschap. Dat zijn enerzijds de ramingskengetallen die de basis vormen van de baten. Daarnaast is het kengetal dat het halen van de wettelijke termijn weergeeft belangrijk (*zie bovenstaand*);
- Er is via de kwartaalrapportages lopende het jaar betere managementinformatie verstrekt aan de dienstleiding van VWS. Daarbij is getracht de dienstleiding steeds op de hoogte te brengen van de stand van zaken in het verbetertraject van het ACBG;
- De verhuizing van Rijswijk naar het Forum in Den Haag is uitgevoerd binnen de begroting;
- Er is in kaart gebracht in welke richting het ACBG zich zou kunnen ontwikkelen;
- Het marktaandeel in Europa bedraagt nog steeds ongeveer 20 %. Daarmee is het maximale marktaandeel bereikt.

Rekening van baten en lasten over 1998

(bedragen in f 1 000,-)

Omschrijving	Raming	Realisatie	Realisatie 1997
Baten			
Opbrengst registratie geneesmiddelen	21 425	23 847	22 868
Rentebaten	150	244	200
Bijzondere baten	-	148	2 268
Totaal	21 575	24 239	25 336
Lasten			
Apparaatskosten			
* personeel	9 065	12 208	9 362
* materieel	1 810	3 151	2 089
RIVM	5 806	5 806	5 806
Subsidie Lareb	2 835	2 513	2 667
Bijdrage aan kerndepartement	2 264	1 543	2 265
Afschrijvingen	295	460	368
Dotaties aan voorzieningen	-	76	2 301
Rentelasten	5	-	-
Totaal	22 080	25 757	24 858
Saldo van baten en lasten	- 505	- 1 518	478

TOELICHTING

Het tekort van f 1,518 miljoen werd in 1998 reeds in een vroegtijdig stadium geprognosticeerd, vermeld in de kwartaalrapportages en opgenomen in de begroting 1999. Dit tekort wordt deels gefinancierd uit de in 1996 en 1997 opgebouwde reserve van f 0,771 miljoen. Het restant

van f 0,747 miljoen zal gefinancierd worden uit de post «vooruit gefactureerde registratievergoedingen» van ruim f 4,7 miljoen (*zie toelichting op de balans: overlopende passiva*). De volgende waarderingsgrondslag is basis voor de vorming van deze post.

Bij «nieuwe aanvragen tot registratie» en bij de «aanvragen tot wijziging in registratie-voorwaarden» wordt de verschuldigde vergoeding gefactureerd zodra de aanvraag in behandeling is genomen. De (*totale*) vergoeding wordt echter pas als gerealiseerd beschouwd en als bate in de exploitatie verantwoord op het moment dat het College een besluit heeft genomen om het geneesmiddel in te schrijven in de Databank Humane Geneesmiddelen (*dan wel de «aanvraag tot registratie» af te wijzen*), respectievelijk een besluit heeft genomen over het verzoek tot wijziging. De (*totale*) vergoedingen voor het ten behoeve van het EMEA (*Europees bureau voor de geneesmiddelenbeoordeling*) te verrichten rapporteurswerkzaamheden worden eveneens pas als gerealiseerd beschouwd op het moment dat de werkzaamheden zijn beëindigd.

De in het afgelopen jaar ontwikkelde systematiek van het toerekenen van de baten komt er op neer dat registratievergoedingen niet in hun geheel «doorgesluisd» worden naar een volgend jaar, maar gedeeltelijk naar gelang het nog te behandelen traject. Door deze nieuwe systematiek zal naar verwachting een groot deel van de post «vooruit gefactureerde registratievergoedingen» (*éénmalig*) beschikbaar komen. Derhalve verwacht het ACBG voor de komende jaren geen financiële risico's te lopen door het incidentele tekort in 1998. Zoals in de ontwerpbegroting 1999 reeds is aangegeven, worden ter dekking van de structurele lasten de tarieven voor de jaarvergoeding verhoogd.

Baten

Opbrengst registratie geneesmiddelen

Het overzicht van de geraamde en gerealiseerde opbrengsten is als volgt:

(bedragen in f 1 000,-)

Omschrijving	Raming		Realisatie		Realisatie 1997	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Nieuwe aanvragen						
geneesmiddel met een nieuw werkzaam bestanddeel	50	1 000	70	1 240	50	815
generieke producten	349	2 495	447	3 130	320	2 300
parallel importen	700	1 750	870	2 175	854	2 268
aanmeldingen homeopathica	–	–	–	–	10 276	1 628
registratieaanvragen homeopathica	1 000	200	293	63	218	22
Jaarvergoedingen						
allopathische geneesmiddelen	10 000	15 000	10 220	15 330	9 870	14 805
homeopathische geneesmiddelen	250	5	–	–	–	–
Wijzigingen in registratievoorwaarden						
ingrijpend van aard	80	400	68	340	41	205
minder ingrijpend	215	215	234	234	145	145

Omschrijving	Raming		Realisatie		Realisatie 1997	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Rapporteurschappen						
nieuwe aanvragen	5	350	10	878	6	663
Wijzigingen			11	443		
Overig						
Verstrekking kopie registerbladen/ bijsluiters	-	10	-	14	-	17
Totaal		21 425		23 847		22 868

Het aantal registratieaanvragen homeopathica was uiteindelijk minder dan verwacht. Gezien de recentelijk toegevoegde taak tot het registreren van homeopathische geneesmiddelen en dus het ontbreken van ervaringscijfers waren de aantallen moeilijk in te schatten. Met name het aantal zogenaamde artikel 4 producten was uiteindelijk minder dan geraamd.

Het hogere aantal nieuwe aanvragen waarvoor Nederland (*co*-)rapporteur is en daardoor hogere ontvangsten krijgt, zijn het gevolg van de verschillende verschijningsvormen van een geneesmiddel (*het tarief wordt per vorm vergoed*). Deze zijn vóóraf moeilijk in te schatten. Nederland heeft een aandeel van circa 20% (1997: circa 20%) binnen de Europese beoordelingen. Gezien de «evenredige» verdeling over de Europese landen is deze 20 % het maximaal haalbare. Nederland blijft daarmee in de top meedraaien. In de raming werd, door gebrek aan gegevens daaromtrent, geen rekening gehouden met werkzaamheden rond de wijziging van reeds geregistreerde producten (*waarvoor Nederland ooit rapporteur was*).

Rentebaten

De voorschotrente voor de tegoeden bij de Rijkshoofdboekhouding bedroeg 2,75%.

Bijzondere baten

De specificatie is als volgt (*bedragen in guldens*):

Bijdrage inrichtingskosten	125 000
Overige baten	22 859
	<u>147 859</u>

Van de makelaar (*Kamerbeek en Nieboer*) is in verband met de door het ACBG gedane investering in de infrastructuur van het Forumgebouw een bedrag van f 125 000,- ontvangen. De geringe overige baten hebben onder andere betrekking op een schade-afhandeling, de voorziening verhuizing en diverse kleinere ontvangsten.

LASTEN

Personeel

In de oorspronkelijke raming 1998 werd de post externe adviseurs van f 100 000,- abusievelijk opgenomen onder de post materieel in plaats van personeel. De realisatie is echter opgenomen onder de post personeel.

De specificatie van de personele kosten is als volgt (bedragen in guldens)

Salarissen personeel in dienst Agentschap CBG	Raming	Realisatie	Realisatie 1997
- salarissen en sociale lasten	7 390 000	9 195 073	7 220 323
- wachtgelden	210 000	187 843	199 766
- vergoedingen collegeleden	385 000	415 918	364 575
- uitzendkrachten	200 000	444 828	320 170
- externe adviseurs	-	857 303	548 536
- overige personeelskosten	310 000	228 491	198 106
	8 495 000	11 329 456	8 851 476
Salarissen personeel elders	570 000	877 990	510 854
Totaal	9 065 000	12 207 446	9 362 330

De in de jaarrekening verantwoorde toelagen voor tegemoetkoming ziektekosten rijksambtenaren (*TZR*) zijn gevoelig voor misbruik en oneigenlijk gebruik (*M&O*). De *TZR* wordt toegekend op basis van een verklaring van de belanghebbende. Het departementale controlebeleid bestaat uit het opvragen van bewijsstukken bij door personeelsleden doorgegeven wijzigingen. Daarnaast is 10% van de personeelsleden (*willekeurig geselecteerd*) gecontroleerd aan de hand van opgevraagde bewijsstukken.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (*BZK*) is belast met de uitvoering van de uitkerings- en wachtgeldregelingen voor het Rijkspersoneel. De Staat der Nederlanden, in casu *BZK*, heeft voor de uitvoering van deze regelingen met de Stichting Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid voor Overheid en Onderwijs (*USZO*) een overeenkomst afgesloten. Een aantal regelingen is *M&O*-gevoelig. Met name voor de aspecten arbeidsverleden en neveninkomsten bestaat onzekerheid of de belanghebbende al dan niet opzettelijk onjuiste of onvolledige gegevens verstrekt.

Het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport stelt, voor zover mogelijk, de voor de toekenning bepalende gegevens op, geeft deze door aan de *USZO* en beoordeelt de van de *USZO* ontvangen gegevens over de beslissing tot toekenning aan de hand van de oorspronkelijke gegevens. De *USZO* draagt zorg voor de toekenning, de uitbetaling, de administratie, de doorbelasting naar de departementen en de formulering en uitvoering van het *M&O*-beleid. De *USZO* heeft voor de uitvoering van het *M&O*-beleid op de aspecten arbeidsverleden en neveninkomsten een toereikend controlebeleid geformuleerd. Het oordeel over de kwaliteit van de uitvoering van dat controlebeleid maakt onderdeel uit van de accountantsverklaring bij de jaarstukken van de *USZO*.

De declaraties 1998 van de *USZO*, die in maand **t** als voorschot in de administratie worden verwerkt, worden in maand **t+1**, op basis van een gespecificeerde opgave van de werkelijke bruto uitgaven, definitief geboekt. De definitieve vaststelling geschiedt op grond van de jaarstukken van de *USZO* en de bijbehorende accountantsverklaringen. De *USZO* heeft op dit moment nog geen accountantsverklaring bij de uitgaven over 1998 overlegd. Als gevolg daarvan bestaat op dit moment onzekerheid over de rechtmatige uitvoering van de regelingen door de *USZO*, alsmede over de werkelijke hoogte van de uitvoeringskosten van de *USZO*.

Eind 1998 had het ACBG een bezetting van circa 100 fte (*in 1997 circa 77,5 fte*). De gemiddelde kosten per fte bedroegen circa f 92 000,- (*over 1997 circa f 93 000,-*). In de raming werd uitgegaan van ongewijzigd beleid,

omdat de uitkomsten van het onderzoek en de beslissing daarover nog niet bekend waren.

De toename van het werk betekende in 1998 een uitbreiding van ongeveer 20 fte's. Omdat pas later in het jaar toestemming kwam voor deze uitbreiding en wegens langdurig ziekteverzuim werd extra gebruik gemaakt van uitzendkrachten. Inmiddels is er een ziekteverzuimprotocol, in samenwerking met de bedrijfsarts en Bedrijfsmaatschappelijk Werk, opgesteld. Dit moet leiden tot het terugdringen van het langdurig ziekteverzuim.

De inzet van externe adviseurs was langer nodig dan voorzien. In 1998 diende de organisatie verder te professionaliseren en zich voor te bereiden op de toekomst. Inmiddels is zowel voor de functie van adjunct-directeur/hoofd afdeling Bedrijfsvoering als voor het hoofd afdeling IT de wervingsprocedure in gang gezet zodat in 1999 deze plaatsen niet langer op interim basis worden vervuld.

Materieel

De specificatie van de materiële kosten is als volgt (bedragen in guldens)

	Raming	Realisatie	Realisatie 1997
Huisvestingskosten Forum	–	1 233 147	–
Huisvestingskosten personeel elders	100 000	70 820	63 700
Congressen	–	–	144 855
Reis en verblijfkosten	75 000	169 428	148 662
Automatiseringskosten	150 000	340 577	272 810
Diverse bureaunkosten	535 000	961 840	639 676
Kosten college	100 000	79 158	82 969
Kosten onderzoekingen	750 000	262 485	654 506
Externe adviseurs	100 000	–	–
Overige lasten	–	33 374	81 852
Totaal	1 810 000	3 150 829	2 089 030

De ontwikkelingen op het gebied van IT (*met name het systeem BIOS*) veroorzaakten hogere kosten. In de oorspronkelijke raming was hiermee niet volledig rekening gehouden. Het plan van aanpak werd in het eerste kwartaal uitgewerkt en daarna in stappen uitgevoerd.

In de raming werd, ten behoeve van de Inspectie voor de Gezondheidszorg (*IGZ*), rekening gehouden met een totaalbedrag aan onderzoeksgelden van f 0,5 miljoen. Het ACBG heeft het bedrag niet als kosten in de verantwoording 1998 opgenomen. In verband met een herijking van de taken en werkzaamheden van het ACBG, vindt op dit moment namelijk overleg plaats met de IGZ over de uitvoering van de onderzoeken en de toe te rekenen kosten.

RIVM

In het kader van de registratie van humane geneesmiddelen verricht het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (*RIVM*) beoordelingswerkzaamheden op chemisch-farmaceutisch en farmacologisch-toxicologisch gebied. De totale lasten bedroegen f 5,806 miljoen

Lareb

Het ACBG heeft in 1998 aan de Stichting Lareb een bedrag vergoed van f 2 650 000,- als voorschot en f 136 875,- teruggevorderd in verband met de definitieve bijdrage 1997 voor de door de Stichting Lareb uitgevoerde registratie van bijwerkingen van geneesmiddelen.

Bijdrage aan kerndepartement

De post «bijdrage aan kerndepartement» betreft een interne verrekening tussen het ACBG en het kerndepartement. De bijdragen werden vastgelegd in de tussen het kerndepartement en het ACBG afgesloten managementafspraken.

De specificatie is als volgt (*bedragen in guldens*):

Gebruik gebouw Hoogvoorde	361 000
Overhead kerndepartement	1 182 000
	<u>1 543 000</u>

Het gebruik van gebouw Hoogvoorde betreft de periode van januari tot en met april 1998. Vanaf de verhuizing in mei zijn de huisvestingslasten rechtstreeks aan derden verschuldigd.

De overhead betreft de uitgaven die door de stafdirecties van het departement zijn gemaakt ten behoeve van de facilitaire dienstverlening aan het ACBG.

Afschrijvingen

De specificatie van de afschrijvingskosten is als volgt (bedragen in guldens):

Meubilair	93 194	Afschrijvingstermijn 5–10 jaar
Automatiseringsapparatuur	233 438	Afschrijvingstermijn 3 jaar
Kantoorapparatuur	26 271	Afschrijvingstermijn 7 jaar
Software	107 496	Afschrijvingstermijn 3 jaar
Totaal	460 399	

Rekening van kapitaaluitgaven en kapitaalontvangsten over 1998

Omschrijving	Raming	Realisatie	Realisatie 1997
Kapitaaluitgaven			
uitgaven onroerende goederen	–	–	–
uitgaven overige kapitaalgoederen	200	885	586
Totaal	200	885	586
Kapitaalontvangsten			
investeringsbijdrage van het departement	–	–	–
toevoeging aan liquide middelen	200	460	368
Totaal	200	460	368

TOELICHTING

De kapitaaluitgaven betreft investeringen in verband met vervanging van verouderde inventaris en uitbreiding van de inventaris ten behoeve van nieuwe medewerkers. Ook werd de software en automatiseringsapparatuur uitgebreid ten behoeve van investeringen in de IT-infrastructuur.

De kapitaalontvangsten betreft een toename van de liquide middelen als gevolg van afschrijvingen, die in de tarieven zijn verdisconteerd.

Het kasstroomoverzicht ziet er als volgt uit (bedragen in f 1 000,-)

Omschrijving		
Liquide middelen 1-1-1998		8 205
saldo van baten en lasten	- 1 518	
Afschrijvingen	460	
mutaties voorzieningen	- 2 050	
mutaties in het werkkapitaal	274	
Kasstroom uit operationele activiteiten		- 2 834
Investeringen	- 885	
Desinvesteringen	72	
kasstroom uit investeringsactiviteiten		- 813
Liquide middelen 31-12-1998		4 558

Balans

(bedragen in f 1 000,-)

Omschrijving	31-12-98		31-12-97
Activa			
Materiële activa			
* apparatuur en inventaris	1 470		1 117
Debiteuren			
* debiteuren	1 103	2 005	
* voorziening	114	38	
	989		1 967
Overlopende activa	74		76
Liquide middelen			
* rekening-courant RHB	4 558	8 205	
* kas	-	-	
	4 558		8 205
Totaal	7 091		11 365
Passiva			
Agentschapsvermogen			
* algemene reserve	771	293	
* saldo exploitatie boekjaar	- 1 518	478	
	- 747		771
Voorziening verhuizing	-		2 126
Crediteuren	232		413
Overlopende passiva	7 606		8 055
Totaal	7 091		11 365

TOELICHTING

Algemene waarderingsgrondslagen

De activa en passiva zijn opgenomen tegen de nominale waarde «(inclusief omzetbelasting)», tenzij anders is vermeld.

Materiële activa

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen historische kosten verminderd met afschrijvingen, welke zijn gebaseerd op de economische levensduur. Afschrijvingen geschieden lineair en tijdsevenredig over het jaar.

De economische levensduur wordt voor de volgende categorieën gesteld op:

- software	3 jaar
- automatiseringsapparatuur	3 jaar
- kantoorapparatuur	7 jaar
- meubilair	5-10 jaar

Het verloop van de materiële activa is als volgt (bedragen x f 1 000)

	Inventaris	Software	Totaal
Verkrijgingsprijs	1 773	338	2 111
afschrijvingen tot en met 1997	833	161	994
boekwaarde 1-1-1998	940	177	1 117
<i>mutaties in boekjaar:</i>			
bij: verkrijgingsprijs investeringen	792	93	885
desinvestering afschrijvingen	72	-	72
af: afschrijvingen	353	107	460
desinvestering verkrijgingsprijs	144	-	144
<i>totaal mutaties</i>	367	- 14	353
Verkrijgingsprijs	2 421	431	2 852
afschrijvingen tot en met 1998	1 114	268	1 382
boekwaarde per 31-12-1998	1 307	163	1 470

Debiteuren

De debiteuren zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor niet te innen vorderingen is een voorziening getroffen. De looptijd van de vorderingen, met uitzondering van de dubieuze debiteuren, is niet langer dan een jaar. De specificatie van de debiteuren is als volgt (bedragen in guldens):

Debiteuren uit hoofde van registratievergoedingen	1 036 638
Overige debiteuren	66 793
	<u>1 103 431</u>

Voorziening dubieuze debiteuren

De voorziening wegens niet te innen vorderingen van f 114 000,- (*slechts 0,5 % van de totale baten*) is bepaald door individuele beoordeling van de vorderingen. Het betreft een gering aantal debiteuren met betrekking tot de homeopathische industrie. In 1998 werd begonnen met een strengere aanpak van de dubieuze debiteuren en werd de incassoprocedure verder geprofessionaliseerd. In 1999 zal dit zijn vruchten gaan afwerpen.

Het verloop van de voorziening dubieuze debiteuren is als volgt (*bedragen in guldens*):

Stand 1-1-1998	37 530
Af: afboeking als gevolg van niet te innen vorderingen	-
	<u>37 530</u>
Bij: toevoeging	76 470
Stand per 31-12-1998	<u>114 000</u>

Voorziening verhuizing

Het ACBG is in mei 1998 verhuisd naar het Forumgebouw in de binnenstad van Den Haag. Voor de financiering werd met het

kerndepartement afgesproken de bijdrage voor huisvesting en overhead 1997 van f 2 265 000,- niet te verrekenen maar door middel van een voorziening te bestemmen voor de in 1998 te maken inrichtings- en verhuiskosten. In 1997 werd voor een bedrag van f 139 108,- aan de voorziening onttrokken ten behoeve van voorbereidende werkzaamheden.

In 1998 werd voor een bedrag van f 2 121 310,- aan de voorziening onttrokken ten behoeve van de werkzaamheden rond de verhuizing. Het restant van f 4 582,- werd ten gunste van de (*bijzondere*) baten geboekt.

De specificatie is als volgt (*bedragen in guldens*):

- Bouwkundige aanpassingen	371 771
- Infrastructuur	749 981
- Inrichting	729 950
- Verhuiskosten	78 056
- Adviseurs	191 552
	<u>2 121 310</u>
- Restant voorziening	4 582
	<u>2 125 892</u>

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt (*bedragen in guldens*):

Vooruit gefactureerde registratievergoedingen		4 772 500
Vooruit ontvangen bedragen		227 538
Te betalen salarissen:		
- salarissen en wachtgelden	1 134 261	
- salarissen contractmedewerkers	340 779	
- vakantie-/TZR-gelden	<u>422 800</u>	
		1 897 840
Overige te betalen posten:		
- abonnementen openbaar vervoer	145 390	
- levering goederen/diensten VWS	242 704	
- overige posten	<u>320 117</u>	
		708 211
Stichting Lareb		<u>pm</u>
		<u>7 606 089</u>

De vooruit gefactureerde registratievergoedingen betreffen de reeds gefactureerde opbrengsten voor werkzaamheden waarvan de besluitvorming door het College nog niet heeft plaatsgevonden. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar de toelichting onder de algemene waarderingsgrondslagen in de rekening van baten en lasten.

De vooruit ontvangen bedragen betreffen voornamelijk ontvangsten van het EMEA voor nog niet door het ACBG afgeronde rapporteurswerkzaamheden. Op dit moment is de hoogte van de definitieve bijdrage 1998 aan de Stichting Lareb nog niet bekend.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Met betrekking tot de werkzaamheden door de Stichting Lareb heeft het ACBG zich verplicht in 1999 maximaal f 2,5 miljoen te vergoeden.

**DE AAN TE GANE VERPLICHTINGEN VOOR DE TE VERLENEN
GARANTIES WAARVOOR DE VEREISTE (WETTELIJKE)
GOEDKEURING IS VERKREGEN**

artikel- nummer	omschrijving van de regeling	de wet of andere regeling op grond waarvan de garantie is verleend	het verplichtingen bedrag van de te verlenen garantie op de begroting	beginselbrieven/toezeggingen			
				totaal bedrag 1-1-1998	uitgebracht in 1998	verleend in 1998	totaal bedrag 31-12-1998
U 24.08	Voorzieningen niet-sedentaire personen	Rijksregeling tbv Inrichting voor Thuisloze personen	0	0	0	0	0
U 24.08	Voorzieningen allochtone groepen	Rijksgarantie- regeling allochtone groepen	0	0	0	0	0
U 24.08	Voorzieningen gehandicapten	Rijksregeling Gezinsvervan- gende Tehuizen voor Gehandicap- ten en Rijksrege- ling dagverblijven voor Gehandicap- ten	32 034 285	58 362 025	29 920 285	32 034 285	56 248 025
U 24.08	Voorzieningen organisaties en instellingen van sociaal-cultureel werk	Welzijnswet	0	0	0	0	0
U 24.08	Garantie van rente en aflossing van leningen voor internaten voor kinderen waarvan de ouders een trekkend bestaan hebben	Welzijnswet	0	0	0	0	0
U 25.04	Voorzieningen tbv inrichtingen voor gezondheidszorg	Garantieregeling 1958	0	39 574 020	0	0	39 574 020
U 25.04	Voorzieningen tbv verpleeg- en behandelingsin- richtingen	Financierings- regeling	0	0	0	0	0
U 25.04	Rode Kruis Bloedbank	Begrotingswet	0	0	0	0	0
U 25.04	Voorzieningen tbv Stichting Revalidatiecen- trum De Hoogstraat	Begrotingswet	0	100 000	0	0	100 000

artikel-nummer	omschrijving van de regeling	de wet of andere regeling op grond waarvan de garantie is verleend	het verplichtingen bedrag van de te verlenen garantie op de begroting	beginselbrieven/toezeggingen			
				totaal bedrag 1-1-1998	uitgebracht in 1998	verleend in 1998	totaal bedrag 31-12-1998
U 24.04	Garantie-verklaring terzake van vergoeding ziektekosten pupillen in de residentiële landelijke voorzieningen voor jeugdhulpverlening	Wet op de jeugdhulpverlening		P.M.			P.M.
U 22.01	Materieel Volksgezondheid	Garantie-verklaring terzake van eventuele juridische consequenties en schadeclaims i.v.m. publicaties door de Stichting GEBU over de werking van geneesmiddelen		P.M.			P.M.
U 25.01	Beroepen en opleidingen Volksgezondheid	Garantie-verklaring aan de Maatschap Gynaecologie en Obstetrie van het Sint Franciscus Gasthuis te Rotterdam m.b.t. aantal bevallingen per jaar		P.M.			P.M.
U 25.03	Artikel 73a van de Ziekenfondswet	Aansprakelijkheid voor door de Ziekenfondsraad verschuldigde betalingen indien een ziekenfonds ophoudt te betalen		P.M.			P.M.

artikel- nummer	omschrijving van de regeling	de wet of andere regeling op grond waarvan de garantie is verleend	het verplichtin- gen bedrag van de te verlenen garantie op de begroting	de verleende garanties (nominaal)			
				stand per 1-1-1998	verleend in 1998	vervallen in 1998	stand per 31-12-1998
U 24.08	Voorzieningen niet-sedentaire personen	Rijksregeling tbv Inrichting voor Thuisloze personen	0	73 214 000	0	0	73 214 000
U 24.08	Voorzieningen allochtone groepen	Rijksgarantie- regeling allochtone groepen	0	1 078 440	0	0	1 078 440
U 24.08	Voorzieningen gehandicapten	Rijksregeling Gezinsvervan- gende Tehuizen voor Gehandicapten en Rijksrege- ling dagverblij- ven voor Gehandicapten	32 034 285	1 325 645 866	32 034 285 33 236 158*	65 410 038*	0 1 325 506 271
U 24.08	Voorzieningen organisaties en instellingen van sociaal- cultureel werk	Welzijnswet	0	17 766 500**	0	475 000	17 291 500
U 24.08	Garantie van rente en aflossing van leningen voor internaten voor kinderen waarvan de ouders een trekkend bestaan hebben	Welzijnswet	0	2 446 000	0	2 446 000	0
U 25.04	Voorzieningen tbv inrichtin- gen voor gezondheids- zorg	Garantie- regeling 1958	0	5 584 595 400***	0 210 669 350****	26 590 000 333 750 000****	5 434 924 750
U 25.04	Voorzieningen tbv verpleeg- en behandelings- inrichtingen	Financierings- regeling	0	5 976 400	0	0	5 976 400
U 25.04	Rode Kruis Bloedbank	Begrotingswet	0	3 000 000	0	3 000 000	0
U 25.04	Voorzieningen tbv Stichting Revalidatie- centrum De Hoogstraat	Begrotingswet	0	68 875 000	18 750 000****	25 000 000****	62 625 000

artikel-nummer	omschrijving van de regeling	de wet of andere regeling op grond waarvan de garantie is verleend	het verplichtingen bedrag van de te verlenen garantie op de begroting	de verleende garanties (nominaal)			
				stand per 1-1-1998	verleend in 1998	vervallen in 1998	stand per 31-12-1998
U 24.04	Garantie-verklaring terzake van vergoeding ziektekosten pupillen in de residentiële landelijke voorzieningen voor jeugdhulpverlening	Wet op de jeugdhulpverlening		P.M.			P.M.
U 22.01	Materieel	Garantie-verklaring terzake van eventuele juridische consequenties en schadeclaims i.v.m. publicaties door de stichting GEBU over de werking van geneesmiddelen		P.M.			P.M.
U 25.01	Beroepen en opleidingen Volksgezondheid	Garantie-verklaring aan de Maatschap Gynaecologie en Obstetrie van het Sint Franciscus Gasthuis te Rotterdam m.b.t. het aantal bevallingen per jaar		P.M.			P.M.
U 25.03	Artikel 73a van de Ziekenfondswet	Aansprakelijkheid voor door de Ziekenfondsraad verschuldigde betalingen indien een ziekenfonds ophoudt te betalen		P.M.			P.M.

* Betreft hersluitingen; in de kolom vervallen in 1998 is het oorspronkelijk nominale bedrag opgenomen.

** De beginstand is verlaagd met f425 000 als gevolg van correcties die in 1997 nog niet waren verwerkt.

*** De beginstand per 1 januari 1998 is verlaagd met f 1 490 000, zijnde de nominale leningsbedragen van in 1997 versterkt afgeloste leningen die niet in de garantiestaat van 1997 zijn verwerkt.

**** Herfinancieringen

artikel-nummer	omschrijving van de regeling	de wet of andere regeling op grond waarvan de garantie is verleend	het feitelijk risico op basis van contractdatum				stortingen zonder contract in 1998 (potentieel risico)
			stand per 1-1-1998	stortingen in 1998	aflossingen in 1998	stand per 31-12-1998	
U 24.08	Voorzieningen niet-sedentaire personen	Rijksregeling tbv Inrichting voor Thuisloze personen	44 029 818	0	1 818 475	42 211 343	0
U 24.08	Voorzieningen allochtone groepen	Rijksgarantieregeling allochtone groepen	555 855	0	36 822	519 033	0
U 24.08	Voorzieningen gehandicapten	Rijksregeling Gezinsvervangende Tehuizen voor Gehandicapten en Rijksregeling dagverblijven voor Gehandicapten	1 066 705 133	70 098 393*	80 828 655*	1 055 974 871	0
U 24.08	Voorzieningen organisaties en instellingen van sociaal-cultureel werk	Welzijnswet	5 899 800	0	530 200	5 369 600	0
U 24.08	Garantie van rente en aflossing van leningen voor internaten voor kinderen waarvan de ouders een trekkend bestaan hebben	Welzijnswet	888 690	0	888 690	0	0
U 25.04	Voorzieningen tbv inrichtingen voor gezondheidszorg	Garantieregeling 1958	4 119 209 600**	210 669 350*	396 528 572*	3 933 350 378	0
U 25.04	Voorzieningen tbv verpleeg- en behandelingsinrichtingen	Financieringsregeling	483 875	0	212 702	271 173	0
U 25.04	Rode Kruis Bloedbank	Begrotingswet	75 000	0	75 000	0	0
U 25.04	Voorzieningen tbv Stichting Revalidatiecentrum De Hoogstraat	Begrotingswet	44 614 750	18 750 000*	21 234 875*	42 129 875	0
U 24.04	Garantie-verklaring terzake van vergoeding ziektekosten pupillen in de residentiële landelijke voorzieningen voor jeugdhulpverlening	Wet op de jeugdhulpverlening	P.M.			P.M.	

artikel-nummer	omschrijving van de regeling	de wet of andere regeling op grond waarvan de garantie is verleend	het feitelijk risico op basis van contractdatum				stortingen zonder contract in 1998 (potentieel risico)
			stand per 1-1-1998	stortingen in 1998	aflossingen in 1998	stand per 31-12-1998	
U 22.01	Materieel Volksgezondheid	Garantie-verklaring terzake van eventuele juridische consequenties en schadeclaims ivm publicaties door de stichting GEBU over de werking van geneesmiddelen	P.M.			P.M.	
U 25.01	Beroepen en opleidingen Volksgezondheid	Garantie-verklaring aan de Maatschap Gynaecologie en Obstetrie van het Sint Francis Gasthuis te Rotterdam m.b.t. het aantal bevallingen per jaar	P.M.			P.M.	
U 25.03	Artikel 73a van de ziekenfondswet	Aansprakelijkheid voor door de Ziekenfondsraad verschuldigde betalingen indien een ziekenfonds ophoudt te betalen	P.M.			P.M.	

* Stortingen en aflossingen zijn inclusief de herfinancieringen.

** De beginstand is inclusief een vermindering van f 656 500 zijnde de restschuld van in 1997 versterkt afgeloste leningen die niet in de garantiestaat van 1997 zijn verwerkt.

**DE BEDRAGEN WELKE ALS UITVLOEISEL VAN DE
GARANTIEVERLENING TOT HET EINDE VAN HET JAAR IN
TOTAAL TEN LASTE EN TEN GUNSTE VAN DE RIJKSBEGROTING
ZIJN BETAALD DAN WEL TERUGONTVANGEN**

Ten laste van de rijksbegroting zijn in totaal betaald				Ten gunste van de rijksbegroting zijn in totaal terugontvangen			
Begr.jaar	U-artikel nummer	omschrijving artikel	uitgaven	begr.jaar	M-artikel nummer	omschrijving artikel	ontvangsten
1982	U 260	Voorzieningen tbv inrichtingen Gezondheidszorg	268 375				
1983	U 268	idem	118 947				
1984	U 155	Rijksbijdrage; subsidies en overige uitgaven t.b.v. minderheden	317 749	1 985/1986	M	Voorzieningen allochtone groepen	131 878
1985	U 173	Voorzieningen tbv inrichtingen Gezondheidszorg	1 161 700	1985	M	Voorzieningen tbv inrichtingen Gezondheidszorg	387 322
1988	U 035	Rijksbijdragen, subsidies en overige uitgaven t.b.v. minderheden	75 000	1988	M 013	Terugbetaling op effectief geworden garanties	1 161 700
1989	U 05.02	Welzijn minderheden en opvang vluchtelingen	443 833				
1990	U 05.02	Welzijn minderheden en opvang vluchtelingen	19 796				
1993	U 11.02	Garantie van rente en aflossingen van leningen	921 219				
1994	U 11.02	Garantie van rente en aflossingen van leningen	895 063				
1995	U 25.04	Garantie van rente en aflossingen van leningen volksgezondheid	871 516				
1996	U 25.04	Garantie van rente en aflossingen van leningen volksgezondheid	842 750				
1997	U 25.04	Garantie van rente en aflossingen van leningen volksgezondheid	816 594				

Opgave van de deelnemingen in ondernemingen en internationale instellingen per 31 december 1998

Naam van de onderneming	Bedrag van de deelneming	Wijze van de deelneming	Bedrag van de deelneming uitgedrukt in percentage van het geplaatste kapitaal
-------------------------	--------------------------	-------------------------	---

N.B.: Het Ministerie van VWS neemt *niet* deel in ondernemingen en internationale instellingen per 31 december 1998

AFKORTINGENLIJST

A

AAW	Algemene Arbeidsongeschiktheidswet
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
AFBZ	Algemeen Fonds Bijzondere Ziektekosten
ALBA	Allergenen Databank
ALCON	Stichting Alcohol Consultancy
AMG	Arbo Management Group
APZ	Algemeen Psychiatrisch Ziekenhuis
ASGI	Algemene Subsidiebepalingen Gesubsidieerde Instellingen
ASP	Algemene Subsidiebepalingen voor Projecten
ATW	Arbeidstijdenwet
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AWO	Arbeidsmarkt Werkgelegenheids-en Opleidingsfonds
AWOB	Arbeidsmarkt Werkgelegenheids en Opleidingsfonds Bejaardenoorden
A & O	Arbeidsmarkt- en Opleidingsfonds

B

BEURS	Begrotingsuitvoering rapportage systeem
BIGWet	Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg
BKZ	Budgettair Kader Zorg
BOPZ	Wet Bijzondere Opnemings Psychiatrische Ziekenhuizen
BSE	Bovine Spongiforme Encephalopathie
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde

C

CAO	Collectieve Arbeidsovereenkomst
CAW	Centraal Administratiekantoor Welzijn
CBG	College ter Beoordeling van Geneesmiddelen
CCBH	Centrale Commissie Behandeling Heroïne-verslaafden
CLB	Centraal Laboratorium voor de Bloedtransfusiedienst
CONO	Centraal Orgaan Nascholing en Opleiding
COTG	Centraal Orgaan Tarieven Gezondheidszorg
CPA	Centrale Post Ambulancevervoer
CTB	College Toelating van Bestrijdingsmiddelen
CW	Comptabiliteits Wet

D

DES	Diethylstilbestrol
DNA	Desoxyribo Nucleic Acid

E

EACH	European Alzheimer Clearing House
EG	Economische Gemeenschap
EK	Europese Kampioenschappen
EMA	European Medicines Evaluation Agency
EU	Europese Unie

F

FBG	Facilitair Bureau Gemachtigden Bouw VWS (stichting)
FH	Familiare Hypercholesterolemie
FIOM	Federatie Instellingen Ongehuwde Moederzorg

Fte	Full time Equipment
FTO	Farmaco Therapie Overleg
G	
GAK	Gemeenschappelijk Administratie Kantoor
GES	Gezondheids Effecten Screening
GFO	Gemeentelijk Functioneel Ontwerp
GGD	Gemeentelijke gezondheids Dienst
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
GHR	Geneeskundige hulpverlening bij rampen
GLIAGG	Gereformeerde Landelijke Instelling Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
GMV	Geneesmiddelen, exportverklaringen opium-verloven, sera en vaccins en vergunningen voor geneesmiddelen.
GOA	Gemeentelijk Onderwijs Achterstandbeleid
GR	Gezondheidsraad
GVO	Gezondheidsvoorlichting en opleiding
GVS	Geneesmiddelen Vergoedingensysteem
H	
HDI	Helen Downing Institute
HIV	Human Immunodeficiency Virus
I	
IARC	International Agency for Research on Cancer
ICODO	Stichting Informatie- en Coördinatie-orgaan Dienstverlening Oorlogsgetroffenen
IF	Interim-Functieervulling
IFIS	Implementatie Financieel Informatiesysteem
IGB	Inspectie Gezondheidsbescherming
IGC	Intergouvernementele Conferentie
IGZ	Inspectie Gezondheidszorg
IMC	Intramurale Motivatie Centra
IOC	Internationaal Olympisch Comité
IOG	Indicatie Overleg Geestelijke Gezondheidszorg
IPA	Interdepartementale Personeelsadministratie
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISG	Interdepartementale Stuurgroep Gehandicapten-beleid
ISS	International Social Service
IVV	Informatievoorziening verslavingszorg
IWG	Interdepartementale Werkgroep Geneesmiddelen-distributie
IZA/IZR	Interimregeling Ziektekosten Ambtenaren
J	
JGZ	Jeugdgezondheidszorg
JHV	Jeugdhulpverlening
JMW	Joods Maatschappelijk Werk
JOZ	Jaaroverzicht Zorg
K	
KNCV	Koninklijke Nederlandse Centrale Vereniging tot bestrijding tuberculose
KWF	Koningin Wilhelmina Fonds
L	
LBIO	Landelijk Bureau Inning Onderhoudsbijdragen

LHV	Landelijke Huisartsen Vereniging
LIS	Letsel Informatie Systeem
LOB	Landelijk Oncologisch Beraad
LOSB	Landelijke Organisatie Sport en Bewegingsstimulering
LOPP/GGZ	Landelijk Overleg Platform Preventie Geestelijke Gezondheidszorg
LVGGD	Landelijke Vereniging van Gemeentelijke Geneeskundige en Gezondheidsdiensten
M	
MAP	Meerjaren Activiteiten Programma
MDW	Marktwerking Deregulering en Wetgevingskwaliteit
MFE	Multifunctionele Eenheden
MIBO	Magazijnen In Buitengewone Omstandigheden
MOU	Memorandum of Understanding
M&O	Misbruik en Oneigenlijk gebruik
MTA	Medical Technology Assessment
N	
NCCZ	Nationale Commissie Chronisch Zieken
NESTOR	Nederlands Stimuleringsprogramma Ouderenonderzoek
NEVO	Databank Voedingsstoffen
NHG	Nederlands Huisartsen Genootschap
NIDI	Nederlands Interdisciplinair Demografisch Instituut
NIGZ	Nederlands Instituut voor Gezondheidsbevordering en Ziektepreventie
NIP	Nederlands Instituut Psychologen
NISSO	Nederlands Instituut voor Sexuologisch Onderzoek
NIVEL	Nederlands Instituut voor Onderzoek van de Eerstelijns gezondheidszorg
NIZW	Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn
NKI	Nederlands Kanker Instituut
NMI	Nederlands Meet Instituut
NOC*NSF	Nederlands Olympisch Comité * Nederlandse Sport Federatie
NOP	Nationaal Onderzoeksprogramma Luchtverontreiniging en klimaatveranderingen
NOS	Nederlandse Omroep Stichting
NP/CF	Nederlandse Patiënten/Consumenten Federatie
NPI	Nederlands Paramedisch Instituut
NRV	Nationale Raad voor de Volksgezondheid
NSPH	Netherlands School of Public Health
Now	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
NZI	Nederlands Zorg Instituut
NIZW	Nederlands Instituut voor Zorg en Welzijn
O	
OC&W	het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OCV	Overlegcommissie Verkenningen
OSA	Stichting Organisatie voor Strategisch Arbeidsmarktonderzoek
OVA	Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling
P	
PEO	Projecten, Experimenten en Onderzoek

PGB	Persoonsgebonden budget
PGHOR	Project Geneeskundige Hulpverlening Ongevallen en Rampen
PREFFI	Preventie Effectiviteits Instrument
PUR	Pensioen- en Uitkeringsraad
PR	Public Relation
Pview	Personal View
P & C	Planning en Control
R	
RAZ	Rapportage Arbeidsmarkt Zorgsector
RIAGG	Regionale Instelling voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg
RIBW	Regionale Instelling Beschermd Woonvormen
RIPAGG	Regionale Informatiesystemen Patientenregistratie
RIGO	Rijksinstituut voor Geneesmiddelenonderzoek
RGO	Raad voor Gezondheidsonderzoek
RHBH	Rijkshoofdboekhouding
RINO	Regionale Instituten Nascholing en Opleiding
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMO	Raad voor Maatschappelijke Ontwikkeling
RVZ	Raad voor de Volksgezondheid en Zorg
S	
SCP	Sociaal Cultureel Planbureau
SDGVStichting	Doelmatige Geneesmiddelenvoorziening
SGZ	Staat van de Gezondheidszorg
SMOCK	Sociaal Medisch Onderzoek CB-kinderen
SOA	Sexueel Overdraagbare Aandoeningen
SOGG	Stichting Overlegorganen Geestelijke Gezondheidszorg
STIMO	Stimulering Modernisering Ouderenzorg
STIVORO	Stichting Volksgezondheid en Roken
StOEH	Stichting Opsporing Familiare Hypercholesterolemie
SRJV	Stichting Registratie Jeugdhulpverlening
SRS	Subsidie Registratie Stysteem
Stb	Staatsblad
SVM	Stichting tot Bevordering van de Volksgezondheid en Milieuhygiëne
SWAB	Stichting Werkgroep Antibiotica Beleid
SWOR	Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Revalidatie
T	
THD	Telefonische Hulp Diensten
TOG	Tegemoetkoming Onderhoudskosten thuiswonende meervoudig of ernstig lichamelijk Gehandicapte kinderen
TK	Tweede Kamer
TNO	Toegepaste Natuurwetenschappelijk Onderzoek
TNO/PG	TNO Preventie en Gezondheid
TVK	Taskforce Volume en Kostenbeheersing
TWSSV	Tijdelijke Wet Stimulering Sociale Vernieuwing
TZR	Tegemoetkoming Ziektekosten Rijksambtenaren
U	
UNAIDS	United Nations AIDS Programme
UNDCP	United Nations Drug Control Programme
UNDP	United Nations Development Programme
UNEP	United Nations Environmental Program

UNESCO	United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation
UNICEF	Kinderfonds van de VN
USZO	Uitvoeringsinstelling Sociale Zekerheid Overheid en Onderwijs
UV	Ultra-Violet
V	
VBOK	Vereniging voor Behoud van het Ongeboren Kind.
VPF	Verzorgingshuizen met een Bijzondere Functie
VERA	Vergunningen en verlopen administratie systeem
VI	Veterinaire Inspectie
VN	Verenigde Naties
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VLO	Verbetering Levensomstandigheden
VROM	het Ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieuhygiene
VTA	Vorming Training en Advies
VTV	Volksgesondheids Toekomst Verkenningen
VTZ	Vereniging Terminale Zorg
VUT	Vervroegde uittreding
VWS	het Ministerie van Volksgezondheid Welzijn en Sport
W	
WAO	Wet arbeidsongeschiktheid
WBO	Wet op de Bejaardenoorden
WGP	Wet geneesmiddelenprijzen
WBP	Wetten buitengewoon pensioen
WHO	Wereldgezondheidsorganisatie
WHW	Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek
WIN	Welzijnsregeling Inburgering Nieuwkomers
WIP	Werkgroep Infectiepreventie
WIV	Wet buitengewoon pensioen Indisch Verzet
WML	Wet Minimumloon
WOD	Wet op de Orgaandonatie
WOG	Wet op de Geneesmiddelenvoorziening
WBPZO	Wet Buitengewoon Pensioen Zeelieden Oorlogsslachtoffers
WTZ	Wet op de toegang tot ziektekostenverzekeringen
WUBO	Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940–1945
WUV	Wet Uitkeringen Vervolgden
WVA	Wet Vermindering Afdracht loonbelasting
WZV	Wet Ziekenhuisvoorzieningen
X	
XTC	Ecstasy
Z	
ZFW	Ziekenfondswet
ZON	Zorg Onderzoek Nederland
ZRS	Zorg Registratie Systeem

Aansluitingstabel tussen artikelonderdelen en beleidsvelden (uitgaven)

Volksgezondheid-preventie	Artikelonderdelen
Voeding en producten	25.02.10
Alcohol en tabak	25.02.07/u1227/u2294/u2295
Projecten, experimenten en onderzoeken	25.02.13
Overig	25.02/03/05/08/09
Volksgezondheid-cure	
Beroepen en opleidingen	25.01.02
Eerstelijnszorg/thuiszorg	25.02.04
Overig	25.01.01; 25.02/01/02/11; 25.04.00
Zorg en Welzijn	
Ouderenbeleid	24.02/01/02/03/04
Gehandicaptenbeleid	24.03
Drugsbeleid	25.02.07 m.u.v. u1227/u2294/u2295
Verslavingszorg	24.09.03 (alleen u2372/u6592)
Overig	25.02.06
Rijksbijdrage AWBZ en ZFW	
Rijksbijdrage AWBZ en ZFW	25.03.01
Arbeidsmarktbeleid	
Facilitering arbeidsmarkt	25.03.02
Extra banen zorgsector	25.03.03
Jeugdbeleid	
Uitkering aan provincies	24.04.01
Overig	24.04.02; 24.04.03
Sociaal beleid	
Sociaal beleid algemeen	24.09.01; 24.09.02 (deels)
Inburgering nieuwkomers	24.09.02 (deels)
«Maatschappelijke opvang en vrouwen-opvang»	24.09.03 (uitgezonderd u2372/u6592)
Illegalenfonds	25.02.12
Sportbeleid	
Sportbeleid	24.07
Verzetdeelnemers en vervolgd	
Pensioenen en uitkeringen	24.05.01
Overige uitgaven	24.05/02/03/04/05
Apparaatskosten kernministerie	
Apparaatskosten kernministerie	22.01
Inspecties	
Inspectie gezondheidsbescherming, waren en veterinaire zaken	26.01
Inspectie jeugdhulpverlening en jeugdbescherming	22.07
Inspectie gezondheidszorg	23.01
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu	27.01

Overig

Adviesraden	22.09
Sociaal en Cultureel Planbureau	22.06
Internationale samenwerking	22.08
Loon/prijsbijstelling/onvoorzien/vut/ wachtgelden volgers	22.02; 22.03; 22.04; 22.05

Aansluitingstabel tussen artikelonderdelen en beleidsvelden (ontvangsten)

Volksgezondheid-preventie
25.01.01 (DEELS)
Volksgezondheid-cure
22.02.00 (DEELS); 25.01.01 (DEELS); 25.01.02; 25.01.04; 25.01.05; 25.01.06; 25.02.00; 25.06.00
Volksgezondheid-care
22.02.00 (DEELS); 24.01.01 (DEELS); 25.01.01 (DEELS)
Rijksbijdrage AWBZ en ZFW
GEEN ONTVANGSTEN
Arbeidsmarktbeleid
25.01.01 (DEELS)
Jeugdbeleid
22.02.00 (DEELS); 24.01.01 (DEELS); 24.02.02; 24.03.01; 24.03.02; 24.03.03
Sociaal beleid
22.02.00 (DEELS); 24.01.01 (DEELS); 24.02.03; 24.02.04
Sportbeleid
22.02.00 (DEELS); 24.01.01 (DEELS)
Verzetdeelnemers en vervolgd
22.02.00 (DEELS); 24.01.01;
Apparaatskosten kernministerie
22.01.01; 22.01.02 (DEELS); 22.01.03 (DEELS); 22.01.04 (DEELS); 22.01.05 (DEELS); 22.02.00 (DEELS)
Inspecties
22.01.02 (DEELS); 22.01.03 (DEELS); 22.01.03 (DEELS); 22.01.04 (DEELS); 22.02.00 (DEELS); 23.01.01; 23.01.02; 23.01.03; 23.01.04; 23.01.05; 26.01.00
Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
22.01.03 (DEELS); 27.01.00; 27.01.02; 27.01.03; 27.01.04; 27.02.00
Overig
22.01.04 (DEELS); 22.01.05 (DEELS); 22.02.00 (DEELS); 24.01.01 (DEELS); 25.01.01 (DEELS)